Havas József. 10805.

Térdig, balra fordul és pamlagon ül. Jobbkezével támaszkodik, balját pedig ölében nyugtatja. Oldalt előrefésült haja, szemöldöke, bajusza és álla körüli szakálla szőke, szeme kék. Nyakkendőjébe aranytűt lánczczal tűzött, mellénye koczkás, kabátja kettős elejű. Jelzése jobbra félmagasságban és alól: J. Clarot 1848.

Aquarell, mér. 18: 14.7 cm.

Sz.n. 225-903
502-903-1.

Havas Józsefné. 10900.

Térdig van ábrázolva, kissé balra fordul és támlásszékben ül. Jobbkezét a karfán, balját térdén nyugtatja. Öltözete: kivágott fehér ruha és kék szerdánka arany zsinórzással. Balkezén karpereczeket visel és órájának zsinórját nyakába vetetten hordja. A háttérben jobbról függöny lóg, balról pedig a Gellérthegyre nyerünk kilátást, melynek tetején a csillagda és aljában a Rudas-fürdő a környékbeli épületekkel van. A Dunát átszelő hajóhid alatt hajók kötöttek ki. Jelzése alól jobbra: J. Clarot 1842. à Pest.

Aquarell, méretei 27.8: 22.2 cm.

Sz.n. 131-904
576-904-2.

Havas Józsefné. 10806.

Térdig, jobbra fordul, párnázott támlásszéken ül. Kezeit ölében nyugtatja és a keblére tüzött csokor szalagját baljával tartja. Főkötője és csipkekendője fodros, szük ujju ruhája fekete. Jelzése jobbra félmagasságban: J. Clarot 1848.

Aquarell, mér. 18: 14.7 cm.

Sz.n. 226-903
502-903-2.

Havas József. 10899.

Szoba[jának] előterében kissé jobbra fordultan ülő szembe néz, gyürüs jobbkezét térdén nyugtatja, könyöklő baljával pedig fejét támasztja meg. Öltözete csokorra kötött nyakkendő, csikos ing, kettős elejű kabát, hosszú óralánc, kockás nadrág. A háttérben a tükrön innen, fehér-kék-csikos függöny lóg, a mely a budai várra enged kilátást. Jelzése alól balra: J. Clarot 1842. à Pest.

Aquarell, méretei 27.8: 22.1 cm.

Sz.n. 130-904
576-904-1.

Clarot, Johann

Budapest. T. 4313.

Az előtért a régi hajóhid és annak őrháza foglalja el, a melyen és a mely körül átkelők és járó-kelők vannak, míg a háttérben jobbra Budát és a Gellért-hegyet látjuk. Felirata:

PESTHER SCHIFFBRÜCKE

alól balra: J. Clarot del.
legalól középütt: Genrebilder z. Spiegel 1843.

Am., mér. a papirosnak 23.8 : 32.7 cm.

112-93-99.

dupla

CLAROT, JOHANN BAPTIST (Bécs, 1797 – Pest, 1854 után) festő, litográfus

Francia eredetű miniatűr arcképfestő család tagja, Alexander Clarot öccse. A bécsi akadémián tanult Bernernél. 1830 után főleg litográfiával foglalkozott, vedutákat, aktuális eseményeket rajzolt kőre, legnépszerűbbek azonban arcképei. A Vörösmarty műveit illusztráló bátyja műveit sokszorosította. 1841-től huzamosabb ideig Pesten működött. Néhány akvarell arcképe az MNM TKCs-ban.

170. István nádor ünneplése *32.*

szépia, 230x293 mm
Jelzése b.l.: J. Clarot; (középen ceruzával) Pesth 47
BTM Kiscell ltsz. 15.751

Művészet Magyarországon 1830-1870
MTA MKCs - MNG 1981

169. Az országgyűlés megnyitása 1848. július 5-én, 1848

litogr., p., 473x603 mm
Jelezve j.l. a képben: J.B.–C.B.848. A kép alatt: Tervezte (!) Borsos József – Kőre rajzolta Bettenkofer Károly.
Felirata: AZ ELSŐ MAGYAR ORSZÁG GYŰLÉS MEGNYITÁSA A' KÉPVISELŐK HÁZÁBAN PESTEN 1848^{ik} ÉVI JÚLIUS 5^{én}. Gróf Batthyány Lajos miniszter elnöknek ajánlják Borsos József és Bettenkofer Károly.
MNM TKCs ltsz. 8838

A negyvennyolcas forradalom idejéről származó legjelentősebb eseményábrázolás, amely egy ünnepi momentumnak igényes művészi eszközökkel kívánt emléket állítani. Az ábrázolt esemény 1848. július 5-én a pesti Vigadóban zajlott le. István nádor a király képviseletében a baloldalt látható emelvényen, a kormány tagjai között állva olvasta fel a

Roth tábornok elfogatása, a honvédsereg bevonulása Pestre, a kormány fogadtatása, a magyar tábor, az országgyűlés Kossuth alakjával, a világosi fegyverletétel és öt kivégzési jelenet. A sorozatot Magyarország térképe egészítette volna ki. Marx és Engels is foglalkozott vele levelezésében. Az első rajzokat Szerelmey Miklós és Kovács Lajos mellett Balogh Imre őrnagy és Szabadhegyi Károly szolgáltatták volna Dietz Feodornak, aki tökéletesítette kompozíciójukat. Kiadóként Pászti Károly szerepel a hirdetésben. A sokszorosítással neves külföldi művészeket bíztak volna meg. A sorozat teljességének meg nem valósulása valószínűleg anyagi okokkal magyarázható. A programfüzetből megismert témaválasztás a forradalom történetének alapos ismeretét bizonyítja, a résztvevők közreműködése pedig a képek hitelességét biztosította volna. A sorozat magyarországi származású iniciátora nyilvánvalóan Szerelmey Miklós (életrajzát lásd Kat. 181).

Irod: C. Wilhelm 1959, 153–155; Rózsa-Spira 594. sz.

R.Gy.

István főherceg ünneplése a Landerer és Heckenast nyomda előtt. A kidíszített épület középtengelyében nagyméretű plakát van elhelyezve a homlokzaton, mely a nyomda belsejét, illetve az ott folyó munkát ábrázolja. A plakát kerülete és a falmezők keretelése fényforrásokkal van kirakva. Az így feldíszített épület előtt nagy tömeg fogja közre a nádor kocsiját, s karlengetve ünneplik a benne ülőket. A kocsi előtt hajdú lovagol kivont karddal.

Az ábrázolt eseményre 1847. november 12-én került sor, miután István főherceget nádorrá választották.

Az ábrázolt épület az ún. Horváth ház, a mai Kossuth Lajos utca és Szép utca sarkán áll. Eredetileg kétemeletes klasszicista ház volt, melyet Pollack Mihály épített 1816-ban Szentgyörgyi Horváth József számára. A Landerer és Heckenast nyomda 1841-től dolgozott itt.

M.Zs.P.

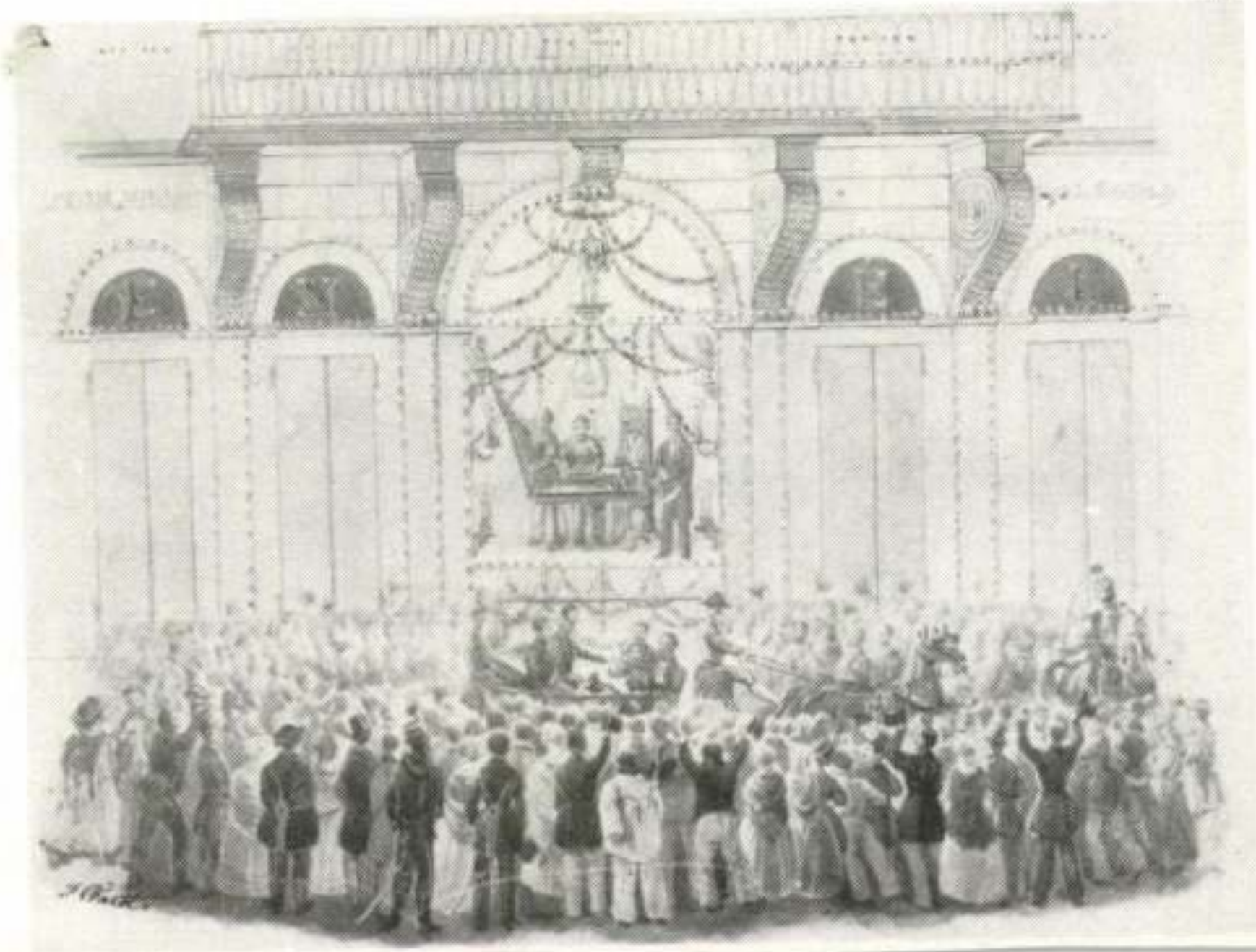

MDK

Clarot Sándor

Széchenyi István mellképe, litogr. - Clarot Sándor, Einsle és Schindler után

Széchenyi István mellképe. Hasznos Mulatságok 1835. II. 81.

MDK

Clarrot

Forray Brunsvik Julia, grafika. Barabás után kőre edzve Clarrottól, nyomt. Grimm

Pesti Hirlap 1844 396.sz. 716.l.

évi pályázatára benyujtott

y j e g y z é k e:

CLAROT Sándor rajzoló M.D.K.

/1796-1842/

Az első pesti lóverseny. / J.G. Prestellel közös rajza után készitett kőmetszetet Schmid János/ 1827. repr.

Osztrák mester, átmenetileg megtelepedett hazánkban.

Cennerné Wilhelmb Gizella: Magyarország történetének képeskönyve 896-1849. Bp. 1962. 264.l.

1931 [illegible]

és címlapot a művelt

Nép és hj. lu. kozo-

kiadó tvénaje.

Benanyi S.:

Keserű kepe

15 - 15

CLARU Mihail

M.D.K.

193[illegible]-ban Nagybányám a Szépmüvészeti Iskola tagja

Réti: Nagybánya... Bp. 1954. 340.1.

Claret Sándor M.D.K.

Népies életkép /rajza után Claret János litográfiája/

repr.

Kersztury Dezső:A Magyar irodalom képeskönyve Bp. 19[illegible]

157.1.

Claret József, festőm. MDK

196. Női arckép.

197. Férfiarckép.

198. Férfiarckép.

Biedermeier kiállitás. Műcsarnok. 1937. Kat.

Clarot Josef, Textbe. MDK

196. Mat arrobp.

197. Terclarobp.

198. Terclarobp.

Dielectrometer Militär. -Mbestarref. 1937. Kat.

Clarot S. MDK

A szép Eszter, rézm. Clarot S. után, 1824
rézm. Blaschke/

Nagy Iván: Magyarországi képzőművészek.
Századok, 1874, 26-44 l.

Olaroť S.

CLAROT, Alexander

ed. Svoboda

Heliŏon, 200. 1991. 1/2.

Clarot, Johann Baptist, 1797-1854
Női arckép, akv.

N. Szal. III. emc. 1924. 4 1.

MDK

Clarot József

Férfiarckép

M. Biedermeier Kiáll. Mücs. 1937. nov.
19 l.

MDK

Clarot József

Női arckép

Férfiarckép

M. Biedermeier Kiáll. Mücs. 1937. nov.

19 l.

MDK

Clarot József

Női arckép

férfi arckép

Férfi arckép

M.Biedermeier kiáll. képes tárgymutató

1937.nov. Mücs. 19 l.

Clarot Joh. Baptist.

Lyka Magyarnyv.
1800-50

126. l. 405. l.
527. l.

Tudarról, hogy
feuszegen volt
Pesten

április hó 27-én.

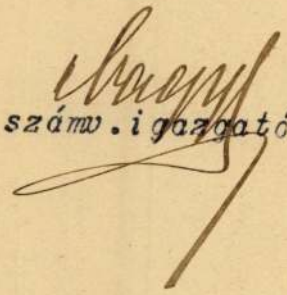

számv. igazgató.

A. Clarot rajzoló M.N.D.K

az ő és L. Prestel rajza után jelent meg az első kőnyomtatást ábrázoló litográfia. (9. lép).

Gyetvai, A magy. könyvk. 1960 56

Clarot József MDK

Női arckép

Férfiarckép I-II.

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Claret Tasset

Mél archéop

Préhistoire I-II.

Claret Joh. Bapt.

daguerreotipiái
készítésével is foglalkozott az
1850-es évek elején

Haenfler 1654
I. 152. l.

duplum

Csillagász

Földrajztudós

Newton

A haldokló Lavater

Bűnbánó Magdolna

Judith

Kleopatra

Gea

Artemisia

Vulcanus

Diana

Faun és Ámor

Pásztorleány

Pásztorfiú

Gyerek kutyával és kecskével

Játszó gyerekek

Győzelem

Claret János
Női arckép, vízf.

Reformkor művészete. Főv.Képt. XXXVI. kiáll.
1948. jul. 9 l.

MDK

Clabot János

Női arckép, vf.

Reformkor müvészete. Főv.Képt.36.kiáll. 1948.jul.

9. 1.

Clarot Joh. Bapt. MDK

litográfiáján

a pesti hajóhid őrháza.
/Der Spiegel 1843. évi mellékletén/.

60.o. 57. jegyz.

ZÁDOR ANNA: POLLACK MIHÁLY. Bp. 1960.

Johann Baptist Clarot

M.F. 19. 2.

1841 óta Pesten számos arcképet litografált, de 1857-ben fémjelépéneli mutatnak is nyilott a [illegible]

Anyakvi sz.: .....

: .....

:im: .....

tárgyak: .....

lyam: ..... Vallás: ..... Szül. év.: .....

tárgyain kivül tud .....

.....

tást vállal: helyben — vidéken.

ott-e már állást a Segitőtől és milyen esetekben: .....

jegyzések: .....

MDK

Clarot János

Női arckép, festm.

Férfiarckép, "

M. Biedermeier Kiáll. Mücs. 1937. nov.
18 l.

CLAROT, János,rajzoló M.D.K.

/1797-1851 után/

A Pest-szolnoki vasutvonal megnyitása. /vizfestmény/ 1847

repr.

Cennerné Wilhelmb Gizella:Magyarország történetének képeskönyve 896-1849. Bp. 1962. 282.l.

Clarot János

Szerepel a Biedermeier kiállításon a Műcsarnokban

Cijseg 1937 XI: 28

Claret János M.D.K.

Népies életkép / litográfia Claret Sándor rajza után/

repr.

Kersztury Dezső:A Magyar irodalom képeskönyve Bp. 1956

157.1.

MDK

Clarot, I.B.

Koronázási kiáll. Tört. Képcs.1916.dec.

Clarot

lásd

Lay Bpest szarmüvkiáll

59. l.

TI KIÁLLI

léria-utca 8.

haft

MAI

Clarot János

Felvidéki huranták
Könyomat. Fenti litografiája. Készült Brésben.

Repr.
Domanovszky Sándor
Magyar művelődéstört.
V. k. Bp. é. n. 270. l.

átírva

Clarot János MDK

Női arckép

Férfiarckép

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Clarot János

Biederm. Riáll. 1937

VII. tecsen
1. Női archép,) vizf.
2. Férfi archép) miniatürök

Képmův. Muzeum

dupl.

1450

18

Grármarás ?

Claret J.

l.

Bilágyi: Mag. nemzet
Fort IX. 22. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Clarott J.

festő

Pataky D) 1951

261: l-

A m. rézmetsző tört.

Bp 1951

Majovszky Pál
miniszteri titkár.

ágának.

Budapest.

Clarot Joh. Bapt.

l.

Lykanemzromantika
42, 53, c.

A 40-es évek elején három, az előbbieknél tehetségesebb arckép-kőrajzoló telepedett meg Pesten. *Johann Baptist Clarot*, a 30-as években Bécs egyik legismertebb kőrajzolója, aki leginkább Ender, Kriehuber s testvére, Alexander Clarot rajzait vitte kőre, s a két előbbi modorában készítette eredeti kőrajzait is.

hez füződik.

Technikája abban áll, hogy a rajz, vagy kép egyes szineinek megfelelő részeket külön kövekre rajzolják, amihez rendszerint még egy kő, az ú. n. tónuskő járul, amely a különbségek eltüntetését, kiegyensulyozását szolgálja. A művészi képeket eleinte kina-papirra nyomták, amit fehér kartonra ragasztottak. Igy érték el azt, hogy az egyszerű litografia is kétszinűnek hatott. Ezt a hosszadalmas és költséges eljárást pótolta később a különböző, főleg sárga szinű alap- vagy tónusnyomás (5). A kromolitográfiának egyik válfaja a leginkább olajfestmények sokszorosítására használt oleográfia, a művészinek ritkán nevezhető, iparszerű olajnyomat, amely a mult század második felének olcsó sokszorosító eljárása volt.

A kő súlyos volta sok nehézséget okozott a nyomdászoknak, miért is megpróbálkoztak a kőnek aluminiummal (algrafia), illetve cinkkel való helyettesítésével, ami nagy sikerrel járt, s még ma is nagy fejlődési lehetőségeket rejt magában. Ezen a téren kiváló érdemei vannak Doby Jenőnek és Patzkáné Wagner Cornéliának.

Clarot Joh. Bapt.

A hajóhid pesti
hidfője,
Jenti rajza

repr.
(S.)
Tonelli pestbud
191. l.

Nagapáink Pest-Budáje
Bp 1944.
191. l.
képpel

10 Zavodszky

11 .....

☛ ***Ezen lap a szavazásnál használható!***

24.941. — K. M. E. Ny.

Clarot

Liab I. 121

IV. 30, 105, 117, 118,
133

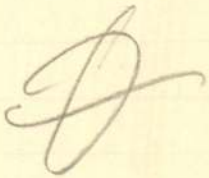

9962

sdad medaillon diszes keretben, me-
fűzérek és szövétneket tartó álla-
.att:

:ischer Kayser.

3 cm.

)0.
-8.

nincs
Cod
a

Clarot Joh. Bapt.
Sürch J. rezni
Élet a pest-budai
hajóhidon.
Repr.
Lestyán Sándor
A Lánchid
regénye.
Budapest, 1945.
I. érf. 8. l.

Clarót J

A pest-budai hajó-
hid pesti hidtöje
(1843)

Repr.

Gáspdivat
II. 178. l

Gáspárné Dávid Ke

A divat tört. II. k.
1765-1920) Bp 1923

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Clarot J. rajza (?)

Riedel A. fametszete

István nador Pestre érkezik. Fenti rajza után fametszet.

Jó Br Rá

50, 55. l.

R

jelzéser!

Jókai – Bródy – Rákosi:

Egy ugyolasár nagyvenyole az 1848/49-i m. trabulság-harc tört. képeiben

Bp 1898

Képpel

BUDAPEST
48 II. 1916
4 V.

Claret Janos

A festi hajóhidnál.
Fenti metszete.
A Der Spiegel mellek-
lete 1843.

Repr.
Domanovszky Sándor
Magyar művelődéstört
V. k. Bp. C. n. 170) 668. l.
270

Vigerrel

Clarot Joh. Bapt.

lásd

Kremrégi Bp. 33. l.

Clarot J. C.

lásd u. o. 34. l.

Kremmer D: A régi Bude és Pest közvetlen, hajtelen Bp 1922. 33, 34. l.

RGIA

KEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
ÁRSASÁG

Budapest, 1926 6:február 27..
VII., Kertész-utca 27.

tisztelettel bátorkodom Méltoságodat
ur által bemutatott képekre nb.szak-

köszönetem mellett fogadja Méltoságod
sát,mellyel vagyok

kitünö tisztelettel

Adolf Schmidt

Joh. Bapt.

Clarot, ~~József (?)~~

Fejfi arckép 1850

ybl Ervin tulajd.

Inul.

Lugó műemlékek leltára. Mok kut.

1945.

Budapest 5. Póstafiók 118

1/1945.eln, 10066/1945.eln.

.....szám.

Műemlékek Országos Bizottsága elnöke,

Budapest.

IX. Hőgyes Endre-u. 10.

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben.
Dij átalányozva.

Clarot, Johann Baptist

1797(?) – 1854 után

lásd

Szépm. Mus

graf. ort. 63. kiáll.

1932.

101. sz.

Nincs meg

Clarot Johann

litogr

l.

Mag NM Cent

65. l

M N. Mus. 1848-1948

Centen. kiäl.

(Dp 1948)

Clarot, Johan Baptist

(1797 - 1857?)

l. Az alatbi kepek az Ernst Muzeum hulajdonai

Ernst-Muzeumaukcioja I

volbar

20 l.

Fay István, és Császár Ferenc arczepei, vízfestmayer

1937

JULIUS

Vasárnap **18** Kamill

Franck kávépótlékkal ízesített
Kneipp - malátakávé *nem luxus*

Hétfő **19** P. Vince

Kedd **20** Jeromos

Szerda **21** Praxedes

FEJFÁJÁS ELLEN
BERETVÁS PASZTILLA

Csütörtök **22** M. Magd.

Péntek **23** Appolinár

Szombat **24** Kriszt. K.

HARMATKÁSA
Krompecher-féle finom gyermektápdara. Az üzletekben árusított búzadara helyett. 1 doboz 80 fillér.

Nélkülözhetetlen tudnivalókat közlünk naptárunk 57—64. lapján.

Clarot I.

rajza

R̂ (Riedel?) Afamot 1770

Landerer és Heckenast nyomda kivilágitása.

Repr.

Jó Br Rá

50. l.

átvive

35-1948 szám

KAPOSVÁR 18 II. 13 18 1

VÁRMEGYE ALISPÁNI HIVATALBÓL

T.

Dr. Szentiványi Gyula úrnak

Hivatalból

Hivatalból
Díj átalányozva

Budapest

IX; Hőgyes Endre utca 1

(Műemlékek O. Bizottsága)

Clarot Joh. Bapt.

Clarot J., festő. A múlt század 40-es éveiben egy ideig Pesten élt. Gömör Havast és nejét ábrázoló eredeti miniature vízfestményei (1848.) a Történelmi Képcsarnok grafikai gyűjteményében vannak.

utána nézni
cretleg a potkotetbe
jobet

Clarot, Johann Baptist

MAGYAR MUVESZET

~~1928. 645~~ csak emlékve felsorolásban

1932. 279 kép (1843 Reguly antalyé)

~~1929. 609~~ csak emlékve felsorolásban

Doszkár János és Ferenc

Háztalarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Claret J.

261.

XXV.

Fényes Elek, ülő térdkép, könyvnak,
rajz. Barabás 1846-ban.

18-22 cm. –

Kim S. Arch-jegyz. (32.) 189.

Ld. Clarot: Torray-Brunswick
Júlia ülő tdk.

Kim. S. (32.) 217. –

Clarot Joh. Bapt.

ást,vizióját/felső rész/ adja.Az
is belesző,akiknek kompozicionális
s ifjut.A felső csoporttal gesztu-
at.Az alsó csoporton nyilvánvalóan
első rész is nozgalmas és drámai,
ztvitel /1517/ /Lo spasimo di Sici-
üvészi zsenijének.Sok alakot ad,
inte elvész a kompozicióban.Vannak
na alakja/,amelyek jobbak.A kompo-
lio Romanora vall.
mokban még több táblakép ismeretes
eljebb csak az ő ervei,vagy váz-
I.Ferenc Madonnaja a Louvreban,
tb.

Clarot, J

l.

Va Hö Ernst gyűjt

VII/IV. 35

Ernst Lagos m. Tört. egyt.
M IV Muz. kiáll. VII. Bp. 1932

ténelmi órákban. Fegyvertársam a le-
élországot hódított meg a nemzeti nép-
am minden jóérzésű ember, aki rendet,
landmentes külpolitikát akar.
, jóakaróimhoz. Szeretettel hivom őket, csat-
Én becsületes iparkodással szolgáltam minden
áért, küzdöttem a panamák ellen és segitettem
n tehát a főváros közönségétől, hogy segitsen

és bizalom fűz hozzám: **ne irjon alá senki-
nem jönnek olyan ajánlási ivvel, melyen
epel.**
sorsdöntő választások előestéjén

Payr Hugó.

Clarot, Johann

1797 - 1854 u.

l.

Vayer Széchenyi

97. l. 106. l.

Vayer L. ifi:

Széchenyi képe

Msgtudomány

1942. 1. Sz.

Clarot Johann Baptist

(1797? – 1854?)

98. Férfi és női kép-
más, Ezt darab.
vízf. 22·5 × 16·5 (1846)

Ernst Muzeum aukcioi

XV

Clarot Joh. Bapt

Budapest:

A pesti hajóhid.

Balra van a hidhoz tartozó őrház, hol ~~egy~~ hajdú áll, míg a hid érkező oldalán a pipáját szívó jegyszedő a botokat áruló s hátán batyút vivó férfitől a jegyet veszi el. Utána több asszony s férfi jön. A hid átkelő oldalán két úr indul az utnak s egyikök visszatekint, mert a hidőr a jegy nélkül átmenni akaró vándorlegényt, ki jöbbjával előre mutat, megfogta. Az előtérben a puttont vivó asszony nyal beszélgető polgáron innen, férfi ~~áll~~ nézelődik hátratett kezeiben pipával s előtte kutya fut. Az út közepén egy úr halad zsebre dugott kezekkel s balról egy úr s egy hölgy közeledik karonfogva. A háttérben a szt. Gellérthegy s az aljában lévő apró házak láthatók. Felirata a kép alatt:

„Pesther Schiffbrücke"

alól balra: „J. C. Clarot del."
s legalól középütt: „Genrebilder z. Spiegel 1843."

Acélmetszet, a papiros nagysága
Rajzolta: Clarot J. C.
Ltsza T. 4313.

Tört. képes.? nem

112/93 № 99.

Clarot, Johann Baptist

1797 – 1845?

Ernst Múzeum aukciói

XIII–XIV. (1920.) 71. sz. és 1922 XXI.

Férfi hegymár (1845) vízf

Clarot János

CLAROT JÁNOS / 1797 - 1854 / :

43. Női arcképe. - Vizf., p. 23 x 18 cm. Jelz.l.b.: " J. Clarot/15/6 1843/a Pesth./"

		Kikiáltási ár pengőben
1194.	POHÁRTARTÓ ALJJAL. Ezüst, áttört díszítéssel. 1638 gr. Csiszolt üveg-betétekkel. 12 darab	230.—
1195.	POHÁRTARTÓ ALJJAL. Ezüst, áttört díszítéssel. 820 gr. Csiszolt üvegbetétekkel. 6 darab	115.—
1196.	MELLTŰ. Arany, onixxal, gyöngyökkel és brilliánsokkal	280.—
1197.	TEASZŰRŐ. Ezüst, kagylóalakú. Bécs, 1852 . .	7.—
1198.	FÜLBEVALÓ. Arany, brilliánsokkal. Egy pár	140.—
1199.	MELLTŰ. Arany, gyémántokkal. 14 gr. . .	130.—
1200.	FŐPAPI GYŰRŰ. Ezüst, házikó alakjában, aranyozás nyomaival. XVII. század (?) . . .	30.—
1201.	MELLTŰ. Platina, gyémántokkal, szmaragdokkal és brilliánsokkal. 7 gr.	480.—
1202.	SZIVARTÁRCA. Disznóbőr, arannyal díszítve	30.—
1203.	MELLTŰ. Arany, gyémántokkal és gyöngyel .	35.—
1204.	SZIVAR ÉS CIGARETTADOBOZ. Ezüst, fabetéttel	40.—
1205.	MELLTŰ. Arany, gyémántokkal és szmaragdokkal	45.—
1206.	OVÁLIS TÁLCA. Ezüst, 1045 gr.	160.—
1207.	NYAKÉK. Ezüst, gyémántokkal, egy zafírral .	70.—
1208.	GYÜMÖLCSÁLLVÁNY. Ezüst, domború és alakos díszítéssel, részben aranyozva. 528. gr. . .	85.—

Férfi archép (1845) vizf.
Női archép

M Studio II. ankc.

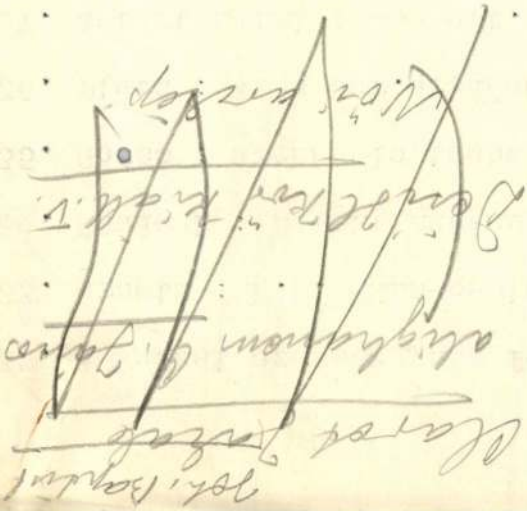

32. A kassai székesegyház felszentelés
33. Arneth : K.K. Münz-cabinet. Szürke
34. Neudeck : Befestigungen des oberen
35. Gooss : Archaeologische Funde Sie
36. Platz : Az ember.eredése. Kék.
37. A történelmi főcsoport. Sárga.
38. Az 1896.-i kiállitás zsüri-tagjai.
39. Fialowszky: Az év leghosszabb naps
40. Forster : Olaszország a müemlékek
41. Mayer : Brücken in Würtenberg. Pi
42. A Hédervári-család oklevéltára. Pi
43. Békésmegyei oklevéltár. Zöld.
44. Szepesmegyei történelmi társulat
45. A Szepesmegyei Történelmi Társulat
46. Aggházy Mária : A zirci apátság te
47. Horváth S.: Okmánytár XXXXXXXXXX
48. Riványi G.: Pieve di San Vito. Kék

A Lecruer-család
nén tasja, vinf. I–IV. (1847)
(Föv. képt.)

2. Érkezett: október 20án

nak f. évi szeptember hó 5-éről kelt 332. sz. fel-
ttó a műemlékek orsz. bizottsága másodépíté-
lomnál indítványozott további kutatások ca-
ia alkalmával felmerült útiköltségei és napi-
O fillérre érvényesíttetvén, jelen szám és kelt a-
ti m. kir. IX. ker. állampénztárt, hogy ezen
napidíj után bélyegelt nyugtatványára fi-

Chorin Aron

1847

S1 - S1.

Pokyc és Feiks A.

1922 –

1945 nov óta a „M.

Rádió" tipogr-i jondai

tördelő tyerk-je. –

[illegible]

Chappon Lajos. 10024

Egész alak, szemközt, és kardot forgatva. A háttérben a falon körbe rakott kardok képeznek diszt. Felirata a kép alatt aláírásának másakép két sorban:

Chappon Lajos
Vivó Oktató.

alól jobbra: J.B. Clarot 1845.
s legalól középütt: Nyomt. Grimm V.nél Pesten.

Kny., mag 36 (38.5) cm.

Szn. 729-98.
340-98-6.

Erzherzog Stephain in Perth. (Beroonulás a Dunapartról)

T. Clarot. 1847. stines rajt vizf! 27.5 x 23

Stemmer Ödön tul.

kr. (2) 346.

dupl

Clarot Johan Bapt.

Clarot Joh. Bapt

Clarot n. Barabás

Forray-Brunswick-Julia báró-
nő. Szinm. V. mont. Pesten.
Kiadja az „Eletképeli mel-
lett Frankenburg Adolf

l. Sz. Sz.
(1844?)

Clarot Joh. Bapt.

Clarot, Johann Baptist

1797 - 1854 [illegible]

HANS FIGURA

lásd

Szépm. Múz. graf. o.
45. kiáll (1922)
18. n.

Reguly Antalné
arch (1843)
virf.

Tofana

ALFONZ WALDE

Városa a hegyek között
Bergstadt

Nói archép, virf. (1843)

(N. Szal. III. ankr. 1924)

Nyilván itt vette meg a Fővképtár

Clarot J.

c.

Magyar Strakó II

32. c.

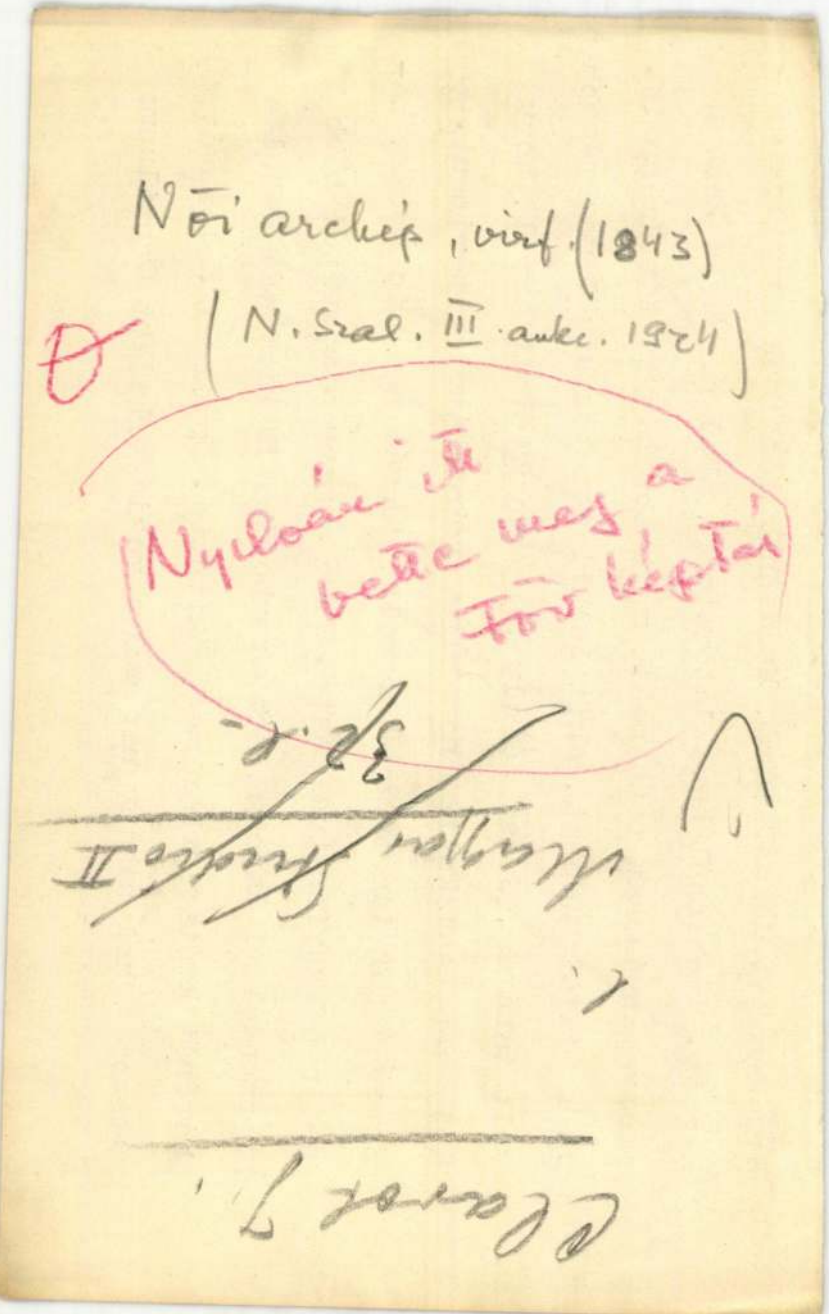

tartózkodott, s [illegible]

Bruckenthal József báró, Mesmacher tábornok és mások arcképeit. Szebenből haza látogatott, ahol nagyapja keserű szemrehányásokat tett neki, mert abbahagyta tanulmányait. De a fiatal művészt, akit lelkiismeretén kivül még régebben volt tanára, Szász Károly is megnyugtatott arról, hogy helyesen cselekszik, nem tudta szándékától eltériteni. Ez év őszén ismét Enyeden volt, de már nem mint diák, hanem professzionatus festő. Báró Kemény Simonnétól több megrendelést kapott, sőt Csombordba is kihivták, ahol a bárónőt krétarajzban megőrökitette. Enyedről Kolozsvárra utazott, hol nehány nap mulva megismerkedett Gentiluomo

Férfi képmás, virf (1844)

Ernst 1922 XIX

Elismer

2,500,000 K, azaz: Kettőm
mely összeget karácsony
nmélt. vallás- és közokt.
rendelete alapján a Mi
pénztárából köszönettel

Budapest, 1925

Czuczor Gergely

gr. Fáy

1844

Csánár (?) 1844

Sz-Sz

A müemlékek orsz.bi

Clarot, Johann Baptist

M.vonatk.müveix/időrendben/: Karolina

Auguszta koronázása Pozsonyban 1825-ben
,kőrajz.
~~Kixxtxxxkőxyxmx~~ Kiadta J.A.Schlosser
Szépm.Muz.tulajd.
1826. - Női képmás, vizf./1834/. Főv.
Képtár tulajd. - Erdődy Károly térdképe ulánus egyenruhában. L.Fischer festm.után,kőrajz /1839/. Szépm.Muz. tulajd. - Caroussel Rétfalun 1841 ápr.

Jurjevich

S1 - S1

1843

1870 [illegible]

1892 Elemér †

1894 [illegible] nyre rajzol

1895 [illegible]

Bohumír-Böhm P.

1351

Lexikon 1465

~~1391~~ el kard

Csatár Ferenc

S I - S I

Budapest, 1902

Zellenberg u., kőrajz /1841/. Szépm. Muz. tulajd. - Havas József arck. interieurben, vizf./1842/. U.a. tulajd. - Havas Józsefné arck. interieurben, kilátással a Dunára és Gellérthegyre, vizf. Férfi arck./1842/, Női arck./1842/, vizf. /1842/. U.a. tulajd. - Jurjevich József arck./1843/, kőrajz, nyomt. Grimm V. Pesten. - Reguly Antalné arck., vizf./1843/ Szépm. Muz. tulajd. -

Erdődy Károly. 10709.

Csaknem térdig, kissé jobbra, ulánus egyenruhában. Balkezével kardjára támaszkodik. A háttérben az oszlop mögött függöny lóg és a korláton köpenyege és csákója van. Felirata

alól balra: Leop L. pinx.

jobbra: Joh. Clarot lith. 839.

legalól középütt: Gedr. bei Joh. Höfelich.

Kr. mér. 21: 19.5 cm.

Sz. n. 53-901
251-901-5.

9065.

Rétfalu.

Középütt egy erdőség előtti téren részint páholyokban és padokon elhelyezkedett, részint pedig oldalt álló közönség jelenlétében nyolcz előkelőség viv lóháton. Közülök négy beduinnak öltözött és dárdával támad, négy pedig török ruhát visel és görbe kardot kezel. Körülötte a hadi ékitményekkel diszitett kereten a lovasjátéknak hat mozzanata van képben feltüntetve. Felirata

a kép alatt: CAROUSSEL A RÉTFALU
le 22-ma Avr. 1841.
balról: v: Zellenberg 1841
legalól balra: von Zellenberg gez.
középütt: Gedr. bei Joh. Höfelich
jobbra: Joh. Clarot lith.

Kny., méretei a papirosnak 47.4:63.2 cm.

Szn. F2-909
644-909-1

Csatár Ferenc
arch. virf
(1840)
Erust Muz. tul.
volt

Budai cukrán képmáse
virf (1850)

~~Budai cukrán fehérje~~

Ernst 1922 XIX

Clarot ~~Josef~~ Joh. Bapt.

Biedermann. kiáll. 1937.

VII. kerem

1 Női arckép (1842) vízf. miniatűrrel

2 Férfi arckép (1842)

3-4 Férfi arckép I–II

5 Női arckép

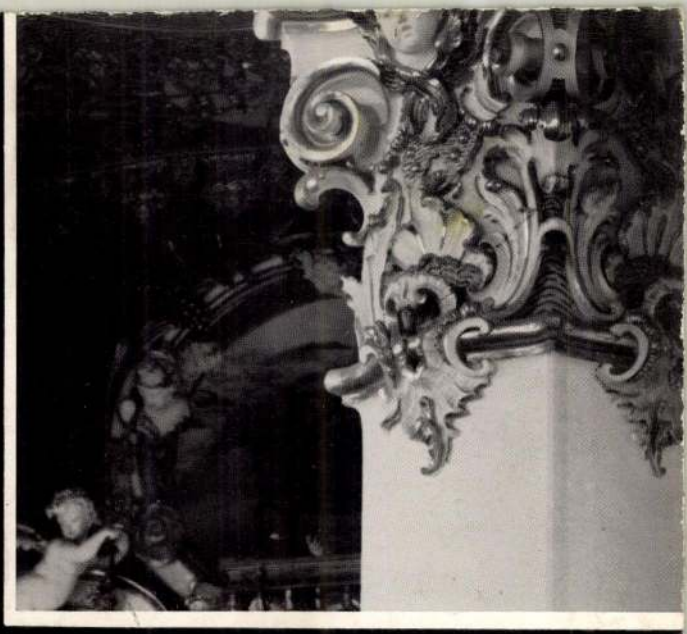

WALTER HEGE UND

BAROCKK

IN ALTBAYERN U

DEUTSCHER KUNST

Clarot, J. B.

Fő kép.

Forray Brünswik Julia
C. rajza Barabás után
litogr.

Női képmás, vízf (1834)

[illegible]

erre Oznatkozó kérvényét a Magas
Ministeriumhoz benyujtva, van
szerencsénk bizottságunk részéről
a Magas Ministeriumhoz azzal
tisztelettelje javaslattal járulni,
hogy a nevezett tanár részére
kéri szabadságot engedélyezni
méltoztassék, hogy ~~a Magas Minister-~~
~~ium szandekának is megfelelőleg~~
~~a mnemtékek jegyzékét~~ a nevezett
tanár munkasságának igazybe
vételével a mnemtékek jegyzé-
két a Magas Ministerium kifejezett
szandekának is megfelelőleg
mielőbb ~~[illegible]~~ elkészíthessük
és közzétehessük.

Bp. IX/3. 1902

Női képmás
Férfi képmás | vizf

Árv. Anna
1939
90. Sz

Férfi képm. vizf. 1938. 4. rk.

Clarot J.

1797 - 1854

Mű RKV. II. (1946) anke.

Férfi képmás, vörf.

~~Férfi kiejmas (1845)~~
Női " [redacted] virf.

Ernst 1922 XXI. a.

évi szeptember hó 14-én.

Bizottságának.

Budai cukrász feleség
(1853) virf

Ernst 1922 XIX.

429.14 19

39759 szám.

F. évi 205 sz. fel
Z O T T S Á G O T, hogy a vajda-hu
nos javitási munkák költségeinek
kelt rendeletemmel 25872 korona e
István részére.

Ezzel a vajda-hun
javadalma teljesen ki van meritve.

A felterjesztésbe
tel ennélfogva nem engedélyezhető
got, hogy a javasolt munkálatokat
luezett hitel keretében egészben

Clarot, Alexander

Életkép. T. 2073.

Táncz.

Az előtérben jobbra a ház előtt látható czigányok zenéjére négy férfi tánczol. Balra a hordón boros üveg áll, a ház eresze alatt pedig kukoricza-csövek lógnak a rúdon. Felirata
alól balra: Gez. v. Alexander Clarot.
jobbra: Lith v. Jg. Sonntag.
legalól középütt: Nyomt. Frank J. M. Pesten 1853.

Kny., mér. a vk. 20.1 : 16.2 cm.

Clarot A.

Janos Baptist

Viseletkép.

Bajnai ~~[illegible]~~ parasztokat ábrázol. Körülök a dudás ~~A~~ balról ül~~ó~~és ~~dudás~~ játékára egy ifjú pár tánczol. A háttér hegyes vidék. Felirata a kép alatt két sorban:

„BAUERN VON BAYNA
aus dem Graner Comitate"

alól balra: „A. Clarot del",
középütt: „Ged. bei Mansfeld & Comp."
s jobbra: „Lith. u. zu haben bei J. B. Clarot, Wien, Wieden, Heugasse N° 110".

Könyomat, méretei a vonalkeretnek 31.7 : 26.1 c/m.
Köre rajzolta: A. Clarot.

Ltfra 4644 (szines).

126/94 N° 466.

Viselet. T. 4644.

Bajnai férfi és nő.

Az előtérben a balra ülő dudás zenéjére egy fiatal házaspár kerekedett tánczra. A háttér hegyes vidék várossal. Felirata:

BAUERN VON BAYNA
aus dem Graner Comitate.

alól balra: A. Clarot del.
középütt: Ged. bei Mansfeld & Comp.
jobbra: Lith. u. zu haben bei J.B. Clarot, Wien, Wieden, Heugasse No. 110.

Szines kny., mér. a vk. 31.7: 26.1 cm.

126-94-466.

Clarot Jestő

M.D.K.

Czuczor Gergely portréja, — litogr.
az Életképekben jelent meg.

Gerszi, A magy. hörajz. 1960 49

Clarot Johann Bapt.

1.

Arv. Czarnok III. anke

Kar

Hernalser Linie

St. Körajz

Forgách: Szalánczvár

Férfi archép, vírf.
(ovális)

Alm-Tel. VI. a.
1941

02. Érkezett: Október 20.

ug. hó 16án kelt 37j számú
n szám és kelt alatt utá-
r. m. kir. állampénztárt, hogy
orsz. bizottsága másodépí-
ővében nyitandó kőbánya
á alkalmával felmerült
fejében 10 kor. napidíj után
40 fillért fizessen ki.

M.D.K.

Clarot,festő

A művészek a múlt sz.elején,hogy megéljenek rajzleckéket is adtak,vagy rajztanárok lettek.Igy ő is Pest-Budán. 278.o. 31.jegyz.

Lengyel Imre: Wilh. Egger pinxit 1825. A Lilla arckép festőjéről. 257.o.

A Debreceni Déri Múz. évkönyve.1965. Debrecen,1966. Alföldi Nyomda. Debrecen

Clarot

rajza utáni kőnyomat metszet 1843.

Jelenet a hajóhíd bejáratánál.

Pest 101 kép a régi Pest-Budáról

Helikon 1959

9.7.

Clarot ?

Spissich János:

megírva Clarot Alexander festő 1795–1842

Mellig, kissé jobbra fordulva. Haja rövid, bajusza hegyesre pödrött, szakálla leberetvált. Körülcsavart nyakkendője fehér s bekecse prémes. Felirata a kép alatt két sorban:

Spissich János
Zalamegyei alispán

s jeliése jobbra: A.C. 1837.

Ceruzarajt, az alak nagysága 21 cm

9925.

Sz. N. 486/98
112 – 98 – 854.

J. B. Clarot litografus M. D. K.

hatott a magyar archéplitográfiára

Gerni, A magy. Zörajz. 1960 26.

Clarot J. B.

acélmetszete 1843-ból: „Hídvámfizetés." a pesti hajóhídfőnél. Reprodukció.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, Budapest, 1970.

1014

Clarot J. B.

rajzáról készült kőmetszete Schmid J.-nek: a első pesti lóverseny 1827. júniusában. Reprodukció.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, Budapest, 1970.

1591

Clarot, Alexander (1795 - 1842)

ffi arckép o. v. 73 x 60

J. l. j.: A. Clarot 833 Védett

2. ár: 6000 ft.

BÁV 41. képaukció Budapest 1976 december

Clarot Alexander

1796–1842

Ltab IV. 149.

O.

Alexander
Clarot (Sándor)

a katalogus szerint nem magyar

1840 pesti kiáll.

Tanulmányfő olajf.

Sibilla, olajf.

Gyermek arcképe, olajf.

Szentek, 2 db, olajf.

L. 1840

Nagyvárad látképe a XVI. században

III. 121.

— 1598-iki ostromának képe

III. 121.

Clarot Alex

l.

Szent György Céh

XXXV. aukc. (1917)

250/a sz.

A Bép. Eszter

jelzése Clarot F.

(Ha nem sajtóhiba)

EF, keresztmetszet.

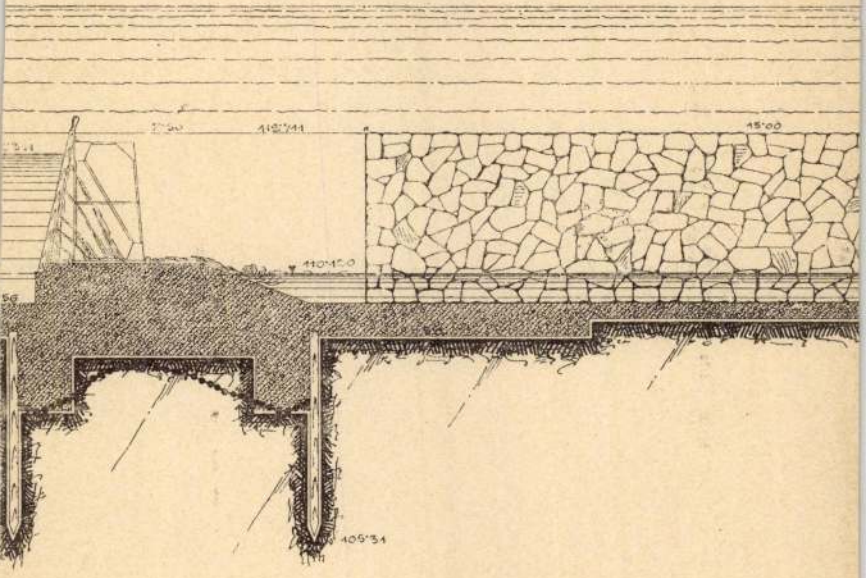

A hídkeret

Clarot, Johann Baptist
(Wien 1797 k. - Pest 1854 után)

„Fiatal férfi képmása" Vízfestmény 125 x 97 mm
s. l. j.: S. Clarot 1852 Védett.
kiziáltási ár: 2000 ft.

BÁV 55.Képaukció Budapest,1981.szeptember

Clarot Alex

Magyar főúr és
nőlegy diszruhá-
ban, vízf-
Az Ernst Museum
tulajdona volt-
Aukcióra került
az Arv. Csarnok
ban 1939-ben

V

domás és az érdekelteknek irás-

esitem.

hó 9-én.

sából:

sos.

ttságának.

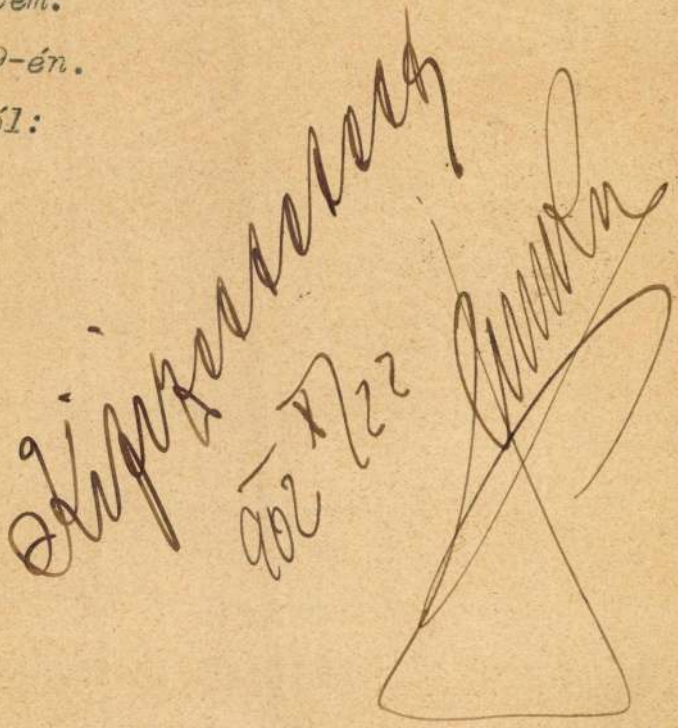

Clarot Sándor

1.

Ernst Mur. Aukciói

II. (1917) 175. sz

előkelő közönség előtt Pekete ...
elkész, az egyházmegyei lelkészegyesület
hondott megnyitót. Lendületes szavakkal
a közönséget, majd a női hivatásról, a nő
dalmi helyzetéről tartott elmefuttatás kere-
nk tetszést aratva mutatott rá a mai kor
irányválasztása következtében mutatkozó
gokra s egyetlen, isteni rendeltetésű hivatá-
entírásra hivatkozással a nő számára az

Így a közönség szórakozásra vágyó
megtalálta az estén örömét, de mindenek
kifejezésre kell juttatnunk azt a meggyőző
hogy a rendezőség *missziót* teljesített,
a kimondott cél, hanem a magyarság és ti
keresztyénség érdekében is, mikor ez ün
rendezését tervbe vette és végrehajtotta.

GYÁSZROV

Újlaky Béla emlékezete.

Az egyetlen földi jutalom, melyet elhu
veseinknek, érdemes barátunknak, nagy e
nek még adhatunk, a hálás kegyelet, a tisz
emlékezés. Ennek a pálmája illeti azon elhu
mes lelkésztársunkat is, kinek nevét jelen
soraim felibe cím gyanánt odaírtam.

Újlaky Béla az Úr Jézus egyik igénytelen
szolgája volt, ki azt a pályát futotta közöttü
nek irányelveit maga az Úr Jézus szabta meg
Bélát földi hiúságok : cím, rang, méltóság
folyásolták, nem irányították. Állandóan
igénytelen egyéniség volt és maradt, ki mi
használni vágyott. Egy bölcs józanságáv
mérlegelni az élet ama külső jelenségeit, m
egyre több-több embert megkörnyékeznek
hálóznak, melyről bölcs Salamon rég mondo
azok csak „*hiúságok hiúsága, hiábavalóságo*

Clarot, Alexander

1796 – 1842

Teifi képmás, repr.

Árverési Közlöny

1930. okt. 4. rk. sz.

IV.

ARANY-, EZŰST- ÉS ÉKSZER-

Clarot Sándor

1 Arv. Csarnok 97. ankin
kat.

Hasonló stílusú egy egészen kicsi bronzállványos óra s egy másik, amelyen szintén aranyozott bronzból taligáját toló köszörűs alakja látható.

Az ebben a csoportban található tárgyak sokfélesége szinte kábító. Vannak szelencék mindenféle anyagból, amik közt képviselve van a réz, az ón, a fa, a teknőc, az elefántcsont, a papírgyurma és a gyöngyház. Öntöttvastárgyak, kisplasztikai alkotások, miniatürök, óntárgyak, sétabotok, öreg fegyverek, faligyertyatartók és — ki tudná valamennyit elősorolni. Van itt a napoleoni időkből való burnótszelence, fedelén figyelemreméltó miniatürrel. Egy viaszdombormű: Mária a kis Jézussal, a XVIII. századból, komoly, művészi munka. És van, hogy egyebet ne említsünk, ép és használható *gyalu*, a készítés bevésett évszámával: 1792.

Alig lehet elképzelni, hogy a látogató, ha egyáltalán kedvelője a művészi, a régi, a hangulatos és ízléses holmiknak, ne találjon kiállításunkon kedvére való képet, szobrot, műipari vagy népművészeti tárgyat. Mi mindent elkövetünk arra, hogy termeinkből senki se távozzék kielégítetlenül s eddigi tapasztalataink alapján merjük remélni, hogy kedves közönségünk elismerésével ezúttal is találkozni fogunk.

Clarot, Alexander

1796 - 1842?

l.

Ernst-Muzeumaukcioja I

20 l.

V

1937

JULIUS

Vasárnap **25** Jakab

Franck kávépótlékkal ízesített
Kneipp - malátakávé *nem luxus*

Hétfő **26** Anna

Kedd **27** Pantaleon

Szerda **28** Ince

FEJFÁJÁS ELLEN
BERETVÁS PASZTILLA

Csütörtök **29** Márta

Péntek **30** Judit

Szombat **31** Loy. Ignác

ZAMAKO
a legjobban bevált gyermektápliszt.
Kérjen kóstolómintát. Krompecher, Bp., Nádor u. 15

Clarot Sándor

fsto

ind

Kept. Nug. 126. P.

Leipzig 1862

Róma h. n. IV. 46

Alex.

Clarot – Prestel

Schmidt

Löfuttatas Pesten

Repr

Gáspdivat

II. 175 l.

Gáspárné Dávid M.

A divat. Fort.

II. k. (1765-1920)

Bp. 1923

BUDAPEST
42 VI. 4.12

KRANZINGER N.
Könyvkereskedés és könyvkötészet
SOMOKU

Clarot Alex

Prestel

nincs
Éd.

Az első „Csikósi
Lófuttatás" 1827.
jun. 6.
fenstich rajza

Repr.

Magyarecke
V. 320 l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Mův. 1.

1904. 346 (Blaschke J. résm.)
1905. 416 (A 19. sz. második ~~[illegible]~~ deben Budán élt mūvésnehrōl)
1909. 405

(P. S.: Az első m. mūvés-niáll.)

486. szám. 19

6041/5 szám.

Ft bizottságnak f. é. a
felterjesztése alapján jele
sítottam a budapesti IX. ke
Sztehlo Otto a műemlékek
tészének a nográdi vár t
ügyében tett hivatalos uty
itiköltségei és napidijai
bélyegelt nyugtájára 35 kor.

Clarot Alexander

Pesten 1832-ben köre rajzolta Hagn Sarolta Nincsnő archepét, de a kő eltörött s a litografia nem jelent meg.

Siklóssy László dr.

Hagn Sarolta és Wesselényi Miklós.

Történetirás.

1938 febr. sz. 114. l

Naponta
pörköl

Clarot Sándor

festő

l. mer D: a m.

Krempszeplit vis. hartie

M. Bibl. Társ 4. kiáll. katalog.

Bp. 1925

67. l. 69. l.

173. l. 178. l.

1.
ihán egy Nympha ül, kinek
felemelt jobbját feje mögött
határozható tárgyat fog;
figyel. A lepel egyik vége
rja. A háttér hegyes vidék,
ehető ki. Az égbolt felhős.
z. 1410. — Vétetett az 1891
alapján M. Guggenheimtól
tatott 1892 deczember 1-én
agyta az 1893 január 18-iki

Clarot Alex.

l.

AMMMKérk

116.l.

Lajta E:

kisfaludy k. festői
működése.

Königgrätz

Das von der ungarischen Regierung anläßlich des tausendjährigen Bestehens des ungarischen Staates errichtete und unter der Aufsicht unserer Landeskommission stehende Millenniumsdenkmal in Semlin (Zemun) ist im Kriege durch Kanonenfeuer dermaßen beschädigt worden, daß dasselbe trotz der unverzüglich durchgeführten provisorischen Stützungsarbeiten der ehebaldigsten Wiederherstellung bedarf. Indem nun die zu unternehmenden Bauarbeiten nur unter der Aufsicht eines hiezu befähigten, geübten Fachmannes unternommen werden können, hat die Landeskommission – in Ermangelung einer anderen geeigneten Arbeitskraft – Schritte eingeleitet, damit der in Wiederherstellungsarbeiten von Kunstdenkmälern wohlgeübte Bauleiter Paul Reitter, der gegenwärtig als Feuerwerker der Ersatzbatterie des K. u. K. Feldkanonen-Regiments Nr. 10 zugeteilt ist, zu diesem

Clarot, Alexandre

Bildnis der Gräfinnen Albine und Franziska Schlik v. Bassano und Weisskirchen. Signiert: A Clarot 1841.

Sch. L 20. l. 123. l.

Mit. 1796, mgh. 1838 Beisben. A beisi akademian és Bennernél tanult.

Schidlof, L: Katalog der mit. Miniaturen. Ausst. in der Albertina. Wien, Mai-Juni 1924

+ Lófuttatás (1827, Presztel-lel kőjös)

o Második lófuttatás Pesten " " kőrajz

Magarruhás férfi, miniatür Ernst XXXIX

Magar főúr és hölgy díszruhában, vízf. Árv. 1939 1. rk

– Női képmás (1834) Ernst a. XI.

Y " " (1835) vízf. Ernst 1924 XXVIII.

= Nyugvó nő, of (1841) P. Mücal

Claros Alex.

l. Kazinczy lev

XX k. 608. l.

Az Aurora VII. kötetének elején C. rajzolta nejék láthatók, melyeket Dvořžak, Hoffmannés Kovatsch metszettek.

Riach M. marce

Budap

IV. MUZEUM

+ Indulat hatalme (1824) Am.

1. Keresztény-becsületes zsidó
társ. utazása Cegléd-re
1820 márc. 30-án
(4 fogatú parasztkocsiban zsidónak
öltözött 4 vidam m. magnás) 1820
vizf
Ernst ankr. II. 1917

és . . . . . kor. fill.

k . . . . . » »

ír . . . . . » »

Összesen: kor. fill.

. . . . kor. fill.

ó . . . . » »

ip.pótadó » »

'ó . . . . » »

pótlék . » »

díj . . » »

'őleg . . » »

Fizetendő: kor. fill.

Budapest, 190

t., Budapest. 5753.

Clarot Joh. Baptist.

1797 - 1854

Császár Ferenc archége

1840-ből, vízf. az Ernst

Mizenben.

Ernst - Külföldi 27 l.

Daphne

'20),

ogzer-

.cut

hent

MDK

Clauder Anna

Tárlatok. Képzőművészet 1931. márc. 69.l.

CLAROT, Johann Baptisr

VÖRÖS Károly: Pesti emberek. = Historia, 7, 1985, 2.
18 - 19., ill.

M.D.K.

Clarot Johan Baptist, festő, litografus, fényképész

Bécsl. 1841-óta Pesten dolgozott. 1851-ben a Zrinyi utwai Fabinyi házban nyitott fényképmütermet. 213.o.

Fejős Imre: Fényképészetünk első virágkora, 1855-1885. 209.o.

Folia Archaeologica. A. 1958. Bp. Képzőmüv. Alap Kiadóváll. Bp. 1958

Clauder Margit

Clauder Margit, festőnő; szül. Kassahámoron. Művészeti tanulmányait Münchenben Heidner műtermében, utóbb pedig az Ažbe-iskolában Eisengräber és Weinhold vezetése alatt végezte. Nehány művével részt vett a Nemzeti Szalon kiállításain.

Nemzeti Szalon Almanach. Budapest, 1912. 157. l.

Sz - Sz

Áfutalái megírva

Classohn A., vésnök,

1. Klassohn A.

Claude, Pierre

Báró Eötvös József
Könyomatu archepé,
repr.

Vas. Ujs. 1904. 199. l.
202. l.

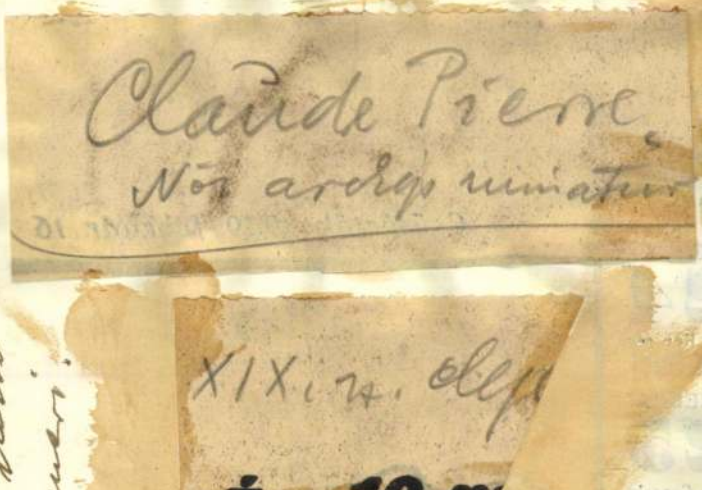

Claude Pierre,
Nos archgs miniatur

XIX. n. elf

Ára 10 fil

Thieme-Becker nem ismeri.

A Kékesfővárosi Mú-
zeumnak Vételre
felajánlott magyar
vonatkozású minia-
tur. Horváth Henrik
felvilágosítást kér
róla.

22
at. Rogate
rot. Júlia

N. k. 4 ó. 16 p. N. ny. 19 ó. 37 p.

HÉTFŐ
23
. Dezső pk.
rot. Dezső

KEDD
24
t. Ker. seg.
ot. Eszter

ZERDA
25
t. Gergely
ot. Orbán

TÖRTÖK
26
. Áldozó cs.
. Áldozó cs.

ÉNTEK
27
t. Béda et.
rot. Béda

OMBAT
28
at. Ágoston
rot. Emil

Izr. 27. S. Bekhukot. 5. Per

Pierre, Claude (XIX. század közepe).

467. EGY MAGYAR TISZT ARCKÉPE. Jelezve. Vizfestmény. 13×9 cm. 100.—

468. EGY MAGYAR UR ARCKÉPE. Jelezve. Vizfestmény. 15×11 cm. 110.—

. balra: Deák-Ébner L. 80.—

zve l. balra. 100.—

és dat. 894. 60.—

FÁROKAT A TEMPLOMBÓL. 3500.—

get hommage affectueux

század). 80.—

'S SAVOYARDS.

'S SAVOYARDS. (2 párdarab).

8 cm. 350.—

1807—1876).

bbra: N. D. . . . kezdetü nehezen

— 12 —

Almásy-Telcki II. 1939

C. K. miniatürfestő. Angol (XVIII. század második fele).

97. ANGOL FŐREND ARCKÉPE. Jelezve köz. jobbra: C. K. 1796.
Elefántcsont, ovális. 7×6 cm. 60.—

Cleef, Hendrik van (1525—1589).

98. A RÓMAI BORGO LÁTKÉPE.
Rézmetszet. 5.—

Codde, Pieter Jacobsz (1599 v. 1600—1678).

99. KATONÁK A FOGADÓBAN.
Fa. 40×46.5 cm. 3000.—
Illusztrálva.

100. QUARTETT.
Fa. 37.5×53 cm. 3000.—
Illusztrálva.

Champaigne, Philippe (1602—1674).

101. IMÁDKOZÓ APÁCA.
Vászon. 60×75 cm. 400.—

Csók István (sz. 1865).

102. RÓZSÁK. Jelezve.
Fa. 20×13 cm. 100.—

Claude, Pierre

vagy Pierre, Claude

?

párisi kőrajzoló

Báró Eötvös József

arckepe

Emlitve

Ferenczi Zoltán

Báró Eötvös József

1813-1871. M. Tört

Életr. Bp. 1903. 304. l.

A kőrajz után készült

fametszet reprodukció/a

u.o. 39. l.

Clarott J. B.
(Carott) és

Zellenhas

fessők

tovább

Gróf Sándor Mórc
feleségével Bécs
környékén.
Fentich festménye
1835.

Repr.

Lestyán Sándor: Gf.
Sándor Mórc, az ör-
döglovas. Bp. 1942.

Clarot Joh. Bapt.

az 1850-es években
a kiválóbb festők
köre tartozott

Haenfler J. W. 1854

I 152 l.

Historisch-topographische
Skizzen v. Ofen u. Pest
u. deren Umgebungen.
Pest, 1854

Clarot Joh. Bapt

1797-1854

d.

L.

Ernst Kulfmestsch

27 l.

Az Ernst Muz. leíró lajtár. I.
m. vonatk. művei. Bp. 1919.

Csaszár Ferenc arck.
(1840.) vízf.

az Ernst Muzeum
ban

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Clarot Joh. Bapt. Körajzoló

Ender János festő

mint

led

Gróf Dessewffy József
archeje
Fentiek műve

Repr.

Vértesy Jenő

Kölcsey Ferenc
Magy. Tört. Elektr.
Bp. 1906. 123. l.

s Terena és Lipót főhercegek s még egy főúr nézik a szertartást. Felírata a kép alatti párnára helyezett magyar koronától balra:

„Coronatio Augustissimae Imperatricis Carolinae Augustae in Reginam Hungariae
Posonii 25 Septembris 1825
In memoriam et gratiarum actionem et festivitatem pro obtenta valetudine
Sacrae Majestatis Francisci Primi Imperatoris in Austria"

jobbra:
„Kroenung Ihrer Majestaet der Kaiserin Carolina Augusta zur Koenigin von Ungarn
am 25ten September 1825 in Pressburg
als Denkmal und zur Feyer der gluecklichen Wiedergenesung
Sr. Majestaet Franz des Ersten Kaiser vn Oesterreich
Herausgegeben den 20ten April 1826 von J.A Schlosser

s alól jobbra: „I.B. Clarot Lith."

Kőnyomat, vmalkeretben, méretei 32·3 : 81.6 c/m.
Kőre rajzolta: Clarot J.B.

Lásd 6305.

S1 - S1

192/94 N:5

6305

Karolina Auguszta megkoronáztatása:

A pozsonyi székes-egyház főoltárának középső fokán házi koronával a fején térdel a királyné, kit Rudnay Sándor hg primás és József nádor megkoronáznak. Az oltáron túl gr. Brunszvik József országbíró a jogart, gr. Gyulay Ignácz horvát bán az országalmát, gr. Czirály Antal kincstárnok a kettős keresztet és Illésházy Isván asztalnok a kardot tartja. Az oltárral szemben gr. Wurmbrand főudvar mester és Brunsvik gfné mellett három udvarhölgy áll. A templom közepén Kopácsy József veszprémi püspök előtt Klobusiczky Péter kalocsai érsek imádkozik, kinek imazsámolya mellett még egy püspök van. Szemközt a trónuson T Ferenc ül, kinek jobbján Esterházy József zempléni főispánt a pallossal, Koháry Ferenc főudvarmestert a bottal, hg Esterházy Miklós magyar testőrkapitányt, b. Kutschera főhadsegédet, Stettner József magyar hirnököt, Ferenc főherczeget, Ferdinand trónörököst, s Lajos, Antal, Károly, Mikisa s Estei Ferdinand főhgeket látjuk, mig baljan gf. Nádasdy Mihály főajtónálló, Sommariva őrgróf alsó s felső Austria parancsnoka, ~~gr. Illésházy~~ és az apostoli keresztet tartó pap foglaltak helyet. A jelvényeket tartó főurak mögött, gr. Brunszvik és Gyulay közt, Végh Ignácz koronaőr s még többen vannak. Az előtérben balról b. Vécsey Miklós az emelvényen innen s a főoltárnál egy egyházi s világi férfi köti le figyelmünket. A páholyból pedig Mária és Zsófia fhgnők

Nem!

Clarot Joh. Bapt. Pesten

1853. nov.-dec. Kiäll. Mücglet.
Arkép, virf.

EMKE VII. 287

Clarot, Johann Baptist

1797 – 1854

53. V. Ferdinand sita –

Kocsirason, szines

kőrajz –

Almásy-Teleki IV. 1940

72. Borsos: Galambposta.

BUDAPEST, 1939
GRÓF ALMÁSY-TELEKI ÉVA MŰVÉSZETI INTÉZETE KIADÁSA
VI., NAGYMEZŐ-UTCA 8.

Festedies gr. Czernuchei
virf.
Ernst XXX. a.

02. Érkezett: október 16.

R. MINISTERIUM SZÁMVEVŐSÉGÉTŐL.

tt

bizottságának.

Budapesten.

Clarot Alex

festo

l

Pataky 1951

90-l.

Cimlap, C. rajza után metz. Blaschke J. 1823

Indulat hatalmad, C. rajza után Blaschke J. Aurora 1824.

A nép Eszter C. rajza után Blaschke J. metszete. Aurora 1824

Augsburgi utközet. C. rajza után Blaschke Aurora 1824.

A megbosszult hitszegő Clarot rajza után Blaschke Aurora 1824.

58199/909. szám.

A B.Behr berlini
nő, Jellinek L.Arthur által
graphie der Kunstwissenscha
példányát a Bizottság könyv
dékképen megküldöm.

Budapest, 1909.

A miniszter

Claret Alexander

Mailáth György
arcképe, festette
C. A. Köre ráj-
zolta C. Joh.
Bapt.

Lajstr.

Schematismus

cleri archi-dio
et Bácsiensi

A kalocsai érsekm
ügyjel foglalkozó

MDK

C

Clarot litografus

Z

Divald Kornél: A Besztercebányai Muzeum kalauza.
Bp. 1909. 52.l.

MDK

Clarot (metsző)

Acélmetszete: Pesther Schiff-bricke. Megjelent a Spiegel 1843. évfolyamában.

Dr. Kremmer Dezső: Városi fiók-múzeumok.

Városi Szemle, Bp. 1914. 213. l.

MDK

Clarot Alexander bécsi festő 1796-1842

Sándor Móric mellképe. Vizf. Sign. A. Clarot.

A Székesfővárosi Képtár és Történelmi Múzeum kiáll.-nak katalogusa. 1937. Jan. Nemzeti Szalon.

CLAROT J.B. litografus

A Soproni Muz. grafikai gyüjteményében kb.100 portré, sok Széchenyi ábrázolás.-Ezek jegyzéke:

4./.-~~Széchenyi~~ I Gróf Széchenyi István mellképe. Allegoria Schindler J.Profersortól rajzolva.Nyoma. Lyceum és Tarsa.Einsle nagy eredeti olajfestménye után.-Litografirozva Clarot J.B.-tól.-63.5+52 cm. Előkép:Einsle. 166.old.

DÁVIDNÉ ASKERCZ ÉVA: A Soproni Liszt Ferenc Múzeum grafiakai gyüjteményének jegyzke 157.old

ARRABONA,14, A Xantus János Múzeum Évkönyve, Győr,1972

CLAROT jä

Clerot Sándor festö?

Atheneum. 1840. II. 15/16. 31/32.

Claret Alex.

József nádor mellkepe az Aurora 1823. évf. ban.

vény

millióötszázezer Korona-ról
yi jutalom fejében a
m. ki. miniszter úr 99102/1925. számú
emlékek Országos Bizottsága
felvettem.
. december 29-én

R. Szőnyi Ottó

Clarot Sándor

Prágába

1841, pesti kiáll.

Egy nyugvó nő, olajf.

L 1841.

Trevisi monetales V. 256.

Clarot S.

festő

Pataky 1957.

90-l

A Műemlékek Országos Bizottsá

C l a r o t ,Joh.Bapt./1797-1854./,akvarellfestő és kőrajzoló Pesten és Bécsben.Bibliográfia: Kremmer II.358.- Lyka:Tbv.m.I.IV.- Sz-Szi.Lex./Életrajza,magyar vonatkozású kőrajzainak felsorolása és a bibliográfiája 1915-ig./.- Th-B.Kstlex.VII.55.-

Hasznos Mulatságok recenzióját: "A'
külföldiek minden szarka fészket,
melly nálok találtatik ékes,és drá
rézmetszésekben kiadnak, 's minden
elterjesztik ;miért ne érdemelnéne
Magyarországnak tiszteletre méltó
sok régi várai,melyek nagyobb rész
már düledékben vannak,állandó fenn
radást,legalább a papiroson? hiszen
azokkal sok emlékezetes hazai tört
netek vannak egybe kötve"/X/.

Schmid nyomdájában legtöbbet
L á n t z J ó z s e f rajzolt
kőre,eleinte Boutibonne és mások
rajzai után.Stilusa Boutibonne ha-
tása alatt indul,de érezhető rajta
a bécsi Jakob Alt rajztechnikájának
és természetfelfogásának a hatása i

Clarot

Magyar Múvészet
1928. 645

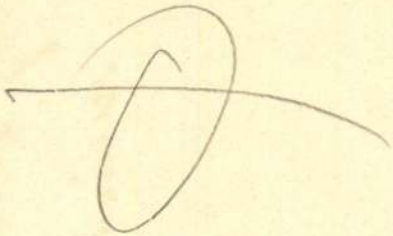

Kisfaludy Sándor első kiadásai

művei. VI. 141

Clarot Alexander

l. Sándor gróf
udvari pestője
Ezt megnézni
az életrajz irá-
sakor

LykaMagymúI300-50

17, 122, ~~126~~, ~~408~~,
510-1, ~~[illegible]~~ l

Clarot Alex.

budai miniatur festő

vázlatai gróf

Sándornál.

F.

Schams Ofen

385. l.

Vollständige Beschreibung

der kön. fr. Haupt-Stadt

Ofen in Ungern.

Ofen 1822

(M

7397.500 Pröl ara
héterer ötszár pengőről
Hivatalában Három lépcs
nek taraba. műszaki ir
az 1946 évi Aprilis ha
MOB pénztárából a m

Clarot Alex.

d.

Kazinczy lev

XXII. k. 427. l.

Erről az Aurora-
ban megjelent
darabjairól
(műveiről)

Tordai Kőrnüvelődési Ház

VII. 180, 181

Clarot Sándor festő

Ernst Museum aukciói II.

vett vár

MÉNYEK.

Clarot Alexander. (1800—1832.)

175. „DIE FAHRT EINER CHRISTLICH-EHRLICHEN JUDEN-GESELLSCHAFT NACH CZEGLÉD IM JAHRE 1820 AM 30-TEN MÄRZ." A négyfogatu parasztkocsiban zsidónak öltözött négy vigkedélyü magyar mágnás foglal helyet. Jelezve alul jobbra: A. Clarot del. 1820. Aquarell, m. 24, sz. 37.

Ender János. (1793—1854.)

176. PASTORALE. A kut szélén furulyázó pásztor ül, jobbról két nő hallgatja. Jelezve középütt balról: v. Ender. Aquarell. M. 21, sz. 16.

Isabey J. B.-nek tulajdonitva. (1767—1855.)

182. HERCEG PONIATOWSKY FÉLALAKJA. A herceg egyenruhában van ábrázolva, balra fordul és jobbját kardjára támasztja. Aquarell, m. 20, sz. 16. *Illusztr.* XLII. táb.

Kriehuber József. (1801—1876.)

183. GRÓF ANDRÁSSY GYULA. A fiatal, dushajzatu, serkedő szakállu férfi kissé balra, de szembe tekint. Mellkép. Jelezve alul jobbra: Kriehuber. Aquarell papiron. M. 18, sz. 13.

Kriehuber József.

184. MAGYAR NEMES MELLKÉPE. Az aranynyal átszőtt kék diszmagyar ruháju fiatalember előlről van ábrázolva és jobbra tekint. Jelezve alul jobbra: J. Kriehuber. Aquarell. M. 21, sz. 17.

Kriehuber József.

185. ELŐKELŐ FÉRFI ARCKÉPE. A fekete kabátos férfi félalakja jobbra fordul, de előretekint. Jelezve alul jobbra:

Clarot, Alexander (1800—1832.)

216. OVÁLIS ARCKÉP-MINIATÜR elefántcsontlemezen. Fiatal férfi mellképe fekete bajuszszal, fekete bársonyzsinóros bekecsben. Jel.: jobbról: *A. Clarot.* Keretben. M. 4.8, sz. 3.9.

Ernst Museum aukción

II

V

feküsznek a földön. Dombos táj gotikus várral. Fa. 160 m. 88 sz. *Illusztr.* XVII. táb. (az *a)* alatti kép).

Sváb iskola, XV. század.

161. a) MÁRIA HALÁLA. Mária fejjel balra feskzik a menyezetes ágyon, kék köntösben, zöldbélésü sárga teritővel letakarva, vörös és zöld vánkoson. Elül balra egy guggoló, az ágy körül nyolc álló apostol. Fönt jobbra az Atyaisten fogadja a haldokló lelkét. Arany alap.

b) KRISZTUS A KERESZTFÁN. Az oltárszárny hátlapja. A keresztfa mellett balra szent János tartja az ájultan összeroskadó Máriát; jobbra a százados páncélban és Longinus a lándzsával. Háttér dombos táj. A sterzingi oltár modorában. Fa. 160 m. 88 sz. *Illusztr.* XVIII. táb. (az *a)* alatti kép).

Clarott Alexander
(Carott)
festő

Grof Sándor Móric csikós öltözetben.

Fenti festménye 1834.

Repr.

Lestyán Sándor:

Gf. Sándor Móric, az ördöglovas.
Bp. 1942.

MDK

Clarot Alexander rajzoló

illusztrációk a Zalán futásához és a Cserhalomhoz.

Szuchy E: Rajzolók és metszők a 19.sz. első felében.
Művészet 1911. 353 l.

A genre-képnek különösen a század második felében divatossá vált faja, a lóversenykép is igen korán jelentkezik a magyar grafikában. Prestel és Clarot, de mások is, már az 1827. évi első magyarországi lóversenyekről készítenek „felvételeket". Ugyanebből az időből valók az első lovas vadászképek, mint a Fillértár 1835. évi „Rókászat" c. melléklete. Jó kvalitásainál fogva érdemel említést a Fillértárnak egy másik, hasonló témakörből vett melléklete, a „Lófogás a pusztákon" (82).

tartok

n megjelenő több mint

ileumi számára

s albummal együtt

ot részemre biztosítani.

–

(kerület, ucca, házszám.)

EUM

Clarot Alex.

festő

a m. rézmetszés
tört. Dp.

D:

Pataky 1957

90, 163. l.

Illusztrácio a
Zalán futása
V. énekéhez
Clarot del. J. Ko-
vatsch sc.
Aurora 1828.

tes bizottságának

Budapesten

május hó 29-ei 4.58 n. a.

esém tudatni a tekin-

l, hogy a nagyváradi

ájának szemléjét egy

ásommal összekapcsol-

költségem nem merült fel.

Clarot Sándor, rajzoló M.D.K.

Kisfaludy Károlynak még bécsi idejéből ismeróse 1824-től kezdve már Pesten dolgozott. Az 1823. évfolyam címlapját József nádor arckepével még Bécsből küldte. 1824-ben öt, 1828-ban nég illusztrációja jelenik meg a lapban

1.) 1823/1 Címlap: József nádor . . . . 155. old
2) 1824/3 A megbosszult Hitszegő . . . . . 161. "
3) " /5 Augsburgi ütközet . . . . . 161. "

— Vayerné, Zibolen Ágnes: Kisfaludy Károly az Aurora képszerkesztője és illusztrátora

— Müvészettörténeti Értesitő, Bp. 1967. XVI. évf. 3. sz.

154 - 161. old.

Clarot Sándor, rajzoló

4.) 1824/6 Viszontlátás .... 161. o.
5.) " /7 A' nép Eszter ..... 162. "
6.) " /8 Indulat hatalma .... 162. "
7.) 1828/1 Cimlap előtt: Zalán futása ... 167. "
8.) " /4 " 168. "
9.) " /5 " 168. "
10.) " /6 " 168

Vayerné, Zibolen Ágnes: Kisfaludy Károly az Aurora képszerkesztője és illusztrátora

Müvészettörténeti Értesitő, Bp.1967.XVI.évf.3.sz.

161 - 168.old.

Monopol getrieben, sondern sogar mit dem Holzverkauf!!! Das „Pesti Hirlap“ erzählt von einem Herrn, der sich die Freiheit genommen hatte, die Klafter Holz um acht Gulden billiger als die andern Holzhändler zu verkaufen. Was geschieht? Der Holzverkauf wird ihm eingestellt, bis er nicht gewisse Herren auf eine freundschaftliche Weise überzeugt hatte, daß er sein eigenes Holz so verkaufen dürfe, wie es ihm, und nicht der Holzhändler-Zunft, gefalle! Also haben wir auch eine Holzhändlerzunft! Was für eine Fahne mag diese ehrsame Innung haben?

(Theatralisches.) Pesth, deutsches Theater. Mittwoch trat Herr Diehl als Sever in der „Norma“ zum Erstenmale als neu engagirtes Mitglied der Oper auf. Dies erste Debut war eben kein glänzendes, und die Hoffnung der Opernfreunde wurde wieder getäuscht. Ob wir aber überhaupt in dieser Beziehung sanguinische Hoffnungen nähren sollen oder dürfen, ist eine andere Frage. Ich glaube, es dürfte bei dem europäisch gewordenen Tenoristen-Mangel, unserer Theaterverwaltung noch immer leichter werden einen Theater-Abonnenten, als einen Sänger zu gewinnen, der unsren Ansprüchen vollkommen Genüge zu leisten vermöchte. Wir können übrigens Herrn Diehl die Gerechtigkeit wiederfahren lassen, daß er in Beziehung auf seine Jugend hübsche Routine im Spiel einen recht artigen, von tüchtiger musikalischer Bildung zeugenden Vortrag, auch ein nicht unangenehmes Exterieure besitzt, daß aber der Klang seiner Stimme gepreßt und für die Räume dieses Hauses nicht ausgiebig genug ist. Möglich daß er in einer zweiten Partie, die seinen Stimmitteln mehr zusagt, besser als das erstemal reussirt, was wir denn in Geduld abwarten wollen, ehe wir die Acten über die Verwendbarkeit des Sängers gänzlich schließen. — Donnerstag ging „Maria Stuart“ über die Bühne. Wenn die mit Vorliebe ausgestattete Reproduction der „41 Mädchen in Uniform“ scharfen Tadel erfuhr, so ist es auch billig, daß man die Darstellung einer klassischen Tragödie mit Anerkennung erwähne, um so mehr, als die Neigung zu dem höhern Trauerspiele auch bei uns noch nicht ganz untergegangen zu sein scheint, da das Haus, zumal in den obern Stöcken, ziemlich gut besucht war. Aber auch schon die neue Besetzung der weiblichen Rollen würde uns die Pflicht auferlegen, der Darstellung einige Aufmerksamkeit zuzuwenden. In dieser Beziehung, wir gestehen es offen, können wir leicht ein trügliches Urtheil fällen, da unsre Forderungen mehr subjectiver Art sind, als ein Kritiker von Rechtswegen stellen sollte. Wir wünschten nämlich, daß die ideale Färbung, die alle diese Charactere in dem historischen Drama zur Schau tragen, der poetische Schwung, der allen diesen Gebilden einen so romantischen und wenn auch nicht für den Verstand, doch für die Phantasie und das Gemüth einen so unwiderstehlichen Reiz verleiht, auch in den Trägern dieser Gestalten eine verschönernde Abspiegelung, und die poetische Zeichnung ein poetisches Colorit erhalten hätte: allein wir vermochten nicht, uns einer vollkommenen Illusion hinzugeben. Stehen wir von dieser Forderung ab, so muß der Darstellung das Lob einer fleißigen und zum großen Theile befriedigenden zuerkannt werden. Besonders gilt dies von den weiblichen Partieen, — wie denn überhaupt die weiblichen Mitglieder unsrer Bühne bei weitem die vortrefflicheren sind — und Mad. Grill (Maria) sowohl wie M. Kalis-Padjera (Elisabeth), entledigten sich ihrer Aufgaben mit Ehren. Zwar trug erstere in der Ausprägung des Characters mehr die Resignation und den Schmerz zur Schau als jene Leidenschaften, die wir hier nicht umständlicher erörtern können, und die mehr den Character der Aetivität als der Passivität tragen, doch war die Auffassung, von erwähnter Seite betrachtet, verständig, die Durchführung, wenn auch nicht durch Unmittelbarkeit der Empfindung, oder durch die Gewalt einer schwungreichen Phantasie hinreißend, doch durch klare Contouren und richtige Zeichnung ansprechend. Die geschätzte Darstellerin erhielt an vielen Stellen verdienten Beifall. Auch Mad. Kalis-Padjera gewann der Partie alle die Lichtseiten ab, durch die Beifall zu erringen ist, den sie auch erwarb. Herr Wagner als Mortimer trug oft das Feuer, das diesen so trefflich gezeichneten Character beseelt, zur Schau, doch war es nicht immer ein inneres: für uns hatte es nur den Glanz, aber nicht die Wärme. Herr Hörtel spielte seine kleine Rolle in bezeichnender Weise. Herr Berg als Shrewsbury war etwas zu frostig. Herr Dietrich spielte den Grafen von Leicester! Arme Elisabeth! Unglückliche Maria! 3.

— Heute wird im Nationaltheater zum Vortheile des Frl. Henriette Carl k. preuß. Hof- und Kammersängerin die Oper: „Il Templario“ von Nicolai aufgeführt. Frl. Carl singt darin zum erstenmale die Partie der Rebecca.

— Der „Pesth-Ofner Musikverein“ wird am 9. October l. J. Vormittag um 10 Uhr im städt. Redouten-Saale seine allgemeine Versammlung abhalten, wozu die pl. t. verehrlichen Mitglieder dieses Vereins geziemend eingeladen werden.

Auf Anordnung des leitenden Ausschusses.
Alexander Ritter m. p.
Vereins-Secretär.

— Der ausgezeichnete Decorationsmaler am Nationaltheater, Hr. Neefe, ist von seiner Kunstreise bereits wieder hier angelangt.

Wiener Börsen-Course.

21. September 1842. Con. Mze.

Metaliques	à 5%	109 3/16
dto.	à 4%	100 1/4
dto.	à 3%	—
Darleihen mit Verlos. v. J. 1834		—
dto. dto. dto. 1839		—
Bank-Actien das Stück		—
Kaiserliche Ducaten		—

Lotto-Ziehung.

Ofen am 3. September
24. 7. 54. 36. 71.
Wien am 24. August.
9. 70. 41. 3. 47.

Markt-Preise

der Körnerfrüchte in Pesth am 23. Sept.

Pesther Metzen, Groschen W. W.

Waizen	140	bis	164
Halbfrucht	115		120
Roggen	90	—	100
Gerste	76		85
Hafer	57	—	66
Kukurutz	—		130

Früchten-Preise.

Der Preßburger Metzen, Groschen W. W.

	Baja den 17. Sept. best.	mit.	ger	Wieselburg den 15. Sept. best.	mit.	ger
Weizen	90	87	77	130	120	105
Halbfrucht	73	67	63	88	85	80
Korn	60	--	—	82	80	72
Gerste	45	44	—	66	64	60
Hafer	32	31	—	63	55	51
Kukurutz	47	—	—	92	88	84
Hirse	43	—	—	—	—	—

Bühnen-Repertoir.

Pesth, deutsches Theater.

Wasserstand der Donau

in der Brunnmaschine zu Ofen am 23. Sept.
Früh 8 Uhr 4′ 6″ 6‴ ober 0.

Meteorologische Beobachtungen an der Ofner kön. Sternwarte am 22. Sept.

Zeit der Beobachtung	Barometer auf 0° Reaumur reducirt Pariser Maaß			Wiener Maaß			Thermometer Reaumur		Wind	Witterung
9 Uhr Vormittags	26	Zoll	937	27	Zoll	8L	+ 10,	48	SO. Schwach	Trüb u. Regen
3 Uhr Nachmittags	27	„	034	27	9	4	+ 11.	02	NO. Schwach	Wolken
9 Uhr Abends	27	„	099	27	10	2	+ 8.	45	NW. Mittel.	Viel Wolken

Pränumerations-Ankündigung.

Bei dem Herannahen des vierten Quartals dieses Jahrganges, erlaube ich mir das geehrte Publicum zur Pränumeration höflichst einzuladen. Der Pränumerationsbetrag ist vierteljährig mit Zusendung, so wie mit zweimaliger Postversendung 2 fl. 48 kr., zum Abholen 2 fl. 24 kr. C. M. — Pränumeration wird angenommen bei allen k. k. Postämtern in Ungarn und Siebenbürgen. — Für Pesth in der Expedition, Waiznergasse dem Hotel „Palatin“ gegenüber (rückwärts im Hofe.) Auch sind noch einige complete Exemplare vom dritten Quartal, das ist von 1. Juli bis heute, vorräthig und zu haben.

Gustav Heckenast,
Verleger.

Nachrichten.

Ankunft **Abfahrt**

der Dampfboote in Pesth.

Ankunft von **Wien** Abends
Abfahrt nach **Wien** Früh 7 Uhr } **Täglich.**
Ankunft von **Orsova** Vormittag den 22., 25., 29. September.
Abfahrt nach **Orsova** bei Anbruch des Tages den 25., 29. Sept.

Außerdem fährt das Waarenschiff Árpád jeden Mittwoch früh 6 Uhr nach Preßburg und Wien. Auf diesem Boote zahlt eine Person bis Wien am ersten Platz nur 6 fl. 30 kr., am Verdecke 4 fl., bis Preßburg am ersten Platz 4 fl. 40 kr., am Verdeck 3 fl. C. M.

Der Remorqueur Erös fährt jede zweite Woche nach Semlin und Drenkova.

Nur noch bis 3. October unwiderruflich

ist das große automatische
Wachsfiguren-Cabinet
täglich von 3 bis 7 Uhr Abends in der großen Bude in Ofen nächst der Brücke, am Donauufer zu sehen.

Das Nähere melden die Anschlagzetteln.

Georg Tiets und Benoit Fréchon.

Eine schöne Wohnung sogleich zu beziehen.

Im Königsbade in Ofen, Wasserstadt, sind vier elegant gemalte Zimmer sammt Speis, Küche, Boden und Holzlage täglich zu verlassen. Näheres im Königsbade an der Casse zu erfahren.

 Pesther Tageblatt 1842

An die löbl. Theater-Direction in Pesth.

Wie kömmt man in das Theater, wenn man vor Anfang der Ouverture Jemanden dringend dort zu sprechen hat?

Bei der jüngsten Darstellung der Oper Norma war ich genöthigt, dringend einen Herren zu sprechen, von dem ich sicher wußte, daß ich ihn nur im Parterre des deutschen Theaters finden könne. Ich ging an die Cassa, löste mir ein Billet mit dem Bemerken, daß ich noch vor Anfang des Stückes wieder zurückkomme, um mein Legegeld zu beheben, wie mußte ich aber erstaunen, als ich wirklich fünf Minuten vor sieben Uhr, also noch lange vor Beginn der Ouverture wieder an die Cassa kam, und dort den Bescheid erhielt: für gelöste Billets wird kein Geld retour gegeben. An allen Bühnen Deutschlands sowohl, selbst im k. k. Hofburgtheater in Wien, ja sogar im Nationaltheater in Pesth, und im städtischen Theater in Ofen kann man das Legegeld vor Anfang des Stückes wieder erhalten, warum nicht auch an der k. städt. Bühne zu Pesth, da doch die Direction selbst sagte, daß sie es jeder Bühne in allen Stücken gleich thun will. — Wie oft trifft es sich nicht, daß man einen Arzt, einen Freund, den man dringend zu sprechen hat, eine Mutter deren Kind plötzlich erkrankte, und die sämmtlich im Theater sind, aus demselben rufen will, wie stellt man es also an, wenn der Fall vor Anfang der Vorstellung eintritt; ist man dann bemüssiget das Geld für das gelöste Billet verfallen zu lassen, oder soll man der Vorstellung, weil man dazu gezwungen wird, beiwohnen, oder bleibt es der Gefälligkeit des Herrn Cassiers überlassen, in solchen Fällen zu thun was ihm beliebt, denn daß die löbl. Direction die diesfälligen Gebräuche der übrigen deutschen Bühnen nicht kennen sollte, ist kaum zu glauben, und dieser Mißbrauch der Geduld des Publicums, kann also nicht von ihr herrühren, es bleibt also dieser Punkt zu erörtern, und ich bitte daher, zur Richtschnur des theaterbesuchenden Publicums um die Beantwortung der Frage: „Wie kömmt man in das Theater, wenn man vor Anfang der Ouverture Jemanden dringend dort zu sprechen hat?

E.....

Lizitations-Kundmachung.

In Folge des vom löbl. Pesther Wechselgerichte für Salomon Rott, Sigmund Drosa und David Adler gegen den hochgeb. Herrn Baron Ludwig Podmaniczky gefällten, und vom löbl k. Wechsel-Apellationsgerichte bestätigten Urtheils und allerhöchsten Hofdecrets Z 12059 werden am 20 October l. J. und den folgenden Tagen in dem im Heveser Comitate liegenden Marktflecken Gyöngyös, und hierauf in dem davon eine halbe Stunde entfernten Dorfe Tarjáa und Puszta Varjas verschiedene Zimmereinrichtungen, Porzellain-, Kupfer- und Eisen-Geschirr und sonstige Hausgarten- und Oeconomie-Gegenstände, in- und ausländische Weine in Bouteillen, ungefähr 11000 Eimer leere Fässer vorzüglicher Arbeit in Eisenband, circa 700 Eimer theils rothe, theils weiße alte gute Weine, worunter auch 60 Eimer Rheinweine, ungefähr 2000 Schafe veredelter Zucht, 50 Stück Zugochsen, 33,500 Ziegel, verschiedenes Bauholz Kornfrucht und andere Sämereien ꝛc. ꝛc. an den Meistbietenden gegen baare Bezahlung im Wege der Lizitation öffentlich versteigert. — Erlau, den 19. September 1842.

Stephan Fehér,
Oberstuhlrichter.

Wichtige Anzeige für alle Herren Hufschmiede und Pferde-Eigenthümer.

In der C. C. Ellinger'schen Verlagshandlung in Würzburg ist so eben erschienen und in allen soliden Buchhandlungen, in Pesth bei **Gustav Heckenast** zu haben:

J. B. Benkert; Beschlaglehrer und Veterinärarzt an der königl. Thierarznei-Anstalt in Würzburg,

Vollständiger theoretischer und praktischer

Hufbeschlag

zum

Unterrichte und zur Selbstbelehrung.

Nebst Anleitung

die Hufe und Füße der Pferde gesund zu erhalten, fehlerhafte zu verbessern und kranke zu heilen, mit besonderer Berücksichtigung auf die Natur der Hufe von ihrer Entstehung bis zur vollendeten Ausbildung, nebst den nachtheiligen Einflüssen, die Bezug auf fehlerhafte Hufe und kranke Füße haben. Gestützt auf die natürlichsten Grundsätze und auf langjährige Beobachtung und Erfahrung.

Mit 26 lithograph. Abbildungen. gr. 8. 1842. eleg. br. 2 fl. 40 kr. C. M.

Lizitation.

Am 26. September 1842 und den darauffolgenden Tagen werden in der Rettiggasse Nr. 1244 verschiedene zur Concursmasse des Jakob Weinberger gehörende Zimmereinrichtungen, als Meubeln, Spiegel, Uhren, Wäsche, Bettgewand, ferner Küchengeräthschaften und Kupfergeschirre in den gewöhnlichen Lizitationsstunden gegen baare Bezahlung veräußert.

Pesth, den 23. September 1842.

Thomas Ehnn,
als Masse-Curator.

Mehl-Verkauf.

Unterzeichneter macht dem geehrten Publicum ergebenst bekannt, daß er in der schon viele Jahre bestehenden Tottiser Mehlhandlung am grünen Platz in Pesth, die jetzt ganz unter seiner Leitung ist, jede Gattung Mehl von feinster bis zur gröbsten Sorte, dann guten sandfreien Gries, wie auch gutes Rogenmehl fortwährend im Großen und Kleinen zu den äußerst billigen Preisen vorräthig habe, so auch zur Einwinterung Vormerkungen annehme, wo das bestellte Mehl dann im Ganzen oder theilweise und zu jeder beliebigen Zeit gegen Bezahlung des accordirten Preises abgeholt werden kann.

Anton Kuzmann,
Mehlhändler.

Leere Champagner-Flaschen

werden gekauft bei B. Weisz et Comp. im Hause „zum Stock im Eisen" in Pesth.

Bei Gustav Heckenast ist zu haben:

Budapesti Árvizkönyv.

Heckenast Gusztáv,

kiadó könyváros urnak baráti ajándékul.

5 kötet nagy 8rét. Pesten. Velinpap. 12 fl. 30 kr., Druckp. 6 fl. 40 kr. CM

Kundmachung von der Pesther ungarischen Commercial-Bank.

Da nach geschehener Einzahlung der ersten Actien-Rate die Bank in den Stand gesetzt ist, ihre Geschäfte zu beginnen und solche in allen Zweigen in die statutenmäßige Wirksamkeit treten zu lassen; so wurde zur Erreichung ihres Zweckes in der am 2. September 1842 abgehaltenen Generalversammlung der Herren Bank-Actionäre vor allem die Nothwendigkeit eine provisorische Direction aufzustellen anerkannt, und demnach solche aus den Mitgliedern des bis dahin bestandenen provisorischen Ausschußes gebildet; welche bis zur definitiven seiner Zeit zu erfolgenden Wahl mit jener Vollmacht, die einem wirklichen Directorium statutenmäßig zusteht die Bankgeschäfte leiten und führen soll.

Demzufolge sieht sich die provisorische Direction veranlaßt, die Geschäftszweige hiemit zur öffentlichen Kenntniß zur bringen, auf welche die Bank ihre Wirksamkeit erstreckt, und in welchen sie somit von nun an unter den statutenmäßigen Bedingungen mit Jedermann in einen Geschäftsverkehr zu treten bereit ist; diese sind: 1. das Escompte-, 2. das Giro-, 3. das Depositen-Geschäft und 4 die Erfolalassung von Vorschüssen und Darlehen.

1. **Bei der Escompte-Anstalt** wird die Bank keine andern Wechsel als solche die wechselgerichtliche Kraft haben, und längstens in drei Monaten von dem Einreichungstage an zahlbar sind, escomptiren. Es werden daher in der Regel blos von Kaufleuten, Fabrikanten und Handwerkern, welche ihre Majorennität erreicht haben, und sich bei dem k. Wechselgerichte einverleiben lassen, nebst förmlichen (Tratten), auch eigene, unförmliche trockene Wechsel zur Discontirung angenommen. — Uebrigens müssen alle diese Wechsel auf Conventions-Münze lauten, durch drei beim Wechselgerichte protocollirte Unterschriften verbürgt, und in Pesth zahlbar sein.

2. **Als Giro-Bank** übernimmt sie von wem immer Gelder in Conventions-Münze zur Hinterlegung, worüber durch Anweisung und Abschreibung auf dem zu diesem Behufe eröffneten Folium, gegen eine zu entrichtende mäßige Gebühr, frei verfügt werden kann.

3. **Bei der Depositen-Anstalt** übernimmt die Bank Gold und Silber in Baarem, Gold und Silbergeräthe, inländische Silbermünzen nach ihrem innern Werthe zur Conventions-Münze, auch Staatspapiere und Privat-Geldurkunden gegen eine zu entrichtende Gebühr in Verwahrung.

4. **In der Abtheilung der Leih-Anstalt** gibt die Bank auf Gold und Silber, auf in Conventions-Münze verzinsliche Staatspapiere, dann auf Landesproducte, Waaren, Fabrikate, Manufacten, die keinem Verderben unterliegen, Geldvorschüße, jedoch nie weniger als 300 fl. C. M ebenfalls gegen 6prct. Interessen und eine billige Uebernahms- und Lagergebühr.

Die näheren Erkundigungen über die Bedingnisse, welche so billig gestellt sind, daß sie der wohlthätigen Absicht dieses, blos das Gemeinwohl bezweckenden Institutes gewiß bestens entsprechen, sind im Banklocale, im Handelstandsgebäude auf der Donauseite einzuholen, allwo auch die Bankstatuten zu haben sind.

Die prov. Direction der Pesther ungr. Commercial-Bank.

Zur Beachtung!

Ich Endesgefertigter mache einem hochgeehrten Publicum die ergebenste Anzeige, daß ich volle drei Monate in Belgrad gearbeitet habe, von wo ich am 12. d. in Pesth wieder anlangte. — Indem nun mein Neffe vor drei Monaten gestorben ist, so füge ich zur nähern Verständigung jener pl. t Herren, die mich mit ihren Aufträgen beehren, meine Adresse bei, um somit jedem Mißverständnisse vorzubeugen.

Carl Engelsberg, Zimmermaler,
wohnt in der Theresienstadt, blaue Hahngasse Nr. 1348.

Bei Gustav Heckenast ist erschienen und zu haben:

Szépirást tanító,

czélszerű felvilágositásokkal, példányokkal és egy mintalappal népiskolák számára,

irta

Gömöry Fridrik.

hites ügyvéd.

4. Pesth 1842. In Umschlag geheftet 16 kr. C. M.

Hr. Drouville, Fabrikant

der neuerfundenen, äußerst billigen Stearinkerzen wird gebeten, gefälligst anzuzeigen, welches Quantum man von seinen Kerzen beziehen muß, um selbe zu den Preis von 28 kr. pr. Pfund erhalten zu können.

Fortepiano

mit 6 Octaven von J. Graff aus Wien, sehr gut erhalten und besonders gut stimmhältig, ist billigst zu verkaufen, und in der Göttergasse Nr. 186 zu ebener Erde rechts im Hofe, in der Tabakfabrik zu erfragen.

J. B. Clarot,

Portraitmaler und Lithograph aus Wien,

wohnt in der Dorotheagasse Nr. 20, dem Casino gegenüber im 2. Stock, und ist während seines Aufenthaltes in Pesth täglich von 8 bis 1 Uhr zu treffen.

A. Levinszky,

zeigt seinen Geschäftsfreunden hiemit an, daß er sein Geschäftslocale vom Ürmény'schen Hause in die zwei Adlergasse ins Marczibány'sche Haus verlegt hat.

Gewölb zu verlassen.

In der Judengasse in Debreczin, neben den Großhändlern Herren M. L. Rosenfeld u. Sohn ist ein Gewölb, welches zu allen Gattungen, besonders zu Manufakturwaaren sehr geeignet ist, zu verlassen, und gleich nächstkommenden Debreczíner St. Michaelimarkt zu beziehen. Auskunft in der kleinen Brückgasse, gegenüber dem Gasthofe zur Königin von England, in der Damenputzwaarenhandlung der Frau Nanette Ullmann in Pesth.

Brennholz-Verkauf.

Gutes ausgetrocknetes Weißbuchenholz in reichhaltigen Klaftern geschlichtet, ist am untern Donauholzplatz unter dem Müllerteich zu 18 fl. W. W. zu haben bei dem Holzwächter des

Rudolph Wodianer.

Fremden-Anzeige.

Königin v. Engl. HH. Claner, Controllor. — Tucs u. Schmidt, Kaufleute — Pasch, Director — Podhorszky, Geschworner. — Gyürky, Fiscal. — Györfy u. Huszli, Domherren. — Levay, Fruchthändler. —

Redacteur: Dr. S. Saphir. — Verleger: G. Heckenast.

515 ANGOL FESTŐ (XVIII. század vége): A kútnál. — Csónakázók. 2 drb akvarell. Magassága 18, szélessége 24·2 cm.

516 — (XIX. század első fele): Álmában meglepett nimfa. — Olajfestmény vászonra. Magassága 71, szélessége 91 cm. (Másolat egy régibb angol eredeti után).

517 — (1850 körül): *a)* Híd a patak fölött. — Olajfestmény papirlemezre. Magassága 12, szélessége 8 cm.

518 — *b)* Templomrom a dombon. — Olajfestmény papirlemezre. Magassága 12, szélessége 8 cm.

519 ARNOT J. (XIX. század): Tenrózsák. — Olajfestmény vászonra. Magassága 64, szélessége 54 cm. — Jelezve alul jobbra: J. Arnot.

520 BARBERINI, FRANZ (1804—1873): Tájkép tóval. — Olajfestmény vászonra. Magassága 14, szélessége 18·5 cm.

521 BARBIZONI FESTŐK KÖRE: Tájkép. — Olajfestmény vászonra. Magassága 39, szélessége 30 cm.

522 BASSANO FESTŐCSALÁD KÖRE: Krisztus látogatása Lázár házánál. — Olajfestmény vászonra. Magassága 1·09, szélessége 1·42 m.

523 — A dúsgazdag és a szegény Lázár. — Olajfestmény vászonra. Magassága 21, szélessége 17 cm.

524 BATURIN V.: Hóolvadás. — Olajfestmény fára. Magassága 20, szélessége 26 cm. — Jelezve alul jobbra (orosz betükkel): V. Baturin.

525 BAURIEDL OTTÓ (szül. 1879): Havas táj. — Gouachefestmény. Magassága 27, szélessége 35 cm. — Jelezve alul jobbra: Bauriedl 31. 11. 15.

526 BELLA, STEFANO DELLA (1616—1664): Gyakorlatozó katonák. — Olajfestmény rézlemezre. Magassága 6·5, szélessége 13·5 cm.

527 — A Várkapunál. — Olajfestmény rézlemezre. Magassága 6·5, szélessége 13·5 cm.

528 BENSA, ALEXANDER VON (1820—1902): Szánkókirándulás Mária Terézia korában. — Olajfestmény fára. Magassága 18, szélessége 24 cm. — Jelezve alul jobbra: de Bensa.

529 BERCHEM, CLAES (1620—1683): Állatok a major előtt. — Olajfestmény fára. Magassága 32, szélessége 45 cm.

530 BEYER A. (XIX. század): Tópart. — Olajfestmény vászonra. Magassága 0·73, szélessége 1 m. — Jelezve alul jobbra: A. Beyer 1874.

531 BIENKOWSKI, KARIN: A Thorát imádkozó lengyel zsidó. — Olajfestmény vászonra. Magassága 70, szélessége 56 cm. — Jelezve felül balra: Karin Bieńkowski pinxit. Budapest 1898.

532 BIRKINGER FR. A. (XIX. század): Férfi vadászruhában. — Olajfestmény vászonra. Magassága 15·5, szélessége 12 cm. — Jelezve alul jobbra: B.

533 BLAAS, JULIUS von (szül. 1846): Fehér ló. — Olajfestmény vászonra. Magassága 57, szélessége 69 cm. — Jelezve alul balra: Jul. Blaas 872.

534 BLAU, TINA (szül. 1845): Az istentisztelet után. — Olajfestmény vászonra. Magassága 33, szélessége 40 cm. — Jelezve alul jobbra: T. Blau.

535 BOCK, A: I. Ferenc József családjával. — Akvarell. Magassága 30, szélessége 24 cm. — Jelezve jobboldalt: A. Bock.

536 BOLOGNAI FESTŐ (XVII. század): A kis Ker. János. — Olajfestmény rézlemezre. Magassága 14, szélessége 18 cm.

537 — (XVII. század): Mária Magdolna megdicsőülése. — Olajfestmény vászonra. Magassága 34, szélessége 30 cm. — Alul balra hamis jelzés: Guido Reni f. 1630.

538 — (XVII. század): Férfi arckép. — Olajfestmény vászonra. Magassága 36, szélessége 30 cm.

539—540 BÖHM, I. (XIX. század): *a) b)* Két tájkép. — Olajfestmények fára. Magasságuk 24, szélességük 31 cm. — Az egyik jelezve alul jobbra: I. Böhm 1840.

541 BUNNY, RUPERT C. W. (szül. 1864): Az erdő varázsa. — Olajfestmény vászonra. Magassága 49, szélessége 65 cm. — Jelezve alul jobbra: Rupert C. W. Bunny.

542 BURST, JOHANN (XIX. század): Anyai boldogság. — Olajfestmény vászonra. Magassága 77, szélessége 60 cm. — Jelezve alul jobbra: J. Burst.

543 BÜCHE, J. (szül. 1848): Olasz leány. — Olajfestmény vászonra. Magassága 65, szélessége 50 cm. — Jelezve alul jobbra: J. Buche.

544 BÜTTNER (XIX. század): Gyümölcscsendélet. — Olajfestmény vászonra. Magassága 34, szélessége 45 cm.

545 CASALANZA: Két lófej. — Pasztell. Magassága 54, szélessége 68 cm. — Jelezve alul jobbra: Casalanza 1918.

546 CHODOWIECKI, DANIEL NICOLAUS (1729—1801) állítólag: Három genrekép, a képek sarkába írt magyarázó feliratokkal. — Olajfestmények vászonra. Magasságuk 43, szélességük 57 cm.

547 CIARDI, GUGLIELMO (szül. 1843): Velence. — Olajfestmény vászonra. Magassága 0·56, szélessége 1·00 m. — Jelezve alul jobbra: Ciardi, Venezia 1892.

548 CIMA, LUIGI (szül. 1880 körül): Tájképtanulmány. — Olajfestmény papírlemezre. Magassága 23, szélessége 36 cm.

549 CLAROT, J. (1797—1854 után): *a)* Férfi arckép. — Akvarell. Magassága 21, szélessége 17 cm. — Jelezve alul jobbra: J. Clarot 1845 a Pesth.

550 — *b)* Női arckép. — Akvarell. Magassága 21, szélessége 17 cm.

551 CLEMENSON, FRANCESCO (XVIII. század vége): Carlo Alberghetti Terciroli arcképe. — Olajfestmény vászonra. Magassága 50, szélessége 37 cm.

552 COMERRE, LÉON-FRANÇOIS (szül. 1850): Mosolygó ifjúság. — Olajfestmény vászonra. Magassága 83, szélessége 61 cm. — Jelezve fölül balra: Léon Comerre.

553 COURTENS, FRANZ (született 1854): A dünák között. — Olajfestmény vászonra. Magassága 40, szélessége 61 cm. — Jelezve alul jobbra: Franz Courtens.

Magyar Studio anke II.

Clarot Sándor

CLAROT SÁNDOR francia eredetű miniatur-arcképfestő Bécsben és Budán (1796—1842.). A 30—40-es években Sándor gróf festője volt. Magyarországi működése eddig még feldolgozatlan. Prestel J. G. állatfestővel közösen 3 lóversenyt ábrázoló kőrajzot készített, amelyek Schmid János nyomdájában jelentek meg: 1. „Első Ló-Futtatás Magyar-Országban. Felvette és rajzolta Prisztel és Clarot Budán. Nyomt. Schmid János". 68×49 cm. — 2. „Második Ló-Futtatás Pesten. Felvette és rajzolta Presztel és Clarot Budán. Nyomt. Schmid János." 68×49 cm. 3. „Az első Csikósi Ló Futtatás 1827-dik Esztendei Junius 6-ik Napján . . . (U. ez franciául, németül és angolul is) . . . „Felvette és rajzolta Presztel és Clarot Budán". Kőre rajzolta Schmid János Pesten. — Bibl.: Kremmer: II. 353, 360. — Lyka: Tbv. m. IV. — Művészet, III., VIII., X. — Sz Szi. Lex. (Életrajz, egyéb magyar vonatkozásai és itt fel nem sorolt irodalma. — Th-B. Kstlex. VII. 54. l. —

A Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtárából

kölcsönvettem a következő munkát:

Szerző, vagy rendszó	czím, rész	darab-szám	alak	kötés	jegy

Kelt 1.....

Határidő 1.....

Hivatalos jegyzet: .....

Sajátkezü aláirás: .....

Állás: .....

Lakás: .....

CLAROT 1. *Alexander*, festő, * Bécs 1796, † Prága (?) 1842. A bécsi akadémián és Bennernél tanult. Az 1820—30-as években Budapesten élt s leginkább miniatűröket festett. 1833. Vörösmarthy Mihály költeményeit illusztrálta. 1835 körül Bécsben. 1841. Prágában telepedett le, de olajképeivel ez idő alatt is többször szerepelt a Pesti Műegylet tárlatain.

C. 2. *Johann Baptist*, festő és kőrajzoló, * Bécs 1797, † Pest (?) 1854 után. A bécsi képzőm. akadémián tanult; 1830 óta főleg kőrajzolással foglalkozott. 1841. Pesten telepedett le s itt jobbára kőrajzokat készített. 1842. készült akvarrell arcképei közül nehány a M. Tört. Képcsarnokban van.

E. G. I 198. l

Ny Anyomat, mérete 30. 2: 22 cm. Tűre rajzo

(és kissé jobbra fordulva. Gyürüs jobb kezé-
naszkodik, hol három könyv hever egymáson
balját leeresztve tartja. Fölfelé fésült ha-
pedig leberetvált. Álló ing gallérjának
ját oranak, nyakkendője, melybe tű van
kabátja be gombolta, szemüvegének
. A háttérben talapzaton nyugvó oszlop
münket. Felirata a kép alatt négy sorban:

i

ANDOR
kir. miniszter
ıselő".

ız

by Sománé"
stvérek Budapesten"
43 (köz. nyom).
44 (barna alány).

Tanc életkép
rajz. C. litogr.
J. Sonntag
kiadta Frank J.
Mi Pesten
1853.
Bagnai férfi
és nő C.
rajz. litogr.
J. B. Clarot

55/95 № 3-4.

dán, utóbb pedig Pesten lakott s leginkább miniature arczképfestéssel foglalkozott. Több rajza az »Auróra«-ban rézmetszetben is megjelent. 1833-ban Vörösmarty Mihály költeményeinek képes kiadásához nehány illusztrácziót készített. A 30-as évek közepe táján Bécsbe, 1841-ben pedig Prágába költözött, s alighanem ott is halt meg.

A pesti műegylet kiállításain következő műveivel vett részt:

1840. évi kiáll.: Tanulmányfő, Sibylla, Gyermek arczkép és két szentkép, valamennyi olajf.

1841. évi kiáll.: Nyugvó nő, olajf.

1853. nov.—decz. kiáll.: Arczkép, aquarell.

Magyar vonatkozású művei közül ismeretes:

Az első magyarországi lófuttatás Pesten. Színezett kőnyomat a következő felirattal: Első Ló-futtatás Magyar-országban. — Az első Csikósi Ló-futtatás 1827-dik Esztendei Június 6-ik Napján Sz. Kir. Pest Várossa mezején a negyedik rendű jutalomért, mellyet Manó László 30. Záborszky István 12 és Obernyák István 8. Aranyban nyertek el. Ugyanez a szöveg németül, francziául és angolul. Festette és rajzolta Presztel és Clarot Budán. — Kőre metszette Schmid Pesten. — A nemes Magyar nemzetnek legmélyebb tisztelettel ajánlja Lichtl Károly.

Athenaeum. 1840. II. 16, 31. l. — *Budapest Székesfővárosi Múzeum katalogusa.* Budapest, 1907. 47. l. — *Honművész.* 1841. 404. l. — *Képzőművészeti Szemle.* 1879. 28. l. — *Művészet.* 1904. 346. l. — 1909. 405. l. — *Nagler, G. K.:* Neues allg. Künstler-Lexicon. München, 1835. II. 564. l. — *Rajzoktatás.* 1907. 51. l. — *Szuchy Emil:* Rajzolók és metszők a XIX. sz. első felében. *Művészet.* 1911. 353. l. — *Wegweiser durch Pest.* 1827. 370. l. (M. N. Múzeum könyvt. Hung. h. 1809. a. sz. a.)

Clarot Sándor

C l a r o t Sándor francia eredetü miniatur-arcképfestő Bécsben és Budán /1796-1842./,ahol az 1830-40-es években Sándor gróf festője volt.Magyarországi müködése eddig még feldolgozatlan. Prestel J.G.állatfestővel együtt két lóversenyt ábrázoló kőrajza jelent meg Schmid János nyomdájában:1./ "Első Ló-Futtatás Magyar-Országban. Felvette és rajzolta Prisztel és Clarot Budán".68x49 cm. 2./ "Masodik Ló-Futtatás Pesten.Felvette és rajzolta Presztel és Clarot Budán".Nyomt.Schmid János.68 x 49 cm.- 3./"Az első Csikósi Ló-Futtatás 1827-dik Esztendei Junius 6-ik Napján..../u.ez franciául,németül és angolul/...Felvette és rajzolta Presztel és Clarot Budán.Kőre rajzolta Schmid János Pesten".-

Bibliográfia: Kremmer:A régi Buda és Pest....353,360.sz.
Lyka:Tbv.m.:IV.118.l.-
Művészet,III.346.l.IV. VIII.405.l. X.353.l.-
Szi-Szi-I.....l.-/Eletrajzzal és itt fel nem sorolt bibliográfiával/.-
Th-B.Allg.Kstlex.....l.-

Nagy Z.

duplum

Alex

Clarot, Johann (Bécs, 1800 körül).

217. NÉGYSZÖGLETŰ ARCKÉP-MINIATŰR elefántcsontlemezen. István főherceg nádor mellképe magyar tábornoki egyenruhában. Jel. balról: *J. Clarot.* Bőrkeretben aranynyomású diszszel. M. 8.4, sz. 7.1.

Ernst Museum aukció

II

hölgy, sárga szoknyában és fekete kabátban. Sik táj házzal a háttérben. Jelezve lent balra P. W. monogrammal. Fa. 44 m. 35 sz. *Illusztr.* XXVIII. táb.

Wynants Jan. (1620—1682.)

159. HOLLANDI TÁJ. Elül jobbra domb egy száraz fával. Balra ház, fák között. A ház előtt egy álló és egy ülő alak. A háttérben középütt a domb mögül félig kilátszó két alak. Jelezve balra a kép alsó részén: I. Wynants. Vászon. 72 m. 66 sz.

Sváb iskola, XV. század.

160. a) SZENT GYÖRGY. Az ifju szent teljes vértezetben fehér befelé forduló lovon ül s a jobbjában tartott karddal lecsapni készül. Előtte a megrémült sárkány, a törött lándzsadarabokkal nyakában. Zöld, fás táj, balra sziklavárral. Arany ég.

b) KRISZTUS AZ OLAJFÁK HEGYÉN. Az oltárszárny hátlapja. Balra térdel Krisztus vörösesbarna köpenyben. Mögötte az alvó tanitványok

C l a r o t S á n d o r francia eredetü miniatur-arcképfestő Bécsben és Budán/1796-1842./.A 30-40-es években Sándor gróf festője volt. Magyarországi müködése eddig még feldolgozatlan.Prestel J.G.állatfestővel közösen két lóversenyt ábrazoló kőrajzot készitett,amelyek Schmid János nyomdájában jelentek meg:///:

:///:1."Első Ló-Futtatás Magyar-Országban.Felvette és rajzolta Prisztel és Clarot Budán"68x49 cm.- 2."Második Ló-Futtatás Pesten. Felvette és rajzolta Presztel és Clarot Budán.Nyomt.Schmid János"68x49 cm. 3."Az első Csikósi Ló-Futtatás 1827-ik Esztendei Junius 6-ik Napján... /U.ez franciául,németül és angolul is/...Felvette és rajzolta Presztel és Clarot Budán.Kőre rajzolta Schmid János Pesten".-Bibliográfia:Kremmer II.353,360.-Lyka:Tbv.m.IV.-Művészet,III.VIII.X.- Sz-Szi.Lex./Életrajz,egyéb magyar vonatkozásai és itt fel nem sorolt irodalma/.- Th-B.Kstlex.VII.54.l.-

mégis festői megmintázására emléke
tet.

Arcképeinél fontosabbak tájk
sorozatai.Buzditólag hathattak azo
bécsi tájkép-litográfiák,amelyekről
korábban szóltunk,amelyeknek nagy k
lendősége lehetett,mert 1825-ben Sc
is megindított egy ilyen tájképsorc
tot,amelynek rajzolói a valószinüle
pozsonyi származásu Lántz József é
Boutibonne Lajos.1825-ben két kép j
lent meg,Bartova és Csetnek látképe
1826-ban Krasznahorkával és Rozsnyó
val folytatódott.Stilusukat illetől
egyszerü,szinte primitvnek mondható
látképek,Jakob Alt modorában.A foly
iratok lelkesedéssel irnak róluk /X
sőt Thaisz,a Tudományos Gyüjtemény

Clérot S., festő

Művészet, III., 1904. 345-346.
Adatok művészetünk történetéhez

MDK

Clarot Sándor

Egy tanulmányfő 's egy Sybilla

Egy gyermek arcképe

Szentek

Az első magyar müvészkiállitást a Pesti müegylet 1840-ben rendezte. Müvészet 1909. 405.l.

Claude, Charles

l.

Cincik 17, 18. 30. l.

CLAROT, JOHANN BAPTIST (Bécs, 1797 körül – Pest, 1854) (Életrajzát lásd Kat. 170)

444. Czuczor Gergely, 1844

litogr., 201x201 mm (behajtva, szakadt)
Jelezve j.l.: J. Clarot / 1844; b.l.: Grimm V. nyomt. Pesten
Felirata: Czuczor Gergely mk (sajátkezű aláírásának facsimiléje; m. k.: maga keze)
Életképek, Pest, Nyomatott Landerer és Heckenastnál, I. évf. II. félév, 19. sz. (1844. november 6.), tévesen a 692. l. után kötve.
OSZK H. 3006.

Czuczor Gergely (1800–1866) nyelvész és költő; a 17 nappal idősebb Vörösmartyt kronológiailag megelőzve, ő írta az első magyar romantikus nemzeti eposzt (*Augsburgi ütközet, 1823*). 1835-től az akadémia titkára volt. Hazafias versei, népdalai nyomán rebellis híre támadt; minthogy bencés szerzetes, egyházi felettesei hatósági nyomásra 1837-ben Pannonhalmára rendelték. Itt főleg nyelvtudományi kérdésekkel foglalkozott és fordított. Kényszerű elvonultságából az Akadémia közbenjárására szabadult ki: 1845-ben megbízták a magyar nyelv szótárának elkészítésével. E munkáján – leszámítva a szabadságharc bukása után börtönben töltött két esztendőt – haláláig dolgozott. – A litográfia az utolsó Pannonhalmán töltött évben készült. A tudós díszes karosszékben ül, papi öltözékben. A háttérben jól láthatók a pannonhalmi apátság épületei. Czuczorról ugyanebben az évben Barabás Miklós is készített egy portrét; Barabás portréja a *Pesti Divatlap* 1844. október 6-i számának mellékleteként jelent meg.

A litográfia nyomdásza **GRIMM VINCE** (1810 – Budapest, 1872) litográfus. A reformkori művészeti élet elfeledett, de jelentős alakja volt. 13 éves korában Bécsből került Magyarországra. 1831-ben a Dorottya utcában műkereskedést nyitott, amely nem-

Életképek, Pest, nyomtatott Landerer és Heckenastnál, I. évf. II. félév, 2. sz. (1844. július 10.), a 64. l. után.
OSZK H. 3006.

A képen egy úriasan öltözött család – esernyős, kalapos férfi, főkötős asszonyság, huszárcsákóját épp elveszítő fiúcska – rohan a parttól távolodó „Pest" gőzös után. A rakparton üldögélő gatyás parasztmeber mosolyogva mutatja fiának az urak hiábavaló rohanását. Az *Életképek* ezidőtájt többször is foglalkozott a Pest és Buda közötti gőzhajóösszeköttetéssel. Az 1844. július 3-i számban arról olvashatunk, hogy a Péter-Pál napi búcsún, azaz június 29-én, két hajónak kellett volna közlekednie a két város között: minthogy a „Pest" gőzös a rossz időre való tekintettel nem indult el, a kisebb befogadóképességű „Buda" hajón kínos tumultus támadt. Ugyanebben a számban tréfás álhír jelent meg, hogy a hajók olcsó fuvardíjával versengve a bérkocsisok a jövőben ingyen szállítják az utasokat a Császárfürdőhöz.

Irod: Pataky 1951, 199, 57. sz.

K.F.

ALEXY KÁROLY EDE (Poprád, 1823 – Budapest, 1880)
(Életrajzát lásd Kat. 50)

443. Mátyás király szobrának modellje, 1844

fam., 96x64 mm
Életképek, Pest, Nyomatott Landerer és Heckenastnál, I. évf. II. félév, 13. sz. (1844. szeptember 25.), 407.
OSZK H. 3006.

sokára közkedveltté lett a pesti közönség köreiben. Mint műkereskedő és művészeti szakértő vett részt 1838-tól a Pesti Műegylet szervezési munkálataiban, melynek alapító tagja és az első évben pénztárnoka volt. Grimm szinte egyedül szervezte meg a pesti Redoute-ban 1840 májusában megnyílt első műegyleti kiállítást. Ő gyűjtötte össze Bécsben és Pesten a több mint 300 bemutatott mű java részét, és rá hárult a kiállítás technikai lebonyolítása is. Ez anyagi erejét annyira igénybe vette, hogy cége 1841-ben csődbe ment. Ezután Vietorisz Antalt követve, a színes litográfiával kísérletezett, 1842-ben berendezte pesti kőnyomdáját. 1846-ban a Walzel féle kőnyomdát vezette.

A szabadságharc idején a Kossuth által felállított bankjegynyomda litográfiai osztályának főnöke volt. Mint igaz magyar hazafi, követte a kormányt Debrecenbe, ahol tovább nyomta a bankókat. A forradalom után emigrálnia ezért kellett.

Szemere Bertalannal menekült, aki mellett közreműködött a Szent korona elrejtésében, melynek helyéről egy helyszínrajzot is készített. 1849-ben a törökországi Aleppóban telepedett le, ahol évekig a szultán pénzét nyomtatta, és áttért a mohamedán vallásra. Hazájával nem szakította meg kapcsolatait s 1870 körül hazatért.

Grimm tehetséges litográfus, portretista, kottarajzoló volt, karikatúrákat készített, számos könyve illusztrált, és adott ki. Nevéhez fűződnek Petőfi János vitézének és a Helység kalapácsának első illusztrációi is.

Irod: A PM évkönyve 1853-ra, 10.; Nagy Zs.: Petőfi illusztrációk MNM évk. 1952 Bp. 1956; Nagy 1936; Szemere 1869; Pataky D.: Az 1848-as szabadságharc grafikai ábrázolásai. MNG Közleményei III. 1961, 179; Barabás 1944; Gerszi 1960, 49.

K.F. – Sz.G.

korábban elhunyt tudós életrajzát – Barabás litográfiáját az első folytatás mellékleteként kapták kézhez a lap előfizetői. A nekrológ megemlékezik Horvát és a cenzúra konfliktusairól: egyik munkája (*Horvátországról mint a' magyarok fegyverrel meghódított tartományáról*) csak Lipcsében jelenhetett meg, legújabb viszonyainkat taglaló műve pedig kéziratban maradt.

Irod: Gerszi 1960, 123. 140.sz.

K.F.

FUCHSTHALLER (Életrajzát lásd Kat. 282)

STEINRUCKER,LUDWIG (Életrajzi adatai ismeretlenek)

A negyvenes évektől Pesten működő metsző, litográfus. A Fuchsthaller-, majd a Perlaszka-féle intézetnél dolgozott. 1846-ban jelent meg a nádor arcképe „Nemzeti örömemlék főherceg József nádorispán ..." című kiadványban, melynek rajzát ő készítette. Ugyancsak ő rajzolta Dessewfy János arcképét Ehrenreich: „Icones ... című műve számára. A Spiegel c. lapban is jelentek meg litográfiái.

446. A budai alagút terve, 1845

rézm., 229x150 mm

211. **Új Terv Mátyás Király emlékére.** M. Casagrande Ac. szobrász. Wagner J. raj. Perlaszka metz. Honderühez. 1844. Szinezett rézkarc; 25×31 cm. Casagrande V. terve a Pesten tervezett Mátyás király szoboremlékre.

212. **Új Terv Mátyás Király Emlékére.** Marko Casagrande. Wagner J. raj. Perlaszka metz. Életképekhez (1845. I. 482—483. Ney cikkéhez). Szinezett rézkarc; 26·5×18·5 cm. Casagrande III. terve a Pesten tervezett Mátyás király szoboremlékre.

213. **Gellérthegyi mulatság husvéthétfőn.** Barabás M. 1845. Nyomt. A. F. Walzel, Kiadja az Életképek mellett (t. i. 1845. 12. szám, márc. 22.) Frankenburg Adolf. Kőnyomat; 25×34 cm. Szórakozók a Gellérthegyen, háttérben a hajóhíd a Vigadóval.

214. **Átszállítási jelenet a' Dunán.** Barabás M. 1845. Nyomt. A. F. Walzel. Kiadja az Életképek mellett (t. i. 1845. 25. szám, jun.21.) Frankenburg Adolf. Kőnyomat; 25×33·5 cm. A budai partról Pestre átkelők csónakba helyezkednek.

215. **Tervezett alagút a' budai várhegyen keresztül...** L. Steinruker raj. Perlaska metz. Acélmetszet; 8°. Megjelent az Életképek 1845. II. kötet mellékleteként.

216. **Buda-Pest, a' magyarok fővárosa... leirása.** Vezéd vidékiek és benszülöttek számára Pest, 1845. 16°. 116 old. Winkles hat acélmetszetű képével: Pest a Lánchíddal, városháza, megyeháza, vigadó, múzeum, Buda. Buda-Pest alaprajza acélmetszet Biller Ferentztől.

203. **Pesther Schiffbrücke.** J. Clarot del: Genrebilder z. Spiegel 1843. Rézmetszet; 24×32·5 cm. A pesti hajóhídfő genre alakokkal.

204. **Pesti divatkép, háttérben a Nemzeti Színházzal.** Szinezett rézmetszet; 24·5×16·5 cm Melléklet a Pesti Divatlap 1844. évi 9. számához,

205 **Pest alulról.** (Ugyanez németül). Ender után Joseph Zahradniczek. Pesten, Hartleben C. A. tulajdona. (Ugyanez németül.) Könyomat; 24·5×35 cm. Körülvágott lap. Pest és Buda a Gellérthegy északi lejtőjéről nézve. Magyarország festői mutatványokban 1844. c. műből.

206. **Pest fölülről.** (Ugyanez németül.) Ender után Joseph Zahradniczek. Pesten, Hartleben C. A. tulajdona. (Ugyanez németül.) Könyomat; 27·5×38 cm. Pest látképe a budai Halászbástya lejtőjéről nézve. Magyarország festői mutatványokban 1844. c. műből.

207. **Az ujonépült városház Pesten.** Könyomat; 26×17 cm. A városháza homlokzata (1844?). V. ö. Schmall L: A pesti régi városház története. Bp. 1901. 70. old.

208. **Elkésés.** Perlaszka m. Életképek 2 d. számához. Acélmetszet; 17·5×24 cm. Az elindulóban levő Pesth-hajó felé rohanó család, amelyet nevetve néz a Dunaparton ülő paraszt és ugrándozó suhanc; a háttérben a királyi palota halvány képe. Életképek II. 1844. 2. sz. aug. 7.

209. **A' szél Pesten.** Perlaszka mtz. Az Életképek IX. d. számához. Acélmetszet; 16·5×24 cm. A Váci-utca ke-

Clarot Ker. János (Johann Baptist), festő és kőrajzoló; szül. Bécsben 1797-ben (?), megh. alighanem Pesten 1854 után. A bécsi képzőművészeti akadémián tanult s azután az osztrák fővárosban eleinte tájképeket festett, 1830 óta azonban úgyszólván teljesen a kőrajzolásnak adta magát. 1841-ben Pesten telepedett le s itt is főleg kőrajzolással foglalkozott. 1842-ben készült vízfestményű arczképei közül nehány a Történelmi Képcsarnok birtokában van.

Magyar vonatkozású kőrajzai a következők:

1. Chappon Lajos arczképe. Felirata: Chappon Lajos / Vívó oktató (névaláírás). Jelzése: J. B. Clarot 1845. Nyom. Grimm V.-nél Pesten. Folio.

2. Chorin Áron arczképe. Felirata: Chorin Áron. / Aradi főrabbi. / szül. 1765. meghalt 1844. / Az első Magyar Zsidó Naptár s Év Könyvhez 1848. Jelzése: J. Clarot 1847. 8.-r.

3. Császár (névaláírás) arczképe. Jelzése: J. Clarot 1844. 4.-r.

4. Czuczor Gergely arczképe. Felirata: Czuczor Gergely mk (névaláírás). Jelzése: J. Clarot 1844. Az »Életképek«-hez kiadta Frankenburg Adolf. 4.-r.

5. Dessewffy József gróf arczképe. Felirata: Gróf Dessewffy József. Ender festménye után: J. Clarot lithog. Kiadta Frankenburg az »Életképek« mellett. 4.-r.

6. Gróf Fáy arczképe névaláírással. Jelzése: J. Clarot 1844. Nyomt. Grimm V. Pesten. Az »Életképek« melléklete.

7. Forray-Brunswick Julia arczképe. Felirata: Forray-Brunsvick Julia bárónő / Ő Excellentiája. Jelzése: Barabás után Clarot. 8.-r.

8. I. Ferencz a halottas ágyon. Jelzése: Joh. Ender del. J. B. Clarot lith. Folio.

9. Haller Ferencz gróf arczképe. Felirata: Franz Graf Haller v. Hallerkeő / Oberst des k. k. Husaren Regiments König von Würtenberg. Jelzése: L. Reichan pinx. Johann Clarot lith. Kis ívrét.

10. József nádor mellképe az »Auróra« 1823. évfolyamában.

11. Jurjevich József arczképe. Felirata: Jurjevich József (névaláírás) / 1843-ban az első évi Pesti Törvényhalgatók tiszteletbül. / Jelzése: Clarot J. Nyomt. Grimm V. Pesten. Folio és 4.-r. alakban.

12. Karolina Auguszta koronázása Pozsonyban 1825-ben. Négy soros latin és négy soros német szöveggel, mely egymástól a párnán nyugvó, dicsfénynyel körülvett koronával van elválasztva. Jelzése: J. B. Clarot lith. Kiadta J. A. Schosser 1826-ban. Nagy folio.

Megvan külön

Megvan

Clarot Johann Baptist festő és kőrajzoló

Ferenc arch. (

mindkettő 1848-ra datálva! a muz. i leírásban

77. kiáll. 1941

Havas József arch. virt (1842) Szépm. muz.

Havas József arch. virt (1842) Szépm. muz.

C l a r o t , Jon.Bapt./1797-1854./Akvarellfestő és litográfus,Bécsben és Pesten.

Irodalom:Leisching:Die Bildn.Min.198.l.
Lyka:Tbv.m.I.121.l.IV.30,105.l.
Kazinczy Levelezése XXII.427.l.
Schams Ofen,385.l.
Spiegel,1851.367.l.
Szendrei-Szentiványi Lex. .l./Életrajza és magyarvonatkozásu kőrajzainak
Th-B.Allg.Kstlex. felsorolása./.-
Kremmer:A régi Buda és Pest,358.

A Pest-budai hajóhíd

A „kétegy" várost, Pest-Budát egykoron összekötő egyetlen kapocsnak, a hajóhídnak hosszú és érdekes multja volt. Az első hajóhidat még Zsigmond király állíttatta a tizennegyedik század végén; ezt azonban a viharok ismételten szétszakítván, helyébe kőhíd építését rendelte el, melynek hatalmas alapkövei a pesti Dunaparton a kereskedelmi palota — ma Lloyd-épület — közelében még a mult század harmincas éveiben is láthatók voltak.

A török uralom első évében, 1526-ban Szulejmán szultán építtetett hajóhidat, majd Budavár visszavétele után Gössinger császári kapitány kapott parancsot új hajóhíd felállítására, amely a Váci-utca elejénél állott rondellától — őrtoronytól — a budai vár délkeleti bástyájához vezetett. E két hídról messzi idegenből jött utasok is megemlékeztek. Edward Brown, a londoni orvosi kollégium elnöke ausztriai, magyarországi és balkáni útjáról 1674-ben írt könyvében azt mondja, hogy *„Pest és Buda között nagyon szép híd van, amelynek majdnem negyed mértföld a hossza."* 1687-ben Tollius Jakab utrechti egyetemi tanár ejtette útba Pest

Nepomuki Szent János szobra az Eötvös-tér 2. számú házának udvarán. Kublin Tamás fényképe

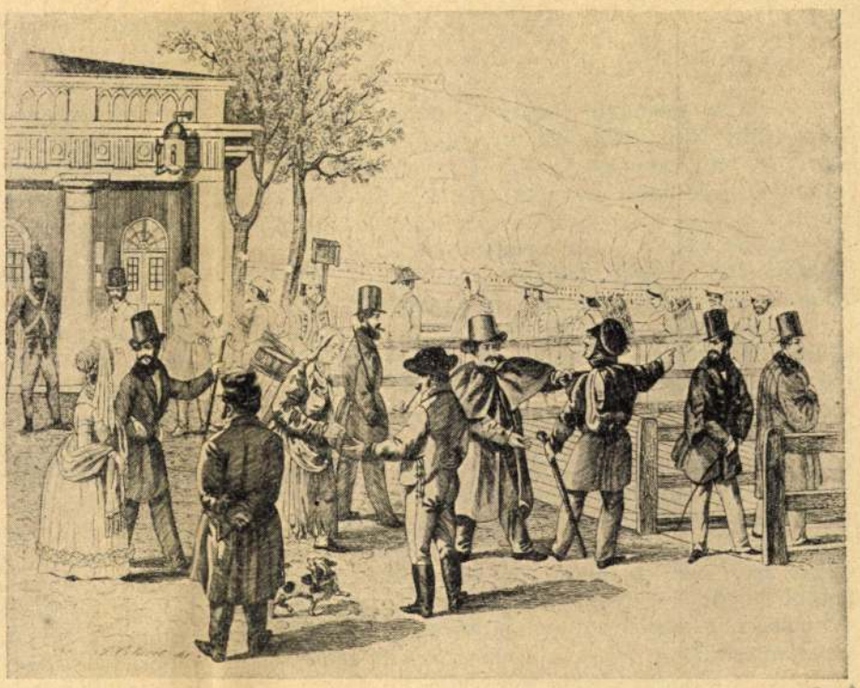

A hajóhíd pesti bejárata. Rézmetszet **Charot** rajza után 1843-ból.

Budát. A bölcsek köve után kutatva, Európa bányáit tanulmányozta és utazásáról 1700-ban kiadott könyvében számolt be, amelyben ezeket írta: *„A dunai híd 57 hajóból áll és körülbelül 10.000 láb hosszú."*

Az a hajóhíd, amely 1851 július végéig állott fenn, a Lánchíd forgalombahelyezését is túlélte, 1767-ben épült az Ó- vagy Kishíd- (ma: Régiposta-) utca és a mai Ybl Miklós-tér között. Mivel azonban fekvése nem felelt meg a közlekedés követelményeinek, a pesti hídfő 1788-ban a Nagyhíd- (ma: Deák Ferenc-) utca torkolatához került, ahol mindvégig megmaradt. Eredetileg festői, karcsú ívalakban, 1827-től azonban egyenes vonalban vezetett át a Dunán; a 46 lehorgonyozott hídhajó, másként ponton, mely a pallókat és gerendákat tartotta, passaui gyárban készült. Egyszerű, de szilárd szerkezettel épült; hatalmas vasmacskái és parti lábai külföldiek előtt is méltó feltűnést keltettek.

A híd — a két város közös tulajdona — rendkívül élénk forgalmat bonyolított le; gyalogosok, lovasok, üres és terhes szekerek, lábas jószág a nap minden órájában szinte szakadatlan sorban vonultak rajta végig. E forgalom az évenként négyszer tartott, európai hírű pesti vásárok idején érte el tetőpontját, amikor megtörtént, hogy egyetlen napon 8000 járművet adóztattak meg a hídvámosok. Így fizethetett már az első bérlő, bizonyos Falk, 17 ezer, majd 1785-től 25 ezer forint évi bért, míg 1827-ben Spiegel József és Kardetter Lipót „polgári ácsmesterek"-től már 45 ezer forintot kapott a két „ikerváros". Emellett a személyzetről és a híd karbantartásáról is a bérlők tartoztak gondoskodni, a hídvám alól pedig, amely gyalogosok után egy, utóbb két krajcárt, kétlovas kocsik után 12 krajcárt tett ki, a nemesség, katonaság, köztisztviselők, saját járműveik után a két város polgárai és a diákok mentesek voltak.

A híd közepén- csillagoktól körülvett gloriolával a fején- a halászok és vizi molnárok védszentjének, Nepomuki Szent Jánosnak fából készült barokk szobra állott, amelyhez sok évtizeden át követett kedves szokás fűződött. A szent névnapján, május 16-án ugyanis a Pest-budai ájtatos hívek sűrű csoportokban vonultak a zöld ágakkal és virágokkal feldíszített, kivilágított szoborhoz, előtte való este pedig a budai parton összegyülekezett halászok mozsárdurrogás és tüzijátékok mellett égő mécseseket bocsátottak a Dunára azoknak a csillagoknak az emlékezetére, amelyek a hagyomány szerint valamikor Nepomuki Szent Jánosnak, a vértanunak holttestét kísérték a Moldva vizén.

1848 november 21-én megnyilván a Lánchíd, a sok vihart átvészelt öreg, rozoga hajóhidat is rövidesen utolérte mindenek elkerülhetetlen sorsa, az enyészet: 1850-ben elárverezték, majd 1851 nyarán lebontották. Egyetlen fennmaradt látható emléke, egykori hűséges őrizője, Szent János szobra az Eötvös-tér 2. szám alatti ház szűk, sötét udvaráról vágyakozva tekint a szabad, napsütötte Duna felé.

M. A.

Az orvos

Írta: **Dienes Andor**

A vezető felemelte jobbkezét, hátra sem fordult, válla felett kinyújtott két ujjával jelezte, hogy kétezer méteren vannak. Az orvos odapillantott és bólintott, de nem szólt egy szót sem. Ült tovább katonái között a padon, a két oldalán két egészségügyi altiszt; a sebesültvivők a padlón kuporogtak, hátukat nekitámasztották a fülke falának, összekulcsolt kezükkel átfonták térdüket. Egyikük sem beszélt.

Az orvosnak szögletes katonaarca van: állkapcsa kemény, széles járomcsontjain fényesen feszül a barna bőr. Egyszerű japáni parasztarcél, de nem Hondo ültetvényeiről, ez a gyarmatos profilja; a Parao halászai, a mandzsukuói telepesek, akik az aratósarló mellé a puskát is a vállukra dobják, a szachalini őserdők fadöntői viselik ezt az arcot. Maga elé néz, vastag tenyerét combjára fekteti, szempillája félig lehúnyva, szájsarkában egy félmosoly. Feje ápolt, középen választott fekete haja csillog, mintha ki volna lakkozva, keretnélküli szemüveget visel. Ahogy ül a padon, teste előrehajlik, a zömök törzsön lazán és egymást keresztezve futnak át a szíjak, a térképtartó és gázálarc zsinórjai s az ejtőernyő fehér hevederei.

Most világosan látja a szigetet, úgy ahogy utoljára látta, négy évvel ezelőtt... Négy évvel ezelőtt a hajó végében állt és a füstös párában úszó kikötőt nézte, a pálmasétányt, a rakodópart betonfalánál a hullámok fehér taraját, az olajfinomítók kéményerdeje mögött a kormányzósági palota fehér kockáját, a dombokon az erődök sötét, nyílegyenes vonalát és messze, a sziget belsejében, a hegyeket. Aztán elvékonyodik a part, a szigetet csak a kikötő szürke füstcsíkja jelzi, gőzbárkák pöffögnek mellettük és egy gyékényvitorlás kínai dzsunka suhan a nyugati szélben a part felé. Félóra és már üres a horizont, a sziget hegyeit is elnyelte a tenger, csak a sötétzöld, tömör hullámok ringanak a hajó körül.

— Menjen le a fedélközbe!

Angol rendőraltiszt állt a korlátnál, parafasisakban és civilruhában, Kantonig kísérte a szállítmányt.

Akkor, négy évvel ezelőtt még egyszer nyugat felé nézett: a tenger üres volt, csak az angol őrnaszád jött száguldva a hajó mögött; orra magasan emelkedett ki a hullámokból, — ma is emlékszik a csillogó sárgarézbetűkre: „Drake" volt a naszád neve, — a vékony antennaárbóc alatt kékruhás tengerészkatonák látcsövezik a hajót. Így követik mindig a szállítmányt, húsz mérföldet futnak a hajó után, nehogy a sárgák úszva szökjenek vissza a szigetre. Akkor megfordult, lement a lépcsőkön, leült a padlóra, a kiutasított dokkmunkások és vándorkereskedők közé.

Úgy ült akkor is, mint most, itt a fülkében, ahol a levegőben az égett olaj szaga terjeng és a dobhártyájukat rázza a két motor éles dörgése.

Mit hagyott a szigeten négy évvel ezelőtt?... A Carrel klinikát, az óriási parkot a pavillonok körül, az üvegszekrények vadonatúj műszereit, a nagy Röntgentermet, hétszáz fehér ágyat, Hörnig doktort, a fiatal svájci alorvost, akivel együtt dolgozott és aki majdnem olyan jómodorú volt, mint egy japáni; aztán a betegeit, a szerződését, amely öt évre a Carrel-klinikához kötötte s amelyet gondolkozás nélkül jelentett ki felbontottnak az elegánsan őszülő, rákvörös arcú, hamisfogsoros igazgató, amikor a kormányzósági kiutasítási végzés megérkezett... Négy évvel ezelőtt az emberi jogokra hivatkozott, a Howard-egyetemi diplomájára, végül a szerződés hetedik pontjára, az igazgató viszont a kiutasítási végzésre és két vállvonás között a keletázsiai egyensúlytörvényre. A gazdasági főnök még aznap délelőtt kifizette egy havi fizetését, háromszáztíz shillinget és két vászonruhás rendőr a hajóra kísérte. Csalódott? Talán még azt sem. A howardi évek alatt megismerte önzésüket, amit ártatlan dolognak tartott eddig. De valami szétfoszlott benne, az az újhumanizmus, amelyet az angolszász egyetemek légköre termel ki: a howardi jelszavakra gondolt a keletázsiai térség békéjéről és a „Drake" páncéltestét látta, amint felemelt orral, csattogó zászlóval rohan a hajójuk után. Kantonban egy harbini ujság került a kezébe, amelyben azt olvasta, hogy fiatal orvosokat keresnek a Kínában harcoló hadsereg részére.

— Én dolgozni akartam, — gondolta és töltőtollával aláhúzta a cikket — a Carrelben, a hetes teremben húsz angol betegem volt. Embereket akartam gyógyítani.

Ez négy évvel ezelőtt történt és tudta, hogy pár perc mulva viszontlátja a szigetet. Mikor elment innen, egy klinika elbocsátott orvosa volt, kopott amerikai bőröndjében nem volt más, mint egy féltucat selyeming és egy angol könyv, Rusbel kritikája a karcinoma rádiumkezeléséről, ez a vita akkoriban nagyon érdekelte. Most visszajön, mint katona, orvosfőhadnagy, derékszíján pisztolytáska, mellén az ejtőernyő fehér hevederei. Önként jelentkezett az útra. Ti akartátok, gondolta.

A vezető most megint felemelte kezét, csak a hüvelykujját tartotta fel: ezer méteren voltak. Az orvos és katonái szó nélkül felálltak, az egyik sebesültvivő kinyitotta a kötszertáskát, a kötéstipusokat és a pólyákat, a káliumhipermangán-fiolák elé rakta, a másik a fülke nyitott ajtaja mellé állította a hordágyernyőt. Nyugodtak voltak; Kínában, a Hopeinél nem egyszer gyakorolták.

Az orvos az ajtóban állt. Megigazította karján az egészségügyi fehér karszalagot és szemére húzta a lapos pilótaszemüveget. A vezetőt figyelte, arca feszült volt. —

— Most!...

Az orvos felkapta a hordágyat és kidobta az ajtón, utánanézett és látta, hogy a csomagernyő kibontakozik és lassan szétterül a levegőben. Akkor összezárta mellén karját, a vezető felé fordult, meghajolt némán és egy gyors lendülettel kiugrott a gépből. A levegő süvöltött mellette, ötig számolt és megrántotta a kézikioldót: erős rántást érzett, az ernyő kinyílt, a nyersfehér selyemkupola szétbomlott felette, a gyönge szélben himbálózva süllyedt a föld felé. Megigazította testét a hevederben és lenézett.

Hajnali szürkület volt. Először nem ismert rá a szigetre, egy hegyoldal volt alatta, amelyen elszórt pontok fehérlettek: ezek zászlóaljának az ernyői, ötperccel előttük értek földet. Aztán kelet felől lassan kibontakozott a domb és az erődök vonala, felette szürkén úszott a kikötő füstje és mintha messze az olajfinomítók kéményerdejét látná. Feltekintett, a gép már eltünt, fehér félgömbök lengtek felette: ott jönnek az altisztjei és a sebesültvivő katonák.

A hegyoldal rohanva közeledett. Az orvos behúzta a fejét, lábát kinyújtotta; egy aszfaltozott szerpentinút felé vitte a szél.

Milyen szélesek ezek az utak, — gondolta — a mi útjaink keskenyek, mint az ösvények: kevés a föld.

Talpa földet ért, rugózva ugrott fel, de a szél belekapott az ernyőbe és feldöntötte; megmarkolta a zsinórzatot, hempergett egyet és felállt. Két lábával rátaposott az ernyő szövetére, hogy el ne vigye a szél.

A hegyek között megszólalt pattogva az első géppuska. Az orvos megigazította a pisztolyok gombját. Izmos, rövid lábszárait szétvetve állt a sziget földjén.....

Megérkezett.

Clarot, Johann Babtist

46. *Clarot, Johann Babtist:* Férfi képmás.

Árverési Közlöny 1938. 4. sk. a.

200. *Ismeretlen festő, 19. század:* Női képmás.

CLAROT, JOHANN BAPTIST (1797 [?]—1854 után):
REGULY ANTALNÉ ARCKÉPE. 1843. Vízfestmény

FUESSLI, JOHANN HEINRICH (1741—1825): NŐI ARCKÉP
Ecsetrajz, tuss, kék és rózsaszín vízfesték: ceruza
Baroness North Fuessli gyüjteményéből

Orsz. M. Szépművészeti Múzeum

Hajós Erzsébet dr. Német rajzok kiállítása a Szépművészeti Múzeumban. Magyar Művészet 1932. 279 l. (Koppel)

KLENGEL, JOHANN CHRISTIAN (1751—1824):
MOZDULATTANULMÁNYOK
Fekete és fehér kréta barna papiroson
Orsz. M. Szépművészeti Múzeum

JULIUS SCHNORR VON CAROLSFELD (1794—1872):
REBEKKA ÉS IZSÁK TALÁLKOZÁSA. Vízfestmény
Delhaes István hagyománya
Orsz. M. Szépművészeti Múzeum

Clarot, J. B.

Viselet. T. 6394.

6230

Földmivesek.

Az előtérben a tüz körül egy botjára támaszkodó férfi és egy kezeit keresztbe tett asszony áll, mig ketten a földön ülve pipáznak. A háttér hegyes vidék várossal. Felirata
balra: A. Clarot inv.
jobbra: J.B. Clarot del.

Kny., mér. a vk. 30 : 24.5 cm.

140-95.

Életkép. 6832.
T. 6396.

A hegyes vidék előterében egy csavargót és egy szökevény katonát kisérnek be ketten, mig a középtérben két huszár vágtat. Felirata

balra: Joh. Clarot lith u. herausgegeben.
legalól középütt: Gedr: u. zu haben im lith. Inst. in Comission bey Cappi u. Comp in Wien.

Kny., mér. a vk. 30.4 : 24.7 cm.

140-95.

Viselet. T. 6395. (6831)

Az előtérben balra egy fiatal ember ül, ki balját felemelve beszél és a kit ketten hallgatnak. Mindegyiknél fegyver van. A háttér hegyes vidék. Felirata
alól balra: J.B. Clarot gez. u. lith. und herausgegeben
legalól: Gedrukt und zu haben im lithogr. Institute und in
Comission bey Cappi und Comp in Wien.

Kny., mér. a vk. 30.4 : 24.7 cm.

140-95.

Clarot János Baptist

CLAROT JÁNOS BAPTIST / 1797 - 1854 / :

20. Női képmás. - Vizf.,p.méret 13.5 x 17 cm.Jelz.paszpartun k. "J.Clarot".

Kopp 1939/40. szám I.

	Kikiáltási ár pengőben
2873. BURNÓTSZELENCE. Teknőccel bélelt massza, fedelén miniatűr	25.—
2874. SZENTKÉP. Viasz dombormű. Zárdamunka fakeretben. XVIII. sz.	20.—
2875. KÉTOLDALÚ DOMBORMŰ ELEFÁNTCSONTBÓL. XVIII. sz.	20.—
2876. FALIÓRA, ütőszerkezettel. Aranyozott keretben. 1830 körül	50.—
2877. TEÁSKANNA. Ezüsttel bevont réz. (Plated.) Vésett díszítéssel	45.—
2878. KIS ÁLLÓ-ÓRA. Gyöngyház állványba foglalva. XIX. sz. eleje. Üvegbúrával . . .	50.—
2879. SZÖKŐKÚT. Faragott elefántcsont. XIX. sz. (Hibás.)	100.—
2880. MÁRIA A KIS JÉZUSSAL. Elefántcsont dombormű	15.—
2881. SZENT FERENC. Elefántcsont dombormű .	15.—
2882. LEVÉLNEHEZÉK. Aranyozott bronz oroszlán, márványra szerelve	10.—
2883. LEGYEZŐ. Fa, színezett metszetekkel. XVIII. sz. vége	20.—
2884. NAGY HAMUTÁL. Vörösmárvány, bronzkutyával	20.—
2885. MAGAS HAMUTÁL. Aragonit, bronzalak-	20

Ernst Muzeum aukcioi

XV.

továbbítandó

I. KÉPEK ÉS MINIATÜRÖK.

1—737.

Adam Emil (szül. 1843).

1. DRAGONYOSOK. Jelzés lent balra: E. Adam 1872.
Vászon. 46×62.

Adwes (19. század).

2. ALVÓ BACCHANSNŐ. Jelzés lent jobbra: Adwes ft. 857.
Vászon. 34×42.

Aggházy Gyula (1850—1919).

3. MAGYAR PARASZT. Jelzés lent balra: Aggházy Gy.
Fa. 37×20.

Agricola Christian Ludwig (1667—1719).

4. NŐI KÉPMÁS. Jelzés lent jobbra: Agricola.
Miniatür. 7×5.

Agricola Christian Ludwig modorában (18. század).

5. TÁJKÉP.
Fa. 12,5×19,5.

Alt Jacob (1789—1872).

6. A MILANOI KIRÁLYI PALOTA. Jelzés lent jobbra: J. Alt 1850.
Vizfestmény. 14,5×20,5.

Alt Rudolf von (1812—1905).

7. DUNAI TÁJ. Jelzés lent balra: R. Alt 859.
Vizfestmény. 14,5×20.

Alt Rudolf von (1812—1905).

8. HALLSTADT. Lent balra: Hallstadt.
Vizfestmény. 17,5×25,5.

Alt Rudolf von (1812—1905).

9. A SAN MARCO TEMPLOM VELENCÉBEN. Jelzés lent balra: Rudolph Alt 1834.
Vizfestmény. 25×33. Illusztr. XXXVIII. táblán.

Amerling Friedrich von (1803—1887).

10. NŐI TANULMÁNYFEJ.
Fa. 32×25,5.

Amsterdami festő (17. század).

11. FÉRFI KÉPMÁS.
Vászon. 103×89.

Angol festő (18. század).

12. NŐI KÉPMÁS.
Vászon. 41×32,5.

Angol festő (18. század).

13. NŐI KÉPMÁS.
Vászon. 41×32,5.

Angol, Collet John után (18. század).

14. 3 darab karrikatura. Szines metszetek.
Mindegyik lap 36×25,5.

Angol ? festő (18—19. század).

15. NYUGVÓ VENUS.
Vászon. 37×30.

Anguisciola, Sofonisba (1535?—1625?).

16. FÉRFI KÉPMÁS.
Vászon. 98×79.

Auegg-Dilg (19. század).

17. NŐI KÉPMÁS. Jelzés lent jobbra: Lory Auegg-Dilg 849.
Vizfestmény. 23×18,5.

Auegg-Dilg (19. század).

18. NŐI KÉPMÁS. Jelzés lent jobbra: Lory Auegg-Dilg 853.
Vizfestmény. 24×19.

Auegg-Dilg (19. század).

19. NŐI KÉPMÁS. Jelzés lent jobbra: Lory Auegg-Dilg 853.
Vizfestmény. 25×19.

Auegg-Dilg (19. század).

20. OSZTRÁK GENERÁLIS KÉPMÁSA. Jelzés lent balra: Lory Auegg-Dilg 849.
Vizfestmény. 25×19,5.

Augrand Parfait (szül. 1782). Roger után

21. 2 darab kép. Jelenetek MLLE DE LAFAYETTE ÉLETÉBŐL.
Szines rézmetszetek. Mindegyik lap 37×46.

Backhuysen Ludolf (1631—1708).

22. TENGERI TÁJ.
Vászon. 102×130.

Backhuysen Ludolf (1631—1708).

23. TENGERI TÁJ.
Vászon. 65×73.

Baditz Ottó (szül. 1849).

25. TÁJKÉP. Jelzés lent jobbra: Baditz Ottó.
Fa. 28×39.

Baditz Ottó (szül. 1849).

26. NŐI TANULMÁNY. Jelzés lent balra: Baditz.
Vászon. 45×38.

Balogh (19. század).

27. ALFÖLDI TÁJ. Jelzés lent balra: Balogh.
Vászon. 25,5×31,5.

Cleef, (Cleve) Marten van 1527—1581.

28. JELENETEK A FLAMAND NÉPÉLETBŐL.
Fa. 73×105. Illusztr. VII. táblán.

Barabás Miklós (1810—1898).

29. NŐI KÉPMÁS. Jelzés lent balra: Barabás.
Vizfestmény. 34,5×76.

Barabás Miklós (1810—1898).

30. NŐI KÉPMÁS. Jelzés lent jobbra: Barabás 866.
Vizfestmény. 25×19,5.

Barabás Miklós (1810—1898).

31. 3 darab kép: „MULT, JELEN ÉS JÖVŐ."
Vizfestmények. Az első kép 27,5×22; a második kép 25×19; a harmadik kép 27,5×22. (Kiállítva az Ernst-Múzeumban rendezett Magyar Biedermeier kiállításon 1913-ban, 2. szám alatt.) Illusztr. XXIX. táblán.

Barabás Miklós (1810—1898).

32. FÉRFI KÉPMÁS. Jelzés lent jobbra: Barabás 856.
Vászon. 63×51,5.

Barabás Miklós (1810—1898).

33. KUT A RÓMAI VILLA ALBANI-KERTBEN. Fent, balra: in Villa Albani a Roma 1834, lent jobbra: Barabás.
Ceruzarajz. 11×16,5.

Barbizoni iskola (19. század).

34. ERDŐRÉSZLET.
Vászon. 24,5×33. (Kiállítva a budapesti orvosok szövetsége által rendezett kiállításon. Budapest, 1902.)

Baroccio Federigo után.

35. KRISZTUS SIRBATÉTELE.
Vászon. 65×49,5. (Másolat azon kép után, melyet a művész 1582-ben festett Sinigaglia részére).

Bartolozzi Francesco, (1728—1815). Bunbury H. után

36. „LOVE AND HONOUR."
Pontozott modorban készült metszet. 40×34,5.

Bassano Giacomo (Jacopo da Ponte, 1510—1592).

37. FÉRFIFEJ.
Vászon. 53×40.

Bassano Leandro (1558—1623).

38. A GAZDAG EMBER ÉS A SZEGÉNY LÁZÁR.
Vászon 104×119.

Bassano Leandro (1558—1623).

39. TÁJ PARASZTOKKAL.
Vászon. 76×108.

Battue E. ? (19. század).

40. UT AZ ERDŐ SZÉLÉN. Jelzés lent jobbra: Battue E.
Vászon. 56×46.

Becker Karl Ludwig Friedrich (1820—1900).

41. ELŐKELŐ HÖLGY FIATAL SZOLGÁVAL.
Vászon. 74×64.

Bécsi festő (18. század).

42. GRÓF FERRARIS (1714—1796) KÉPMÁSA.
Miniatür. 7×5,5.

Bécsi festő Mytens modorában (18. század).

43. NŐI KÉPMÁS.
Vászon. 83×64.

Bécsi ? festő (18—19. század).

44. VENUS ANADYOMENE.
Vászon. 56,5×79.

Bécsi festő (19. század).

45. 2 darab kép:
1. FÉRFI KÉPMÁS.
2. NŐI KÉPMÁS.
Mindegyik kép: 13,5×10.

Bécsi festő (19. század.)

46. NYUGVÓ NŐ.
Miniatür. 8,5×12,5.

Bécsi festő (19. század).

47. NŐI KÉPMÁS.
Miniatür. 10×8.

Bécsi festő (19. század).

48. MENDELSOHN MÓZES KÉPMÁSA.
Vizfestmény. 15×12,5.

Bécsi ? festő (19. század).

49. VIRÁGCSENDÉLET.
Vászon. 44×56.

Bécsi festő (19. század).

50. KÉT NŐI FEJ.
Vászon. 50×73.

Bécsi festő (19. század).

51. NAGY KÁROLY KÉPMÁSA.
Miniatür. 7,5×5,5.

Bécsi festő (19. század).

52. NŐI KÉPMÁS.
Miniatür. 8×6,5.

Bécsi festő (19. század).

53. 2 darab kép:
1. KATONATISZT KÉPMÁSA.
2. NŐI KÉPMÁS.
Miniatürök. Mindegyik kép mérete: 8×5,5.

Bekel Josef (1806—1865).

54. NŐI KÉPMÁS. Jelzés lent jobbra: J. Bekel 835.
Vizfestmény. 16×12,5.

Bellevois Jacob (1621—1676).

55. TENGERI TÁJ.
Fa. 16,5×32,5.

Bemmel Willem van (1630—1708).

56. 2 darab TÁJKÉP.
Papir. Mindegyik kép: 14,5×21,5.

Benczur Gyula (1844—1920).

57. FÉRFI KÉPMÁS. Jelzés jobbra: Benczur Gy. 1864.
Vászon. 67×56.

Benczur Gyula (1844—1920).

57a. A TROMBITÁS. Jelzés lent balra: Benczur Gy. (Tanulmány „Budavár bevétele" c. képhez.)
Vászon. 58×44. Illusztr. XLI. táblán.

Bensa Alexander von (1820—1902).

58. TIROLI TÁJ. Jelzés lent jobbra: AB.
Fa. 16×21.

Berchem Nicolaes követője.

59. OLASZ TÁJ.
Fa. 40×52.

Bergamói ? festő (18. század).

60. ZENEKOTTÁK.
Vászon. 106×87.

Bianchi Mosè (1845—1904).

61. A TÉL. Jelzés lent jobbra: Mose Bianchi 1890.
Fa. 50×72.

Bihari Sándor (1855—1906).

62. BIRKÁK.
Fa. 9,5×17.

Bihari Sándor (1855—1906).

63. ESTI HANGULAT AZ ALFÖLDÖN. Jelzés lent jobbra: Bihari S. (A művész hagyatéki kiállitásából, 1906.)
Vászon. 28×65,5.

Bihari Sándor (1855—1906).

64. MEZEI MUNKÁSOK. Jelzés lent jobbra: Bihari S.
Vászon. 86×129. Illusztr. XXXI. táblán.

Boemm Ritta (szül. 1868).

65. PARASZTUDVAR. Jelzés lent jobbra: Boemm Ritta. (Ő Felsége I. Ferenc József budavári magángyüjteményéből.)
Vászon. 88×78.

Borsos József (1821—1883).

66. NŐI KÉPMÁS.
Vászon. 98×79. Illusztr. XXX. táblán.

Bosznay István (szül. 1868).

67. TÁJ BIRKANYÁJJAL. Jelzés lent jobbra: Bosznay.
Vászon. 63×88.

Boucher François modorában (18. század).

68. DIANA, VENUS ÉS ÁMOR.
Vászon. 92×89.

Boucher François iskolája (18. század).

69. HIMBÁLOZÓ AMORETTEK.
Vászon. 65×158.

Böhm Pál (1839—1905).

70. A GÉMESKUT. Jelzés lent jobbra: Böhm Pál 1877.
Fa. 21×15,5. Illusztr. XXVI. táblán.

Böhm Pál (1839—1905).

71. CIGÁNYOK. Jelzés lent jobbra: fest. Böhm Pál München.
Vászon. 36×71. Illusztr. XXIV. táblán.

Böhm Pál (1839—1905).

72. TÁJ MALOMMAL. Jelzés lent balra: fest. Böhm P. 1870.
Vászon. 72×100.

Böhm Pál (1839—1905).

73. TÁJ KÉT BESZÉLGETŐ PARASZTTAL. Jelzés lent balra: fest. Böhm P. 1868.
Vászon. 19,5×29.

Böhm Pál (1839—1905).

74. A PUSZTÁK KIRÁLYA. A kép hátán: Emlékül Vasser József barátomnak München. Október 30. 1874.
Fa. 48,5×48,5.

Brand Christian Hilfgott (1695—1756).

75. TÁJ HALÁSSZAL. Herceg Kaunitz gyüjteményéből.
Vászon. 43×38,5.

Brand Christian Hilfgott (1695—1756).

76. TÁJ HIDDAL. Herceg Kaunitz gyüjteményéből.
Vászon. 43×38,5.

Brand Christian Hilfgott (1695—1756).

77. TÁJ FOLYÓVAL.
Vászon. 44×55.

Brodszky Sándor (1819—1901).

78. BALATONI TÁJ. Jelzés lent balra: Brodszky S.
Fa. 7×11,5.

Brodszky Sándor (1819—1901).

79. TÁJ VÁRROMMAL. Jelzés lent balra: Brodszky S.
Lemezpapir. 63×84.

Brodszky Sándor (1819—1901).

80. BALATONI TÁJ. (A művész hagyatékából.)
Lemezpapir. 7,5×19,5.

Brodszky Sándor (1819—1901).

81. TÁJKÉP. (Esti hangulat.) Jelzés lent balra: Brodszky S.
Lemezpapir. 22×27.

Bruck Miksa (1863—1920).

82. A HAZATÉRŐ NYÁJ. Jelzés lent balra: Bruck Miksa.
Vászon. 50×76.

Bruck Lajos (1846—1910).

82a. IRÓ BARÁT. Jelzés lent balra: Bruck Lajos.
Fa. 17×23.

Bruck Lajos (1846—1910).

83. LOVAGTEREM. (A müvész hagyatéki kiállitásából, 1911.)
Fa. 51×32.

Bruck Lajos (1846—1910).

84. AZ EGRI LYCEUM SZOBÁJA. (A művész hagyatéki kiállitásából, 1911.)
Lemezpapir. 26,5×36,5.

Bruck Lajos (1846—1910).

85. NŐ ASZTAL MELLETT. (A művész hagyatéki kiállitásából, 1911.)
Vászon. 18×30.

Bruck Lajos (1846—1910).

86. SZENT ERZSÉBET SIRJA MARBURGBAN. (A művész hagyatéki kiállitásából, 1911).
Fa. 30×19.

Bruck Lajos (1846—1910).

87. HEGYEK KÖZÖTT. (A művész hagyatéki kiállitásából, 1911.)
Fa. 27×42.

Bruck Lajos (1846—1910).

87a. PIHENÉS. Jelzés fennt jobbra: Páris, 1883., lent balra: Bruck Lajos.
Fa. 25×20.

Brüggei festő (16. század.)

88. JÉZUS IMÁDÁSA.
Vászon. 109×116.

Bubák Alajos (1824—1871).

89. ESTI HANGULAT. Jelzés lent jobbra: Bubák.
Vászon. 45×69.

Canaletto követője.

90. VELENCEI RÉSZLET.
Vászon. 34×47.

Canzi Rezső Ödön (1854—1906).

91. VADÁSZOK. Jelzés lent balra: Canzi R. 1880.
Fa. 24×18.

Caravaggio Michelangelo da iskolája (16—17. század).

92. JELENET EGY SZENT ÉLETÉBŐL.
Vászon. 122×198.

Carree Michael (1666—1747).

93. 2 darab TÁJKÉP PÁSZTOROKKAL ÉS ÁLLATOKKAL.
Vászon. Mindegyik kép: 37×47,5. (Gróf B. E. tulajdonából.)

Carree Michael (1666—1747).

94. OLASZ TÁJ PÁSZTOROKKAL.
Fa. 35,5×43.

Chardin Jean Baptiste Siméon iskolája (18. század).

95. CSENDÉLET.
Vászon. 71×90.

Charlemont Eduard (1848—1906).

96. EGY FIATAL ARAB FÉRFI.
Fa. 41,5×33,5.

Claesz Pieter modorában (17. század).

97. CSENDÉLET.
Fa. 50×63.

Clarot Johann Baptist (1797?—1854?).

98. 2 darab kép:
1. FÉRFI KÉPMÁS.
2. NŐI KÉPMÁS. Jelzés mind a két képen lent jobbra: J. Clarot 1846 Pesth.
Vizfestmények. Mindegyik kép: 22,5×16,5.

Coello Claudio (1621—1693) modorában

99. FÉRFI KÉPMÁS.
Vászon. 205×120.

13. Lászlóné Szűcs Jozefa arczképe. Felirata: László-Szűcs Jozefa asszonyság. Jelzése: J. Clarot. Az »Életképek«-hez kiadta Frankenburg Adolf. 4.-r.

14. Mailáth György arczképe. Felirata: Georgius Mailáth de Székely (így) / Insignis Ordinis S. Stephani Regis Apostolici Commendator / S. C. R. A. M. actualis intimus status et conferentiarum consiliarius, / inclyti Comitatus Honthensis supremus / Comes. / Jelzése: Alex. Clarot pinx. Joh. Clarot lith. Ívrét.

15. Mailáth György arczképe. Felirata: Georg Mayláth von Székely / Commandeur des K. ung. St. Stephan-Ordens S. K. K. A. Majestät / wirklicher Kämmerer, dann Staats-Conferenz-Rath / und geheimer Referendar. / Jelzése: Lith. v. J. B. Clarot. (A mellkép azonos az előbbivel). Ívrét.

16. Pulszky Ferencz arczképe névaláírással. Jelzése: J. Clarot lith. 4.-r. Színezve.

17. A pesti hajóhíd. Felirata: Pesther Schiffbrucke. Genrebilder 2. *Spiegel.* 1843. 4.-r.

18. Reviczky Ádám gróf arczképe. Felirata: Revisnyei / Gróf Reviczky Ádám / (hét sor írás). Jelzése: Joh. Ender Prof. pinx. J. B. Clarot lith. Ívrét.

19. Ugyanaz Adamus Comes Reviczky s még négy sor latin felirattal.

20. Szegény legények és pandurok. Jelzése: Joh. Clarot lith. u. herausgegeben. Ívrét.

21. Szegénylegények. Egyébként mint az előbbi.

22. Magyar parasztok. Jelzése: A. Clarot inv. J. B. Clarot del. Ívrét.

Tört. Képcsarnok grafikai gyűjteménye, — *Thieme—Becker:* Allg. Lexikon der Künstler. Leipzig, 1912. VII. 55. l.

CLAROT, JOHANN BAPTIST (Bécs, 1795 k. – 1854 k.)

Festő és litográfus, 1841 óta működött Pesten. (Életrajzát lásd még Kat. 170) 1851 áprilisában nyitott fényképészeti műtermet a Zrínyi utcai Fabinyi-házban; egyike az elsőknek, akik áttértek a nedves-eljárásra.

512. Ybl Lajos arcképe, 1854 *114.*

színezett fénykép, 16,5x12,9 cm, paszpartuban
Székesfehérvár, István Király Múzeum Budenz-ház, ltsz. 68.87.

Ybl Lajos Ybl Miklós unokafivére volt.

Irod: Fejős 1958. 213.l.

Irod: Béke 1973. 563.l.

GÉVAY BÉLA (Születési és halálozási adatai ismeretlenek)

1865 körül Pesky Ede társa, 1867-ben saját műtermet nyitott a pesti Wurm-házban. Vedutákat, valamint zsáner- és állatképeket is készített.

515. Buda és Pest látképe, 1872 *123.*

4 részből álló panoráma-kép, 23,6x117,5 cm, keretben 31,5x134 cm
BTM Kiscell Fényképtára, ltsz. 14223.

A felvétel a Gellérthegyről készült.

Irod: Fejős 1958.215–216.

Művészet Magyarországon 1830-1870
MTA MKCS-MNG Bp. 1981.

512

517/12

Clarot A

l.

Beetz, W.) 12. l

Österreichische Porträt-
ausst. 1815-1914.
Künstlerhaus, Wien 1927
12. l.

Kálmán elismerem, hogy 1 drb OTBA
lapot, 1 drb OTBA "B" mintáju nyil-
TBA gyógyszerellenőrzési lapot átvettem.
évi junius hó

Clarot Alex

l.

Föv. Könyvt. Erk.
I. k. 177. l. kép

Lófuttatás 1827.
Pesten
(Presztellel
körösem raj-
zoltás köre
metszette
Schmid J.

ima karimájú, de egyoldalú
sé balrafordult és visszanéz.
, szakálla leberetvált. Prém-
zíti, egyelejű köntöse magas
ható meg. Felirata az emel-
E. TERTIUS. DUX. HUNNORUM«.
6·7 cm. — Lelt. sz. 1047. — Ér-
Emil ajándéka 1907 április 30-án
09 november 24-iki 5395 (1950–
56 (351–910) és a 3211–910 eln.
január 10-iki (2095–909) és az
) sz. jegyzékek alapján. — Be-
(41–908).

ontrol

Clarot Sándor (Alexander), festő; szül. 1796-ban Bécsben, megh. 1842-ben. Tanulmányait a bécsi képzőművészeti akadémián végezte. Az 1820—30-as években előbb Bu-

rül 1795. Bécs
† 1842. jul. 16 Prága

Clarot, Sándor

XXVI.

Női képmás. 1834. körül.

24·5×19.

Ernst Múzeum aukció

Sybilla, of (1840) P. lineal

Szentek I-II. of (P. lineal)

Szmérnő képmáse (1837) vers. Trust XIX

~~Tanc, lyr. (1853)~~

Tanulni, fö, of (1840) P. lineal

Zalán futása (3 ill) 1828

+ A megbesszult hitszegő (1824) Aur.
+ A szép Esther (1824) Aur.
A zenélő török, ss. kőnyom (Ernst anhc. 1921. nov. XVII.
+ Augsburgi ütköret (1824 Aur)
+ Az első csikós-lófuttatás 1827. jun. 6. (Prestel körösz.
Δ Archép, virf. 1853 (P. Mucal)

Férfiképen, of. Arv. Csarn. 97. a. 1941
U. a. 1930 okt. 4. rk.

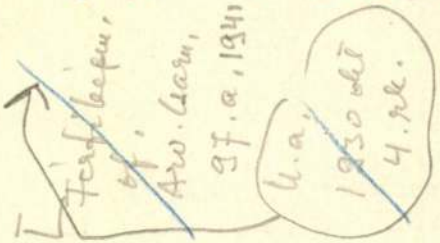

+ Címkap (1823) Aur.
○ Cserhalom (ill) 1828
+ Első csikósi lófuttatás 1827. jun. 6. Pesten
+ Első lófuttatás Morsban (Prestel del köz) kő
Férfiképe, ol. min. rézre. Ernst. X.
○ Férfikemás, of (1833) Ernst. 1924 XXVIII.
Férfiképmás, elef. min. Arv. Csarn. 1930. 4. rk.
Fiatal férfi mellkép, elefes. min. Ernst II.
○ Fiatal lány arch. (1836) virf. Ernst XLVII. 2. r.

Δ Hermelarchép, of (1840) P. Mucal
– " " virf 1839 Ernst XXXIX

és	kor.	fill.
k	»	»
ér	»	»
Összesen:	kor.	fill.

. . . .	kor.	fill.
ó . . .	»	»
ip. pótadó	»	»
ló . . .	»	»
pótlék .	»	»
díj . .	»	»
őleg . .	»	»
Fizetendő:	kor.	fill.

Budapest, 190

t., Budapest, 5758.

II Sándor tőh. (Héves) m. kat. unif. ban (1829) Alber tmo, Tér

– Sándor Mórie gr. arch. csikós öltözetben of. (1834)

Sándor Mórie mellképe, vízf. (Tört. Muz.)

P Hagy Sarolta szinésznő arch. ~~körajz~~ (1832)

+ József nádor mellképe (1823 Aurora)

P Keglevich gr. szermelkhori arch. 1850, vízf. Ernst XIX

Majlath kőra arch (?)

M. O. B. [illegible]

Clarot, Sándor
(Alexander)
festő

nül. 1795 Bécs
+ 1842. jul. 16. Prága

1 hasábos életrajz

Toman P. 75. l.

Nový slovník československých výtvarných umělců. Praha 1936

Clara Heinke

(Schlosser)

Witwe

geb. 1891 Berlin

† 1972, früh 11. Tage

Urnenfeld

Grab 25. 1.

Clarot, A.

l.

Va Hö Ernst gyűjt

VII/II. 28.

Varga-Höllrigl:

trust Lagos m. tört. egyt.:

M N Mur hiáll. VII. Bp 1932

ben a történelmi órákban. Fegyvertársam a le-
lós, aki félországot hódított meg a nemzeti nép-
vertársam minden jóérzésű ember, aki rendet,
és kalandmentes külpolitikát akar.
hez, jóakaróimhoz. Szeretettel hivom őket, csat-
Én becsületes iparkodással szolgáltam minden
áért, küzdöttem a panamák ellen és segitettem
n tehát a főváros közönségétől, hogy segitsen

és bizalom fűz hozzám: **ne irjon alá senki-
nem jönnek olyan ajánlási ivvel, melyen
epel.**

sorsdöntő választások előestéjén

Payr Hugó.

Clander Margit, festő;
sz. 1878 okt. 8. Kassahá-
morban, mh. 1949 ápr. 5. Bpes-
ten. Münchenben Heidner
műtermében, majd az Ažbe
iskolában Eisengräber és
Weinhold vezetése alatt
tanult. Évekig Ózdon;
1919-től Csepelen, utóbb
Bpesten dolgozott. 1930. az
amsterdami ntk. kiállítá-
son Este a Dunán c. képe-
vel szerepelt. 1943. a M.
Képzőművésznők Egyesü-
letének kiállításán Őszi
erdő c. olajfestményére
czüst érmet kapott.

Kés-csontbót, öskori V. 191

1947. ágyvérzés következtében jobb oldala megbénult, s utolsó, Téli táj c. tempera képét bal kézzel festette.

Clauder Margit
festő

XII. Tárogató út 55.

Őszi erdő, of
képzőmű Ernes. 1947
szüstérem

MKSz 1947

sz. 1878 okt. 8 kassa-
hámor

+ 1949 ápr 5 Bpen

utolsó 2 évben
az vérzésből bénulás

az utolsó képét balkézzel
festette: Téli Táj, Temp

a fiatal: Vladár Margit

nem dolgozik, beteg

Clauder Margit

festő

az alábbi egyesület
ezüst érzmét nyerte.

Pesti Hirlap

1943. jun. 5.
(A Magyar Képzőművészünk Egyesületének kiállítása.)

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszertől.
Budapest 5. Póstafiók 118.

51.552/1943. szám.

BUDAPEST 1943 JUN -11 5 AG AG

A Müemlékek Orsz.Bizottsága tek.Elnökségének

Hivatalból
Közszolgálati ügyben
Díj átalányozva

Budapest, IX., Hőgyes Endre-u. 10

Clauder Margit

1924. máj. MKE

Esti hangverseny tervezete.

~~Árpádkori gyönge~~ VIII. 185.

M. Kepreu nők Egés — Clander M

1911. (N. Sz.) Archép, of

1912 (h. o.) Akt-tanulmány, of

1914, 1915, 1916. l. külön lapon

1917 (h. o.) Rési dal, of
Hulló levelek Temp

1924 (h. o.) Esti hangulat, tep

1928, 1929, 1930, 1931.
l. Omkt

1933, l. N. Sz

1936 (Lengyel könnyel kös. N. Sz.)
Este a ferencvárosi kikötőben
Napnyugta a Sajónál
Frissen esett hó
of

1938. l. N Sz

1943 (h. o.) A víg cimbora III.
Cöti erdő
Teherosónak a Duván
Tél a hegyekben
of

Clauder Margit

1913. ápr. – máj. Kiáll –
Nemzeti szalon
Az ablaknál, olajf. 180.–

1914. MKE kiáll. n. o.
A tó partján, olajf. 100.–
Nyári nap, olajf. 150.–

1915. MKE kiáll. n. o.
Amikor szert leszáll I. olajf. 180.–
Tájkép, tempera. 100.–

1916. márc. MKE kiáll. n. o.
Magány, olajf. 200.–
Alkonyat, tempera, 150.–
A fenyves szélen I. tempera, 150.–

Lennai föld III. 235

(3)

~~Conrad Gyula~~

~~festő naturalizmus~~)

Claudel

Nepremu Enes.

1946 máre-ápr. (M. Divatcsarnok)

Hódvadász
Víz cimbora IV.
Kilátás a Hármashatárhegyre
A mi kis kapunk
} of

Grez fák
Topolyák
} Temp

~~Műcs, kiáll, tól~~

~~Pipics 48~~

Dömsöd, ref.

275

Tanulmányfej, paszt.

1931. Őszi tárlat

Akt. I olaj

1932. Őszi tárlat.

Julius, olaj

1933. DUNA kiáll.

Dunai halászok, I. olaj
Hajók a Dunán, olaj

1933. Magy.képzőmüv.nők 24 kiáll.

Dunai kikötő, II olaj
Borus téli nap, olaj
Tanulmány, olaj
Dunai halászok II

1933. Tavaszi tárlat

A Duna, olaj

1938. Magy. Képzőművésznők kiáll.

Tanulmányfej, olaj
Dunai kikötő, III olaj
Csend a Dunán II olaj
Est a Sajón, olaj
Tanulmány, rajz

Clauder Mariska

Nemzeti Szalon

1911

1911

Clauder Margit.

I.ső komáromi kiáll.

Rózsák, olaj

II. győri kiáll.

Rózsák, olaj

1911. Magy.képzőművésznők III.kiáll.

Arckép, olaj

1912. Tavaszi kiáll.

Fiatal leány, olaj

1912. Magy.képzőművésznők IV.kiáll.

Akt tanulmány, olaj

1913. Tavaszi kiáll.

Az ablaknál, olaj

1914. Magy.Képzőművésznők VI.kiáll.

A tó partján, olaj
Nyári nap, olaj

1915. Magy.képzőművésznők VII, kiáll.

Amikor az est leszáll, olaj
Tájkép, ~~olaj~~ temp

1916. Magy.Képzőm.nők VIII,kiáll.

Magány, olaj
Alkonyat, temp.
A fenyves szélén, temp.

1916. Magy.Aquar.és paszt.fest.k

Tájkép, ~~olaj~~ vitf
Reggeli hangulat, temp.

1916. Téli kiáll.

Pipacs, olaj

1917. Magy.Képzőműv.nők IX,kiáll.

Hulló levelek, temp.
Reggeli dal, olaj

1922. Tavaszi tárlat

Erdei ut, temp.

1924. Magy.képzőműv.nők kiáll.

Esti hangulat, temp.

1927. Tavaszi tárlat

Nyárvége, paszt.

Tan.fej

Clauder Margit

Árverési Csarnok ankua kat.

32. sz. 1926. ápr. ✓ ✓

34. sz. 1926. okt.

35 – 41. nem szerepel.

Víz cimb

1939 Gmelt

1941 MAPE

1943 Kn

1946 "

~~Akadémia, M. Trad.~~

~~X. 55.~~

Gmkt

Clander Margit

1916 tav → Amikor az est leszáll II/ temp-vízf
→ Fehér felhő, of

1917-18 téli Fenyves szélén II, temp

1918 tav Fenyves I./ temp

1927 ősz Erdei út II. festm

1928 tav Regi temető, past
MKE

1929 tav Reggeli szürkület, festm
MKE

1930 tav, Csend a Dunán I. of
MKE

1931 febr-márc Fehér vilég
Dunai hikotó I } fest
MKE

1931-32 téli Hajók a Dunán I./ of

1932 febr-márc Tél a csepeli hikotóban festm

Citto, Bartolommeo da, olasz iparművész a XV. sz.-ban Firenzében 1479. négy társával egy évre három és fél arany havi fizetés és ellátással Mátyás királyi udvarába, Budára szegődött.

Horváth E.: Il rinascimento in Ungheria. Róma, 1939.

Omkt (2) Clauder

1932 tav Március, of

1933 ápr.-máj (N. képem kiáll)
Hóolvadás I.

1935 téli Ferencvárosi hiköstö / of
Frissen esett hó I

1936 máj-jun. jub.
Hajók a Dunán II

1938 téli Fenyves II. / temp

1939 téli Téli világ, of
Fenyves III, temp

1939 márc Derű a mův-ben
A víz cimbore I

1940 tav Téli d.n.

1940-41 (M. mův. ért)
Hóolvadás II, of

~~1941 nov. Archép kiáll~~
~~A víz cimbora II~~

MAPE

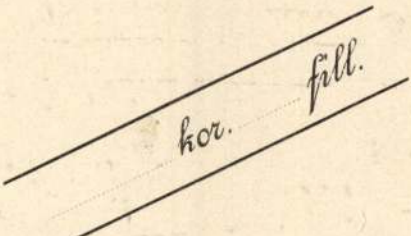

Fizet
Pótlé
Lakbe

adó
tanad
beteg
cs. aa
közs.
szolg.
fiz. e

252

1094. Rigler J. E. r.-

Omlet (3) Cländer

1942 tav — Öreg fák, Borús nap — tép

1942-43 téli — A 2 szomszédfa, Lüfenyők — tép

1943 tav — Topolyák a Jóparton, Kilátás a Lesbeyről — tép

1943 téli — Dunapart, tép

th2

apest 1926 Január hó 5 én

Saláth ferenc

Kezelő altiszt

MAPE

Clauder Ke

1916 (N. Sz.)

Tájkép, vizf
Reggeli hangulat, temp

1941 nov. (kéner)

A víg cimbora II.

1942 (N. Sz.)

Cs, a Dunaparton, tep

Felsőm-i festők hiáll.

Nassau. 1918 febr-márc

A napságos úr!, of

Vergres

C. 39

1 Rot. 8r

Castelfranco.

P.

La necropoli di Rovio
ai piedi del Monte Generoso
nel cantone Ticino
(Con due tavole)

(Estratto dal Bullettino di Paletnologia

Uj Szalon

Claudel M

1934 nov-dec. Akt-kiáll

Akt II./of

Verwaltung von Ortschaften und landschaftlich
hervorragenden Gegenden

I. – X. + 1. – 194. M.

Berlin
Cotta
1908

Aukciók Árv. Csarn Clauder

1926 apr. 32. Virágcsendélet, of

1931. 3. rk. Interieur, of

1932. 1. rk Pipacsok, of

1937. 4. rk. Gyümölcs-csendélet, of

1937. 81. sz. Rózsa csendélet, of

megfelelőképen foganatositsa.

Budapesten, 1902.

A Müemlékek orsz.

Csetr Erzs. 347

Csallóköi Farkas Lör 344

Csági Lajos 256, 551, 556

Csagó Jenő 503

Csekéji Elemér 527

Cserjés Rud. 237

Csermely János 528

Csikós Tóth A. 492

Csillag Sisto 449

Csiszér 131, 147, 148

Csongor Józs. 192, 216

Csupor L. 96, 514

Czenc. Vj 175, 387/388

Dabóczy M. 232, 493

Dambó 45

Demeczhyné Wolf J. 214

Dietrich Adolf 510

Diósy Ant 431-34

Dobroszláv Lajos 512, 522,

Döbrentei 74, 391, 430, 435

Dömötör Mihálné 333

Csarkalmi J. 540

Csander Margit

Bálo

Ózd van Gyul

Münnerné

Nov. 9/61

S. II. n. y. csel

1906. 5. 19

3. A máramarosvármegyei múzeum egyesület elnökségének.

a vármegyei múzeumnak 20000 kor. val előirányzott építkezésére vonatkozó terv (ebből 1000 k államsegély) nem fogadható el, javasolhatik azonban a gyűjteményeknek az e czelból államsegélylyel kibővítendő helyheli ev. ref. lyceum épületében való elhelyezése. Felkérés az ügyben az ev. ref. lyceum igazgatóságával a szükséges tárgyalásoknak megindítása iránt. (8.59/905)

Clander Margit

Wod
2

J: Témák a mnoéhatról
IX 1916

Bende 1916

139, 140 l.

be nézve és

ztelen, szemközt [illegible] áll balra
ös almagalyat tart maga elé, leeresztett
. Vállaira omló göndör szőke hajának, me-
ürtje bal karjára csavarodott. A háttérben

a & Co. utján az 1900: IX. 12-dikén
ján 1900: X. 1-én kiadott 68355 sz. leirat-
lom terhére 4400 Ka
1900: XI. 15-én (577/900). az elszámolás
17-én a 17463 szvsz. lirattal (688-900)
n Buchheim-féle gyüjteményből.

Clauder Margit

Ferlö

ivod

Krück I. 166. l.

Tt nincs születési

datum.

Schlick Henrik gróf arczk. II. 216.

bung entsprach, dass die damalige Regierung ihn 1847 zum technischen Rate im Kommunikationsausschusse und 1848 auch im Ministerium ernannte. Im Jahre 1852 begann C. den Bau des von ihm genial entworfenen Budaer Tunnels, den er 1857 beendete. Er hinterliess auch ein Werk: *Einige Worte über den Bau der Ofner-Pesther Kettenbrücke* (1843).

Clauder, Margit, Malerin, geb. in Kassahámor, bildete sich in München aus und nahm seither wiederholt an den Ausstellungen teil.

Clein, Samuel, rumänischer Schriftsteller, geb. 1745 in Szád, gest. 1806, zählte zu den fruchtbarsten Schriftstellern des ungarländischen Rumänentums und gab 1780 die erste rumänische Grammatik unter dem Titel: *Elementa linguae daco-romanae sive valachicae* heraus.

Cohn, Albert, Philanthrop, geb. am 24. Sep. 1814 in Pozsony, gest. 15. März 1877 in Paris, absolvierte seine Studien in Oesterreich und Deutschland und liess sich 1836 in Paris nieder, wo er sich mit dem Studium der orientalischen Sprachen befasste. C. war einer der eifrigsten Förderer des sozialen und geistigen Lebens des Judentums und war als Almosenier Baron James Rothschild's rastlos für die Hebung des geistigen Niveaus der Juden Algeriens, Marokkos und des heiligen Landes tätig. Er veröffentlichte auch einige Reden, einen jüdischen Katechismus und zahlreiche Essays.

Concha, Karl, Schriftsteller, geb. am 11. Okt. 1836 in Marczaltö. Selbständige Werke: *Tavaszi lombok* (Frühlingslaub, 1855), *A kertészet általános kézikönyve* Allgemeines Handbuch der Gartenkunde).

Concha, Viktor, Rechtsgelehrter, geb. am 10. Feb. 1846 in Marcaltö, wurde nach vierjähriger Tätigkeit auf der richterlichen Laufbahn 1872 an die Kolozsvárer, 1892 an die Budapester Universität zum ordentlichen Professor und 1913 zum lebenslänglichen Oberhausmitgliede ernannt. Seine rechts- und staatswissenschaftlichen Abhandlungen und Brochuren sind sehr geschätzt. Von grösserem Werte ist sein zweibändiges Werk: *Ujkori alkotmányok* (Verfassungen der Neuzeit, 1884/8). Sein Hauptwerk ist: *Politika* (Politik, I. Bd. 1894, II. Bd. 1905), welches eine Philosophie des Staates, seiner Verfassung und Verwaltung gibt und in ein System zusammenfasst, was die deutsche Wissenschaft getrennt in der Allgemeinen Staatslehre, dem Allgemeinen Staatsrecht und der Politik behandelt. Andere selbständige Werke: *A közigazgatási biráskodás az alkotmányosság és egyéni joghoz való viszonyában* (Die Verwaltungsgerichtsbarkeit in ihrem Verhältnisse zum Konstitutionalismus und zum individuellen Rechte, 1877), *A 90-es évek reformeszméi és előzményeik* (Die Reformideen der 90-er Jahre und ihre Vorläufer, 1885), *Egyéni szabadság és parlamentárizmus Angliában* (Individuelle Freiheit und Parlamentarismus in England, 1888), *A magyar faj hegemoniája* (Die Hegemonie der ungarischen Rasse, 1891), *A rendőrség természete és állása szabad államban* (Die Natur und die Stellung der Polizei im freien Staate, 1901), *Jogi intézmény-e a parlamenti kormány?* (Ist die parlamentarische Regierung eine Rechtsinstitution? 1905), *A jelszavakról* (Über die Schlagworte, 1904), *A szeplőtelen fogantatás dogmája* (Das Dogma der unbefleckten Empfängnis, 1905), *Báró Eötvös*

ner diesbezüglichen Agitation in den Delegationen zuzuschreiben, dass bei den Lieferungen für die gemeinsame Armee in neuerer Zeit auch die ungarische Industrie in grösserem Masse beteiligt wird. Ch. ist auch ein geschätzter Mitarbeiter der Tages- und der Fachpresse.

Chorin, Géza, Komponist, geb. am 1. Mai 1872 in Budapest, absolvierte die Musikstudien am Budapester Nationalkonservatorium und in Paris und hat bereits ziemliche Erfolge zu verzeichnen. Er komponierte Lieder, Tänze und die Operetten: *Moderner Diogenes, Baron Kolumbus, Muki.*

Chován, Koloman, Klaviervirtuose und Komponist, geb. am 18. Jän. 1852 in Szarvas, war von 1876 Professor und später Vorstand an der Wiener Horákschen Musikschule, von der er als Nachfolger Franz Erkels an die Landes-Musikakademie und von dieser 1891 zum dirigierenden Professor der neu gegründeten Lehranstalt zur Ausbildung von Klavierprofessoren berufen wurde. Er komponierte zahlreiche Klavierpiècen, eine stark verbreitete Klavierschule und publizierte das theoretische Werk: A *zongorajáték tanmódszere* (Das Lehrsystem des Klavierspieles, 1892), sowie die *Hochschule des Klavierspiels.*

Chyzer, Kornel, Arzt, geb. 1836 in Bártfa, gest. 21. Sep. 1909, wurde 1869 zum Physikus des Zempléner Komitates ernannt, wo er während der Choleraepidemie 1872/3 als Regierungskommissär mit Erfolg wirkte. 1892 wurde Ch. als Sektionschef im Innerministerium mit der Reorganisierung uud der Leitung des ungarischen Sanitätswesens betraut. Seiner umfassenden Tätigkeit ist es in erster Reihe zu verdanken, dass das Sanitätswesen Ungarns sich zu solch hoher Stufe entwickelte. Ch. veröffentlichte auch zahlreiche Werke und Studien über Naturgeschichte, Balneologie und Hygiene. Bekannter sind: das in lateinischer Sprache erschienene, auch im Auslande anerkannte, gross angelegte Werk: *Über die Spinnenfauna Ungarns* und die 1894 erschienene: *Az egészségügyre vonatkozó törvények és rendeletek gyűjteménye 1854-1894-ig* (Sammlung der ungarischen Gesetze und Verordnungen über Hygiene).

Ciocan, Johann, rumän. Journalist, geb. am 19. Feb. 1859 in Naszód, nahm nach Absolvierung seiner philosophischen Studien an den kulturellen und wirtschaftlichen Strömungen des Erdélyer Rumänentums als Mitarbeiter der ungarländischen, rumänischen, politischen Blätter teil und wurde zum Professor der rumänischen Sprache und Literatur an der Budapester Universität ernannt. Seit 1896 ist C. Reichstagsabgeordneter.

Cipar, Timoteus, rumän. Schriftsteller, geb. 1805 in Panád, gest. 1887 in Balázsfalva, publizierte zahlreiche linguistische, literaturhistorische und ethnographische Essays.

Clark, Adam, Ingenieur, Erbauer der Budapester Kettenbrücke und des Budapester Tunnels, geb. am 14. Aug. 1811 in Edinburgh, gest. 23. Jän. 1866 in Buda. C. kam 1834, einer Berufung des Grafen Stephan Széchenyi Folge leistend, nach Ungarn, wo er die Donauregulierungsarbeiten leitete und 1839 mit dem Baue der grandiosen Kettenbrücke, eines der schönsten technischen Werke des vorigen Jahrhunderts, betraut wurde, welcher Aufgabe er mit solcher Gewissenhaftigkeit und Hinge-

Clauder Margit

l.

Müvesz-Élet

1932. okt. 24.

19. l.

1932. nov. 15

9 l.

Előfizetési ára:

Egész évre 16, fél évre 8, negyed évre 4 korona.

Clauder Margit

Szefeltlex

133. l.

Elektr. arch

n. o 508. l

KARDOS

KÉPKERET ÉS L

BUD

VIII., Rökkszilárd

VII., Wesselényi-

V., Báthory-U

V., LégrádyKár

II., Margit-kö

XIV., Bosnyák-

Ujpest, Árpá

Gyár és k

UJPEST, CSEN

Clauder Margit

festőnő

L. Lendrey-kentiványi

3/0. l.

Clauder Margit

festő

Műcs. kiáll, 1916 tól

Pipics III. l.

Arábiai akácia.

Akantusz.

Akantusz. Magas, kóroszerű növények, többnyire ábrás v. szárnyasan hasadt levelekkel (sűrűn áll a korinthusi oszlopokon), gyönyörű fürtvirágzattal, a Fekete-tenger környékén. Az Akhaiában található a *Acanthus longifolius*.

Akarnánia. Közép-Görögország Ny.-i partvidéke az Ambrakiai-öböltől délre az Achelóosig (Aspros).

Akaszt. Nálunk a halálbüntetés végrehajtására szolgál (pl. a kötél).

Akadály. Minden, ami az előrehaladást, a cél elérését megnehezíti, lehetetlenné teszi. Az állatok közül könnyebb a hidegvérűeknek, a melegvérűek A.-ja, mint a hidegvérűeké; könnyebb a fogságban, mint a szabadban; nagyobb tömegekkel, mint kisebbekkel. Az A. mindig átalakítja a többé-kevésbbé az illető állat- v. növényfajt.

Akadémia, (gör.). Eredetileg Platon bölcseleti iskolája, ma v. iskola, v. tudományos társaság. Tudós társaság a párizsi Académie Française 40 taggal (a halhatatlanok); nálunk a Magyar Tud. Akadémia, (l. ő.), melyet 1830-ban Széchenyi István gr. alapított és az újabb eredetű Szent István Akad. (l. ő.). Ez utóbbi a keresztény világnézetű tudósokat gyűjti maga köré.

Akadémiának v. *muzsikus A.*-nak hívták nálunk a XIX. sz. közepe tájáig a hangversenyezőket.

Akadémiai (gör.). Eredetileg Platon bölcseleti iskolája, ma v. iskola, v. tudományos társaság. Tudós társaság a párizsi Académie Française 40 taggal (a halhatatlanok); nálunk a Magyar Tud. Akadémia, (l. ő.), melyet 1830-ban Széchenyi István gr. alapított és az újabb eredetű Szent István Akad. (l. ő.). Ez utóbbi a keresztény világnézetű tudósokat gyűjti maga köré.

Akadémiának v. *muzsikus A.*-nak hívták nálunk a XIX. sz. közepe tájáig a hangversenyezőket.

Akadozás. Akadályok nehezítik.

**Akadémia,

Clauder Margit festő

Csepel, Állomás u. 3.
Műcsarnok

1930. tavaszi kiáll.
8.

MKE.

V

Ebeny aszagból, bőrből

VIII. 190.

Budapest, 1917. junius hó.

ására hozni, hogy **Fadrusz-u. 5. sz.**

isztitót ═══

itást:

ónyt, kelengyét

Clauder Margit

Képzőművészek Egyes tagja.

KMTÁRS művcsoptok

1931 feb–márc. kiáll.

XIII. 20, 26. V

Orgel

1931/32. téli kiáll. 341. V

1932. febr–márc. kiáll. 238. V

1932. tav. tárl. 69 V

1933. nemz. képzm. kiáll. 88. V

Clauder Margit

festő

Kódvadás c. olaj-

festménykiállítása:

Magyar Művészet

Kiáll- (Mű-

csarnok)

1940. dec.

(1941. jan.-

V

Clauder Margit

Mucsarnok Ózd, vasgyár

1916. tav. kiáll. 219, 285 V

1917-18. téli kiáll. 243 V

1918. tav. kiáll. 134 V

1927. őszi kiáll. 478. V

Csepel, Állomás u. 3.

1928. tav. kiáll. 605 MKE V

1929. tav. kiáll. 504 MKE V

Tarral h. n. III. 122

Clauder Margit MDK

Ferencvárosi kikötő, olf.

Frissen esett hó, olf.

Mücsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Clauder Margit MDK

Hajók a Dunán

Mücsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Clauder Margit MDK

Hóolvadás

Műcsarnok 1933. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Clauder Margit, festöm. MDK

az ezüst emlékérmet Farádi Veres Izabellával közösen - kapta.

Szinyei Merse Jenöné védnöksége alatt állították ki.
P.H.1943.jun.5.

MDK

Clauder Margit

Dunai halászok, olaj .
Hajók a Dunán, "

Duna-kiáll. N.Szal. 1933. jan. 3 1.

z, földszintes, 3 ablakkal, orom-
l.

Clauder Margit

IX.

l.

Arvérés Közlöny

1938.

85.

16. l.

X.

Clauder Margit

festőművész

Magyar Népzőművésznők Egyesületének kiállítása - Békéscsabán a Muzeum díszterében - képével szerepel.

Magyarság
1935.7.29.

Claudes hazgi

Szerepel a hagyas Kejzőművé-
nők Egyesülete „lengyel-
magyar" kiállítása a
Vigadóban

Ujság 1936 X. 17

Claudel Margit

szerepelt a Nemzeti Szalon tavaszi kiállításán.

EK 1933. IV. 16.

Clauder Margit

Szerepelt a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán.

PSL 1933. IV. 16.

Clauder Margit

Vörösmarty Hihály arcképe Barabás M. képe után, o.

Főv. Képtár háboruc vesztoségeinek jegyzéke
Bp. 1952

Clauder Margit (XX.század)

Vörösmarty Mihály arcképe Barabás M. képe után.
Oljf.63x45.Ltsz:1255.Sign.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke Budapest 1952.

Clauder Margit MDK

Fenyves, tempera

Mücsarnok 1938 Téli tárlat

Clauder Margit

MDK

Fehér világ, olf.

Műcsarnok 1931 Művészcsoportok kiállitása

Clauder Margit MDK

Dunai kikötő, olf.

Mücsarnok 1931 Müvészcsoportok kiállitása

Clauder Margit MDK

A vig cimbora

Micsarnok 1939 Derű a művészetben

Clauder Margit MDK

Fenyves, tempera

Mücsarnok 1939 Téli tárlat

Clauder Margit MDK

Téli világ

Mücsarnok 1939 Téli tárlat

MDK

Clauder Margit

festőművész

Duna Kiállitás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. „Dunai Lalászok"

Pesti Hirlap
1933.I.29.

Clauder Margit

festőművész

Magyar Képzőművészek Egyesülete kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Lágy szinekben festette meg dunai képeit.

Pesti Hirlap
1933.II.19.

Clauder Margit
és Lovász

Magyar képzőművésznők kiállítása

A Nemzeti Szalonban a Magyar Képzőművésznők Egyesületének kiállítása váltja föl a Duna kiállítást. Ötvenegy képzőművésznő, festő és szobrász másfélszáz alkotással számol be egyesztendei termésről. Általnos szemlélet alapján a java művésznők alkotásaik választékos anyagát hozták el s mintha higgadtabb volna az előző évek iránya és leszámítva néhány féktelen, ujnak hitt próbálkozást, képzőművésznőink mintha visszatértek volna a művészet örök alaptörvényéhez, hogy innen induljanak a haladás vonalába. Ebben a tekintetben egészen jelentékeny alkotásokban is bővelkedik a kiállitás. *Clauder* Margit, *Farády Veres* Izabella, *Hadzsy* Olga, H. *Lovass* Piroska, *Mészáros Kisfaludy* Mária, *Porter* Paula, *Rauscher* Juliska, *Szuly* Angéla, *Tobisch* Ilona, *Hraniczky* Ilona művei szinte fémjelzik a kiállitást. A tiszta materializmus technikai bravurjait mutatják *Zsigmondyné Jármai* Edit, *Rauerné Istvánffy* Gabriella, *Müller* Ágota, *Klammer* Mariska, *Henczné Deák* Adrienne, *Komáromi Holz* Endréné, *Dolányi Benczur* Ida, *Edvi Illés* Aladárné, *Hevesi* Margit, *Barna* Ilona s feltünik mesemondásával *Horovitz Lukács* Stefi. A szobrászok között *Somló* Sári gondolatteljes koncepciói és *Szilágyi* Margit mozgásteljes, formadus tanulmánya dicsérik alkotójukat.

(b. m.)

Est. Kurir
1933 II 19.

Ki kell adni:	
Ma.	
2 nap alatt.	
3 nap alatt.	

.....osztálynak.

sutak igazgatósága.

Tisztázta: .....

Összeolvasta: .....

Kiadta: .....

Előirat száma: .....

Utótirat száma: .....

Összefüggésben .....számmal.

Egyuttal elintézett szám: .....

Előterjesztés előtt

Claudel Margit

Részt vesz a magy. akvarell és pasztell-festők kiállításán a Nemzeti Szalonban.

Új Magyarság 1942. XII. 25.

Clauder Margit MDK

Öreg fák, tempera

Borus nap, tempera

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Clauder Margit MDK

A vig cimbora, olf.

Műcsarnok 1941 Arcképkiállítás

Claudel Marcel

A vie claudore, oit.

Clauder Margit MDK

Téli délután

Műcsarnok 1946 Tavaszi tárlat

Clauder Margit

* Műcsarnok 1942-ben rendezett téli tárlatán szerepelt.

N. M. 1942. XII. 10.

Clausius Beweis

4 Theorem 1912 – Ein neu-
denn die Wärme

Clauder Margit

A Nemzeti Szalonban a magyar aquarell és pasztellfestők egyesülete kiállításán szerepel képeivel

U.M.1942.XII.25.

Clauder Margit MDK

Hóolvadás, olf.

Műcsarnok 1940 A magyar művészetért c.kiáll.

Clauder Margit

festőművész

Téli Tárlat a Műcsarnokban - képével szerepel -

tájkép

Magyarság 1931. VII.20.

Clauder Margit

MDK

Kilátás a Sashegyről, tempera

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Clauder Margit MDK

A két szomszéd vár, temp.

Mücsarnok 1942-43 téli kiállitás

Clauder Margit MDK

Topolyák a tóparton, tempera

Mücsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Clauder Margit MDK

Lucfenyők, ó temp.

Műcsarnok 1942-43 téli kiállítás

Clauder Margit MDK

Dunapart, temp.

Mücsarnok 1943 Téli tárlat

Clauder Margit

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

PH. 1931. II. 22.

Clauder Margit MDK

Hajók a Dunán, olf.

Mücsarnok 1931/32 téli kiállitás

Clauder Margit MDK

Március, olf.

Mücsarnok 1932 tavaszi kiállitás

MDK

Clauder Margit

Virágcsendélet, of.

Árv. Közl. 1937. 7.rk.sz. 84.sz. 17 l.

MDK

Clauder Margit

Rózsacsendélet, of.

Árverési Közl.1937. 2.rk.sz. 81.sz.

2o l.

MDK

Clauder Margit

Virágcsendélet, of.

Árverési Közl. 1938. 4.rk.sz. 85.sz. 15 l.

MDK.

Chandler Margit

festőművésznő

70 éves

(idült szívizomelfajulás)

†1949. IV. 5.

Farkasréti-temető

Halotti főkönyv

446 folyószáma

MDK

Clauder Margit

Virágcsendélet, of.

Árverési Közl. 1938, 3.rk.sz. 16 l.

Clauder Margit MDK

Fenyves szélén, tempera

Mücsarnok 1917 téli tárlat

MDK

Clauder Margit

Müvészet 1918. 4.l.

MDK

Clauder Margit festő

Résztvett az 1916.évi tav.tarlaton.

KMT 1916.tav.kiall.

MDK

Clauder Margit, festöm.

tájképén a nyár hangulatát idézi.

? kiállitás. III. terem.
Müvészet.1918. 4.l.

Clauder Margit MDK

Fehér felhő, olf.

Műcsarnok 1916. tavaszi tárlat

MDK

Clauder Margit, festőm.

Kiállított munkája elismerést érdemel.

A Műcs. téli tárlata.
Képzőművészet. 1932. VI.évf. 46.sz. 18.1.

MDK

Clauder Margit

Művével résztvett a kiállitáson.

KmTárs. 1943. márc. - ápr. tav.kiáll.
Kiállitó művészek névsora. 24.lap

MDK

Clauder Margit

Hóolvadás, olajfestm.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec.15 - 1941 Jan.12. 20.l.

CLAUDER MARGIT

Ősz a Dunaparton. Temp.

MAPE kiáll. Nemzeti Szalon 1942 dec-1943. jan.

MDK

Claudon Margit,
festőm.

vízparti képekkel szerepel.

B.A.: Képzőművészeink a Szalonban.
M.Képzőm.-nők Egyes. 1938. - Jub.rettrosp.kiállitás.
Magyarság. 1938.jun.4. 10.l.

MDK

Clauder Margit

Hulló levelek, temp.

Régi dal, of.

M. Képzőművésznők E. 9. kiáll. N. Szal. 1917. ápr.

8. 1.

MDK

Clauder Margit

Tájkép, vf.

Reggeli hangulat, temp.

MAFE 5. kiáll. M.Szal. 1916. nov. lo. 1.

MDK

Clauder Margit, festö

Hóolvadás.

Bp.Műcs.-MMKT. Nemz Képzőmüv. kiáll. /Rend. M.Kir.V
és Közokt.Min./ 1933 ápr.19-máj.25. Kép.tm. 12.1.

MDK

Clauder Margit

Dunai halászok, of.

M. Képzm.nők 24. kiáll. N. Szal. 1933.

2 l.

MDK

Clauder Margit

Az ablaknál, of.

N.Szal. tav. tárlat, 1913. ápr. 7. l.

Clauder Margit

Magány, olaj
Alkonyat, temp.
A fenyves szélén, temp.

Magy. képzőművészek egyesülete VIII. kiáll. N.Szal.
1916. márc. 11 1.

Clauder Margit
Március

Tavaszi Tárlat. M„csarnok, 1932. áprális 8 l.

...ányi Korrektura!

ETÉS

: kiadása a Műemlékek Országos Bizott-
özött volt, midőn a Műemlékek Országos
lakult át. Tudtuk, hogy a műemlékvéde-
eszközökhöz szellemiekre, tudományos
őrzésre éppannyira szüksége van. Hozzá
s módszeren, és a jól megválasztott szak-

tuk, s ezeket nyaranta bejártuk. Minden
ész, restaurátor és fényképész vett részt,
minden szükséges szempontot figyelembe
nessen rögzíteni. Bejártuk szinte az egész
od megyét, szóval a műemlékekben leg-
gy ásatásainkon, Esztergomban, Székes-
tunk nagyszerű emlékeit tártuk fel, kon-

Clauder Margit

Tájkép, vizf.
Reggeli hangulat, temp.

MAPE V. kiáll. N.Szal. 1916. nov. lo 1.

Clauder Margit
Ősz a Dunaparton, temp.

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesülete
kiállitás. Nemzeti Szalon, 1942. december 6 l.

Lotharingiai Ferenc
Vászon, olaj, 90×74 cm.
Maszlaghy II., 474. szám.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
Mária Terézia
Vászon, olaj, 116×84 cm.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
Nagy Frigyes
Miniatűr, zománckép, 5×3·6 cm.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
Női arckép madárral
Vászon, olaj, 83×70 cm.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
Női arckép
Vászon, olaj, 66×55 cm.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
Virágcsendélet
Fára húzott vászon, olaj, 46×36 cm.
A San Marco-gyüjteményből.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
Főhercegnő
Vászon, olaj, 78×62 cm.

OSZTRÁK FESTŐ, XVIII. szaza[illegible]

Clauder Margit

Tanulmányfej, olaj
Dunai kikötő, "
Csönd a Dunán, "
Est a Sajón, "
Tanulmány, rajz

Magy. Képzőművésznők Egyesülete jub. kiáll.
N. Szal. 1938. jun. 6 l.

MDK

Clauder Margit

Dunai kikötő, of.

Borus téli nap, "

Tanulmány, "

M. Képzőm.nők 24. kiáll. N.Szal. 1935.

2 l.

MDK

Clauder Margit

Nyár vége, paszt.

Tanulmányfej, "

N.Szal. kiáll. 1927. jun. 9. 1.

MDK

Clauder Margit, festö

Fenyves. Tempera.

KMTárs. Téli tárl. 1938.febr.-márc. Gyüjt. kiáll.
Bp.Mücsarnok. kat. 27.1.

MDK

Clauder Margit

Téli délután.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 26.l.
Műcs.

Clauder Margit

Téli délután.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 25.1.

Mács.

MDK

Clauder Margit

Frissen esett hó, of.

Téli Kiállitás. Műcs. 1935. nov.
32.1.

MDK

Clauder Margit

Ferencvárosi kikötő, of.

Téli Kiállitás. Mücs. 1935. nov.
32.1.

- Na megállj! - azt

tan én kiteszek veled.

Akkor összeveszte mi
sőről levetette a nyerget,

MDK

Clauder Margit

Est a Sajón, of.

Tanulmány, rajz

Magyar Képzőm.nők Egyesülete jub.kiáll. katalógusa. 1938 jun.3-18.

6.l.

MDK

Clauder Margit

Tanulmányfej, of.

Dunai kikötő, of.

Csend a Dunán, of.

Magyar Képzőm.nők Egyesülete jub.kiáll. katalógusa.
1938 jun.3-18.

6.l.

MDK

Clauder Margit

Este a ferencvárosi kikötőben, of.

Napnyugta a Sajónál, of.

Frissen esett hó, of.

Lengyel és Magyar képzőm. nők Egyes.kiáll. katalógusa
1936 okt. 4.l.

MDK

Clauder Margit

Tanulmányfej, of.

Dunai kikötő, of.

Csend a Dunán, of.

M. Képzőm.nők Egy. jub.kiáll. 1938. jun.

lo. 1.

M.D.K.

Clauder Margit /XX század/

101. Vörösmarty Mihály arcképe Barabás M. képe után. Olajf. 63x45.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet. MUMOK. Bp. 1952. 7. l.

MDK

Clauder Margit

Akt, of.

Akt kiáll. Uj Szal. 1934. nov. 3 l.

Claudner Margit MDK

Csend a Dunán, olf.

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállitás

MDK

Clauder Margit

Hóolvadás

Nemz. Képzőműv. kiáll. 1933. ápr.

12 l.

Clauder Margit

16. Dunai halászok, olaj

17. Hajók a Dunán, olaj

Duna Kiállitás katalogusa, Nemzeti Szalon
1933. január hó, 1 lap

Clauder Margit MDK

A vig dimbora,

Mücsarnok 1939
Derü a müvészetben, kiáll.

MIK

Clauder Margit, festö

Akt. Olajf.

Nemzeti Szalon. - Őszi Tárlat. 1931. szept. Kt.

MDK

Clauder Margit, festö

Julius. Olajf.

Nemzeti Szalon.- Öszi Tárlat. 1932. szept. Kat.

Clauder Margit MDK

Hajók a Dunán

Műcsarnok 1936. máj. jun. Jub. kiáll.

MDK

Claudér Margit, festöm.

88. Pipacsok. Olf. 60x80 J.l.j.

Árv. Közl.1932.I.rk.sz. 61.sz. 16.l.

MDK

Clauder Margit
műve:

Hajók a Dunán.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.máj-jun. 40.l.

MDK

Clauder Margit

Erdei ut

KMTárs. 1927. Őszi kiáll. kat.

MDK

Clauder Margit, festöm.

Virágcsendélet. volt. Jelz.

Gyümölcscsendélet. " "

Árv. Közl. 1937. 4.rk.sz. 19.l.

MDK

Claudier Margit, festöm.

Hajók a Dunán. Olf.

Műcs.-OMKT 1931-32.évi téli kiáll. dec.2o.-jan.17. Kat. 21.1.

MDK

Clauder Margit, festöm.

Virágcsendélet.	Olf.	Jelz.
Gyümölcs-csendélet.	"	"

Árv. Csarn. 1937.okt. 83.sz./Árv.Közl.rk.sz./ 19.l.

Clauder Margit MDK

Erdei ut, tempera

Nemzeti Szalon 1922. május. Tavaszi tárlat

MDK

Clauder Margit, festöm.

Kilátás a Hármashatárhegyre. Olf.

Magy.Képzöm.-nök Egyes. XXVIII.kiáll.-a a Magy.Divat-
csarnokban. 1946 márc.30.-ápr.16. K-t.

MDK

Claudier Margit, festöm.

A mi kis kapunk.	Olf.
Hódvadász.	"
Vig cimbora.	"

Magy.Képzöm.-nök Egyes. XXVIII.kiáll.-a a Magy. Divat-csarnokban. 1946 márc.30.-ápr 16. Kat.

MDK

Clauder Margit, festöm.

Öreg fák.	Tempera.
Topolyák.	"

Magy.Képzöm.-nök Egyes. XXVIII.kiáll.-a a Magy. Diva csarnokban. 1946.márc.3o.-tól ápr.15-ig. Kat.

MDK

Clauder Margit

Kilátás a Sashegyről, temp.

MNGára 1943. tav.kiáll.

21. o.

Clauder Margit MDK

Tájkép, vizf.
Reggeli hangulat, tempera

Magyar Aquarellisták és Pasztellfestők
Egyesületének V. kiállitása.
Nemzeti Szalon 1916. nov.

Clauder Margit

MDK

Téli világ

Műcsarnok 1939. téli tárlat

Clauder Margit MDK

Fenyves, tempera

Műcsarnok 1939. téli tárlat

CLAUDER MARGIT

Régi temető. Pasztell.

KMT 1928.tav.kiáll.kat. 31.oldal

MDK

Clauder Margit

Erdei ut, temp.

N.Szal. tav.tárlat, 1922. máj.

Clauder Margit MDK

A csepeli erdőből, olf.

Országos Magyar Tárlat
AZ Uj Művészházban, 1929.

Clauder Margit MDK

Dunapart, temp.

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

MDK

Clauder Margit

B.I.: A magyar képzőművésznők egyesületének kiáll. a N.Szalonban. Uj Magyarság 1943.jun.8. 13.1.

Clauder Margit MDK

Amikor az est leszáll, temperavizf.

Mücsarnok 1916. tavaszi tárlat

Clauder Margit MDK

Reggeli szürkület, olf.

Mücsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Clauder Margit MDK

Erdei ut

Műcsarnok 1927 őszi kiállitás

Clauder Margit MDK

Régi temető, pasztell

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállítás

Clauder Margit

"Három kiállitás.II" cimmel Margitay Ernő ismerteti a Magyar Képzőművésznők kiállitását, melyet a Nemzeti Szalonban rendeztek. Vörösné Deli Alice: "Egyedül" c. képét, Clauder Margit két vásznát, Klammer Mariska: Dürensteini részlet"-ét, Lámmé Hilbert Irén: „Napsütés" c. festményét, Rainerné Istvánffy Gabriella: "Birkák" c. munkáját, Payer Gizella: "Várakozás" c. alkotását, Bruck Hermina: "Interieur"-jét, Augusztin Mariska rézkarcait Erdős Baiersdorf Erna pasztelljeit, Fábiánné Biczó Ilona rajzait és karcait, Pataki Kató karikaturáit a kritika igen figyelemre méltónak találja.

Élet, Bp. 1915. márc. 7. VII. évf.
10. sz. 235. lap.

Clauder Ottóné dr

Középiskolai rajztanári oklevelet kapott 1941-ben

Ferkèpzomfoisk`vk

1939 – 41. 176. l.

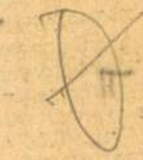

Férjhez menetele óta beteg. Nem dolgozik kihagyni!

Csernyánszky 31—33. l. (Képe 32. l.) — Lepold—Lippay 41. l. — Lepold Katalógus 148. sz.

KORONÁZÁSI INFULA, (277. kép)

felülete gyöngyhímzés, kétoldalt 13—13 szekrényesen foglalt, többnyire cabochon drágakővel. A két szalag aranyozott ezüst pántján gót levelek közt egy-egy papagály. A szalagokon a süvegéhez hasonló 3—3 drágakő. Csúcsán két zafíros kereszt. Hengeres pereme 1550 körül, 1791-ben gróf Keglevich Frigyes nagyprépost rendeletére Qurzinger Máté nagyszombati szabómester javította. Bélése 1864-ből.

Mag. 37·5 cm.

Magyar munka, 1440 körül.

Talán Pálóczy György prímásé volt. A koronázás alkalmával használják.

Először az 1528. évi leltárban.

Henszlmann: A bécsi 1873. évi világtárlatnak magyarországi kedvelőinek régészeti osztálya. Bp. 1875—1876., 188—189. l. — Árvízkárosultak, 1876., 44. l. 1484. szám. — I. A.: Magyar mű- és történeti emlékek kiállítása. Századok, X., 1876., 522. l. — Otte—Czobor: A középkori egyházi művészet kézikönyve. Bp. 1878., 183. és 191. l.

* A leírásból hiányzanak a használatban levő, kizárólag XIX. és XX. századi tárgyak, tekintettel kisebb művészi értékükre.

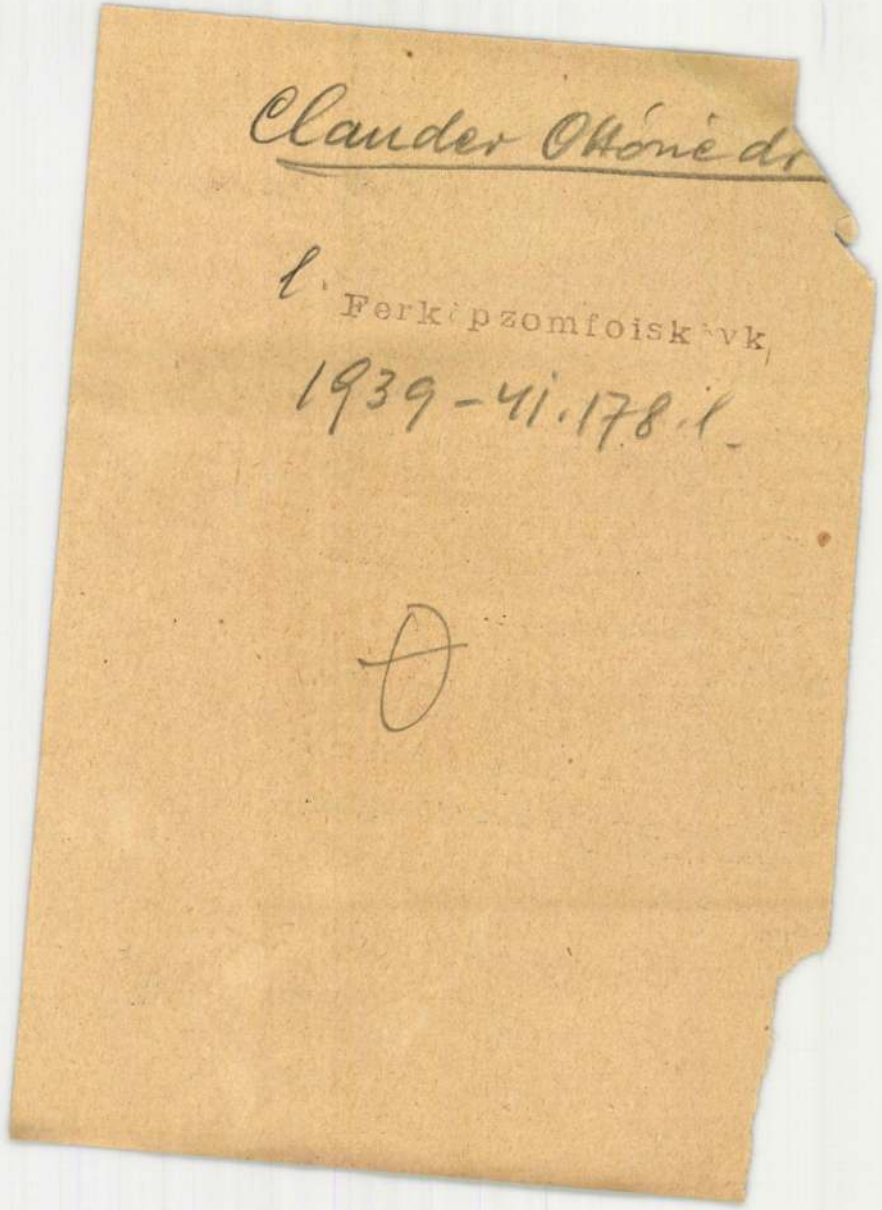
Clauder Ottóné dr
l. Ferkipzomfoiskövk
1939-41.178.l.

269. kép. *Zománcos úrmutató, 1680 körül.*

OLTÁRKERESZT,
Esztergom felszabadításának emlékére. Ezüst, vert dísszel, öntött Krisztus testtel. Augsburgi hitelesítő bélyeggel és IFS mesterjeggyel.
Mag. 175 cm.
Augsburgi munka, 1686-ból. 1688-ban szállította Valentin Valloth bécsi udvari ékszerész, ki a főkáptalannal elkészítésére szerződött.
Lepold Katalógus 171. sz.

ZSEBÓRA,
aranyozott réz, áttört és vésett díszű tokban. Domborművű számlapján és belsejében: CHRISTOPH SCHÖNER AUGUSTAE.
Átm. 6. cm. Schöner augsburgi órás műve, 1690 körül.
II. Rákóczi Ferenc ajándékozta Olchváry Zsigmondnak 1700 körül.

45 LF 50

Clauder Ottóné dr
rajztanárjelölt

Ferkèpzomfoisk'vk
1939—41—151.176,
178

. XV. sz. 7b lap.

3 331

dr Clauder Ottóné Váray Margit
1917 márc. 16 Bp.
gimn. érettségi
Kandó Lár. ló

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI M. K

1916 évi 2657 számv. sz.

XIII ügyosztály.

A válaszban a megkeresés számának és évének pontos feljegyzése kéretik.

Nagyméltóságu

báró F o r s t

a Müemlékek Orsz

Folyó évi február hó

tára , van szerencsém dr.Lux Kál

nai és fogarasi utiszámláját 13

telettel visszaküldeni.

M.D.K.

Claudet A.F.J. daguerreotipista

A London News egyik fametszete után az 1851-ben amerikában ké zültnek hitt daguereotipia valószinüleg Claudet müve. 199.o.

Fejős Imre: Kossuth fényképei. 197.o.

Folia Archaeologica. VIII. Bp. "Művelt nép" 1956. "Művelt nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Claudet A.F.J. daguerreotipista

Claudet daguerreotipiája Kossuthról 1851-ből. XL. tábla 1. kép. Fekete repr.

Fejős Imre: Kossuth fényképei. 197. o.

Folia Archaeologica. VIII. Bp. "Művelt nép" 1956. "Művelt nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Claudet A.F.J.daguerreotipista

Az ő képe után készült egy acélmetszés Kossuth in New England/Boston-Cleveland 1852/ cimképe:"L.Kossuth C.E.Wagstoff et J.Andrews Eng.Printed by Andrews et C.E.Wagstoff""L.Kossuth governor of HungaryóBy His Peoples Choice.Claudet Dag.Phillibrown Sc.-Boston Mas ".Acélmetszetek. 198.o. 9.jegyz.

Fejős Imre: Kossuth fényképei. 197.o.

Folia Archaeologica.XX VIII.1956.Bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Claudet A.F.J. Daguerreotipista, 1797-1876

Az ő Kossuthról, 1851-ben készült pékére mennek vissz. szaz amerikai "Kossuth-dollárok" kossuth arcképei. Az 1-5 és 10 dollárosokon baloldalt álló egész alakot az 50 és 100 dollárosokon mellképet találunk. A Danford Bald et co New-York-et Philadelpiai cég kivitelezésében készültek. 199.o.

Fejős Imre: Kossuth fényképei. 197.o.

Folia Archaeologica. XVIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

M.D.K.

Claudet A.F.J.daguerreotipista,1797-1876
- - - - - - -

Kossuthot 1851 őszén Anglia első daguerreotipistája a Royal Society tagja örökitette meg.Ennek nyomán készült fametszet az Illustrated London News folyóirat számára. 198.o.

Fejős Imre: Kossuth fényképei. 197.o.

Folia Archaeologica.VIII.1956.bp."Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő Kiadó.Bp.1956

M.D.K.

Claudet A.F.J. daguerreotipiás ta

1851-ben készült amerikai felvételnek tartanak egy Kossuth képet profil daguerreotipiát. Ülve, lant alakú széktámlára támaszkodik. Szignatúra nincs, de Claudet felvételnek tartjuk. 199.o.

Fejős Imre: Kossuth fényképei. 197.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

Claudinyi László, graf.

mDK

a grafikai anyag gazdag bemutatója müveivel bövül.

Az Iparm.Társulatnak az Iparm.Muz.-ban rendezett 50 éves jub.kiállításának réstvevői.
Magyar Iparmüvészet.1932. 265.1.

Claudinyi László

dekorative festmény-
terve

Repr.

Magyar Iparmüvészet

1935. 144. l.

Claudinyi László

Ex libris, fenti
rajza
Repr.

MAGYAR IPARMŰVESZET
1935. 211. l.

MIK

Claudini László, festö

akkor még növendék, pályatervét félmillió koronáért megvásárolta a bíráló bizottság.

Az 1925.évi nemzetközi vásár plakátjának rajza.
Magy. Iparmüvészet.1925. 35.l.

MDK

Claudinyi László, festöm.

a 144 oldalon lent C.L. dekoratiy festményterve-
nek reprodukciója.

Magyar Iparmüvészet. 144.l.

CLAUSZ , festő ?

1938.jan.30.-febr.8.-Parizsi magyar művészek kiallitasa a Tamas Galéria 93.kiallitasan Budapesten.-A katalógusban a kiallitók között Clausz neve is szerepelt 342.old. 20.jegyz

HÁRS ÉVA: Martyn Ferenc és a "Párizsi iskola" /1926-1940/. Részlet az életmü monografikus feldolgozásából 331.old

A Janus Pannonius Múz.Évkönyve, XIV.-XV. évf. 1969.-1970. Pécs, 1974

magyar

Claus (Clausz v Clausze
ötvös Goltsmyth)

L.

Kendrey – Kentiványi

310. l.

magister CLAUS, éremvéső

Lásd: Klaus mester cimszó alatt.

Dr. PAULINYI OSZKÁR: Adatok a körmöcbányai éremverők és emlékérmek kérdéséhez a XVI. század első feléből 35. old

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, XLVIII-XLIX. évf. 1948-1950. Bpest. Egyetemi Nyomda NV. 1950

CL

Lucpirus

Claus

der Eysengraber zu Kremnitz. 1516-bau emlitve.

Katmünzen IV. 1218. l.

Katalog des Münzen- und Medaillen-Stempel-Sammlung des k.k. Hauptmünzamtes in Wien. Wien (IV.) 1906. 218 l.

Claus vésnök

1509.

lásd

Lyka emlékkönyv.

162. 163. l.

Ilunai cikk.

9

K 2. *Töviskoronázás* (17. [illegible])

Fa, tempera, egyenként 101 × 45, ill. 100 × 50 cm.
A szatmármegyei Csegöld gör. kat. templomából.
Benesch és Baldass szerint az osztrák Meister
von Schloss Lichtenstein művei. A [illegible]
pontosan [illegible]

Claus
vésnöke 1508

l.

Körmöcb. 57. l.

Körmöcbánya fő-
bányaváros multja
és jelene, bányászata
és a m. pénzverés tört.
Bpn. 1909. 57. l.

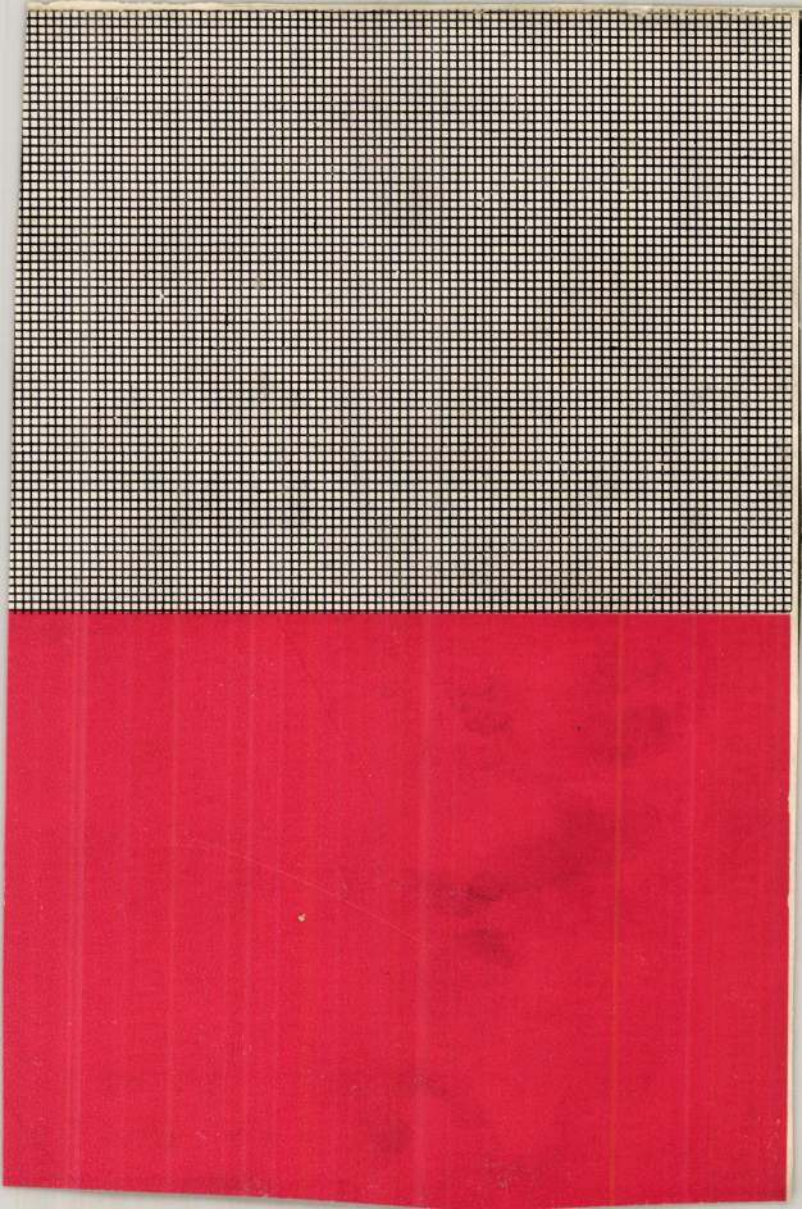

Claus, bélyegmetsző *(Claus Eisengraber).* 1508-ban a körmöczi pénzverdében dolgozott.

Gohl Ödön: Apró adatok régi magyar bélyegmetszőkről és bányavárosi tisztviselőkről. *Numizmatikai Közlöny.* 1905. 67. l. — *Krizskó Pál:* A körmöczi régi kamara és grófjai. Budapest, 1880. 63. l.

Claus

Lébjegmetszó

(Claus Eisengraber)

L. Kendrey - Kentiványi

sto. l.

Claus

červený

k

Husárkörmöci

7. c. 37. l.

A Műemlékek Országos Bizottsága

M. D. K.

CLAUS Henrik építész

Építészeti tanácsokkal szolgál a Rácfürdő kibővítésénél (terv. Ybl 1870.

Ybl Ervin: * Ybl ~~[illegible]~~ Miklós 45.,

MARTYN FERENC, festő

OLAUSZ ERNŐ, diszlettervező

Párizsban az "Aristes Musicalistes, a La Mond által szervezett előadásokon, vitákon a hatvan-nyolcvan vendég között gyakori vendég volt a párizsi opera díszlettervező művésze, Olausz Ernő, vagy az író Sírató Károly, aki egyszer itt előadást is tartott. 339.old

HÁRS ÉVA: Martyn Ferenc és a "Párizsi iskola" /1926-1940/ Részletek az életmű monografikus feldolgozásából 331.old

A Janus Pannonius Múz. Évkönyve, XIV-XV. évf. 1969-1970. Pécs, 1974

Ø Clausenburg

l. Kolozsvári

L. Kendrey-Kentiványi

Ho. l.

Clausenburger Márton

L. Megírva öt rös

Kendrey-kentirányi

310. l.

meginn

Clavis Johann Mathias

7886.

1709. Mai 13. – Johann Mathias Clavis, Bildhauer in Wien, geb. zu Raab in Ungarn, wohnt in der Josephstadt beim klein Jordan, Mariam Clausin, wohnt in graf Trautsonschen haus, eines † bürgerl. Fasszichers Tochter.

Nösult 1709. Beisben

Starzer VI. B. № 7886.

Lószerszám diszkorong bronzból V. 191.

K. D. C.

CLAVIS, Johann Mathias szobrász

szül. Győrben

1709-ben Bécsben házasodott

Aggházy: Barokk szobrászat... Bp. 1959.

I. 178. l.

Clays Davion „robotfestő" mestő.
(:1430:)

Tud. gyűjt.
1820., III., 19.

Johannes Clawes ,asztaloslegény

A győri asztalos és puskaagykészitő céh legénykönyvéből,1675-től:"Johannes Clawes Bautig Von wettenburg Aus der Graffschafft waldeck,dischler gesch".102.old

Batári Ferenc: Asztalosiegények Győrött a XVII.században Adatok Győr város asztalosmivességének történetéhez 93.old

Arrabona,9.-Kantus János Múz.Győr,1967.-A Győri Múz. Évkönyve

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Clay d'Avion

Zsigmond király 1416-ban mintegy 2oo főnyi francia müiparost telepitett Budára, köztük szövőmestereket is. ... Ismerjük Clay d'Avion nevét, de nem tudjuk róla bizonyosan, hogy kárpitkereskedéssel vagy kárpitjavitással foglalkozott-e, avagy önálló gobelinszövő mühelye volt-e.

Bartók Imre: A keleti szőnyegek hazánkban. - Művtört. Ért. 197o.2.sz. 148-172.

154. l.

megrova

Clays Davion

könyvegszövőmester

erőd

Birkás Francia utárok

13. l.

Birkás Géza:
Francia utárok
Marszágon. Szeged
1948. 13. l.

A mü emlé
Sek. Stéhlo

29 - 1904.

Miután templ
gössége be kö
Erdélyi mu
vásarolta és
alkalmával

Davion, Clays

könyegtövö

l. XV. 17

Divaliparmtört

82. l.

Divald K.

A m. iparmüvenet

tört Bp. 1929.

82. 138. l.

Klein Dezső
Nagykőrös

Clays Davion

Lásd okv

Garas Klára:
Maîtres français en
Hongrie. Nouvelle
Revue Hongrie
1942.

Más francia
nuvenér is
benne.

-án 592. sz. a. kelt felterjesz-
kelt leiratomra hivatkozással
itsa a vajdahunyadi várfelügye-
ngatlanok után fizetendő adókat
mindenkor esedékességük idejé-
ennyiben pedig az átalány összeg
es nem volna, az átalányösszeg-
nt a Bizottság hozzám ideje-

Clays Davion

vagy Davion Clays

??

l.

Hon Zsigmond

178. l.

Horvath 4.

Zsigmond király
és Kora. Bp.
1937. 178. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Claus Davion

Az 1430-as években Budán élt. Ide Zsigmond hozatta Franciaországból. Kápolnaépítésével foglalkozott.

Eugene Müntz. La Tapisserie. Paris. 173. l.

Egyet. műv. Lap. 1883. 369.

Clays Davison

falkárpit nőrő

Buda 1432/33.

erőd

Radiszcs Jenő

Az Ipolyi-gyűjtemény falkárpitjai és keleti nőnyegei.

Művészi Ipar

1887. II. évf.

167. l.

24

Kat. B. Kinga
Prot. Krisztina

CSÜTÖRTÖK

25

Kat. Jakab ap.
Prot. Jakab

PÉNTEK

26

Kat. Anna assz.
Prot. Anna

SZOMBAT

27

Kat. Pantaleon
Prot. Olga

Davion, Clays

Könyegszövő

XV. sz.

l.

A Műbarát

1923. 15. l.

S. Sklóssy L. Ismeretlen marszági művészek A Műbarát. 1923. 15. l.

Régiségek, felsőmagyarországi, feljegyzései

IX. 63.

Clays Davion

arrasi szőnyegszövő és kereskedő, a Zsigmond császár által Franciaországból ~~be~~ Magyarországba hivott kézművesek köré tartozott.

Szamota István: Régi utazások Magyarországon és a Balkán-félszigeten

Olcsó Könyvtár. 767-772 sz. 93. l. 97. l.

Viselet.

Főkötők, kalapok és

E lapon ||| házi főkötő
szalma-kalap diszfőkötő, fejdí
egy öv van ábrázolva ||| és három

Melléklet a Pesti hölgy
alól jobbra: Ny. Rohn és Grund
legalól jobbra: Pest, Május 1j

Kny., mér. a papi

Clay D'Avion

1716

Buda

l.

Voit Pál

Régi magyar otthonok.

Bp. é n. 136. l.

...adott előleg összegek részletezése:

...eáll.	45036.70
	9286.60
	30232.07
	100 –
"	51.22
	7474.14
	9727.40
	1051.36
	75 –
	30000 –
	10000 –
...ásolása	200 –
	300 –
	1200 –

Clays Davion

könyvtárban

lásd

Davion, Clays

alatt is.

T.

Europa,

lapterjesztő és könyvkiadó R.T.

Budapest.

V. Rothermere u. 12

III. 2.

NAGYKÖRÖS
942 MÁR 10-E 7
NAGYASZTP. POSTA
20 f

Davion Clays

Könyegszövő
XV. sz.

mód
-

Bierbéptört

113. l.

...tott. Nem akarok én rajtatok
...ktuális a dolog, szivesen adok ~~...~~
körülbelül fölösleges.

a nagy munka? Édes anyádat
Tecának mondd meg, hogy na-
betegsége miatt, nem tehettünk
...ának, de ha még egyszer leglid-
lesz, hogy meglátogatom.
...k is, meg néked is még egyszer
...s mindnyájatokat meleg
...nóhol Teri néni

császárral való kapcsolatokat, azonkívül az is, hogy burgundias formaadásuk mellett német feliratok olvashatók rajtuk, tehát kevert, nemzetközi szinezetü udvari kultúrára vallanak. Nem valamennyit gondoljuk budai származásunak, azokat azonban feltétlenül, melyek a keleties szabású, könnyü magyar nyergek mintájára készültek. Anyaguk csont (nem elefántcsont, mint régebben hitték), mely a nyereg farészeit borítja, rajtuk kifogyhatatlan ötletességgel faragott lovagi és szerelmi jelenetek láthatók. A késői középkor világi művészetének bőbeszédü és bájos emlékei közé tartoznak. Mondani sem kell, sohasem ült rajtuk senki, kincstárak számára díszül készültek. Valószinüleg Zsigmond szokta volt osztogatni kedvelt híveinek, erre vall a sárkányrend ábrázolása s a Magyarországon megfordult burgundi utazó, Bertrandon de la Broquière adata, ki szerint a lovagi tornajátékok győzteseit arany sarkantyukkal és ezüst lovaglóbotokkal — hasonlóan lovagi díszszerszámokkal, ha másokkal is — tüntette ki.

A nyergek erős burgundi hatás alatt készültek, ami ebben az időben, mikor Dijon és Buda a lovagvilág erős láncaival volt összekötve, nem csodálatos. Zsigmond Párisban jártában 200 francia mesterembert telepített le Budán, közöttük az arrasi Clays Davion szőnyegszövőt s a többiek között bizonyára akadtak olyanok, kik a burgundi udvarban virágzó stílust jól ismerték. Ezek a mesteremberek jóidőre megtermékenyítették a budai formanyelvet, de a császári udvar fénye rajtuk kívül más országbelieket is magához vonzhatott.

Buda műveltségének történetében Zsigmond idején egy zenei adat is felbukkan, ismeretes ugyanis, hogy Paleologus János császár budai tartózkodása idején Zsigmond a Nagyboldogasszony-templom elé

térzenére rendelte ki a hegedüsöket, dobosokat, harsonásokat és dudásokat. Ez a térzene nemcsak a császári kollégának szólt, a budai polgárságot is mulattatta.

A császár budai várában magáénak mondhatta az akkori világ egyik legnagyobb s kétségtelenül legdíszesebb könyvtárát. Szerencsés volt a könyvek öröklésében: nagybátyja, Trieri Balduin a XIV. század végének egyik legnagyobb bibliofilje volt, hasonlóképpen Zsigmond bátyja, IV. Vencel cseh király, kinek gyűjtői tevékenysége a cseh miniatür legfényesebb korszakával esett egybe. Zsigmond mindkét könyvtárát megörökölte s a jelek azt mutatják, hogy a további fejlesztésben is szerepe volt. Sajnos, teljes bizonyossággal csak öt könyvről állítható, hogy számára készültek, de közöttük is kiváló darabok akadnak. Ilyen elsősorban imádságoskönyve, melyet a bécsi Nemzeti Könyvtár őriz s melynek egyik illuminátora, ki magát Martinus Opifexnek nevezi, a svájci művészettel mutat szoros kapcsolatot. Márton mester rendkívül ötletes, a részletekben nagy szeretettel elmerülő művész volt, az ő munkája az ugyancsak Bécsben őrzött Guido da Columna-féle Trója története, melynek sikamlós szövegét különös gonddal díszítette. Ez utóbbi kézirat állítólag Zsigmond második felesége, Czillei Borbála számára készült, ami, ismerve a királyné hedonista életfelfogását, cseppet sem valószínütlen. Zsigmondé volt még a Voragine-féle Legenda aurea bécsi példánya, egy asztronómiai könyv, „Liber de septem signis" szimbolikus, német ízlésü rajzokkal, melyet a M. Tud. Akadémia könyvtára őriz s a Bécsbe került „Colcodei seu liber de peste" c. kódex. A könyvek jórésze nem készült el a császár uralkodása alatt, később más uralkodók más mesterekkel fejeztették be. Sajnos,

Davion Clays

2

wed

Divmüvneur

411. P.

Clays Davion

arrasi kereskedő volt, aki a Zsigmond császár által behívott kézművesek köre tartozott. Fenti szönyegeket kiszt-tett.

Ballai Károly:

Magyar kovesmák és fogadók a XIII–XVIII. században

Bp. 1927

2. l.

1

ágos bizottságának

Budapest

VI. Szépművészeti muzeum)

Aréna út.

zágos bizottság.'

Clays Davison

Flaufler 1854

II. 27. l.

Hivatalos

Mátrai Györgö úr,
sagónal vznöki
bö 11ëke óta a m
mal és lelkiism
~~hogy e~~ és mükodéseiel
elismerést és ~~dicse~~ me

Davion, Clays

kárpitszövő

l.

Balogh Erdélyi ven

160/32. l.

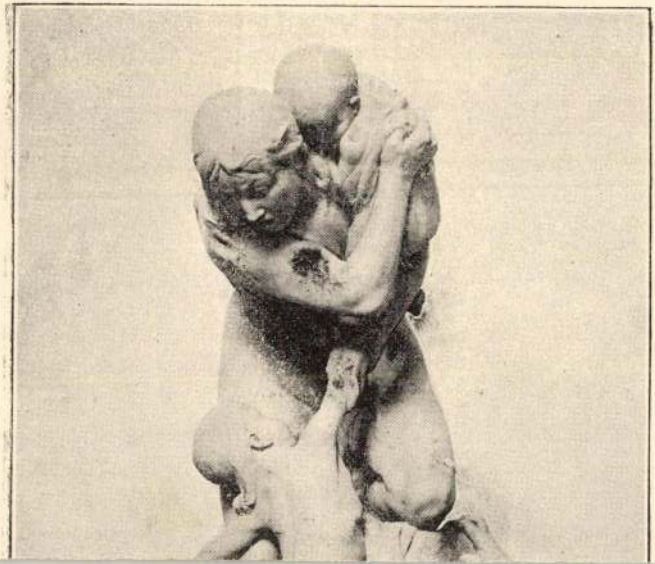

Clays Davion
francia könyvkeszítő Budán
Zsigmond korában

vrod
i

Jajmegszent
32. l-

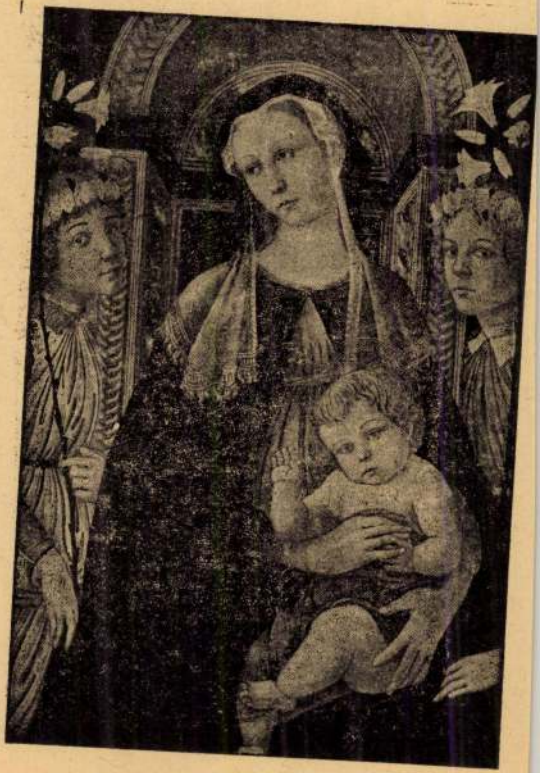

70. kép. *Botticelli követője: Madonna.*

Clays Davidon

l.

Arch. Ert.

1887. 344.
345. l.

Szendrei J.

Néhan Ipolyi
Arnold gyűjteménye. AÉ
1887. 344, 345. l

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Clay D'Avion

1433

Szőnyegszövő

l

Szépművészet

1943.235 l

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Davion, Clays

1.

Diviparnutört

138. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

hazájukba és nem tudtak itt gyökeret verni, Clay D'Avion 17 éven keresztül itt maradt Budán. Ennek kétségtelen bizonyítéka az, hogy 1416-ban már itt van[5] és 17 év múltán honfitársa, Brocquière 1432—33-ban üdvözli őt Budán. Hogy Clay D'Avion magyarországi tartózkodása alatt mily szerepet játszhatott és milyen jelentősége lehetett az udvarnál, arra nézve nem jelentéktelen az, hogy a Balkánra utazó francia diplomata ajánlólevelet kért tőle egy bécsi kereskedőhöz. A burgundi herceg megbízásából utazó Bertrandon de la Brocquière naplójában feljegyzi, hogy felkereste az artoisi Clay D'Aviont és nyiltan feltárta előtte, hogy ki ő és milyen járatban van, „úgy gondolván, hogy nem kell előtte titkolnia sem nevét, sem pedig hazáját." Clay D'Avion bele is írta a Bécsbe szóló ajánlólevélbe ezeket az adatokat, nem mulasztva el hangsúlyozni, hogy Bertrandon de la Brocquière a burgund herceg megbízásából utazik.[6]

A D'Avionok régi artoisi patricius családból származnak. Egyik sarjuk, Jean 1386—1402 között, mint udvari szállító szerepel. Az egykori feljegyzések említik még Jaquemart és Mathieu D'Avion nevét is.[7] Bizonyos, hogy a Magyarországra telepedett Clay ebből a családból származott, rokonságban volt az udvari szállítóval s talán éppen családi kapcsolatainak tudható be, hogy Zsigmond király magával hozta. Göbel[8] valószínűtlennek tartja, hogy Clay D'Avion szövőmester volt, budai tartózkodását azzal magyarázza, hogy nagyobb gobelínsorozat szállítását közvetítette Páris és Buda között. Feltehetőnek tartja azonban, hogy itttartózkodása alatt javítási munkálatokat is vállalt. Magából abból a tényből, hogy az arrasi Clay D'Avion Budán megtelepedett és adatszerűen bizonyítható tizenhét évig, de föltételezhető, hogy élte fogytáig Budán tartózkodott, arra következtethetünk, hogy számára itt évtizedeken keresztül nagyobbarányú munkaalkalom kínálkozott. Lehet, hogy rokonai példáját követve és magyarországi jó összeköttetéseit felhasz-

5) Bertrandon de la Brocquière utazása Magyarországon az 1432—33. években. Szerk. Mezőzinkó Ferenc. Budapest 1909. 17. l.

6) Bertrandon de la Brocquière naplójában feljegyzi, hogy felkereste az artoisi Clay D'Aviont és nyiltan feltárta előtte, hogy ki ő és milyen járatban van, „úgy gondolván, hogy nem kell előtte titkolnia sem nevét, sem pedig hazáját." Clay D'Avion bele is írta a Bécsbe szóló ajánlólevélbe ezeket az adatokat, nem mulasztva el hangsúlyozni, hogy Bertrandon de la Brocquière a burgund herceg megbízásából utazik.

7) Leitschuh: Geschichte der Malerschule Trier. Berlin, 1934. I. k. 85. l.

8) Göbel: Wandteppiche III. rész. Die Niederlande. Leipzig, 1923. I. k. 85. l.

5) Guiffrey—Müntz—Pinchart: Histoire generale de la tapisserie. Paris 1878—1884. II. k. 8. l.

hatta nálunk is azt a nyugati hagyományt, hogy ünnepi alkalmakkor a falakat szövött kárpitokkal vonják be.

A magyar művelődéstörténelem egyik igen becses forrása, Bertrandon de la Brocquière francia utazó naplója egyebek közt beszámol arról is, hogy az akkori Budán egy jónevű arrasi szövőmesterrel találkozott. Bertrandon de la Brocquière-nek, a párisi Bibliothéque National-ban őrzött naplójában találjuk azokat a feljegyzéseket, amelyekben beszámol Budán töltött napjairól. 1433-ban történt, hogy balkáni útját Budán megszakította s itt néhány napi pihenőt tartott. Itt tartózkodása emlékei között említi, hogy találkozott Clay D'Avion-nal, a jónevű arrasi szövőmesterrel, akit Zsigmond király más udvari mesterekkel együtt Franciaországból hozott magával. A francia utazó Clay D'Aviont határozottan úgy említi, mint szövőmestert: „Ouvrier de haute lice".[3]

A különböző idegen műiparosok betelepítésének politikai előzménye volt. VI. Károly francia király Zsigmond királyt, az akkori német-római császárt kérte fel, hogy közte és Anglia között békét közvetítsen. VI. Károly meghívására Zsigmond útra is kelt és 1416-ban nagyszámú fényes kíséretével bevonult Párisba és két hónapig tartózkodott a francia fővárosban. Zsigmond király figyelmét megragadta a fejlett francia ipar már akkor is finomult ízlése és részben a vendéglátás viszonzásaként, részben, hogy hazatelepítse a Párisban megkedvelt műipari tárgyak mestereit, francia mesterembereket fogadott fel, azokat hazahozta magával. Ezeknek a betelepített mestereknek számát 200-ra becsülik.[4]

Valószínű, hogy Zsigmond király, mikor az említett arrasi szövőmestert szolgálatába fogadta, arra is gondolt, hogy esetleg Budán szövőműhelyt alapít. Hogy a tervből lett-e valami, nem tudni biztosan. Bizonyos azonban, hogy ha a hazatelepített többi 200 mesternek nyoma is veszett s megrendelés hiányában vagy egyéb körülmények következtében visszavándoroltak

3) Müntz, Eugène : La tapisserie. Paris, 1884. 174–175. l.

káprázatos ünnepségek idején a királyi palota falait állatalakokkal, történelmi, allegorikus és szentképekkel átszőtt drága szőnyegek borították. Az ajtókra képes selyemkárpitokat akasztottak. 1483-ban a pápa követe álmélkodva beszél a Mátyás udvarában látott kincsekről és a megcsodált arany- és ezüstemlékek között megemlíti, hogy Mátyás kincstárának büszkeségei a drága szőnyegek is.[13] Bár a kárpit szó ebben az időben is használatos, nem lehet pontosan meghatározni, milyen technikával készült faldekorációról beszélnek az egykori források. Mátyás király és Ulászló olmützi találkozásáról és az ottani ünnepségek leírásáról szóló névtelen feljegyzés[14] beszámol arról is, hogy gyönyörű szövött kárpitok (gewerchten Tappeten) lógtak a falakon és a sok színes szőnyeg, selyem és bársony dekorációs anyagok között említ a névtelen feljegyző egy baldachint, amelyen a nápolyi király vagy királyné címere ragyogott. Ez a darab kétségtelenül Beatrix kincstárából származott.

Ha számbavesszük, hogy Mátyás király kora számos kiváló olasz művészét hívta udvarába és halmozta el megrendelésekkel s ha a magyar reneszánszkori ötvösség Mátyás korában történt fellendülésének példájára utalunk, feltételezhetjük, hogy a díszítő-iparművészet sem volt Mátyás udvarának elhanyagolt mostohája.

A Mátyás király sok viszontagságon keresztülment trónkárpitja, mely talán Antonio Pollaiolo rajza után készült, ékesen beszélő emléke a Mátyás-kori ízlésnek és ennek analógiájaként elképzelhető és feltételezhető, hogy gobelin-megbízásokat is adott a kora ízlésére élénken reagáló és udvari pompájára oly büszke reneszánsz uralkodó.

nálva, kizárólag csak kereskedéssel foglalkozott, gobelineket és szőnyegeket közvetített, mely üzletre bő alkalmat nyujtott a török szőnyegbehozatal fellendülése, de nem lehetetlen az sem, hogy a királyi palota falkárpítjainak javítására felszerelt szövőműhely élén állott.

Zsigmond király budai udvara éppenúgy, mint kora fejedelmi palotái, kétségtelenül gazdag pompával volt berendezve. Bizonyos, hogy a kor ízlése szerint a termek falait gobelinek borították. Félelemnélküli János, burgund herceg 1416-ban Lilleben fényes ünnepségeket rendezett Zsigmond király követeinek tiszteletére s az ünnepségek végeztével gazdagon megajándékozta a vendégeket.[9] Ezen ajándékok között volt egy udvari vadászjelenetet ábrázoló gobelin, melyet az egykorú feljegyzések szerint 1416-ban Lilleben szőttek.[10] Ebből az időből maradt fenn II. Pál pápa falkárpítjai között egy gobelin, mely Zsigmond királlyal hozható kapcsolatba. A pápa 1465-i jegyzékében, a sziciliai király fiának esküvőjére kikölcsönzött tárgyak között szerepel egy arrasi gobelin: „item unum pannum d'Aras magnum felicis recordationis domini Eugenii papae IV. et imperatoris Sigismundi".[11] A feljegyzésből nem derül ki világosan a gobelin tárgya, hogy vajjon IV. Jenő pápa és Zsigmond találkozását örökítette-e meg, vagy csak annak emlékére készült.

Mátyás király művészetszerető humanista udvari élete, az olasz származású királyné fejlett ízlése és pompaszeretete a művészet minden ágát felvirágoztatta Magyarországon és bizonyos, hogy ebben az időben a díszítő-művészet is bőven termette alkotásait. Beatrix kelengyéjében tételenként fel vannak sorolva

M.D.K.

Clays Davion d'Arras

Bertrandon de la Broquière, Bourgogneból származó francia utazó, keleti útjáról hazatérőben 1433-ban megfordult Budán is, és találkozott Clays Davion-nal, aki elkísérte Zsigmond királyt Magyarországra.

Hevesy, André: Le Bréviaire de Sigismond de Luxembourg. Páris, 1911. 3. old.

CLEMEGH Zsigmond épitész

MENTÉNYI Klára: A kőszegi jezsuita rendház
kutatása. = Műemlékvédelmi Szemle, 1992. 1.

59.p.és 60.p. 34.jegyzet

tervrajzai jelenlegi őrzési helye
ill. ő épitette a kőszegi uj főgimnáziumot 1907/1908

kapuval,az osztópárkár
köríves ablakkal.A fő
zatban óra foglalt hel
masisakos tornyocska v
kal későbbi festmény á

A Giovanni Pietro
ferences templomnál k
a jezsuita templomok
1668-tól Magyaróvár k
építői ismeretlenek,f
királyi birtokban lev
számára a közeli Pozs

186.

n Turm einsetzen. (P. D. SCHEURING, S. 79.)

in arbeit 168 fl.

en chor 500 fl.

Keller 150 fl.

stockator in abschlag wegen der Sakristei vnd oratorii 150 fl.

der 3 kürchengitter, 4 altar, beichtstuel fassung gegeben.

den rest wegen der 4 altär vnd gländer 150 fl.

ator widerum 200 fl.

den wegen der 2 altär in Räsenmarkt[1]*) in abschlag geben 30 fl.*

vnd Herodias 24 fl.

Clemens —

— Clyn

~~Clemens~~ –

– ~~Clonius~~

M.D.K.

Clemens aurifaber de Lewocza

1544-1546-ban Lemberghen dolgozik

Művért. 1955. 1. sz.

Divéky Adorján: Magyarországi ötvösök Lengyelországban A XIV-XVIII. században 53. l.

J Clemens dictus Alch

1419.

Balkel

119. l.

meg van?

és az ömes

C- kiírva?

53843/ai6

közölje a teljesitésnek akadályait.

Kelt Beszterczebányán, 191 6 1

HUNGÁRIA NYOMDA BKB.

M.D.K.

CLEMENS ötvös

Lőcsére való orgonaépítő fia,

1529-ben Gyergyó Przybylohoz 7 évre beszegődik tanoncnak

Művért. 1955. 1. sz.
Divéky Adorján: Magyarországi ötvösök Lengyelországban
A XIV-XVIII. században 53.l.

megvan

Clemens János

Erdős Segesvár

XVIII. 4

l. Kendrey - Kentiránya

310. l.

Clemens, Clement

1. Kelemen

2. Lendrey - Lentiránys

No. 2

Antalás

megírva

Clement Ferenc

Clement Ferdinand, pozsonyi ötvösinas V. 131.

C

MDK

Georg Clement,ötvöstanuló

Jonnas Clement fia, kit 1668 nov.11-én szegödtet tanulóul 4 évre Bogar Mátyás,ötvösmester és 1672 nov.2o-án szabadit fel.

Mihalik Sándor:Besztercebányai ötvösök a XV-XIX.sz.-ban Muz.és Kvt.Ért. 1918. 41-53.l.

C

MDK

ifj.Hansz Clement,
néhai Hansz Clement fia

1643 márcz 19-én szegödteti öt évre tanulóul őt
Johannes Mihey ötvösmester.

Mihalik Sándor: Besztercebányai ötvösök a XV.-XIX.sz.-ban
Muz.és Kvt.Ert. 1918. 41-53.l.

megírva

Clement János id.

ötvös

Besztercebánya

Sz-Sz. 310·1.

Clement János

Clement János, id., besztercebányai ötvös VII. 239. — János, ifj., beszterce-bányai ötvös VII. 239. — János, besztercebányai ötvös VII. 239.

Clement János

(Hans Johann) ötvös

L. Lendvay-Lentiranyi

No. L.

magyar

Ellement János ifj

(Hanz, Johan) öt vös

1643 – 1659.

h; kendrey-kentiványi

sto. t.

mégyva

Clement Jómás

ötvös

1647 - 1668.

L.

Kendrey-kontiványi

Ila l.

D Clemente di Locse

te Kopie nach). orgonakészítő 1529

köpfe). l. Corvina

köpfe). 1927. 97. l.

net): ~~Réti. Római magyar kiállítás, 1928.~~

net): Révész I.

(Bezeichnet): Révész Imre.

en). Jelezve (Bezeichnet): MR.

Pittoni iránya, (Richtung des), XVIII. sz

404. RÓMAI DIADALMENET (Römisc
Vászon (Leinwand). 58×74 cm.

Poel, Egbert v. d., iránya (Richtung des),

405 KÉT ÉLETKÉP (Zwei Genrebilder
Fa (Holz), mindegyik (jedes). 23×

Poelenburgh, Cornelis van, (1586—1667).

406. AZ OLYMPUS (Der Olymp). Jele
latával (Mit Expertise von).
Fa (Holz). 28×34 cm.

Poelenburgh, Cornelis van (?), (1586—1

407. AZ IRGALMAS SZAMARITÁNU
Vászon (Leinwand). 86×72 cm.

Poll Hugó, szül. (geb.) 1867.

408. ŐSSZEL (Im Herbst). Jelezve (B
Vászon (Leinwand). 60×31 cm.

Pollák, A., XIX. század (Jahrhundert).

409 VIRÁGCSENDÉLET (Blumenstill
Vászon (Leinwand). 55×68 cm.

CLEMENTIS, ~~text~~ textilfestőmester

5.Függelék.-A lőcsei festők céhlevel,1715.
A céhlevél elején,a céh vezetőségének felsorolásában szerepel a neve: Clementis Waralyensis. 147.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA. A Xantus János Múz. Évkönyve. 16. Győr. 1974.

M.D.K.

Clementj mensatore (asztalos)

a modenai számadás könyvek szerint 1487-ben Ippolito d'Este szolgálatában két ablakot készít.

Balogh Jolán: A művészet Mátyás király udvarában
Bp.1966. Ak.kiad. 2 köt.

1.köt. 510 old.

mdk

Clements angol utazó

1715-ben járt Keszthelyen. Könyvében két-háromszáz házat említ és csak 3 köből épültet. A többi sövényfalú zsupos nádfedeles ház lehetett. Leírása szerint az Árpád-kori Szt Márton Templom jókarban volt. A végvár pusztulás képét mutatta. 1/4-e állt fető alatt a többi fal csupaszon meredt a levegőbe

Magyar Műemlékek: Keszthely 1962. 34-35. l.

mdk

Clements angol utazó leírásában

1715-ben a templomot és kolostort még tető nélkül látta. 1720 ban kapták vissza a ferencesek 1723 be költöztek. Rendbe tozták a tető nélküli templomot kívül belül a végvári időkből berakott ablakokat kibontották, a déli oldalhoz a Szt Anna kápolnát építették

Magyar Műemlékek: Keszthely Műemlékei 1962
83. l.

MDK

Clementschich Vincentius, Sussak.

festő

Kapossy János: Építők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban. Műv. Ért. 1952. 1. sz. 138 l.

M.D.K.

Clementz Antal, ácsmester

Nagytüreden 1827. ben az
r. k. templom megerősítésén
dolgozik.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső,
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

317. old.

CLEMENTZ Antal ácsmester. Nagyfügeden 1827-ben az rk. templom megerősitésén dolgozik.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

MUSTRA

„A céhen kívüli mesterek érdekében léptem fel”

Beszélgetés C. Lénárt Ferenc festőművésszel

Az elektronikus és az írott sajtó is beszámolt C. Lénárt Ferenc festőművész július 22-i felhívásáról, amelyben „érdektelenség esetén” műveinek megsemmisítését ígérte. Azóta hírt kaphattunk arról, hogy a röplapnak kedvező visszhangja volt, sokan megkeresték a művészt, hogy képeket vásároljanak tőle, kiállítási lehetőségeket ajánljanak neki. Felvetődik a kérdés: miért gondolta úgy C. Lénárt Ferenc, hogy feltétlenül meg kell élnie a festészetből? A beszélgetés során kiderült: az ötvenkét éves ecsédi művész nem az éhhalál küszöbén próbált utolsó kísérletet tenni az életben maradásra, hanem a céhen kívüli festők nevében akarta megtudni, szükség van-e ma Magyarországon az ő műveikre is, vagy csak a „hivatalos” képzőművészek számára van terep?

„Van közönség, amelyik számon tart.”

– Miért érezte úgy, hogy ilyen röpiratot kell kibocsátania?

– Nem az önreklám volt a célom, ezt a vádat néhány festőkollégám is a szememre vetette, de a leghatározottabban visszautasítom. A kollégák egyébként azért nem értették a felhívásomat, mert nem vagyok elnyomott, el nem ismert festő. Három éve, amióta újra ecsethez nyúltam, több kiállításon vettem részt, volt saját tárlatom is, 1996-ban díjat is nyertem. De ha nem szólok, honnan tudja a közönség, hogy egyáltalán létezem? Igaz, nem kértek rá, de a hasonló sorsú festők nevében is arra akartam felhívni a figyelmet, hogy nemcsak a zsűrizett, céhen belüli művészek méltók a közönség és a mecénások figyelmére. Egyszerűen meg akartam tudni, kellünk-e? Nem tudom elhinni, hogy ezek a képek, így az én képeim is, ne hiányozzanak valahonnan. Számoltam azzal is, hogy nem reagálnak, ebben az esetben tudomásul vettem volna, hogy nem a közönségnek festek, és zároltam volna a képeket, rábízva az utókor megítélésére, érnek-e valamit. De amikor megkeresnek, hogy megismerjék a képeimet, látom, hogy őszintén tetszik nekik. Ez nekem elég.

– A céhen kívüliek másutt összefognak. Nevezetes a párizsi Független Szalon, amelyik zsűrizés nélkül, elsősorban a hivatalos képzőművészvilágból kirekesztettek számára rendez kiállításokat, készít katalógusokat.

– Éppen ennek mintájára, velük szoros együttműködésben jött létre a Független Magyar Szalon Képzőművészeti Egyesület is, amelynek tagja vagyok. Olyan személyiségek találhatók a vezetői, támogatói között, mint *U. Szegedi Árpád* és – haláláig – *Pogány Ö. Gábor*. Mondom, nem vagyok egyedül, nem csak a magam nevében szólaltam meg.

– Három éve nyúlt ismét ecsethez. Miért volt a szünet, mit csinált azelőtt?

– Családot alapítottam, dolgoztam, a háztájit műveltem. Ez egész embert kíván. Én nem tanultam a festést, nem rutinból dolgozom, de nem is hobbiból. Gyerekkorom óta festek, 1975-ben díjat is nyertem a gyöngyösi kiállításon, de a festés számomra életforma, amit nem lehet helyettesíteni. A munka, a család mellett nem jutott időm a festésre. Azt meg nem tudnám mellékesen csinálni. Éppen három éve vettem kézbe újra az ecsetet. Egy portrékiállításra készítettem egy Tolsztoj-arcképet.

– Vécsi Nagy Zoltán művészettörténész az ön tavalyi hatvani kiállításának megnyitóján a reneszánsz kori, allegorikus, zenei ihletésű festőkéhez hasonlította a képeit.

– A zene inspirálta képeim tényleg nem illusztrációk, hanem hangulatok. Leginkább elalvás előtt jut eszembe a kép, zenehallgatás közben, akkor gyorsan leskiccelem, beírom a színeket, és másnap megfestem. Gyorsan dolgozom.

– Térjünk vissza a júliusi felhívásához. Mi lett az eredménye?

– Sokan megkerestek, hogy szeretnének képet venni tőlem. Szegények is, nyugdíjasok is, ami különösen jólesett. De a legfőbb célom nem ez volt. Intézmények jelentkeztek, hogy kiállítási lehetőséget nyújtanának, és szívesen be is rendeznék, ha szükséges. Visszaírtam, visszatelefonáltam, hogy a meghívást köszönöm, szívesen élek vele, de a kiállítást berendezni én szeretném, mert hiszen értek hozzá, festő vagyok. Azóta sem jelentkeztek, és továbbra sem tudom, mi lesz a hasonló sorsú, céhen kívüli festőkkel. Szerencsére én megfelelő visszajelzéseket kaptam: van közönség, amelyik számon tart, érdeklődik a képeim iránt, amelyiknek festhetek.

CSILLAG ISTVÁN

Delfinek viadala, 1996.

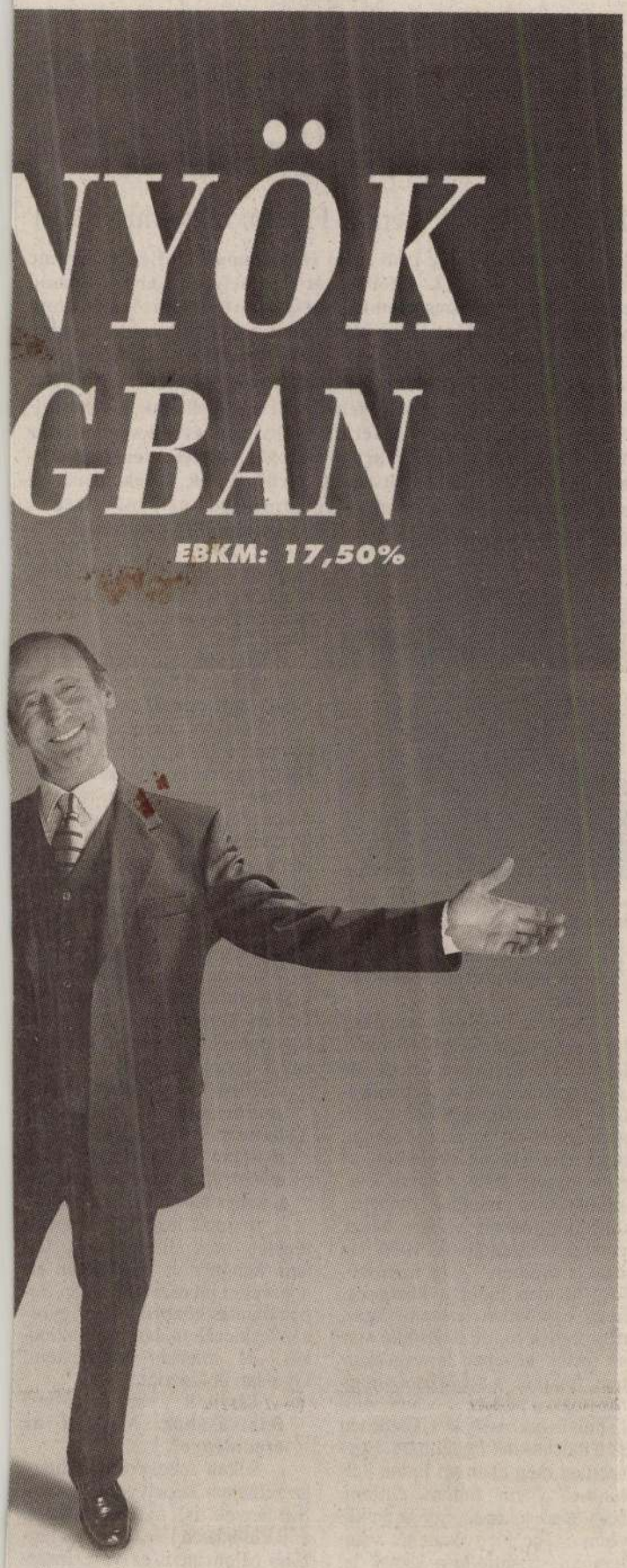

C. Lénárt Ferenc

ek.

an váltható.

e után is felveheti pénzének

gyarapodik tovább.

1 millió forintos címletekben

Clerc, Le,

l. le Clerc

L.

Lendrey-kentirányi

Ilo. l.

Clerc, Sebastian le

lásd:

Le Clerc , Sebastian

Clerck G. P. E

verm.

ünger Kreutzinger P.

ced festő

II. Lipót. magyar

király arcképe.

repr.

Fraknói Szech

143. l.

és Magy. Nemzet

Tört. VIII. K.

magyar

Clerck Jacob Friedrich

verm.

Pataki 1957

98-99. l.

10007.szám.

A bizottság f.év
adványával felterjesztett pót
eperjesi rkath. plébánia templ
emelete tégla falazatának leb
fillért engedélyezek.

Midőn erről a B
egyben az engedélyezett összeg
tások szempontjából ujólag fe
a. kelt leiratomra.

Budapest 1903. é

A mi

Clerck Jacob Fridrich

rękopis
XIX. w eleje

Mell Est. Kept

LI, LII, LXI. l.

20(62,64), 29(93), 30
(94), 37 (119,124), 38(126)
41(134), 43(140), 59(201)
62(209), 104(377)
141(533. l.

Kerdődik a rendetlenkedés. Egymás haját tépve rohannak a padok között. Némelyek a leckét írják, vagy a vasárnapi meccs eredményein rágódnak.- Megérkezik az internátusiak csoportja Zsámbával az élén. A zaj egyre fokozódik, egymást alig bírjuk túlkiabálni. A leckeírók mérgelődnek, hogy lökdösik, nem hagyják írni őket. Milesz majd ebből. Én is szorgalmasan

"mi lesz

~~Clerc, L. e, l. *Le Clerc.*~~

Clerck, Jakob Friedrich, osztrák rézmetsző; szül. 1769-~~ben~~ Bécsben, 1821-ben még élt. ~~1818 körül~~ Esterházy herczeg udvari rézmetszője és az Esterházy-képtár felügyelője volt. Magyar vonatkozású művei: Festetics Ferencz gróf és Zichy Miklós gróf rézmetszetű arczképei.

~~*Thieme Becker:* Allg. Lexikon der bildenden Künstler. Leipzig, 1912. VII. 86. l.~~

1802-
9ig

Meller S.: Az Esterházy-képtár tört. Bp. 1915.

A gyűjtemény több festményéről mezzotrutokat készített.

Clerk Jac. Friedr.

Lab I. 19. (1769–1821 m

Clerck J. F.

1769–1821 m.

Lab IV. 149.

9964

daillonban, mely hadi ékitményes di-
t és jobbjában parancsnoki pálczát

acob von Anhold.

cm.

. 52-900.
2-900-5.

Clerck, Jakob Friedrich

osztrák réemetező

L.

Lendrey - kentiványi

310. l.

Clerck Jacob Friedrich

becsi rezim

életrajza

l.

Mel Erst Kept

L I – L II. l.

L XI. l.

20, 29, 30, 37,
38, 41, 43, 59,
62, 104, 141. l.

Clerk

l.

LykaMagymů1300-50

15. l.

D

1.

Clerck Nicolaes de

lásd

Balogh Mátyás archépei

516. l. 544. l. 546. l.

lasul Kassa városától 1400 ft. összegért kapott, a melyet köteles volt megvásárolni Polecsko Lajos és neje Schmidt Jozefa kassai lakosoktól, az opáckai palló mellett s a parochiális földek szomszédságában fekvő 1 hold és 628 négyzetölet kitevő szántóföldet. Ezt a megegyezést Münster Tivadar polgármester idejében a 7625—1808. sz. tanácsi határozat jogérvényessé tette.[2]

Az uj köztemetőnek 1889-ben történt megnyitása óta a kálváriai szép sirkert egyre elhagyatottabb lett. A holtak nyugvóhelyét gondozó kegyeletnek gyöngéd figyelmét a Pesti-uti temető köti le, hol frisebbek a hantok s a ma élőkhöz közelebb állókat takarnak. A szerető gond kevésbbé virraszt már a Kálvária csendes lakóinak feledett hamvai fölött. Gaz lepte be az utakat, bozót nőtte be a beomló hantokat, az egész elhagyott vadonná lett.

---

[1] 2. sz. A—8 sor 3790-, 3791-, 3792-. 3793-, 3794.

[2] Az okmány a kassai városi levéltárban található.

Le Clerk, Jean Le

Báthory István archipe
rezin. 1614.
Repr. és levivs

Komornicki

476. l –
477, 479. l.

Leclerc Jean – nak
indikálva

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Le Clerk Sebastian

d.

Budavinszky 1936.

81. l.

ossváry Miklos h. vezérigazgató.

KIÁLLITÁS: a II. em. kiállitás
1940. január hó

ÁRVERÉS: az I. emeleti Mária
1940. február hó 1.-

Visszamaradt tételek ujra

KIADJA A M. KIR. POSTA

T. Ferdinand.

Mellig, hétnyolczad jobbra, négyszögletes alapon, tojásdad medaillonban. Fején barette van, s rövid hajat bajuszt és szakált hord. Köntöse brokát, s prémes palástja felett lánczon az aranygyapjas-rend jelvényét viseli. Tetirata a kereten:

„Ferdinandvs T. D. G. Roman. Imp. Semper Avg."

a kép alatt két sorban:

„Ferdinandvs de T. by der gratien Gods
Rooms Keyser altyt vermeerder s' Rÿcx etc."

legalól jobbra: „N. de Clerc exc."

a kép felett „van Keyser Ferdinando de T." czímű vers van:

„Voorsichtich, goedertier" kezdettel s „heeft doen het Ryck verworven."

Rézmetszet, mérete az alapnak 15.4 : 12.2 a rézlapnak 19.3 : 12.6 c/m.

Tooneel der Keyseren eñ Coningen van Christenryck.
Door N.D.C. Tot Arnhem. Bÿ Jan Jansz. Anno 1615. pag 26.

pag. 26

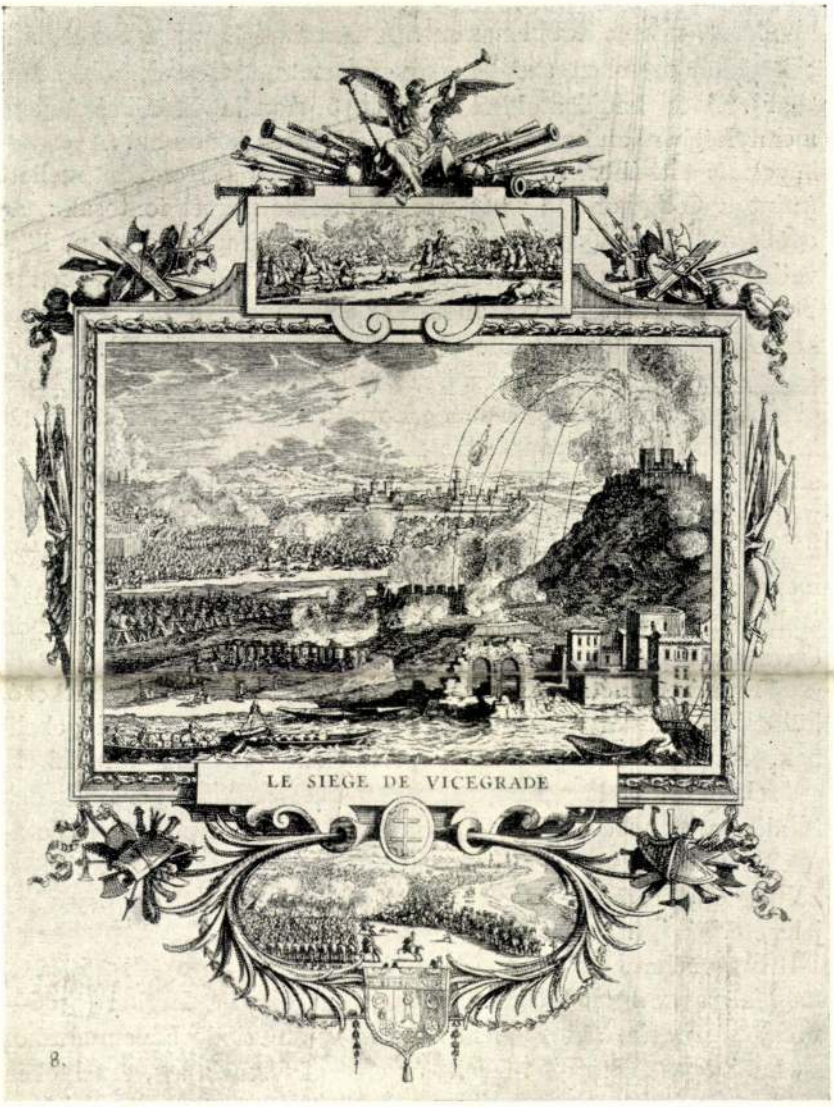

38. Sébastien Le Clerc: Visegrád megvétele
A »Les actions glorioeuses de Charles Duc de Lorraine« sorozatából.
Sebastiano Le Clerc: La presa di Visegrád
(Dalla serie »Les actions glorioeuses de Charles Duc de Lorraine«).

A francia közvéleményben is élénk visszhangot keltett a felszabadulási hadjárat s épúgy felismerte benne a magyarok európai hivatását, mint a többi nemzet. A francia felfogás a török hadjáratokkal szemben azonban egyetemesebb, humanistább szemléletű.[412] A hadjáratokkal foglalkozó francia krónikairodalom mennyiségben alulmarad a németnek és az olasznak. A csataképek is ritkábbak. Több, kevéssé jelentős ostromkép mellett (mint a Collignon-é)[413] két francia mester művei fontosak: az egyik a C. J. de Juvigny-nek a Buda visszafoglalása után, közvetlenül a helyszínen készített műve, amely forrásértékben a Fontana-metszettel egyenrangú,[414] de szempontunkból nem érdekes. A másik Sébastien Le Clerc, a népes XVI—XVIII. századi francia művészcsalád jeles tagjának (1637—1714)[415] a »Les Actions glorioeuses de Charles Duc de Lorraine« c. metszetsorozatának képei. Bécs, Buda, a párkányi csata, Esztergom, Visegrád (38. kép), stb. szerepelnek e jólismert lapokon.[416] A rendkívül termékeny s nagy rutinú mester (életében kb. 4000 lapot rajzolt) a francia barok külső hatást célzó hangszerelésével s a francia rézmetszők hagyományos ízlésével tűnik ki. La Clerc művei mellett a visszafoglalás emlékünnepére kiadott s nagy grafikai készséggel megrajzolt lapok egész sorozatát ismerjük.[417]

Francia eredetűek a Lotharingiai Károly diadalaira vonatkozó, különleges művészi értékű, világhírű bécsi és budapesti gobelinek. Kettő kőzülök Budára vonatkozik (Lotharingiai Károly győzelme és Buda visszafoglalása), s a Magyar Szent Korona tulajdona.[418] A bécsi Kunsthistorisches Museum díszei: A janicsárok lemészárlása, Lotharingiai Károly diadalmenete,[419] a kahlenbergi csata, a párkányi csata (39. kép) és a mohácsi csata két jelenete.[420]

E gobelinek sorozata Nancy-ban készült 1705—25 között, La Malgrange műhelyében. Kartonjaikat Charles Herbel (1566—1702) készítette, aki 1698 november 10-én Lipót bevonulásakor 25 hadiképet állított ki. Ezek az eredeti festmények, amelyeken a tájképi részleteket Jean Louis Guyon festette, a lunevillei kastély felégésekor 1719-ben elpusztultak;[421] a gobelineken egyébként Du Rup, Martin Jacquard és Guyon dolgozott.

A La Malgrange-ban készült gobelinek művészileg ugyan már a XVIII. századba vezetnek át,[422] de a kartonok még a »Grand Siècle« művészetét hirdetik. Herbelt e művek nyomán a legkivá-

Clerk, Sebastian le

siehe

Le Clerk S.

statt

Clerc

laid

Kremvégi Bp 16. l.

Clerc, Sebastian le

Kräusin Johanna Sibilla

nincs céd

A Károly lotharingiai herceg győzelmeiről készült képek 1700 körül albumban egyesítve következő cím alatt jelentek meg rézmetszetben: Les Actions Glorieuses de S. A. S. Charles Duc le Lorraine &c en Hongrie, Transylvanie, &c. Sebastian Le Clerc delinev. Johanna Sibilla Kräusin fecit. Jeremias Wolff excudit Auguste Vindelicorum.

Repr.

Magyar Nemzeti Szint.

IV. 9, 633. l.

bárd Le Clerk alatt is

Clerc, S. Le

l.

Henri Georges Clerc

XXXV. année. (1917)

137. 4.

EXPOSITIONS AMBULANTES D' ARTISTES HONGROIS

.DOLF, KOSZTA JÓZSEF, KUNFFY LAJOS,
VÁN, VASZARY JÁNOS, VASS ELEMÉR.

festőművészek elhatározták, hogy
művészeti kiállitásokat rendeznek
jlesztik és terjesztik a magyar mű-
nül értékes részét. Ezen cél további
en elhatároztuk egyenkint kifestett,
ámozott, s mappába foglalt művészi
rebocsájtását. A 9 műlap famentes
ezeket magába foglaló sorszámozott
orgalomba nem kerülnek. Egy mappa
100 pengő.
y jelentőségü kulturális eseményt
tudomására adni szerencsénk van.

Clerc, le

A meghódott erdélyiek.
Rézm, fenti rajza után
Repr.

Magyarmuvelődtört
IV. 39. l.

és Pestnek ostroma észak felől, előtérben a (Margit)szigettel, német nyelvű magyarázatokkal. Ortelius redivivus et continuatus... 1665. pag. 322.

9. **HALI BASSA $\overline{VO}$ OFEN. CAPTUS A CAESARIANIS VII. JUNII A^{O} MDCII.** Rézmetszet; 17×13 cm. Ali budai basa arcképe, akit 1602-ben foglyul ejtettek a győri s komáromi szabad hajduk. Megjelent Ortelius: Cronologiajában (Nürnberg 1603). V. ö. Bp. Szfőv. Múz. katalogusa. Bp. 1907. 41. oldal 39. szám.

10. **Buda uulgo Ofen prima et regia Vngarici regni ciuitas, ad Danubium sita.** Rézmetszet; 13×17 cm. Buda nyugat felől nézve. Zimmerman rézmetszete megjelent S. Dilbaum: Eikonografia, Aller deren Ungarischer Statt, Vöstungen, Castellen und Hauser, welche... erobert oder verlohren worden... Gedruckt zu Augspurg, bei Christoff Mang, in verlegung Wilhelm Peter Zimmermans, Im Jahr 1604. c. műben.

11. **Ofen.** Rézmetszet; 8·5×20·8 cm. Pest és Buda északról nézve, előtérben a mai Császár-fürdő táján állott épületek. Megjelent W. Schäfer genandt Dilich: Ungarische Chronica... Cassel... 1606. c. műben (42. és 43. oldal).

12. **Buda Citerioris Hungariae Caput Regni auita sedes. vulgo Ofen.** Communicavit Georgius Houfnaglius Anno 1617. Rézmetszet; 40×52 cm. Pest és Buda északkeletről nézve, előtérben a budai basa és darutollas deli alakja. Megjelent (A. Hierat et A. Hoghenberg): Theatri Praecipuarum totius mundi urbium liber sextus Anno MDCXVIII. (1618) c. műben.

13. **Ofen.** Rézmetszet; 16·5×21·5 cm. Budavára nyugat felől, előtérben három alakkal. Megjelent P. Bertii Commentariorum Rerum Germanicarum Libri Tres... Amstelodami... 1632. c. műben a 492. oldalon.

14. **Ofen.** Utólag szinezett rézmetszet; 14·3×19·3 cm. Körülvágott példány, P. Bertii Comm. Rer. Germ... 1632. c műből. Lásd az előző, 13. sz. rézmetszetet.

15. **Buda. Ofen.** Rézmetszet; 33·5×38·5 cm. Buda látképe nyugat felől, német magyarázatokkal. Megjelent Joh. Ludw. Gottfried: Newe Archontologia Cosmica... Franckfurt

am Mayn... 1638. c. műben, amelynek metszeteit Matthaeus Merian készítette.

16. **Ofen.** Rézmetszet; 13×17·5 cm. Budavára a Gellértheggyel és Pesttel délnyugatról nézve; fölötte Venus és Amor galamb-fogaton; alatta a symbolikus jelenet latin és német nyelvű magyarázata. Megjelent Daniel Meisner: Libellus novus politicus emblematicus Civitatum... Pars octava... Paulus Fürst Excu. Ao. 1638. c. munka H 62. lapjaként.

17. **Ofen das Schloss in Ungarn.** Rézmetszet; 13×17·5 cm. A budai királyi palota nyugatról; jobb előtérben Diogenes és Nagy Sándor napjelenete; alatta a symbolikus jelenet latin és német nyelvű magyarázata. Megjelent Daniel Meisner: Libellus novus... Pars octava... Paulus Fürst Excu. Ao. 1638. c. munka H 68. lapjaként.

18. **Ofen das Schloss.** Az előbbi (17. számú) rézmetszetnek oldalszám nélküli változata, illetőleg elsőd példánya.

19. **Pest in Ungarn.** Rézmetszet; 13×17·5 cm. Pest és Buda északról; fölötte Luna rák-fogaton; alatta a symbolikus jelenet latin és német nyelvű magyarázata. Megjelent Daniel Meisner: Libellus novus... Pars octava... Paulus Fürst Excu. Ao. 1638. c. munka H 86. lapjaként. (32. sz.)

20. **Prospect der Vestung Ofen, wie solche zu sehen von Alt Ofen wehrender Belägerung, Anno 1684.** Rézmetszet; 32·5×41 cm. Buda és Pest látképe észak felől, német magyarázatokkal. Megjelent Abellinus: Theatri Europaei Continuati Zwölffter Theil... Durch Matthäi Merians Sel. Erben Franckfurt am Mayn... MDCXCI. (1691.) c. műben.

21. **Buda.** Gasp: Bouttats fecit. Rézmetszet; 17·5×28·5 cm. Pest és Buda látképe a Margitsziget felől nézve, holland nyelvű magyarázatokkal. Megjelent Jac. Peeters következő c. művében: Sacr: Caes: Mati Leopoldo, has Turcis ereptas, et Fauente Deo eripiendas Hongariae Ciuitates, aliasq Turcicas D. D. C. Q. Jacobus Peeters (1684). V. ö. Apponyi: Hungarica. IV. k. 2359.

22. **Buda vulgo Offen.** J. Peeters ex. op. De Scoen. Mert. Rézmetszet; 17·5×28·5 cm. Buda délnyugatról nézve, holland nyelvű magyarázatokkal; előtérben keresztény és

török vitézek harca. Szintén Bouttats rézmetszete, megjelent az előbb említett Peeters-féle antwerpeni gyűjteményes műben (1684).

23. **Pesth.** J. Peeters ex. op. De. Scoen. Mert. Ant. Rézmetszet; 17·5×28·5 cm. Pest és Buda a pesti part északi részéről nézve. Szintén Bouttats rézmetszete, megjelent az előbb említett Peeters-féle antwerpeni gyűjteményes műben (1684).
24. **Casteel van Buda.** G. B. (Gaspar Bouttats) Rézmetszet; 14·5×14·5 cm. A budai várpalota látképe nyugatról, holland nyelvű magyarázatokkal. Szintén Bouttats rézmetszete, megjelent az előbb említett Peeters-féle antwerpeni gyűjteményes műben (1684).
25. **Ofen v. Pest.** Rézmetszet; 9·5×16·2 cm. A török korabeli Budának és Pestnek látképe nyugatról, német nyelvű magyarázatokkal. Megjelent Georg Krekwitz: Totius Regni Hungariae superioris et inferioris accurata descriptio... Franckfurt u. Nürnberg, 1685. c. német nyelvű könyvben.
26. **Ofen.** — 75 — (C. G. Amling) Rézmetszet; 19·5×13·5 cm. Buda északról nézve; előtérben keresztény ágyúütegek tüzelnek. Megjelent A. E. B. Birkenstein: Ertz-Herzogliche Handgriffe des Zirkels... Wien... 1686. c. műben. V. ö. Apponyi S.: Hungarica... II. 1217. sz.
27. **Pest.** — 118 — (C. G. Amling) Rézmetszet; 19·5×13·5 cm. Pest városa északról nézve; előtérben portyázó keresztény és török lovasok harca. Megjelent A. E. B. Birkenstein: Ertz-Herzogliche Handgriffe des Zirkels... Wien... 1686. c. műben. V. ö. Apponyi II. 1217. sz.
28. **Wahrhaffter Grund- und Abriss der Haubt-Vestung Ofen, samt deren Belagerung und Vorstellung aller Approchen, Batterien und Kesseln durch die Kays. und dero hohen Alijrten Waffen im Junio und Julio des 1686-sten Jahrs.** Nypoort et Lerch ff. ac excud. Rézmetszet; 35×50 cm. (Körülvágott példány.) Buda ostroma, előtérben a Rákos mezőn a vezénylőtábornok. V. ö. Bubics: Magyarországi várak... 8. old. 57. szám.
29. **Belegering der Sterke Stad, Buda of Offen, door de Keyserlike en Geallieerde Machten.** R. de Hooge inv. et fecit 1686. Rézmetszet; 45·3×55 cm. Buda és Pest

1686. évi ostroma, előtérben a vezénylő lotharingiai herceg tanácskozik tábornokaival. Holland nyelvű magyarázattal. V. ö. Bubics: Magyarországi várak . . . 11. old. 73. sz.

31. **Offen Pest** Naaukeurige Afbeelding en Beschryving Der steden van Offen en Pest, Tegenwoordig belegert door de Keyserlyke armée onder Commando van den Hertog van Lotharingen . . . Amsterdam, by Adriaan Schoonebeek 1686. Rézmetszet; 39·3×29 cm. Felső felében Budavárának 1686. évi ostroma, északnyugati oldalról nézve, előtérben a vezénylő lotharingiai herceg és tábornokai, alsó felében kéthasábos hollandnyelvű ismertetés Budáról és Pestről. Röpirat. V. ö. Bubics Zs.: Magyarországi várak . . . 58. sz. Képmelléklet a IV. táblán.

32. **Die hart belagerte hefftig besturmbte und zuletzt glücklich eroberte Ungarische Haubt-Vestung Ofen.** Rézmetszet; 16·2×26·7 cm. Budavár kelet felől nézve, több helyütt bombarobbanások. A cím zászlóra van irva. Bubics szerint 1686. évi röpirat; Hamburg bey Thomas v. Wiering, 1686. V. ö. Bubics Zs.: Magyarországi várak . . . 1880. 37. sz.

33. **Bude ville capitale de la Hongrie sur le Danube,** et sejour ordre des Anciens Rois d'Hongrie . . . et enfin reprise par les Imperiaux le 2 Sept. 1686, ils la possedent aujourd huy . . . fait par Aveline C. p. R. Rézmetszet; 25×34·5 cm. Buda és Pest nyugatról.

34. **Vero disegno della citta di Buda o uero Offen e Pest.** 14 Si stampa da Francesco Collignon. Rézmetszet; 28·3×39·3 cm. Buda 1686.-i ostroma északról nézve, olasz magyarázó szöveggel. Bp. Szőv. Múz. katalogusa 1907. 44. old. 55. sz.

35. **Le siege de Bude.** Sebastian le Clerc del. Jeremias Wolff excud. Aug. Vind. Johanna Sibilla Kräusin fecit. Rézmetszet; 24·5×18·7 cm. Buda 1686. évi ostroma, körülötte keretben Szeged, Simontornya, Pécs, Kaposvár és Siklós képei. Megjelent Leclerc Sebastian: Les Actions glorieuses de S. A. S. Charles Duc de Lorraine . . . c. műben 1700 körül. V. ö. Apponyi: Hungarica IV. k. 2356.

795

Szt Gotthard:

Az 1664. augusztus 1-jei ütközet.

A Rába innenső partján a gróf Montecuculi vezéklete alatt álló keresztény csapatok küzdenek ~~a~~ Köprili Achmed ~~csapat~~ seregeivel, a melyeknek egy része a folyam tulsó partján a tábori sátrak előtt van csatarendbe állítva. Az előtérben kettős keresztel ékesített lobogó alatt a balról előtörő magyar (lovasok harczolnak s veszik üzőbe) a jobbra ~~[illegible]~~ futó a törökét, kiknek egyrészét a Rábába szorítják. A háttér hegyes vidék égő várakkal. A keretbe foglalt kép díszét hadi jelvények alkotják. Felirata a kép alatti keretben három sorban:

„LA BATAILLE
DE
ST. GODARD:

s alól középütt: „S. le Clerc f."

Rézkarcz, méretei 21.8:17.2 Ym.
Metszette: Le Clerc S.

Ltsza 795.

melyek körül a bilinczekbe vert harczos és Herkules válik ki.

Bécs

Felszabadítása 1683. szeptber 12.

A háttérben Bécs városát látjuk, az előtérben pedig (a) középütt
törökök fővezérének kiváló tábori sátra (és balra körül) Kara Mustafa,
Ibrahim budai pasa és Kara Mohamed parancsoksága alatt
lévő török csapatokat a Nussdorf felől megérkezett Lothringeni
Károly, Sobieski János lengyel király és hg Waldeck emberei és
seregei pusztítják. A felhők közt madarak röpködnek. A keret-
be foglalt kép fölött a hadijelvények közt az 1683. jul. 29-diki „BATAILLE DE PRES
BURG" van szemlélhetővé téve, midőn Lothringeni Károly és Lajos
bajor herczeg Hussein pascha s Tökölyi seregeit a Morva folyón
való átkelésében akadályozza meg. E csataképtől balra a kettős
keresztes ágyún Mars s jobbra Hercules ül. A fő-kép alatt pedig
még egy kisebb csatakép van a háttérben hegyekkel. Felira-
ta a kép alatt:

„DEFFAITE DES TURCS PRES DE VIENNE"

s alól középütt: „S. le Clerc f."

Rézkarcz, méretei 22.i:17 c/m.

Metszette: „Le Clerc S.

Ltsz. 738.

1367-8

Buda visszafoglalása 1686.

Az előtért elfoglaló Pestről Budára, a melyet a Lothringeni Károly fővezérsége alatt lévő csapatok ágynkkal ostromolnak, (~~[illegible]~~ balra) hid vezet a Dunán át. A vár körül a keresztény seregeket látjuk s Pesten innen a mezőségen balról a tábori sátorban sütnek és főznek, egy kissé idább pedig több katona képez csoportot s a két lóháton beszélgető tiszten túl a parancsnok nézi a jobbról felvonuló ágynkat. E csatakép keretén fölül „CINQ EGLISES", – „SIMONTORNA" és „SEGUEDIN" s alól „SICLOS" és „CAPOSWAR" látképeit szemléljük kisebb keretekben. A diszt füstgomolyok, babérgalyak és a törököktől elfoglalt hadi ékitmények képezik s közülök Simontornya felett palmától átkarolt koronás kerek medaillon válik ki „X" monogrammal. Felirata a kép alatt a faragott keretben:

„LE
SIEGE DE BUDE"

s alól középütt: „S. le Clerc f."

Rézkarc, méretei 22.3:17 cm.

Metszette: Le Clerc Seb.

Ltsza 1367. 1368.

1438

Párkány:

Az 1683. oktober 9-diki ütközet.

Az előtérben Lothringeni Károly és gróf Stahremberg k. R. gróf csapatai ostromolják a balra látható Párkányt megszállva tartó törököket, kik a Dunán át vezető hidon menekülnek, a mely azonban alattuk leszakadt. A háttérben a folyam jobb partján jobbra emelkedő hegyen Esztergom vára van. A kép diszéthadi jelvények képezik s fölötte a kerek medaillonban, melyen villámokat szóró sas ül kiterjesztett szárnyakkal, azt a jelenetet szemleljük, midőn Károly herczeg 7. Lipót référe az erdélyi fejedelemség hódolatát veszi át. Oldalt a harsonát fuvó Hír bocsátja világgá a diadalt. Felirata a kép alatt a diszes keretben:

„LA BATAILLE
DE
BARCAN."

s alól középütt: „S. le Clerc f."

Rézkarcz, meretei 21.7 : 16.7 c/m.

Metszette: Le Clerc Seb.

Ltsza 1438.

hol két parancsnok adja lóháról utasításait és a földet az elesettek tetemei borítják,

Murány:

Az 1671-diki ütközet.

Az előtérben balra az ágyuk egyikét épen elsütik s az ágyúgolyók és a puskaporos hordók körül többen foglalatoskodnak; a két védmű körött pedig Károly lothringeni hg embereit látjuk, a mint a jobbra lévő Murány-felé nyomulnak, mely heves ágyú tűznek van kitevé. A csatakép felett kisebb keretben melyet hádi jelvények díszítenek, a béke alkudozás van feltüntetve, a mint az asztalnál négyen tanácskoznak s jobbra a nyitott ládából ketten annak tartalmát szedik ki. Oldalt Amorettek láthatók pálmával és babérgalylyal. A kép alatti díszes keretben, a melynek felső részén, az ~~[illegible]~~ apostoli kettőt kereszt lángol, két sorban ez áll:

„LE SIEGE DU
CHÂTEAU DE MURAN."

salól középütt ezt olvassuk: „S. le Clerc f".

Rézmethet, méretei 22:16.8 c/m.

Methette: Le Clerc Seb.

Ltsa 1428.

Harsányi csata

A középső, keretbe foglalt nagy kép, a harsányi csatát tünti fel. A háttérben tábori sátrak és részint viaskodó s részint csatarendbe állított seregek láthatók s az előtérben a keresztény és török lovasság küzd egymással. E kép fölött a hadi jelvényektől körülvett török sátortól, melyben lángoló kettős kereszt tünik szemünkbe balra: Eger ~~látképét~~: „Essek" és jobbra Eszék ~~látképét~~: „Erla" aláírással, míg a kép alatt a hadi ékítményen álló kiterjesztett szárnyú sastól, melynek gyomrán a kettős kereszt díszlik, balra: „Albe Royale" s jobbra: „Mong gasth" látképe szemlélhető. A képtől balra „Peter Varadin" – „Titoul" – „Vulpo" – „Halmad" – „Salmotz" s jobbra: „Castanoviza" – „Gradisca" – „Lipa" – „Flok" és „Lugosch" van feltüntetve részint négyszögletes, részint pedig ovalis keretben. Feliratai a nagy kép alatt:

„La Bataille D'Arsan"

fölül balra: „21"
s alól balra: „Sebastian le Clerc del.",
középütt: „Jeremias Wolff excud. Aug. Vind."
s jobbra: „Johanna Sibilla Kräusin fec."

Rézkarcz, méretei a rézlapnak 22: 16.8 c/m.

Hadjárat

Az erdélyi fejedelemség hódolata 1687-ben:

A keretbe foglalt képen jobbra díszes sátor áll, mely előtt Lotharingiai Károly kíséretétől körülvéve fogadja az erdélyi fejedelemség hódolatát. A küldöttség tagjai közül hárman, kiknek egyike térdre ereszkedik, ~~[illegible]~~ tálczákon a várak kulcsait adják át. ~~[illegible]~~ A háttér hegyes vidék várakkal és csatarendbe állított seregekkel. A keretem fölül hadi jelvények között „WEISSEMBURG" látképe van Erdély czimerével s oldal két allegoricus férfi alakkal. Felirata a kép alatt, a gyümölcsczel, pálmákkal és koronákkal díszes keretben:

„LES
TRASILVAINS
SOUMIS"

s alól középütt: „S. le Clerc f."

Rézkara, meretei 21.8: 16.6 c/m.

Metszette: Le Clerc S.

Ltsa 311.

Esztergom

~~Nyerges újfalu~~

Az 1683-diki nyerges újfalui csata.

A középtérben Lothringeni Károly lovas és gyalog csapatai küzdenek Schaitan Ibrahim seregeivel. A háttér hegyes vidék, hol tábori sátrak láthatók s az előtérben jobbra a két sátor-nál három fa díszlik, melyeknek egyikére ketten már felmásztak s a harmadik most törekszik feljutni, hogy a csata folyását megfigyeljék. A fák közelében két tiszt beszélget. Az egyik a hadakozók felé mutat, s a másik meszelátoval néz. A sátrakon innen szerkocsi áll, melynek rudjaú kutya ugrik át s kissé odább gyalog katonákat veszünk éfre lobogó alatt. A keret díszét pálmák, babérgalyak, lófark s kadi ékítmények képezik, melyek körül a két bombaszóró válik ki. Fölül Kassa-csillag alakú vár térrajza s alól: „LE SIEGE DE NEAISEL" szemlélhető. Felirata a kép alatt:

„LA BATAILLE DE GRAN OU DE VIFALU".

s legalól balra: „Sebastian le Clerc del."

középütt: „Jeremias Wolff excud. Aug. Vind."

s jobbra: „Johanna Sibilla Kräusin fec."

Rézkarc, méretei 21.9 : 16.7 /m.
Metszette: Krausz J. S.

Les actions glorieuses de S. A. S. Charles Duc de Lorraine &c. en Hongrie, Transylvanie &c. J. Wolff. Aug. Vindelicorum.

Lasa 1397

187/95 N° 12

Clerk, Sebastian 1026

Visegrád:

A vár visszafoglalása 1684-ben.

E lap a junius hó 15-étől ugyan e hó 18-áig tartott ostromnak azon jelenetét tesszi szemlélhetővé, a midőn Lothringeni Károly az alsó várost már elfoglalta volt és a balra, levő várat ostromolja. Az előtérben jobbra a Dunán ~~[illegible]~~ két átkelő dereglye s ~~[illegible]~~ balra hadi hajó köti le figyelmünket, a parton rombadőlt épületek vannak s a sátrakon innen az ágyúütegek ~~[illegible]~~ lövegeiket ~~[illegible]~~, s a háttérben a junius 27-diki ~~[illegible]~~ váczi ütközetet látjuk, melyben a budai basának huszonhatezer főnyi seregét ttette Károly herczeg tönkre. Az égbolt felhős. A hadi jelvényekkel diszitett kép fölött és alatt Károly herczeg hadjáratának egyes részletei vannak; az előbbin harsonát fuvó hír ül kiterjesztett szárnyakkal s az utóbbinak felső részén az apostoli kettős keresztt tűnik szemünkbe. Felirata a kép alatt:

„LE SIEGE DE VICEGRADE"

s alól középütt: „S. le Clerc f."

Rézkarcz, méretei 21.8: 16.7 c/m.

Methette: Le Clerc Seb.

Ltsza 1026.

Hadjárat. T.1397.

A virágokkal, [illegible] diszitett keretbe foglalt csatakép előterében jobbra a sátor előtti fáról ketten nézik a középtérben folyó ütközetet, mig a harmadik felmászni készül. Felirata a keret alján:

LA BATTAILLE DE GRAN OU DE VIFALU.

legalól balra: Sebastian le Clerc del.
középütt: Jeremias Wolff excud. Aug. Vind.
jobbra: Johanna Sibilla Krausin fec.

Rm., mér. a rl. 21.9: 16.7 cm.
Wolff J.: Les actions glorieuses de Duc de Lorraine Aug. Vind.

189-95-12.

[Érsekujvár térrajzával és LE SIEGE DE NEAISEL-lel

Hadjárat. T.4723.

A hadi ékitményekkel, ESSEK, ERLA, Peter Varadin, Titoul, Vulpo, Halmad, Salmotz, Castanoviza, Gradisca, Lipa, Ilok, Lugos, ALBE ROYALE és MONGGASTH látképeivel diszitett keretbe foglalt kép a Harsány hegy közelében 1687 augusztus 11-én kivivott győzelmet tünteti föl az előtérben jobbra a török fővezér sátra körül gyalog és lovas csapatokkal. Felirata a keret alján:

L kivzdő

LA BATAILLE D'ARSAN.

legalól balra: Sebastian le Clerc del.
középütt: Jeremias Wolff excud. Aug. Vind.
jobbra: Johanna Sibilla Krausin fec.

Rm., mér. a rl. 22: 16.7 cm.
Wolff J.: Les actoins glorieuses de Duc, de Lorraine, Aug. Vind.

189-95-6.

Hadjárat. T. 1441.

A hadi ékitménynyel, a BATAILLE DE PRESBURG-gal és egy csatát feltüntető medaillonnal diszitett keretbe foglalt kép hátterében az ostromlott Bécs látszik, mig előterében jobbra a sátor előtt lovasok küzdenek. Felirata a keret alján:

DEFFAITE DES TURCS PRES DE VIENNE.

legalól balra: Sebastian le Clerc del.
középütt: Jeremias Wolff excud. Aug. Vind.
jobbra: Johaña Sibilla Krausin fecit.

Rm., mér. a rl. 22: 16.9 cm.
Wolff J.: Les actions glorieuses de Duc de Lo[illegible]ine Aug. Vind.

189-95-11.

Buda. T. 105.

A Vár ostromát térrajzban feltüntető lapon balra a pesti temetőnél az iránytű van jelezve. Felirata az alsó jobb- sarokban kerek medaillonban:

PLAN
DU SIEGE DE
BUDE

alól balra: Seb. le Clerc del.
középütt: Jeremias Wolff excud. Aug. V.
jobbra: Johaña Sibilla Kräusin fec.

Rm., mér. a vk. 20.5: 14.9 cm.

Hadjárat. T.738.

A hadi ékitményekkel, a BATAILLE DE PRESBURG-gal és egy csatát feltüntető medaillonnal diszitett keretbe foglalt kép hátterében az ostromlott Bécs látszik, mig az előtérben balra a sátor előtt lovasok küzdenek. Felirata a keret alján:

DEFFAITE DES TURCS PRES DE VIENNE.

alól középütt: S. le Clerc f.

Rm., mér. a rl. 22.2: 17 cm.

Az Esterházy gyüjteményből.

Hadjárat. T. 795.

A hadi ékitményekkel diszitett keretbe foglalt kép előterében Montecuculi csapatai küzdenek Köprilli Achmed seregeivel, melyeknek egy része a háttérbeli hegyeken innen lévő tábori sátrak előtt van elhelyezve. Felirata a keret alján:

LE BATAILLE
DE
ST. GODARD.

és égő erődök

alól középütt: S. le Clerc f.

Rm., mér. a rl. 21.9: 17.1 cm.

Hadjárat. T. 4718.

A hadi ékitményekkel diszitett keretbe foglalt kép előterében Montecuculi csapatai küzdenek Köprilli Achmed seregeivel, melyeknek egy része a háttérbeli hegyeken innen lévő sátrak előtt van elhelyezve. Felirata a keret alján:

LE BATAILLE
DE
ST. GODARD.

Lèo égő erődön

legalól balra: Sebastian le Clerc del.
középütt: Jeremias Wolff excudit Aug. Vind.
jobbra: Johanna Sibilla Krausin fecit.

Rm., mér. a rl. 22: 16.8 cm.
Wolff J.: Les actions glorieuses de Duc. de Lorraine, Aug. Vind.

189-91-1.

Hadjárat. T.4719.

A hadi ékitményekkel és békealkudozásokat feltüntető képpel diszitett keretbe foglalt képen középütt jobbról látjuk Lal Murány várát, melyet az ostromló csapatok vesznek körül és a melyre az előtérben jobbra lévő ágyúütegekkel tüzelnek. Felirata a keret alján:

LE SIEGE DU
CHATEAU DE MURAN.

legalól balra: Sebastian le Clerc del.
középütt: Jeremias Wolff excud. Aug. Vind.
jobbra: Johanna Sibilla Krausin fecit.

Rm., mér. a rl. 22: 16.2 cm.
Wolff J.: Les actions glorieuses de Duc de Lorraine Aug. Vind.

189-95-2.

Hadjárat. T.1428.

A hadi ékitményekkel és a béke alkudozásokat feltüntető képpel diszitett keretbe foglalt képen középütt jobbról látjuk Murány várát, melyet az ostromló csapatok vesznek körül és az előtérben balra lévő ágyúütegekkel tüzelnek. Felirata a keret alján:

LE SIEGE DU
DU CHATEAU DE MURAN.

legalól középütt: S. le Clerc f.

Rm., mér. a rl. 21.8: 16.7 cm.

Hadjárat. T.4721.

A hadi ékitményekkel és az erdélyi fejedelemség hódolatát ábrázoló medillonnal ékesitett keretbe foglalt kép középterében a jobbra lévő Párkányt Lothringeni Károly és gróf Stahremberg csapatai ostromolják, melylyel szemben balról Esztergom vára van; a háttér hegyes vidék; az előtérben pedig lovas tisztek osztogatják utasitásaikat. Felirata a keret alján:

LE BATAILLE
DE
BARCAN.

legalól balra: Sebastian le Clerc del.
középütt: Jeremias Wolff excud, Aug. Vind.
jobbra: Johanna Sibilla Krausin fecit.

Rm., mér. a rl. 22: 16.6 cm.
Wolff J.: Les actions glorieuses de Duc de Lorraine Aug. Vind.

189-95-4.

Hadjárat. T. 1438.

A hadi ékitményekkel és az erdélyi fejedelemség hódolatát ábrázoló medaillonnal ékesitett keretbe foglalt kép középterében Lothringeni Károly és gróf Stahremberg csapatai ostromolják a balra lévő Párkányt, melylyel szemben jobbról Esztergom vára van; a háttér hegyes vidék; az előtérben pedig lovas tisztek osztogatják utasitásaikat. Felirata a keret alján:

LA BATAILLE
DE
BARCAN.

alól középütt: S. le Clerc f.

Rm., mér. a rl. 21.8: 16.7 cm.

Hadjárat. T. 1026.

A hadi ékitményekkel és csataképekkel diszitett keretbe foglalt kép előterében balról Visegrád ostromát látjuk, mely előtt a Dunán hadihajók és dereglyék közlekednek, mig a háttérben az 1684. junius 27-iki váczi ütközet szemlélhető, ahol a budai basának seregét tették tönkre. Felirata alól a kereten:

LE SIEGE DE VICEGRADE.

legalól középütt: S. le Clerc f.

Rm., mér. a rl. 21.9: 16.8 cm.

Hadjárat. T. 4722.

A hadi ékitményekkel és csataképekkel diszitett keretbe foglalt kép előterében Visegrád várának ostromát látjuk, mely előtt a Dunán hadihajók és dereglyék közlekednek, mig a háttérben az 1684. junius 27-iki váczi ütközet szemlélhető, ahol a budai basának seregét tették tönkre. Felirata alól a kereten: L. jobbról

LE SIEGE DE VICEGRADE.

legalól balra: Sebastian le Clerc del.
középütt: Jeremias Wolff excud. Aug. Vind.
jobbra: Johanna Sibilla Krausin fecit.

Rm., mér. a rl. 22: 16 cm.
Wolff J.: Les actions glorieuses de Duc de Lorraine, Aug. Vind.

189-95-5.

Hadjárat. T.1369.
(1683)

A hadi ékitménynyel, koronás medaillonnal, SEGUEDIN, SIMONTORNA, CINQ EGLISES, CAPOSWAR és SICLOS látképeivel diszitett keretbe foglalt kép középterét az ostromlott Buda vára foglalja el, az előtérben Pesten innen ágyúkat vontatnak és jobbra a sátor előtt főznek, a háttérben pedig hegyek látszanak. Felirata: balra

LE
SIEGE DE BUDE.

alól balra: Sebastian le Clerc del.
középütt: Jeremias Wolff excud. Aug. Vind.
jobbra: Johanna Sibilla Krausin fecit.

Rm., mér. a rl. 21.8: 16.6 cm.

Wolff J.: Les actions glorieuses de Duc de Lorraine, Aug. Vind.

189-95-13.

Hadjárat.

T. 1367.
1368.

A hadi ékitménynyel, koronás medaillonnal, CINQ EGLISES, SIMONTORNA, SEGUEDIN, SICLOS és CAPOSWAR látképeivel diszitett kéretbe foglalt kép középterét az ostromlott Buda vára foglalja el, az előtérben Pesten innen balra a sátor előtt főznek és jobbra ágyúkat vontatnak, a háttérben pedig hegyek látszanak. Felirata a keret alján:

LE
SIEGE DE BUDE.

alól középütt: S. le Clerc f.

Rm., mér. a rl. 22.2: 17 cm.

Hadjárat. T.311.
(1683)

A hadi ékitményekkel és fölül WEISSEMBURG látképével diszitett keretbe foglalt képen [illegible] a sátor előtt Lothringeni Károly az erdélyi fejedelemség hodolatát fogadja, mig a háttérben katonaság van felállitva és erődök látszanak. Felirata a keret alján: ↳jobbra

LES
TRANSILVAINS
SOUMIS.

alól középütt: S. le Clerc f.

Rm., mér. a rl. 21.9: 16.7 cm.

Az Esterházy gyüjteményből.

Clerc, Seb. le

vajza

Kräusin, Johanna

Sibilla

vezm.

(utobbi Küssel M.

augsburgi volgár

leanya)

LeClerc: Les Actions

Glorieuses c. univerch

21 metszetet Kräusin

metszette

Majláth tört. kiáll

99, 249. l.

250, 251 l.

zred.

orlata.

tára.

G O S B I Z O T T S Á G A I N A K"

B U D A P E S T.

NER Rezsö/:1897-253:/tartalékos ör-
rgyakorlat alóli felmentesi kérel-
lutasittatott.
yó évi augusztus 13.-án hasonló
yosztálynak az illetövel leendö
ett.

Clerc, Sebastian le

d.

Barèger

13. l.

A Műemlékek Országos Bizottságának, f. évi 123. sz. a. kelt felterjesztésére, tudomása és megfelelő további eljárás végett megküldöm.

Budapest, 1914. május hó 18.

A miniszter rendeletéből:

Dr Majovszky Pál

miniszteri tanácsos.

Visegrád

~~A vár visszafoglalása 1684-ben~~

Ez keretbe foglalt kép az 1684. junius hó 15-étől ugyane hó 18-áig tartott ostromnak azt a jelenetét teszi szemlélhetővé, a midőn Lothringeni Károly az alsó várost már elfoglalta ~~volt~~ és a ~~balra~~ jobbról látható várat ostromolja. Az előtérben, balról a Dunán két átkelő dereglye, jobbról ~~pedig~~ ez csak részben látható hadi hajó köti le figyelmünket, a parton rombadőlt épületek vannak és a sátrakon innen ágyúütegek szórják lövegeiket, a háttérben pedig a junius hó 27-diki váczi ütközet látható, melyben a budai basának huszonhatezer főnyi seregét tette Károly herczeg tönkre. Az égbolt felhős. A hadi jelvényekkel díszített kép felett és alatt a herczeg hadjáratainak egyes részletei ábrázolvák. Körülök az előbbin harsonát fúvó Ihir ül ~~jobbra, rézve~~ és az utóbbinak felső részén ~~az~~ apostoli kettős kereszt tűnik szeminkbe. Felirata a kép alatt:

„LE SIEGE DE VICEGRADE"

s legalól balra: „Sebastian le Clerc del."
Középütt: „Jeremias Wolff excud. Aug. Vind."
s jobbra: „Johanna Sibilla Kräusin fecit."

Rézkarci, meretei 22: 16.6 c/m.
Metszette: Kraus J. S.
Les actions glorieuses de S. A. S. Charles Duc de Lorraine
&c. en Hongrie, Transylvanie, &c. J. Wolff. Aug. Vindelicorum.

Ltsz. 4722

189/95 N° 5.

Harsány:

~~aug. 12~~

~~Az 1687. [illegible]~~:

1687.

Ez a lap a Harsányhegy közelében az augusztó 12-én Lothringeni Károly hg vezérlete alatt kivivott győzelmes olykepen tünteti föl, hogy elötérben, jobbról a török fővezér sátra körül, gyalog és lovas csapatok kuzdenek ~~[illegible]~~ ~~csapatok kuzdenek~~, a középtérben a sereg többi részet teljesíti ~~[illegible]~~ kötelességet ~~kenységben~~, a háttérben pedig hegyek és tábori sátrak kötik le figyelmünket. A keretbe foglalt kép felett, a hadi ékítményekkel körülvett sátornál, melyben lángoló apostoli kereszt van: „ESSEK" és „ERLA", alatta a hadi jelvényeken álló és gyomrán kettős kereszttel díszített kiterjesztett szárnyú sasnál „ALBE ROYALE" és „MONGGASTH", balról: „Peter Varadin" – „Titoul" – „Vulpo" – „Halmad" – „Salmotz" és jobbról: „Castanoviza" – „Gradisca" – „Lipa" – „Hok" és „Lugosch" látképei advák négyszögletű és tojásdad keretekben. Fel irata a fő kép alatt:

„LA BATAILLE D'ARSAN"

s legalól balra: „Sebastian le Clerc del",
középütt: „Peremias Wolff excud. Aug. Vind."
s jobbra: „Johanna Sibilla Kräusin fec."

Rézkara, méretei 22 : 16.7 %m.

Metszette: Kraus T. S.

Les actions glorieuses de S. A. S. Charles duc de Lorraine &c. en Hongrie, Transylvanie &c. Jeremias Wolff. Aug. Vindelicorum.

Lipsa 4773

1871/95 – N: 6.

Feketeerdő. T. 4720.

A hadi ékitményekkel diszitett keretbe foglalt látképen középütt van a község, a háttérben tábori sátrak látszanak és az előtérben az átvonuló csapatok ~~vannak~~ élükön a parancsnokkal. Jobbra a dombon fákat vágnak ki. Felirata a keret alján: L halad

LE PASSAGE
DE LA
FOREST NOIRE.

alól balra: Sebastian le Clerc del.
középütt: Jeremias ~~Wolff~~ excudit Aug: Vind.
jobbra: Johanna Sibilla Krausin fecit.

Rm., mér. a rl. 22: 16.2 cm.

189-95-3.

Buda. T. 105.

A térrajzban feltüntetett várhoz balról irányti van adva. Felirata alól jobbra a sarokban:

PLAN
DU SIEGE DE
BUDE.

alól balra: Seb. le Clerc del.
középütt: Jeremias Wolff excud Aug. V.
jobbra: Johanna Sibilla Krausin fec.

Rm., mér. a rl. 21.9: 16.7 cm.

189-95-14.

Hadjárat. T.4724.

A hadi ékitményekkel és fölül WEISSEMBURG látképével diszitett keretben lévő képen balra a sátor előtt Lothringeni Károly az erdélyi fejedelemség hódolatát fogadja, mig a hegyes háttérben katonaság van felállitva és erődök látszanak. Felirata a keret alján:

LES
TRANSILVAINS
SOUMIS.

legalól balra: Sebastian le Clerc del.
középütt: Jeremias Wolff excud. Aug. Vind.
jobbra: Johanna Sibilla Krausin fec.

Rm., mér. a rl. 21.9: 16.7 cm.
Wolff J.: Les actions glorieuses de S.A.S. Ch. Duc de Lorraine, Aug. Vind.

189-95-8.

Szt Gotthárd:

Az 1664. aug. (usztus 1-jei ütközet ~~ben a~~ azon répét szemlélhetjük, a ~~melyben~~ midőn a ~~[illegible]~~ (Rába innenső partján ~~[illegible]~~ gróf Montecuculi ~~által vezényelt~~ csapat~~ok~~ az (küzdenek Köprilli Achmed seregeivel, a melyeknek egy része a folyó tulsó partján a tábori sátrak előtt ~~van~~ áll (csatarendben ~~állítva~~. A hadakozók közül az elöterben, a ~~bal~~ jobbról előre törő és kettős kereszttel ékesített lobogó alatt, a magyar lovasok harczolnak s úzik a ~~[illegible]~~ balra futó törököket, kiknek egy részét, daczára az érkező segélynek, a Rábába szoritják. A háttér hegyes vidék égő várakkal. A keretbe foglalt kép diszét hadi jelvények alkotják, melyek közül a bilincsekbe vert Hercules és egy harczos válik ki. Felirata a kép alatti keretben három sorban:

LA BATAILLE
DE
St. GODARD

s legalól balra: „Sebastian le Clerc del."
középütt: „Jeremias Wolff excudit Aug. Vind."
s jobbról: „Johanna Sibilla Kräusin fecit."

L. 4718

189/95 N°1

Rézmetszet, méretei 22 : 16.9 Cm.
Metszette : Kraus J. S.

Les actions glorieuses de S. A. S. Charles Duc de Lorraine
&c. en Hongrie, Transylvanie, &c. J. Wolff. Aug. Vindelicorum.

L. 4718

189/91 No 1

Murány

Az 1671-diki ütközetolyképen van ábrázolva, hogy az

~~Az~~ előtérben jobbról az ágyuk egyikét ~~épen el~~sütik el mi alatt, az ágyúgolyók és a puskaporos hordók körül többen foglalatoskodnak és hogy a két védmű között ~~pedig~~ Károly lothringeni hg hadai vonulnak a balról lévő Murány felé, a melyet hevesen ágyúznak ~~[illegible]~~. A csatakép felett ez kisebb keretben, melyet hadi jelvények díszítenek, a békealkudozás nemlelhető ~~van feltüntetve~~, a mint az asztalnál négyen tanácskoznak s ~~balra~~ ketten a nyitott vasládának ~~[illegible]~~ tartalmát szedik ki. Oldalt Amorettek láthatók pálmával és babérgalylyal. A kép alatti díszes keretben, a melynek felső részén, az apostoli kettős kereszt lángol, két sorban ~~[illegible]~~

„LE SIEGE DU
CHATEAU DE MURAN"

s legalól balra: „Sebastian le Clerc del."
középütt: „Jeremias Wolff excud. Aug. Vind."
s jobbra: „Johanna Sibilla Kräusin fecit." olvasható.

Rézkarc, méretei 22:16.8 Gm.

Metszette: Kraus J. S.

Les actions glorieuses de S. A. S. Charles duc de Lorrain &c. en Hongrie, Transylvanie &c. Jeremias Wolff. Aug. Vindelicorum.

L. 4719

189/95 № 2

Fekete-Erdő:

Károly seregeinek átkelése 1676-ban.

Egy hegyes vidék középterében szemlelhető, a hol balra fekszik a község, a melyben a kőfallal körülvett templom válik ki a melytől jobbra, a hegy oldalán, tábori sátrak vannak. Az utakon Lothringeni Károly seregei haladnak, és felettök a tábor-karától körülvett fővezér tart szemlét, kinek lova ágaskodik. Az előtérben jobbról a katonák fákat vágnak ki, hogy a patakot áthidalják, míg jobben a sziklát bontogatják. Az égbolt felhős és fönt a magasban madarak röpködnek. A keret díszét képező fák és hadi szerelvények között szárnyasok és egyéb vadak láthatók, sőt fölül az ágyú felett karfás híd fölött kiterjesztett szárnyú madár lebeg. Felirata a kép alatt a keretben három sorban:

„LE PASSAGE
DE LA
FOREST NOIRE"

s legalól balra: „Sebastian le Clerc del."
középült: „Jeremias Wolff excudit Aug. Vind."
jobbra: „Johanna Sibilla Kräusin fecit."

Rézkarc, méretei 22.1 : 16.8 cm.

Rajzolta: Le Clerc Sebestyén.

Metszette: Kraus J. S.

Les actions glorieuses de S. A. S. Duc de Lorrain &c. en Hongrie, Transylvanie &c. Jeremias Wolff. Aug. Vindelicorum.

Lasza 4720

189/95 N°3

Párkány:

Az 1683. oktober 9-diki ütközetet e lap olyképen ábrázolja hogy az ~~A~~ előtérben, hol két lovas parancsnok ad~~ja lóhátról~~ utasítás~~dia~~, kiknek egyike balra s másika jobbra mutat, és a hol a földet elesettek tetemei borítják, Lothringeni Károly és gróf Stahremberg E. R. gróf csapatai ostromolják a jobbról latható Párkányt megszállva tartó törököket, kik a Dunán átvezető s leszakadó hidon menekülnek, ~~a mely azonban leszakadt~~. A háttérben, a folyam jobbpartján ~~jobbra balról~~ emelkedő hegyen Esztergom vára van. A kép díszét hadi jelvények képezik és fölötte egy kerekmedaillonban, melyen villámokat szóró sas ül kiterjesztett szárnyakkal, az a jelenet szemlélhető, midőn Károly hg. T. Lipót részére az erdélyi fejedelemség hódolatát veszi át. Oldalt két, harsonát fuvó Thir bocsátja világgá a diadalt. Felirata a kép alatt a díszes keretben:

„LA BATAILLE
DE
BARCAN"

s legalól balra: „Sebastian le Clerc del."
középütt: „Jeremias Wolff excud. Aug. Vind."
s jobbra: „Johanna Sibilla Kräusin fecit."

Rézkara, méretei 22 : 16.6 %m.
Metszette: Kraus J. S.
Les actions glorieuses de S. A. S. Charles duc de Lorraine &c.
en Hongrie, Transylvanie &c. Jeremias Wolff. Augustæ Vindelicorum.

Lasza 4721

189/95 N=4

Le Clerc, Sebastian. MDK
Metzi származásu katonai mérnök, majd rézmetsző /főleg Párisban/ kb 4000 metszete ismeretes. Még mint katonai mérnök készitette Buda alaprajzát.
17.o.

Rézkarc: "Le Siege De Bude"
Buda ostroma K-ről nézve.
Sign: Sebastian le Clerc del. - Jeremias Wolff excud. Aug. Vind. - Johanna Sibilla Kraeusin fecit.
61. . 176. szám.

/Dr. Kelényi B.Ottó/:Buda és Pest grafikus ábrázolásai a visszafoglalás korában.1683-1718. 86 és XVI.o. Bp. 1937.

M.D.K.

Clesnek aus Kesmark ötvös

1542-ben Stanislaw Rola krakkói

ötvöshöz áll be tanoncnak 5 évre

Müvért. 1955. 1. sz.
Divéky Adorján: Magyarországi ötvösök Lengyelországban
a XIV-XVIII. században 55. 1.

1274. Joost van Cleve (Cleef).

Sz. Antwerpenben a XV. sz. végén. † 1540 november 14-én.

Mária királyné.

Derékig és kissé jobbrafordultan van ábrázolva. Kezeiben keztyűt tart és jobbjának mutató-ujját kissé fölfelé irányította. Széles alsó ajaka duzzadt. Fejkendője, a melynek lelógó végeivel nyakát kötötte körül, fehér; szemöldöke és szeme barna. Magas ruhája fekete, felöltőjének gallérja és szegélye pedig prém. A háttér sötétzöld. A kép fölül félköríves.

Fa, méretei 32·6 : 25·3 cm. — Lelt. sz. 1274. — Értéke 9000 K. — Nemes Marczel ajándéka 1910 április 12-én (642–910). — Állagba vétetett 1910 május 4-én (770–910). — Az adományt elfogadta az 1910 julius 25-iki 2423 eln. sz. határozat (1088–910). — Bejelentetett 1911 márczius 13-án (504–911).

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Szépművészeti Múzeumban. 1913 : 697 a). *Joos van Cleve oder Cleef d. J.:* Bildnis der Königin Maria von Ungarn, Witwe Ludwigs II.

A képet csak neki tulajdonítják.

Cleve, Joos van

1520-1554

l.

Művészeti lexikon

147 l.

Maria Eirahtió

archeje

_XVI. századból.

ny.

n ~~fölül~~ fölül ülve látjuk szt. László királyt,
- tévé tartja s kinek jobbjában zászló nyél van.
sfény ékesíti és Vértjé felett ~~pedig~~ palástot visel.
neg ~~van~~ szintén ülő helyzetben van áb-
ermelmes korona és jobbjában liliomszál
al pedig térdére támaszkodik. Mindketten kissé
A oltárkép másik oldalán ~~fölül~~ az angya
a napkeleti bölcseket ~~látjuk~~ szemlélhetjük. Az
-delő Madonna Gábor angyalnak, kinél most
dvözlő szavaira visszafordulva válaszol; az
csek legidősebbje térden állva nyujtja át az
egáldó Jézusnak.

149 : 53 cm.

mplomból.

ucz ajándéka

Át. Kép 311.

Lenay Jec. 1864. máj 12

Cleef, Joost van

A bpesti képmüvészeti Müzemban látható Máriának (II Lajos neje) egy hüen festett arcképe, az 1540-ben meghalt Joost van Cleef müve. Egykori, eredeti kép.

Ort M. 83. l.

~~Andrássy Dénes gróf VI. 164.~~

MIÉRT NEM LEHETETT KIOSZTANI
a Csepeli Kultúrpalota tervpályázatának első és második díjait

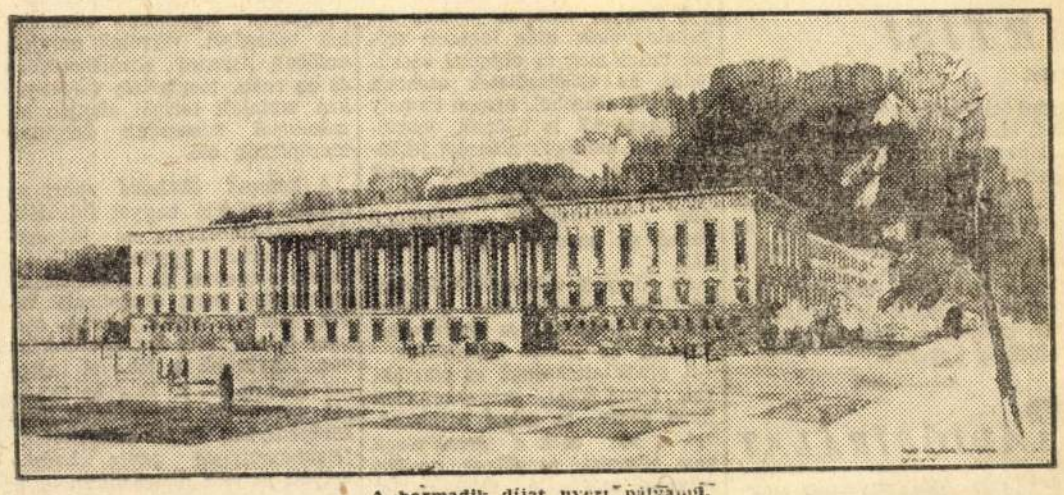

A harmadik díjat nyert pályamű.

A közelmultban bírálta el a zsűri a Csepeli Kultúrpalota tervpályázatát, amely megmozgatta az építésztársadalom tekintélyes részét. Közel kétszáz részvevő hatvanhárom pályaműve érkezett a pályázatra. A rendkívül nagy számú pályázat ellenére sem sikerült a bíráló bizottságnak kivitelezésre alkalmas pályaművet találni: nem adta ki a zsűri sem a 20.000 forintos első, sem a két 12.000 forintos második díjat. Egy pályázat a harmadik díjat kapta, több pályaművet pedig megvásároltak.

A pályázat eredménytelensége

nagy visszhangot keltett építészeink között, annál is inkább, mert az Építőművészeti Kongresszus lezajlása óta ez volt az első nagyobbarányú pályázat. Az érdeklődést a pályázat iránt fokozta az is, hogy első ízben vettek rajta részt nagyobb számban fiatal építészek, akiket érthetően lelkesített a rendkívüli feladat megoldása. A Csepeli Kultúrpalota lesz ugyanis Magyarország eddigi legnagyobb kulturális beruházása, amelynek méltóan kell képviselnie a szocializmust építő magyar nép kulturális színvonalának emelkedését. Az épülettömbben 1200 személyt befogadó színház- és moziterem, olyan szcenikai berendezéssel, amely méreteiben megközelíti a Nemzeti Színházét, 1000 személy számára alkalmas előadó-kiállító helyiség, és számtalan összejövetelekre alkalmas kisebb terem lesz, amelyek a folyamatos kulturális élet biztosításához szükségesek. A pályázati kiírás a Kultúrpalota tervezésénél legfőbb irányelvként az épület monumentalitását kívánta meg és azt, hogy a főhomlokzat a csepeli Imre-tér ünnepélyes kiképzését emelje.

Az Építőművészek Szövetsége

nyilvános ankéton vitatta meg a pályázatokat. Az ankét előadója *Gádoros* Lajos építészmérnök, a KÖZTI igazgatója volt, aki a bírálóbizottság megbízásából rámutatott az egyes pályázatok hibái mellett azok jól megoldott részleteire is és kifejtette, hogy az ilyen nagyjelentőségű pályázatnál meg kell szólaltatni a társadalmi kritika hangját is. Olvasóink tájékoztatására most megszólaltatjuk azokat, akik a kérdés kapcsán a pályázaton kívül azokról a stíluskialakítási kísérletekről is tudnak beszélni, amelyek most a magyar építészetben folynak.

Kardos György professzor, az építészmérnöki kar dékánja, a Magyar Építőművészek Szövetségének elnöke így látja a kérdést:

— Gyakorta megtörténik, hogy egy pályázat nem hozza meg a kívánt eredményt. Számtalan történelmi épület tervezésénél előfordult ez, sőt a Szovjetunióban is nem egyszer: úgy tudom, a monumentális moszkvai egyetem végleges megoldásához is több pályázat vezetett. Természetesen sok függ a körülményektől. Ezt a pályázatot olyan körülmények között írták ki, amikor sok minden még nem volt tisztázott az építészetben; a pályázók még bizonytalanok, talán kissé bizalmatlanok is voltak az új elképzelésekkel szemben. Azóta sok minden tisztázódott. A szocialista-realista építészet tervviták és elméleti viták során fog megszületni. Véleményem szerint a tervpályázatokkal kapcsolatos vitákon a tervek problematikáját kell megvitatni, hogy ezzel a pályázóknak komoly segítséget nyujtsunk. Az Építőművészeti Szövetség feladata ezen vitalehetőségek megteremtése, annak a szabad fórumnak a kialakítása, amely nemcsak az építészek, hanem esetleg a társadalmi kritika hangját is meg tudja szólaltatni. Az a lendület, amellyel a szocializmus építésével kapcsolatos feladatokhoz építésztársadalmunk széles tömegei hozzáfognak, az a pozitív hozzáállás egyik biztos alapja annak, hogy a kongresszusi határozatok előbb-utóbb meg fogják hozni azt az eredményt, amelyet a párt, a kormányzat és a dolgozó magyar nép a magyar építészektől és a szövetségtől is elvár.

Gádoros Lajos, a KÖZTI igazgatója, a bírálóbizottság egyik tagjaként szól hozzá a kérdéshez.

A tervpályázat nem minősíthető sikertelennek,

mert a tervek túlnyomó részénél megállapítható, hogy a fordulat a szocialista-realista irányzat felé építészetünkben bekövetkezett. Gondolatébresztő motívumok legtöbb pályázatban voltak, egyik-másik a funkciót oldotta meg helyesen. Ennek ellenére ezek a tervek nem hoztak meg azt az eredményt, amelyet egy reprezentatív létesítmény terveitől elvártunk volna.

— A rendelkezésre álló idő kevés volt ahhoz, hogy a tervezők eleget tudjanak az eszmei megoldással foglalkozni, mert idejük jórészét igénybevették a manuális megoldások. Stílus szempontjából a viszonylag legjobb tervek azok voltak, amelyek kompozicionálisan a haladó magyar hagyományokra támaszkodtak. Homlokzati kialakítás szempontjából a szecesszió felé hajló romantikus irányzat épúgy képviselve volt a pályázaton, mint a magyar megyeházak klasszicizmusa, de akadtak olyan tervek is, amelyek más népek kultúrájának jegyeit idézték.

— Folyik a harc az új stílus kialakításáért. Az erjedés már hónapok óta tart, most *a döntő szó a ceruzáé!* Tervezési rendszerünk a legnagyobb lehetőségeket nyújtja, olyan sok és szép feladat vár az építőművészekre, mint soha még. Az egyéni fejlődés és a művészi képesség kifejlődésének útja összefügg a pályázatokkal és az azt követő vitákkal, amelyekbe feltétlenül be kell vonnunk a társadalom legszélesebb rétegeit. Biztos vagyok benne, hogy egy következő pályázat meghozza a Csepeli Kultúrpalota kivitelezésre alkalmas tervét is!

A III. díjat egy hattagú kollektíva kapta: a Műszaki Egyetem *Reischl*-tanszékén dolgoznak valamennyien. *Reischl* Antal vezető docens, *Biczó* Katalin, *Cléve* Ervin, *Fecskés* Tibor, *Halász* Imre és *Vági* Oszkár adjunktusok és tanársegédek, valamennyien lelkes, fiatal mérnökök, az új műszaki értelmiség oktatói. A pályázat sok újat hozott számukra is, ahogy most elmondják.

A feladat annyira sokrétű volt,

hogy az egyes szakrészek tanulmányozását felosztottuk magunk között. Valamennyien külön-külön is csináltunk egy tervet: végül tízféle diszpozíciós terv született és ezek megvitatásából jött létre a pályázati megoldás. Ilyen természetű feladat eddig nem volt nálunk, ez különösen lelkesített bennünket. Általában a terv magán viseli az idő rövidségének bélyegét. Négy hónapunk volt mindössze a 13.000 négyzetméter alapterületű épület megtervezéséhez. Nagyon rövid idő ez. A római Szent Péter templom alapterülete mindössze 15.000 négyzetméter, és harminc évig tervezték abban az időben. Az elrendezéssel, amelyet a klasszikus szerkesztési elvek szem előtt tartásával hoztunk létre, tekintettel az épület rendeltetéséből folyó tömegforgalomra és a korszerű szerkezetekre, most is egyetértünk. A jól megvilágított, derűs, reprezentatív belső terek kapcsolatával ugyancsak. Kétségtelen, hogy megoldásunk érlelésre szorul, de a továbbfejlesztés lehetősége fennáll az egész szerkezet megváltoztatása nélkül. A homlokzat, amely arányaiban és tömegkezelésében szervesen folyik az elrendezésből, hangulatában és formáiban határozott változtatást és továbbfejlesztést igényel. A pályázaton részt vett kollégákkal lefolytatott eszmecserék és a többi tervekben felvetett gondolatok megtermékenyítőleg hatottak reánk és reméljük, hogy újabb pályázat kiírása esetén közelebb kerülünk a célhoz. A kongresszuson határozott igény formájában lépett fel az egyetemi tanszemélyzet konkrét tervezési munkában való részvétele. Ugy érezzük, hogy az útmutatás helyes volt, mert a pályázat tanulságait oktató munkánkban kitűnően tudjuk hasznosítani.

Forrásban, erjedésben van a magyar építőművészet stílusalakítása. Az átmenet a vége felé közeledik; minden remény megvan arra, hogy rövidesen kialakul a magyar hagyományokon alapuló szocialista-realista építészetünk.

Fehér Rózsa

Megalakult az Országos Béketanács kulturális bizottsága

Szombat délelőtt tartotta alakuló ülését az Országháza gobelin-termében az Országos Béketanács kulturális bizottsága. A bizottság elnöke, *Lukács* György ismertette a kulturális bizottság feladatait, elsősorban a Victor *Hugo, Gogol, Leonardo da Vinci, Avicenna* évfordulók megünneplése, továbbá a nemzetközi kulturális találkozók megrendezése területén. *Háy* Gyulának, a bizottság titkárának előterjesztése alapján a kulturális bizottság megvitatta azokat a művészeti alkotásokat, amelyek Magyarországról pályáznak a Béke Világtanács 1951. évi Nemzetközi Békedíjára.

Az Országos Béketanács most alakult kulturális bizottságának 27 tagja van, művészeti és tudományos életünk kimagasló képviselői: *Andics* Erzsébet Kossuth-díjas akadémikus, az Országos Béketanács elnöke, *Bán* Frigyes Kossuth-díjas filmrendező, *Benjámin* László Kossuth-díjas költő, *Benke* Valéria, az Országos Béketanács titkára, *Bernáth* Aurél Kossuth-díjas festőművész, *Csók* István Kossuth-díjas festőművész, *Darvas* József közoktatásügyi miniszter, az Írószövetség elnöke, *Gáspár* Antal rajzolóművész, *Gyurkovics* Mária Kossuth-díjas, az Operaház tagja, *Háy* Gyula Kossuth-díjas író, *Illyés* Gyula Kossuth-díjas író, *Kisfaludy-Stróbl* Zsigmond Kossuth-díjas szobrászművész, *Kodály* Zoltán Kossuth-díjas zeneszerző, *Ligeti* Lajos Kossuth-díjas, a Tudományos Akadémia alelnöke, *Lukács* György Kossuth-díjas akadémikus, *Michailich* Győző Kossuth-díjas akadémikus, *Mihályfi* Ernő népművelési miniszterhelyettes, az Országos Béketanács főtitkára, *Moravcsik* Gyula akadémikus, *Nádasdy* Kálmán Kossuth-díjas rendező, *Straub* Brunó Kossuth-díjas akadémikus, *Szabó* Pál Kossuth-díjas író, *Szabolcsi* Bence Kossuth-díjas zenetudós, *Szekfű* Gyula akadémikus, *Tolnay* Klári Kossuth-díjas színművésznő, *Tóth* Aladár, az Állami Operaház igazgatója, *Vedres* Márk Kossuth-díjas szobrászművész, *Veres* Péter Kossuth-díjas író.

A Magyar Néphadsereg Ének- és Táncegyüttesének fellépése Krakkóban

A Magyar Néphadsereg Ének és Táncegyüttese lengyelországi vendégszereplése során Krakkóban és Nowa-Hutában lépett fel.

Az együttes műsora mindkét alkalommal hatalmas sikert aratott. Az együttes tagjai csütörtökön *Tarnowba*, Bem tábornok szülővárosába utaztak ahol megkoszorúzták a két nép közös hősének emlékművét.

Ami a hírek mögött van

Az angolok malajai háborújának kudarca

A vietnami háborút *»szennyes háború«*-nak nevezi a francia nép. A malajai háborút *»bűnös háború«*-nak hívja az angol közvélemény.

A »bűnös háború« kérdése két esemény kapcsán is újból a nemzetközi érdeklődés homlokterébe került. Az egyik esemény: *Lyttelton,* az új angol gyarmatügyi miniszter malajai látogatása. A másik: *Churchill* és *Truman* washingtoni tanácskozása. Lyttelton, a Churchill-kormány »erőskezű« tagja Singapore-ban a sajtó képviselői előtt minden kertelés nélkül beismerte, hogy Malajában eddig nem sikerült megfelelő »eredményeket« elérni. Ugyanakkor közölte, hogy a konzervatív kormány további akciókat indít a partizánoktól »veszélyeztetett« terület felszabadítására. Ezekhez az akciókhoz Churchill Washingtonban fokozottabb támogatást kért.

Malájföldön állítólag több mint 380.000 főnyi angol, ausztráliai, újzélandi, ceyloni, nepali, thaiföldi és afrikai csapatot vetettek be a népi felszabadító mozgalom elleni küzdelembe. Az angol imperialisták — az amerikai imperialisták támogatásával — Malájföldön *»pusztító háború«*-t akarnak viselni. De már az első hírek is arról szólnak, hogy *a konzervatív kormány által elrendelt és minden eddiginél nagyobb területen megindult offenzíva a kezdet kezdetén összeomlott.*

Az Angol Kommunista Párt január 23-án gyűlést rendezett Londonban a malájföldi háború megszüntetését követelő kampány megindulása alkalmából. A gyűlésen küldöttséget választottak, amely január 29-én felkeresi az alsóházat, követeli a malájföldi háború megszüntetését és az angol csapatok kivonását Malájföldről.

A Briggs-tervtől — a Lyttelton-tervig

A malajai nép nagyarányú felszabadító mozgalma 1948. júniusában határozta el a fegyveres ellenállást az angol gyarmatosítók tűrhetetlen önkényeskedésével és fokozódó kizsákmányolásával szemben. Az angol polgári lapok sokáig lekicsinyelték a malajai partizán-csapatokat és nem vették észre, hogy voltaképp olyan megmozdulásról van szó, amely egyesíti mindazokat a *kínai, maláj* és *hindu* szervezeteket, amelyek azelőtt együtt küzdöttek a japán fasiszta megszállók ellen. *A malajai népfront — a kommunisták vezetésével — a Parasztszövetségből, a Nőszövetségből, a Harcos Ifjúság Szervezetéből, továbbá a különböző nemzetiségek haladó szervezeteiből áll.* A népfront négy évvel ezelőtt közös nyilatkozatban tette közhírré, hogy a harc nem kisebb, vagy nagyobb részeredményekért, hanem *Malaja teljes függetlenségének kivívásáért* folyik.

A levitézlett angol »munkáspárti« kormány — a *Briggs-terv* alapján — elrendelte a partizánmozgalom katonai erővel történő leverését. De a gyarmati expedíciós hadtest hiába gyujtotta fel a malajai felkelők kezében lévő városokat és falvakat, *18 malajai város és falu barbár elpusztításával sem lehetett gyengíteni a kezdetben csak szétszórtan küzdő, de később nép- felszabadító hadsereggé egyesült partizánok erejét.* Az sem mentette meg az angol gyarmatosítók helyzetét, hogy megalkották a *»malajai Auschwitz«*-ot, a hírhedt *Maiwi tábor*-t, amelybe nem kevesebb, mint 100.000 malajai férfit, nőt és gyermeket hurcoltak. A felszabadító néphadsereg aránylag rövid időn belül elfoglalta ezt a pokoli büntetőtelepet és megfutamodásra kényszerítette a gyarmati rendőrséget.

A Briggs-terv értelmében az angol gyarmatosítók napalmbombákat használtak és Lincolnbombatvetőket alkalmaztak a malajai nép erejének megtörésére. Az őserdőkre ledobott napalmbombáknak azonban semmi eredményük sem volt és — az angol katonai szakértők megállapításai szerint — *a legtöbb esetben még csak egyetlen bennszülött bőrét sem perzselték meg.* A londoni *»Times«* nemrégiben igen borúlátóan állapította meg, hogy a malajai háború végtelennek látszik. Ok? Ugyszólván lehetetlen legyőzni a malajai partizánokat, akik *»valószínűleg a világ legjobb dzsungel-harcosai«.*

Lyttelton most azért járt Malajában, hogy előkészítse a háború fokozását. A Briggs-terv után most a *Lyttelton-terv* szerint indult meg az az új offenzíva, amelyhez azonban még az angol kapitalista sajtó sem fűz nagyobb reményeket. Nem várnak »csodákat« *Templer* tábornok főbiztosságától sem és megértik, hogy *Montgomery* nem vállalta a malajai »tisztogatás« irányítását.

Veszélyben a brit nemzetközösség dollártartaléka

Idézünk néhány angol lapvéleményt a konzervatív gyarmatügyi miniszter látogatásáról! A *»Daily Mail«* megállapította: »Malájföldön olyan sok forog kockán, hogy előbb-utóbb minden angol háztartás megérzi, ha Lyttelton missziója kudarccal végződnék.« A *»Daily Telegraph«* máris azon a véleményen van, hogy Lyttelton malajai tervei nem járhatnak a kívánt sikerrel. A *»News Chronicle«* azt írja, hogy Angliának ugyan az utóbbi időben a legkülönbözőbb helyeken merültek fel súlyos gondjai, de ezek ellenére struccpolitikát folytatna, ha nem tekintené elsőrangú kérdésnek a malajai probléma minél sürgősebb rendezését.

Malaja két szempontból is döntő jelentőségű Anglia számára. Ha a partizánok további sikereket érnek el — ami valószínűnek látszik —, Anglia egyfelől elesik a Malájföldnek szállított árukból származó haszontól, másfelől *nem kapja meg Malájföldről azokat a fontos nyersanyagokat, amelyektől ipara nagyrészben függ.* E nyersanyagok értékét legalább évi 138 millió fontra becsülik.

Ami azonban az összes eddigi szempontokat is felülmúlja: *Malájföld exportja a világ többi része felé messze túlhaladja az Egyesült Királyság exportját.* Malájföld olyan hatalmas mértékben járult hozzá a Brit Nemzetközösség *dollártartalékához,* hogy Anglia — Malaja kizsákmányolása nélkül — az eddigi gazdasági rendszer alapján már néhány év előtt a legsúlyosabb válságba került volna. Szakértők szerint: az egész sterlingterület gumi- és ónexportja az utóbbi években több, mint 1 milliárd dollárt jövedelmezett és ennek az összegnek majdnem háromnegyedrésze a főkép Malajában termelt gumi ellenértékéből származik.

A *»Daily Mail«* nem titkolja, hogy a malajai felszabadító hadsereg a dzsungelbeli bázisairól már nemcsak az angol biztonsági alakulatokat támadja és kényszeríti az egész vonalon visszavonulásra, hanem *veszélyezteti a bányák és gumiültetvények termelését is.*

Az USA beékelődik Malajába

Az amerikai monopolkapitalisták, akik az angol imperialisták minden gyenge pontját saját hatalmi pozícióik megerősítésére szeretnék felhasználni, Malajában is szerencsét próbálnak. *Amerikai monopolkapitalisták vásárolták fel a régebben javán kézben lévő ércbányákat.* Amerikai cégek egész sora szervezett fiókvállalatokat Kuala Lumpurban, Malaja fővárosában. Amerikai vállalkozók kaptak megbízást Kuala Lumpur vízellátásának terve're. A washingtoni külügyminisztérium a malajai amerikai főkonzult nemrég követi címmel ruházta fel, hogy ezzel is mutassa az USA »megbecsülését« Malaja iránt. A *»New York Herald Tribune«* mult héten megírta, hogy *amerikai önszakértők utaztak Malajába.*

Az USA-nak — a gazdasági pozíciók kiszélesítésén kívül — katonai céljai is vannak. *Az amerikai imperialisták »a legfontosabb távolkeleti és délkeletázsiai támaszpont«-nak tekintik Singaporét* és mindent elkövetnek, hogy ebből a szempontból döntő befolyásuk legyen Malájföldön.

Míg az angol konzervatív kormány folytatni szeretné az eddig teljes kudarccal járt malajai háborút és a Briggs-tervet a Lyttelton-tervvel akarja helyettesíteni, Angliában nap nap után tömeggyülések követelik a maláji földi »bűnös háború« mielőbbi megszüntetését. A »Daily Worker« igazán túlzás nélkül írhatta: »A malajai háború erősen hozzájárult Anglia kötségvetésének leromlásához. Az angol adófizetők megelégelték, hogy áldozatokat hozzanak ezért a hiábavaló és bűnös háborúért, amelynek keserves következményeit ma már minden angol saját bőrén érzi.«

Sós Endre

Kairóban megnyílt a magyar gyermekek rajzkiállítása

Január 23-án Kairóban megnyílt a magyar gyermekrajzkiállítás. A hivatalos megnyitás előtt 22-én délután a sajtó képviselőinek mutatták be a kiállítás anyagát. A másnapi lapok már be is számoltak az eseményről. A kiállítást Taha *Husszain* pasa, közoktatásügyi miniszter nyitotta meg, a diplomáciai kar jelenlétében. Megjelentek a megnyitáson az egyiptomi politikai, tudományos és művészeti élet kiválóságai is, ott voltak továbbá a különböző társadalmi szervezetek tagjai, élükön a központi békebizottsággal. A közönség igen nagy érdeklődést tanusít a kiállítás iránt.

NAPI KRÓNIKA

Érdekes dolgozatot

iratott első gimnazista diákjaival egy kölni pedagógus. A dolgozat címe: »Mit tennék, ha láthatatlan volnék?«

A dolgozat bőséges alkalmat nyujt a gyermeki fantázia csapongásaira, a dolgozatok azonban mégis néhi egyoldalúságot mutattak. Ennek ellenére — vagy még inkább éppen ezért — a gyerekek irásai reális képet festenek a nyugatnémetországi állapotokról.

Negyvennyolc diák közül mindössze háromnak voltak cukorkával, vagy más édességekkel kapcsolatos elgondolásai. Nyolcan azt irták le, hogyan szereznének szüleiknek tüzelőt. Tizenketten finom ételekről ábrándoztak, többen közülük az élelmiszer árjelző táblákat javitanák ki. De a gyerekek többsége — huszonöt tanuló — az őszinte gyermeki fantázia zabolátlan kalandozásával azt irta le, hogyan akadályozná meg a háborút, hogyan semmisitené meg az összes atombombát!

— **Kiváló szovjet szakmunkák segitik a közoktatást:** a szocialista nevelés módszereinek elsajátításához 175 iránymutató tankönyvet, didaktikai segédkönyvet, 236 tantervet és tanmenetet fordítottak le magyar nyelvre. A felső oktatás problémájával foglalkozó könyvek közül ötöt, továbbá 759 főiskolai tanulmányt és 219 főiskolai tantervet is lefordítottak magyarra.

— **Magyar olvasóterem nyilt** meg Bécsben a Kaerntnerstrassen. A »Budapest« nevü olvasóteremben értékes anyag szemlélteti a Magyar Népköztársaság nagyszerü eredményeit, amelyeket politikai, gazdasági és kulturális téren elért.

— **A Magyar Tudományos Akadémia közli:** Hevesi Gyula, az akadémia levelező tagja január 28-ra hirdetett »A munka kategóriái, a szocialista elosztási elv alkalmazása« cimü előadását későbbi időpontban tartja.

— **A csehszlovák-magyar kultúregyezmény** keretében Rideg Sándor és Enczi Endre magyar iró pénteken a csehszlovák fővárosba érkezett. A magyar irók három hetet töltenek Csehszlovákiában és tanulmányozzák a cseh és a szlovák irodalom szocialista fejlődését: elmélyitik a két ország dolgozói közt irodalmi téren is a baráti együttmüködést.

KERESZT

a Katolikus Papok Országos Békebizottságának lapja legújabb számában az ötéves terv harmadik tervévével foglalkozik vezércikkében. »Nem elég dicsérni a békét, hanem mindig többet és többet kell cselekedni érte« cimen részletesen beszámol a lap a megyei papi békebizottságok titkárainak országos értekezletéről és a katolikus papság békeharcos állásfoglalásáról. *Parragi* György tollából cikket közöl a lap a Béke Világtanács felhivására adott közel 600 millió aláirás jelentőségéről. A Sztálin-dijjal kitüntetett békeharcosok tevékenységéről érdekes összefoglalót olvashatunk s figyelemreméltó a dr. Wirth volt centrumpárti kancellár sajtókonferenciájáról szóló tudósitás. A Nyugat-Németország felfegyverzése elleni közös katolikus-protestáns akcióról, a franciaországi béketemplomról s számos egyéb külföldi és hazai vonatkozású békemegmozdulásról kapunk élethü képet a lap hasábjain »Szentmise hallgatás vagy templompénztár?« cimen leleplezi a Kereszt két volt jezsuita rendtag: páter *Süle* és páter *Pálos* alkotmány- és egyházellenes mesterkedéseit. Érdekes fényképfelvételek egészitik ki a Kereszt legújabb számának tartalmát.

Felvételi pályázat az Ujságiróiskolára

A népmüvelési minisztérium felvételi pályázatot hirdet az Ujságiróiskolára.

Felvételét kérheti minden 19 és 30 év közötti fizikai, vagy szellemi dolgozó, aki tehetséget érez magában az ujságirói pályára, iráskészséggel és érettségivel, vagy érettségének megfelelő általános ismeretekkel rendelkezik.

A pályázók kérvényüket a Magyar Ujságirók Országos Szövetségéhez (Budapest, VI., Sztálin-út 101.) ez év február 15-ig küldhetik be, csatolva a következő mellékleteket:

1. Részletes önéletrajz, a végzett iskolák és esetleges nyelvismeretek megjelölésével;

2. már megjelent irások, vagy ilyenek hiányában tetszés szerinti irás (cikk, riport);

3. irásbeli igazolás a pályázó jelenlegi tevékenységéről (a munkaadó vagy iskolavezető igazolása).

Az ujságiróiskolán, amelynek időtartama egy év, a tanulók megfelelő ellátásban részesülnek. Vidékiek bentlakók lehetnek Az oktatás 1952. április 15-én kezdődik.

Azok a pályázók, akiknek felvételi kérelmét a felvételi bizottság elfogadja, felvételi vizsgán vesznek részt. (MTI)

— **Az Egyetemi Orosz Intézetben a félévi vizsgákat** kiváló tanulmányi átlaggal fejezték be a hallgatók. A pedagógusok kiváló munkát végeztek, a folyamatos tanulást példásan megszervezték és ellenőrizték s ennek köszönhető, hogy a vizsgákat határidő előtt hiánytalanul letették. A nappali tagozat hallgatóinak átlaga 4.27. A második évfolyam érte el a legjobb eredményt 4.44 átlaggal és az itt működő tanulókörök marxizmus-leninizmusból elérték a 4.83 átlagot. Az esti tagozat átlaga 4.23, itt is a második évfolyam a legjobb: 4.38. A korán befejezett vizsgák következtében a diákoknak hosszabb a félévi szünete, a második félév február 4-én kezdődik.

— **Az egészségügyi minisztérium** közli, hogy az ország valamennyi orvostudományi egyetemén, a többi főiskolától eltérően, a tanév második félévének előadásai január 28-án, hétfőn reggel 8 órakor kezdődnek.

— **A Magyar Irók Szövetsége** rendezésében január 30-án, szerdán délután 6 órakor Lukács György Kossuth-dijas akadémikus »A sematizmus elleni harc mai állása és új problémái« cimmel tart előadást a Szövetség székházában (Gorkij-fasor 10.). Belépés meghivóval.

— **Megjelentek Zrinyi Miklós válogatott müvei,** a Szépirodalmi Könyvkiadó Magyar Klasszikusok sorozatában. A válogatott gyüjtemény közli Zrinyi »Szigeti veszedelem« cimü főmüvét, továbbá több versét, epigrammáját és prózai irásait, többek között a »Ne bántsd a magyart!« Klaniczay Tibor bevezető tanulmánya bemutatja a költőt, hadvezért és politikust, a függetlenségért küzdő nép szabadságügyének tántoríthatatlan bajnokát.

— **Az angol sajtó közli,** hogy a haladó hagyományokra visszatekintő londoni Unity-Színház kizárta főtanácsából J. B. Priestleyt, mert cikket irt a Collier's cimü amerikai folyóiratnak abba a számába, amely szovjetellenes háborút követel. A nyilatkozat rámutat, hogy ez a cikk élesen ellentmond az országok közötti kölcsönös megértés és a béke elveinek, amelyeket az Unity-Színház védelmez.

— **Az »Orpheus az alvilágban«** cimü Offenbach-operettet február végén mutatja be a Fővárosi Operettszinház Hámos György átdolgozásában. A mitológiai történet az átirás szerint politikai hangsúlyt kapott: az Olympos jelképezi a háborúra törekvő imperializmust, az alvilág pedig a szövetségeseit. Az a békedal, amelyet Orpheus a feleségének, Euridikének ir, a darab meséje szerint végülis elterjed az egész földön s az emberek felkelnek a háború ellen.

— **A szombati bányásztanácskozás** részleteit vasárnap 12.20—12.50-ig közvetiti a Magyar Rádió a Petőfi-adón.

— **A Közért és Féker üzletek** szombattól 26.-ától az eddigi 1.30 Ft.-ért árusitott tojást darabonként 1.10 Ft.-ért árusitják.

KISPAJTÁSOK

NAGY ZSUZSA:

CSAKAZÉRTIS!

Regényrészlet

(14) Két nap... Milyen kurta kis idő otthon. De nem úgy a táborban! Két, mit két, egy nap alatt »örök barátságok« szövődnek, kötetnyi élmény gyűlik össze, s annyi az esemény, hogy ami reggel történt, arról estére azt hinnők, hogy hetekkel ezelőtt volt. Igy aztán cseppet sem csodálatos, hogy a pajtások két nap alatt úgy megszerették az új táborvezető pajtást, mintha évek óta tanitotta volna őket. Igaz, hogy remek ember volt ám Varga Agnes Egy percig sem unatkoztak a táborban. Első nap reggel őrsönként feltérképezték a környéket — hű, de izgalmas volt. A legpontosabb térkép készitőit még a napiparancsban is megdicsérték. Délután meg, a csendes pihenő után, békavadászatot rendeztek. A táborvezető aztán olyan szakértelemmel boncolta fel az elérzéstelenített állatot, mutatta szivét, gyomrát s izmait, akár egy sebész. Még akik undorodtak a hideg, nyálkás békától, azok is odalopakodtak az érdekes magyarázatra. Este meg nyársat faragtak, s aztán szalonnát pirítottak. Igaz, néhányszor a tűzbe is pottyantották, dehát »nem is jó az másként« — fejtegette Benkő Kati.

S aztán az éjjeli őrség, az ijesztően mocorgó bokrok .. »Remek ez a tábor!« — ragyogtak a gyerekek s nagy örömükben a levélirásról, a szülők megnyugtatásáról is majdnem elfelejtkeztek. Senki sem kivánkozott haza.

Illetve... Hát szóval meg kell vallani őszintén, hogy a táborban bizony mégsem mindenki érezte jól magát. S ahogy nőtt a nagyok kedve, úgy borult el Alt Jutka képe. Amikor a tábortanácsülésen számbavették a két nap eredményeit, s megállapították, hogy a versenyben az ötödikesek kullognak leghátul, meg hogy a kicsik állandóan galibát csinálnak, Jutka elkeseredve tört ki: — Hát mit csináljak? Többet már nem dolgozhatom helyettük!

— Helyettük? Ez a baj! — mondta a táborvezető s látszott, hogy nincs elragadtatva. De nem folytathatta, mert Kis Klári, aki eddig gúnyosan vihogott és úgy örült Jutka kudarcának, mintha hájjal kenegették volna, no szóval Klári most megszólalt:

— Mondtam én előre, hogy a kicsikkel senki sem bír. S most már, hogy ezt Alt Jutka is belátta, felajánlom, cseréljük vissza a rajokat. Jutka menjen csak a hetedikeseihez, akikkel vándorszalagot szerzett, akikkel összeszokott, én meg majd visszamegyek a kicsikhez.

A tábortanács tagjai meglepve néztek össze. Klári — életében először — valóban önzetlen volt. Néma csend támadt.

Jutka tekintete a vándorszalagra esett, mely a sarokba támasztott zászlón ékeskedett. Ujra ő lenne hát a legjobb raj vezetője? Már látta magát, amint elsőnek sorakoztathat, ő jelöli ki a zászlósokat és minden napiparancs-olvasásnál megdicsérik az őrseit. De jó is lenne... Szive sebesebben kezdett dobogni. Aztán kitekintett az ablakon, az alkonyi napfénytől vöröslő tóra. A parton az ötödikesek játszottak. Vas Kati magyarázott valamit kézzel-lábbal. Cini szájtátva bámulta, de a többiek is figyeltek.

RÁDIÓBÍRÁLAT

PÉNTEK. Mult vasárnap megemlékeztünk arról, hogy a rádió műsorszerkesztése mostohán kezeli a pénteki napot. Örömmel állapitjuk meg, hogy ezuttal éppen a péntek emelkedett ki a hétköznapok sorából. Kora délelőttre lakonikus rövidséggel ezt jelezte a rádió: »Kutuzov tábornok. Ifjúsági hangjáték«. Hát bizony ez a hangjáték nagyobb hirverést érdemelt volna. Alakjainak találó jellemrajza, történelmi alapossággal, rádiószinpadi érzékkel megirt jelenetsora messze kiemeli Székely Júlia művét a szokásos ifjúsági müsorokból. Kutuzov szerepét Kömives Sándor mondta. A napoleoni követtel történő találkozása erős jelenet volt. Ilyen — zenei nyelven szólva — »Auftakt« (ütemelőző) után már fokozott érdeklődéssel hallgatja a rádiós a napi müsort. És ime, máris folytatódik az érdekesség. Móricz Zsigmond gyerekversei; igaz, hogy óvodásoknak, de felnőtt is szivesen élvezi. A másik állomáson Mikszáth! A költői verssorok egymást követik a szebbnél-szebb versekben; régi magyar poéták s új szovjet költők nagyszerü költeményei hangzanak el az éterben... A prózai müsort méltón fejezi be az esti összeállitás a népi demokráciák közös úton haladó, felszabadult költőinek értékes mondanivalójával. De beszéljünk a zenéről és énekről. Saljapin szivdobogtató hangjáról, a Schumann-szimfóniáról és a magyar operatörténetet ismertető sorozat első előadásáról. Ebben Osváth Júlia lemondott, helyette Lorencz Kornélia szerepelt, Melis Györggyel, a Forrai-kórussal, a rádiózenekarral, Lehel vezényletével. Méltón interpretálták Isoz Kálmán közérthető, alapos tanulmányának betétszámait. Három ősrégi magyar operából adtak elő részleteket s a magyar múlt magyar szóért küzdő szerzőinek egyszerüségükben is pompázatos, hősi dallamai melegséggel tölthették el a hallgató szivét. A napi müsor ürömje a magnetofón volt, amely belecsörgetett a legszebb muzsikába s gonoszul hozzákomponált négy ütemet Haydn D-dur szimfóniájához. (Zenében egyébként először észleltünk ilyet a harmadik tétel után.) A szimfónia első tétele amúgy is elég lazán szólt. A Benedetto Marcello-oboaverseny és a Mozart-divertimento annál kellemesebben hangzott.

SPORT

Vívóink és ökölvívóink olimpiai erőpróbái

A magyar olimpiai jelöltek fogadalomtétele után fokozott erővel indul meg az olimpiai készülődés. Az előkészületek azonban nemcsak edzésből, hanem komoly versenyzésből is állanak, lehetőleg más országok olimpiai jelöltjeivel való találkozásból, mert ezeken szerezhetnek a mi olimpiai versenyzőink megfelelő rutint és hasznos tapasztalatokat.

Az olimpiai előkészületek szempontjából jelentős ezen a héten *vivóink belgiumi és ökölvivóink poznani és otthoni mérkőzése.*

A *vivók* találkoznak az olaszokkal, franciákkal, svédekkel, Elek Ilona pedig az angol bajnoknővel, s bár ezek a mérkőzések nem olimpiai szabályok szerint folynak, mégis jó tájékoztatást nyujtanak legerősebb ellenfeleink tudásáról. Vivóink szovjetunióbeli hasznos edzőtáborozása és az azóta megtartott versenyeken mutatott formái alapján bizalommal nézhetünk belgiumi szereplésük elé.

A *lengyel ökölvivó sport* az utóbbi években nagyot fejlődött, Európa-bajnokságot és helyezéseket szerzett, ügyhogy meg lesznek elégedve, ha A-csapatunk Poznanban ismét döntetlenül végez, miként eddig kétszer lengyel földön, mig B-csapatunk itthon legyőzheti a lengyel második garnitúrát. A magyar B-csapat egyébként megváltozott, mert középsúlyban Páder helyett Kéki, félnehézsúlyban pedig Laczkó helyett Kovács Attila indul.

Jelentések sportolóinkról Bombayból, Gandból és Poznanból

Bombayból jelenti az MTI, hogy **a magyar válogatott asztalitenisz csapat,** amely a február 1—10. között rendezendő VB-n vesz részt, csütörtökön megérkezett Bombayba és pénteken, majd szombaton már edzést is tartott. A magyar csapaton kivül Bombayban van már a román női csapat, mig az angolokat és franciákat csak hétfőre várják. Itt lesz még a svéd és portugál csapat, mig Csehszlovákia és Jugoszlávia hivatalosan bejelentette, hogy nem vesz részt a VB-n. A magyar csapat minden tagja egészséges, útközben Rómában, Kairóban, Basrában, Karacsiban szállt le a gépük. A VB-t pénteken délután 5 órakor nyitják meg.

Gandból jelenti az MTI, hogy **a magyar vívók csapatát** csütörtökön éjjel Brüsszelben a belga vívószövetség vezetői és a magyar követség tagjai fogadták és a csapat pénteken utazott át Gandba, ahol pénteken délután már kétórás edzést is tartott a rendező Confriere St. Michel egyesület vívótermében. Valamennyi magyar versenyző jó erőben, bizakodva várja a versenyt.

Poznanból jelenti az MTI, hogy **a magyar ökölvivó A. válogatott csapat** tagjai több mint 12 órás késéssel érkeztek meg, igy egy kissé megviselte őket a hosszú utazás. Hamarosan fürdőbe mentek és utána pihenőre tértek. Az összeállitásban nincs változás. A mérkőzés a poznani Nehézipari Csarnokban 4 órakor kezdődik.

Szombati sporteredmények

A jégkorong bajnokság döntőjellegü mérkőzését a Kinizsi 3:1 (3:0, 0:0, 0:1) arányban nyerte a V. Meteor ellen.

A BTSB asztalitenisz versenyének érdekesebb eredményei: férfi egyes: Csillik—Somogyi 3:0, női egyes: Nagy A.—Fischer 3:1, Király—Kóczián II. 3:0.

A csepeli súlyemelő verseny győztesei: Németh (240), B. Nagy (292.5), Ambrózy (300), Varga (320), Horváth (320), Nagypál (310), Tóth (335 kg).

A V. Meteor mükorcsolyázó versenyén a férfi I. o. versenyen Szenes egyedül indult, a női I. o. versenyben Sáry Éva vezet 459.5 p. 2. Jurek Eszter 429.6 p, 3. Moldoványi. A táncversenyben a Madarász-pár vezet a bajnok Tóth-pár és Parádi-pár előtt.

A vizilabda Téli Kupában: III. ker.—Előre 7:1, Haladás—Siketek 12:1, Opera—Postás 3:1.

A labdarúgásban: Honvéd—BVK edzőmérkőzés 9:2 (2:2).

Vasárnapi sportműsor

Asztalitenisz: BTSB versenye, Sportcsarnok, d. e. 9 és d. u. 6 ó. **Birkózás:** Szabadfogású területi bajnokságok, Sportcsarnok, 10 ó. és Ózd, Szeged, Tatabánya, Kaposvár és Szombathely. **Hósport:** Országos sibajnokság megnyitása, Mátraháza, 3 ó. Középiskolás sibajnokság a Szabadsághegyen. **Jégsport:** Épitők gyorskorcsolyázó versenye, Városliget, 8 ó. V. Meteor mükorcsolyázó versenye, Városliget, 10 ó. **Kézilabda:** Terembajnokságok Csepel, 11 ó. **Motor:** Budapest téli terepbajnoksága, Megyer, 9 ó. **Ökölvivás:** Magyar-lengyel B. válogatott mérkőzés, Sportcsarnok, 6 ó. **Röplabda:** Terembajnokság, Sportcsarnok, 8 ó., Pasarét, 3 ó. **Torna:** Alapfokú CsB versenyek a fővárosban és vidéken több helyen. **Tenisz:** Fedettpálya bajnokság, Váci-út, reggel 8 és d. u. 3 ó. **Vivás:** Minősitő versenyek. **Vizilabda:** Téli Béke Kupa mérkőzések, Sportuszoda 7 ó. **Labdarúgás:** Vasas—MÁVAG, Kőbányai-út, 2 ó., Postás I—Postás II., Millenáris, 10 ó. Téli Béke Kupa mérkőzések: Keltex—Elektromos, Bogyó-u., 2 ó., Nemzeti Bank—Dohánygyár, Tompa-u., 2 ó. Hungária—Autótaxi Kén-u., 2 ó., Kőbányai Lok.—Épitők, Bihari-u., 3 ó., Szikra—Ganz, Halom-u., 2 ó.

Lósport

A vasárnapi ügetőversenyekre jelöltjeink a következők: I. Kazinc — Herkules — Kati II. Bagatelle — Sanyi — Solex. III. Demure — Love Story — Dáridó. IV. Csiki — Ernő — Babér. V. Dervis — Pásztó — Guy Rosecroft. VI. Tamara III. — Véletlen — Pepita. VII. Csongor — Aigle du Mou — Lucy Frisco. VIII. Primadonna — Mr. Hugh — Merész. IX. Geoffrey — Luella — Clairfontaine.

A hőmérséklet csökken

Budapesten szombaton 21 órakor a hőmérséklet —2 fok, a tengerszintre átszámitott légnyomás 754 milliméter, mérsékelten emelkedő irányzatú.

Várható időjárás vasárnap estig: Felhőátvonulások. Többfelé havaseső. A hegyeken havazás. Mérsékelt szél. A hőmérséklet kissé csökken.

A Meteorológiai Intézet jelentése a fütés alapjául szolgáló napi középhőmérsékletről: Január 27-én, vasárnap a várható napi középhőmérséklet az ország egész területén 4 fok Celsius alatt lesz.

Színházak és mozik müsora

Vidám Színpad (a volt Vidám Színház helyén): Egész héten: Tessék hozzászólni (7, Vas. 1/4 is).

Városi Színház: Vas. és jövő Vas.: Halló, Budapest (1/11), Három a kislány (3), Balett-est (8), H.: Beethoven-est (1/9), K.: Pillangó, kisasszony; Vizváry—Déryné—Csortos (7) Sze.: Tosca; Moór—Hegedüs—Lendvai (7), Cs.: Faust; Bulyovszkyné—Rákosi Szidi—Ujházi (7), P.: Szabad Nép díszelőadása (7), Szo.: Parasztbecsület—Bajazzók (7).

Állami Bábszinház: Vas. és jövő Vas.: Terülj táska (11), Vas., K., Sze., P., Szo., Vas.: Csodálatos kalucsni (3, 5), Szarvaskirály (1/28), H., Cs.: Sztárparádé (1/28). Bérletek: K. este: Csillag. Sze. este: Szerémi.

Artista Varieté (a volt Kamara Varieté helyén): Egész héten: Tessék beszállni (6, 1/28, 9, Vas. 3, 1/25 is).

A RÁDIÓ SZINHÁZI MÜSORA

H.: Hajnal Moszkva felett (Kossuth, 21.00), K.: Poljuska (Kossuth, 20.45) Cs.: Halka (Kossuth, 20.45), A paradicsomi szamár (Petőfi, 21.30), Szo.: Borisz Godunov (Petőfi, 19.30), Vas.: Ki a világon a legerősebb (Petőfi, 16.00), Keserű tanya (Petőfi, 18.40).

MOZIK MÜSORA:

NYUGATI ÖVEZET (magyar film): VÖRÖS CSILLAG (Lenin-krt. 45). 1/25, 3/47, 9, vas. 1/23, DUNA (Fürst Sándor-u. 7.) 1/25, 3/47, 9, vas. 1/43, SZABADSÁG (Bartók Béla-út 64.) 3/44, 6, 1/49, vas. 1/22, BRIGÁD (P.-lőrinc) 1/26, 3/48, vas. 1/44

LENIN OKTÓBERE (magyarul beszélő szovjet film): PUSKIN (FORUM, Kossuth Lajos-u. 18.) 4, 1/47, 1/29, vas. 2 (prol!), TÁNCSICS (Csepel) 1/26, 3/48, vas. 1/24.

CIVIL A PÁLYÁN (szines, zenés magyar filmvigjáték): SZIKRA (prol!) (Lenin-körút 129.) 1/25, 1/47, 9, v. 11, 1/23, URÁNIA (Rákóczi-út 21.) 4, 1/47, 1/29, (prol!), MÁJUS 1. (Mártirok-útja 55.) (prol!) 4, 1/47, 1/29, vas. 2/42 MUNKÁS (Kápolna-u. 3/b.) 1/26, 1/28, vas. 3, TÁTRA (P.-erzs.) 2/26, 8, vas. 3/44, HUNYADI (ROYAL, Kispest) 6, 1/49, vas. 4, (prol!)

RUSZLÁN ÉS LUDMILLA (szovjet mesefilm Puskin verse nyomán): CORVIN (Kisfaludy-köz) 4, 1/47, 1/29, FELSZABADULÁS (Flórián-tér 3.) 3/44, 6 1/49, vas. 2/42, ALKOTMÁNY (Ujpest) 4, 1/47, 1/29, vas. 3/42.

JUBILEUM (Csehov vigjátékából készült, magyarul beszélő szovjet film): Kisérőmüsor a CORVIN-, FELSZABADULÁS- és ALKOTMÁNY- (Ujpest) mozikban.

TELL VILMOS (olasz film): DÓZSA (Róbert Károly-körút 61.) 1/25 3/47, 9.

FELHŐK TITÁNJA (szovjet film Cskalovról, a hős pilóta életéről): GORKIJ (orosznyelvü mozi, Akácfa-u. 4.) 6, 8, sz., vas. 4.

HOL VOLT, HOL NEM VOLT (szines szovjet rajzfilmek): FÁKLYA (Lenin-krt. 88.) 1/25-től 11-ig, vas. d. e. 10-től este 11-ig folytatólag (6. hétre prol!), IPOLY (Csáky-u. 65.) 4, 1/47, 1/29, KÜLCSEY (Kispest) 1/26, 3/48, vas. 1/44.

A SELEJT BOSSZÚJA (vidám magyar kisfilm): Kisérőfilm a TOLDI-, VÖRÖSMARTY- (SAVOY), CSOKONAI- (PÁTRIA), UGOCSA- és RÁKÓCZI- (Csepel) mozikban.

GYERMEKEK, A MI JÖVÖNK: Kisérőfilm az ÓBUDA-moziban.

Teljes gőzzel (magyar film): TOLDI (Bajcsy-Zs.-út 36.) (prol!) 4, 1/47, 1/29, VÖRÖSMARTY (SAVOY) (prol!) (Üllői-út 4.) 4 1/47, 1/29, CSOKONAI (PÁTRIA, Népszinház-u. 13.) 3/44, 6, 1/49, vas. 2/42, (prol!), UGOCSA (Ugocsa-u. 10.) 1/24, 3/46, 8, (prol!). RÁKÓCZI (Csepel) 3/44, 3/48, 8.

Botrány Clochemerleben (magyarul beszélő francia film): KOSSUTH (Váci-út 14.) 1/25, 3/47, 9, vas. 1/23, (prol!) BÁSTYA (Lenin-krt. 8.) (prol!) 11, 1, 3, 5, 7, 9

Cím nélkül távozott (francia film): ADY (Somogyi B.-út 3.) (prol!) 1/24, 3/46, 8, JÓZSEF ATTILA (Kálvária-tér 7.) 4, 1/47, 1/29, TANÁCS (ELIT, Szt. István-krt. 16.) 3 5, 7, 9, vas. 11, (prol!).

Megvédjük Cáricint (magyarul beszélő szovjet történelmi film): TINÓDI (Nagymező-u 8.) 1/24, 3/46, 8, JÓZSEF ATTILA (R.-palota) 3/46, 8, vas. 1/24.

Verseny a tengeren (vidám szovjet film): BETHLEN (Bethlen G.-tér 3.) 4, 1/47, 1/29, vas. 2.

Eskü (szovjet film): SPORT (GLÓRIA Thököly-út 56.) 4, 1/47, 1/29,

Déryné (zenés magyar film). BÁNYÁSZ (BODOGRÁF, József-krt. 63.) 4, 1/47, 1/29, PETŐFI (Rottenbiller-u. 37.) 3/44, 6, 1/49, OTTHON (Beniczky-u. 3—5.) 1/24, 3/46, 8, ALKOTÁS (Alkotás-u. 11.) 3/42, 4, 1/47 1/29, WEKERLE (Kispest) 1/26, 3/48, vas. 1/44.

Békés napok (magyarul beszélő, szines szovjet film): RÁKÓCZI (PHÖNIX, Rákóczi-út 68.) 11, 1, 3, 5, 7, 9.

HÍRADÓ (Lenin-krt. 13.) 1. Magyar híradó 2. Szovjetunió ma 3. Kis motoros balesetelhárítás 4. Tajgai mese 5. **II. NEMZETKÖZI DIÁKKONGRESSZUS SPORTESEMÉNYEI PRÁGÁBAN.** Reggel 9-től este 11-ig folytatólag.

FÉNY (Ujpest): 1. Magyar híradó 2. Szovjetunió ma 3. **A SZOVJET MEZŐGAZDASÁGI KÜLDÖTTSÉG TANÍTÁSAI** 4. Dolgozók gyermekeinek boldog nyaralása 5 Mátra 6. Méh és galamb, 5-től 1/210-ig, vas. 1/24-től 1/210-ig folytatólag.

FŐVÁROSI KÉPTÁR, Fényes Adolf terméhen, (Rákóczi-út 39.)
Domján József
festőművész szines fametszeteinek KIÁLLÍTÁSA.
Megtekinthető naponta 11—8-ig.

UJ MAGYAR FILM!
NYUGATI ÖVEZET
Egy magyar tudós küzdelme az atombandíták csapdájában.
Főszereplők: *Somlay Artúr* Kossuth-dijas kiváló művész, *Szirtes Ádám, Spányik Éva, Gobbi Hilda,* Kossuth-dijas érdemes művész, *Benkő Gyula* és *Uray Tivadar.*
Rendezte: *Várkonyi Zoltán.*
VÖRÖS CSILLAG — DUNA
SZABADSÁG — BRIGÁD
(P.-lőrinc.)

MDK

Cléve Ervin és Málik József

II. díjat kapott.

G.J .:Változatos utcakép, kényelmes lakások, a városi lakóházak tervpályzatán. -M.N. 1954.nov.21. 5.l.

MDK

G.I. :Vàltoxetos utexlèp, kèmyelmes lexènok, s vàtòèt
lamòmèxek terrpèlyxetèm. -M.M. 1954.nov.21. S.I.

MDK

Cléve Ervin és Málik József

II. díjat kaptak.

G.J.: Változatos utcakép, kényelmes lakások a városi lakóházak tervpályázatán. -M.N. 1954.nov.21. 5.l.

G.J.: Vélitastes utesiép. Kémyelmes Iaméson s vétosi
Iaxónémak terrpéJvémetém. -M.M. 1954.nov.21. B.J.

CLEVE Rudolf építész

elektrogi

VSz 1996/1. 122.

...bliográfiai

...keiloub. szempontok szerint

...diográfiai tétel (XVIII. sz-ban 1x,
de máig kiadják:
bibliofilek „bibliája")

...gemeni Gelerk ??...)

...k / szerzők életrajza (utólagos
kiadások mincsenek)

...i madar": összes jezsuita szerző /

...atekint a múltba /

... kif. levilon: SOK közlés, rövidebben)

Cleve Rudolf

a miskolci Tiszai pályaudvar 1968-as tervpályázatán megvételben részesült 27. sz. pályamű egyik munkatársa

Molnár Péter: A miskolci Tiszai pályaudvar tervpályázata, 1968. - Magyar Építőművészet, 1969.2.sz. 3.1.

MDK

Cleve Rudolf, [:]

Vezetésével terverték meg
az új telefon központot.
[A épület makettje]

– Új interurbán telefon központ épül Budapesten 3

ESTI HIRLAP Bp. 1957 május 31.

CLEVE RUDOLF és C.HARRACH ERZSÉBET, építészmérnökök

A bozsoki Batthyány várkastély látképe a XVII.században. Rekonstrukciós kisérlet. Rajz. Fekete repr.
A rom müszaki felmérését is ők készitették.
83.old.18.jegyzet után.

C.HARRACH ERZSÉBET: A bozsoki Batthyány-várkastély romjának állagvédelméről 83.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Évkönyv. 1959.II.köt.
Szombathely, 1959

Closs

pesti fametsző-műhelyének tevékenységét /1848 után/ említi

Rónai György: Gondolatok művészetnevelésünk intézményesitásának centenáriumán.
Művtört.Ért.1971.3.sz.204-212.l. 208.l.

Clippa, Alexander

épitész

Nagyszeben XVI. sz

l.

Archiv des Ver.

f. Sieb. Landes G.

1900. 29. k. 2. f.

331. l. 335. f

Könyvtáramban

NÉV

Lakhely

Részletszla szám

NÉV

Lakhely

Részletszla szám

5

NÉV	Lakhely	Részlet-szla szám	NÉV	Lakhely	Részlet-szla szám

M.D.K.

Andreas Cleyn műmtzer
kassai pénzverő

1473-1478-ban működött
Kassán.

Baloch Jolán: A művészet Mátyás király udvarában
Bp.1966. Ak.kiad. 2 köt.
1.köt. 517.old.

Cleyn János

Epítőmester

Kassa 1404.

L. Kendrey-kentirány

No. 8.

MDK

Clesyn János kőmives (1404.)

Kemény Lajos: Kassai ép. mesterek. - MMÉE Közl.
1904. 38. k. II. fü. 6. l.
41.

M.D.K.

Cleyn János, kőműves

1404-ben, a városi jegyző-könyvek tanúsága szerint, Kassán működött.

Kemény Lajos: Kassai építőmesterek.
A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp. 1904. 38. köt. 41. old.

Clokai Krisztina, iparművész

– textilfestő. Az Iparművészeti Vállalat ajándékkiállításán az ABC betűivel díszített gyermekzsebkendő az ő munkája.

– ács –: Ötlet
Magyar Ifjúság, 1968. XII. 6. 19 l.

Ø Clijens (?)

IV. Ferdinand Király
arcképe.
Szelepcsényi György
vézmetszete. A
signatura felett:
„maestus Clyens?)"
jelzés.
Fenti képe vagy
metszete után
Körült?
Széchy Károly: Gróf
Zrinyi Miklós. 1620–
1664. III. k. M. Tóth
Életr. Bp. 1900 51. l.

7/1942

Rövid uton kapott felszó
épületének szobrairól a Müeml
jelenti:

A debreceni református k
ban péchujfalusi Péchy Mihály
Nincs müemlékké nyilvánitva,d
lokzat földszinti és második
záróköveit homokkőből faragot
tik.Mesterük ismeretlen.

Az épületet ismételten r
külsejét 45,ooo P. költséggel
nek teljesen befejezve.A záró
kel ezelött olyan rossz állap

Építkezés.

Hallerbástya, Nagyszebenben 1551-ben kezdik épiteni Clippa mérnök terve szerint.

Arch.Sieb.1899.29.köt.331.l.

Clippa Alexander hadimérnök.

Arch.Sieb.1899.29.köt.331.1.

D Clomp

l. Klomp

ber 5-én.

", hol patak csörgedezés a hol jobbról a part
áll, ki puskáját lövésre (készen tartja) és a
vidék égboltja borult. Jelzése alól jobbra: = J.

Lelt. sz. 4544.-- Értéke 400 K.--
912 márczius 9-én /621-913/.--
/1381-913/.--~~Átvétetett 1913~~
lentetett 1914 márczius 30-án

137

[illegible]

Clos

l. Miklós

L.

kendrey-kentiványi

Ho. l.

Ø Closius György

ugyomdász

l.

Kertész ugyomtatott

27 6. l

gyűjtő, V., 1931., 8. l. — Lepold—Lippay 56. l.

Xavéri Szent Ferenc halála

Vászon, olaj, 135×95 cm.
Jelezve jobbra: Gebhard Flatz, 1874.

Beszédes Kálmán: Az esztergomi érseki képtár. Esztergom, II., 1875., 45. szám. — Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 37. l. — Földváry István: Az esztergomi érseki képtár. Fővárosi Lapok, XIII., 1876., 760. l. — —ó: Az esztergomi Hercegprímási képtár. Magyar Korona, III., 1879., 20. szám. — Rényi 23. l. — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 771. l. — Maszlaghy II., 212. szám. — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 249. l. — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931., 8. l. — Lepold—Lippay 56. l.

Szent Cecilia

Vászon, olaj, 130×95 cm.
Jelezve lent: Gebhard Flatz pinxit MDCCCLXXV.
Simor prímás rendelte a művésznél.
A Műcsarnok ünnepélyes megnyitásán ki volt állítva.

Beszédes Kálmán: Az esztergomi érseki képtár. Esztergom, II., 1875., 45. szám. — Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 37. l. — Földváry István: Az esztergomi érseki képtár.

Closius Károly

1914. dec. kiáll. Nemzeti Szalon
Falusi érdekesség, tempera
80.–

1915. dpr.–máj. kiáll. – N. Szalon
A Kárpátokból, lyf. 200.–

1942. koll. kiáll.
volt Nagyszeben-
ben a
Brukenthal Mu-
zeumban

Malikin, Jos. • V. 160:

Closius Károly

Nemzeti Szalon

Clusius Károly.

1914 Téli kiállitás.

Falusi érdekesség, temp.

Closius Károly

festő

illusztrációi az alábbi műben

Fabian, Elen Mary Dr.

Egy csokorba kötött mese. é.n. [1935]

[Lugoj]

Római bognármunka V. 245.

JOSEF HUBERT VON CLOTZ, pénzbecsór

Mesterjegyek a konvenciós pénzlab érmein:
Günzburgban vert pénzeken:
C. vagy H.C. = JOSEF HUBERT von CLOTZ,
Wardein, 1765- 1774. 138.old.

SZIGETI ISTVAN: Mesterjegyek a konvenciós pénzlab érmein 138.old.

AZ ÉRME, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XX. 1964. 2 27-28.sz. Bp.

Grafika rajz (ötfrankos nagyságú kép rajzolása Jean Clouttól.)

Pásztortűr, 1928. 8 sz.

184 l.

Dr. Roska Márton: A miniatúr.

Jean Cloutte, miniator

Pásztortűz, 1928. 8 sz.
184. l.

Dr. Rosha Márton: A miniatűr

Rossi

Pester Lloyd, 1867
XIV. évf. 235.sz. 6.old.

Fleischer Mór aranymüves
(Kecskeméti ut 13)

Clovio Giulio

Szerepel az Ernst Múzeum 2 III. aukció-jón

Kiemelik „Krisztus az angyalok körött" c. művét.

B. H. 936 V 3

MDK

Clovio Giulio, miniátor, festő

Hazánkban müködő olasz mester a 16.sz.elején.

A magyarországi müvészet története I.
Bpest, 1961. II. kiadás. 305.1.

Clovio, Giulio MDK

Olasz miniátor Mátyás udvarában.

Mirowi Myskovszky Ernő: A magyar képzőmüészet története. Bp. 1906.
60.l.

Clovio Giulio MDK

festő

Hazánkban festett művei nyomtalanul eltűntek.

Magy.Műv. Tört. I. /szerk. Dercsényi/ 281.o.

MOK

Julius Clovius, miniátor.

30. Az Erdődy-Bakócz kódexek

és az előbb felsorolt kódexek ill. misekönyvek anonim művésze Kniewald szerint Julius Clovius.

Radó Polikarp: E. Berkovits.

Magyar Könyvszemle, 1941. 406. l.

Don Giulio Clovio festőművész
miniátor. 1498-1582.

Tud. gyűjt.
1828. I. 3-45.

integra

Clovio Giulio

miniator

l.

Berk Miniatori

17. l.-

Berkovits E.: Miniatori ungheresi nel „Dictionnaire des Miniaturistes" Bpp. 1941.

17. l. —

V

Clovio Julio

tovább

l.

Magyar Könyvszemle

1940. 193. l.

20 St. R. 1829: 3829. 6319.

schickt, ob es seiner Gnaden also im druckh auszugehen lassen gereth. Doch wo es F. G. gefellig, so will gehorsamtlich alle Exemplare übergeben unnd weiter gar nichts, es sei fürdruckht oder nicht, an F. G. fürwissen zudruckhen undterstehen."

A vizsgálatot végző városi hatóság a jelentést mellékleteivel átküldte a püspökhöz cenzúra végett. A püspök ezt válaszolta vissza: „Dieweil ich nicht ungarisch kann, mir auch die Ungarn unbekannt seien, bin ich zu der Sach untauglich und trag keine Wissen".[1]

Mi az a „Pente Tafel"?

WIEDEMANN*) azt hiszi, hogy „ein allgemeiner nicht für ein bestimmtes Jahr gedruckter Kalender". Ezzel szemben a *Tafel = Tabula* szó technikai jelentése ebben az időben ábécés könyv, még pedig tipikusan egyleveles formájú, meg több egyleveles nyomtatványból álló is. Négy ilyen táblája van a XV. századból pergamentlapon a haagai Museum Meermanno-Westreenianumnak (10. D. 34.) és egy müncheni gyüjteménynek is, amelyet PAUL LEHMANN ismertet

* WIEDEMANN THEODOR: Die kirchliche Bücher — Censur in der Erzdiöcese Wien. (Archiv für öst. Geschichte, L. k. 219—223. l.)

CLOVIO, *Giulio* (tulk. *Giorgio*), művészi nevén *Julius Granata*, vagy *Julius Macedo*, horvát származású olasz miniátor, * Grisone, 1498, † Róma 1578. Girolamo dai Libri és Giulio Romano tanítványa. Pályája elején Budán, II. Lajos udvarában élt, majd a mohácsi csata után Rómába, később Mantuába költözött, ahol művészi munkanyugalma érdekében a flagellánsok rendjébe lépett. Mecénásai kívánságára három év mulva visszatért a világi életbe és Alessandro Farnese szolgálatában fejezte be mozgalmas és termékeny művészetét. Rómában kapcsolatba került nemcsak az ottani művészkörökkel, hanem akkor ott időző fiatal Grecoval is, aki arcképét kétszer megfestette. Művészetét Michelangelo utánérzése jellemzi. Legszebb műve a nápolyi Officium de beata Maria Virg. 26 képből álló miniatűrsorozata, melyen állítólag 9 évig dolgozott. Ismertebb munkái közé tartoznak még: Grimani Szent Pál leveleihez írott Commentárjainak keretdíszei; Dionora Hippolita Gonzaga imakönyvének keret és szövegdíszei; egy V. Károly tuniszi hadjáratát tárgyaló hősköltemények, az ú. n. Eurialusnak allegorikus képsorozata s a vatikáni Divina Commedia díszítésének egy része. — Irodalom: *J. Kukuljevic Sakcinski*, Leben des G. J. Clovio. Beitrag zur slavischen Kunstgeschichte, Zagreb, 1852. *Jaschik.*

ül József nádor, kit Szluha Imre
tal üdvözöl. A kocsi körül, mely mellett
a kivont karddal áll, a nép helyeskedet el.
A hátt érbeli
lovas a banderium allott fel, míg az
s két nő telepedett a földre. Ez utóbbiak
a a főherczeget,
esne kutya vöti le figyelmünket. Feli-
rban:

EMLÉKKÉP. T.

u kerület 1845 ik évi pünkösd hava 20 kán
ő Cs. Kir. örökös Fő Herczegsége JÓZSEF mint
ja félszázados örömünnepét megelőzött napon
lori főkapitány 's kir. tanácsos verbói Szluha
t ünnepélyes fogadtatását. Melly után követ-
, a' három kerületből saját kapitányaik ve-
i dandár sereg elől, a 12 szinte kebelbeli testőr

Clovio, Giulio

lásd oku

Fógel József dr.

II. Lajos udvartartása.
1516–1526. Bp. 1917
83, 84. l

DR. BÉKEI NÁNDOR

Tekintetes kir.

Hallási Ödön és Szentki
mint az A.) alatt csatolt,
közlött váltó elfogadój
volna nekünk 1912 évi
váltótőkét megfixet

Minthogy ebbeli kötelezettségünkn
tett ek. D.) alatt vallott ügyv

Clovio, Giulio

l.

Hoffmann Kőzépkori

48. l.

Hoffmann E.
Középkori könyvkultúránk néhány
fontos emlékéről.
Bp. 1925.

Clovio, Giulio

1022. KÉT ÁLLÓ LÁMPÁS, részben ara
— Zwei Stehlampen, Bronze, teilw
1830.

1023. KÉT NAGY VÁZA, öntött bronz,
és kéttarajos kigyóidomu füllel. Ki
mit Email champlevé. Die Leibung

1024. KÉT SZENTÉLYLÁMPA, öntött
elefánt tartja a hatszögü Tokugava
mit Email champlevé. Ein Elefant a
Wappen. Japan.

1025. KÉT OSZLOPOS ASZTALDISZ, ke
sz. k. — Zwei Tafeldekorationen mi
silbert. M. XIX. Jh.

1026. IV. HENRIK ÉRME, öntött bronz,
Medaille Heinrich IV. Bronzeguss n

1027. MEDICI MÁRIA KIRÁLYNÉ ÉR
— Medaille der Königin Maria v.

1028. BISCIONIUS ÉRME, öntött bronz
Olasz, XVII. sz. v. — Biscionius M

1029. HIPPOLYTA GONZAGA ÉRME, ö

illonjában Gusztáv Adolf, peremén gyümölcskötegek és lovasalak. Nürnberg, XVII. sz. — Zierteller, Zinn, im Adolf's, auf der Randfläche Obstbüschel, Kriegsemblème . Jh.

tányér, középen császár lóháton, peremén maszkok közt fejedelem lóháton. Nürnberg, XVII. sz. — Prunkteller, rbildnis und in sechs Medaillons, Kurfürsten zu Pferd.

ulás allegoriája, peremén nyolc medaillonban a négy elem , XVII. sz. — Prunkteller, Zinn, im Mittel die Allegorie vier Elemente und die Jahreszeiten. Deutsch, XVII. Jh.

ttel, három gömbös lábbal, felnyiló födelén pajzstartó Kanne, Zinn, mit gewundener Leibung, drei Kugelfüsse, ıträger. Deutsch, 1791.

lővel. Brassó, 1759. — Zunftkanne der Kürschner, Zinn, 759.

dővel. Brassó, 1774. — Humpen der Böttcherzunft, Zinn.

y angyalfejes lábon, felnyiló födelén griff pajzzsal. Osztrák, inn, auf vier Engelköpfe, am Deckel Greif mit Schild. Öster-

ISMERTETÉSEK.

Dr. Dragutin Kniewald: Misal čazmanskog prepošta Jurja de Topusko i zagrebačkog biskupa Šimuna Erdődy. A Jugoszláv Művészeti és Tudományos Akadémia kiadása. Zágráb, 1940. 1 + 45—84. l. 36 facsimile.

KNIEWALD ebben a művében azt a misekönyvet dolgozta fel, amely mind liturgikus, mind művészi szempontból csúcspontot jelent a horvátországi liturgia és festőművészet történetében.

A misekönyv jelzése a zágrábi székesegyház könyvtárában 354, nagysága 405/300 mm. Tartalmaz 296 fínom, fehér, síma pergamen fóliót. A liturgikus szöveg gót betűkkel van írva. A szöveget majdnem minden lapon díszes képek keretezik. A misekönyv külseje szintén nagyon díszes: ezüst díszítésű fekete bársonykötés. A fedőlapnak mind a két oldalát aranyozott ezüst medaillonok díszítik. Ezek közül minket magyarokat különösen megörvendeztet az első fedőlapon Szent István, Szent Imre, Szent László, a zágrábi püspökség alapítója, és Salamon király.

A misekönyv tartalma a következő: 2—7 fólió: kalendárium, 8. fól. — *Asperges* kottával, 8'/9. fól. — *Glória*, 9. fól. — *Credo*, 10/11'. fól. — *praeparatio ad missam*, 12. fól. — *Ordo in diuuinis officiis celebrandis*, 15—30. fól. — *Ordo Missae* (37-től római számok vannak), I. fól. liturgikus hórák de tempore, CLIII. *de Sanctis*, CCXXXVII-től votív misék. A misekönyv kimondottan Zágráb számára készült. A szerző ezt azzal bizonyítja, hogy kétszer előfordul a *zagrabiensis* szó. Ennél nyomósabb érve az, hogy a misekönyv nem a szokásos római misszálék szerint, sem *secundum usum et ritum Hungariae* készült, hanem félreismerhetetlenül magán viseli a régebbi zágrábi szertartások és misekönyvek jegyeit. De mint a külsején, éppúgy belül is találunk magyar vonatkozásokat: a CXCVII. fólió Szent István király miséjét tartalmazza díszes initiáléval.

Az értékes kódex készíttetőiként három főpapot kell megemlíteni. GEORGIUS DE TOPUSKO 1476—91-ig zágrábi kanonok, majd haláláig, 1498-ig OSWALD püspök suffraganeusa és Topusko cisztercita apátság restaurálása miatt annak címzetes apátja. Nevezik még GEORGIUS DE

MILETHINCznek is. Címere: hat sugarú fél csillag felett fél oroszlán, amit régebben KÁLMÁNCSEHI címerének tartottak. A misekönyvnek ő készíttette el egész szövegét és díszítéséhez német festőket alkalmazott, akiktől 16 művészi kép van a misekönyvben, mindegyik az ő címerével díszítve. Halála után (1498) a misekönyv díszítése szünetelt addig, amíg ERDŐDY SIMON nem került a zágrábi püspöki székbe. Hogy a bőkezű főpap ERDŐDY SIMON volt, azt a díszítéseken található címerből állapítja meg KNIEWALD. Hogy valóban SIMON püspök címere-e, arra vonatkozólag megoszlanak a vélemények. Tudniillik a BAKÁCS (BAKÓCZ)-ERDŐDY-családból 1510—1543-ig hárman viselték a zágrábi püspök címét: TAMÁS, JÁNOS és SIMON. VARJÚ ELEMÉR és DR. HOFFMANN EDIT TAMÁSénak, DANKÓ JÓZSEF pedig JÁNOSénak tartja a címert és így a művészi munka folytatását is. KUKULJEVIĆ, J. K. TKALČIĆ és velük KNIEWALD azt állítják, hogy a misekönyvvel kapcsolatban szóba jöhető zágrábi püspök csak ERDŐDY SIMON lehet, aki 1518—1543-ig volt Zágráb püspöke. A címer: kék mezőben álló, összetört fél kerék, felette fél szarvas, az egész felett mitra. ERDŐDY SIMON olasz művészeket foglalkoztatott. Ettől az iskolától szintén 16 kép van a misekönyvben. Végül a kész művet művészi kötésbe MIKULIĆ zágrábi püspök (1688—1694) foglaltatta. Tehát a fekete-bársony kötésre alkalmazott aranyozott ezüstmedaillonok az ő ízlését és bőkezűségét dícsérik.

A kódexben található díszes képeket illetőleg KNIEWALD két iskolát különböztet meg: korábbi német és későbbi olasz iskolát. A német iskola még a gótika szférájában élt, de dolgoztak ISRAHEL VAN MECKENEM, akitől a többiek átveszik a keretek ornamentikáját, továbbá E. S., P. W. és I. A. mesterek. KNIEWALD megállapítja, hogy a német iskola képei rokonságot mutatnak GEORGIUS DE TOPUSKO MR 170 jelzetű misekönyvében található díszítményekkel. Dolgozott még JOHANNES-HANS PICTOR ALMANUS, akit KORVIN JÁNOS is foglalkoztatott. A német iskola alkotásaira jellemző a színek élénksége, gyümölcs-, virág- és állatmotívumok. Ez az iskola alkotta a kódex legremekebb képét Szent György lovagról, Georgius de Topusko védőszentjéről, a hollandiai I. A. mester művei alapján. A német iskola 1502 előtt szüntette be munkáját.

Az olasz iskola 1518 után folytatta a kódex díszítését a XVI. század kezdetének renaissance szellemében, de 1526-ban be is fejezte, mielőtt a misekönyv díszítésének végére ért volna. E befejezetlenségnek a szerző megállapítása szerint a legnagyobb valószínűség szerint a mohácsi csatavesztés az oka. Az olasz iskola munkájára jellemző, hogy a liturgikus szöveget körülvevő keret nagyon tarka; fínoman kidolgozott miniatűrök díszítik. Az olasz festők egy séma szerint dolgoztak

és elmaradhatatlan náluk a BAKÁCS—ERDŐDY-címer. Feltűnő az olasz miniátor szeretete a természet iránt. Igen gyakran szerepel a földi eper virágjához hasonló öt sziromlevelű virág. A CXXXVII. fólión látható C. J. monogrammos címer elárulja az olasz művészt: JULIO CLOVIÓT. CLOVIO 1524—26-ig II. Lajos udvarában élt és a mohácsi vész után visszatért Itáliába, mert ERDŐDY SIMON nem tudta foglalkoztatni. KNIEWALD szerint ERDŐDY SIMON címerével díszített lapok 1524—26 között készültek Budán. Megállapítja a szerző, hogy CLOVIÓra a korvinák közelében való tartózkodás jó hatással volt. Jónevű mester lett, akit kortársai a miniatűrfestészet Ráfaelének és „új és kis Michelangelo"-nak neveztek. De ma bűnéül róják fel, hogy nem tudott különbséget tenni festő és miniátor között. CLOVIÓra a korvinákon kívül hatott CHRISTOPHOROS DE PREDIS, ANTONIO DA MONZA és Mátyás királynak ma Brüsszelben levő misszáléja ATTAVANTETÓL.

Tehát a 354 jelzetű zágrábi misekönyv miniatűrei kapcsolatban vannak a XV. századi magyarországi festőművészettel a német iskola révén, a XVI. századeleji olasz festészettel, a kötésen ismét a korvinák hatása verődik vissza. Mind a két iskola az Úr Jézus életének jeleneteit vette tárgyul. A képek nagy művészi értéket képviselnek.

IVAN BOJNIČIĆ a 354 jelzetű misekönyvet kapcsolatba hozta a Magyar Nemzeti Múzeum birtokában levő KÁLMÁNCSEHI-KÓDEXszel. KNIEWALD a két kódex miniatűreit összehasonlítva megállapítja, hogy a misekönyv miniatűrei sokkal művésziebbek. A KÁLMÁNCSEHI-KÓDEX művészében nem volt meg a természet iránti szeretet, továbbá e misekönyvben nincs olyan monogramm, amelyből ki lehetne olvasni a KÁLMÁNCSEHI-KÓDEX díszítőjének a nevét: FRANCISCUS DE CASTELLO ITHALICO DE MEDIOLANO.

DR. KNIEWALD professzor kiváló alkotást ismertet meg művében igazi hozzáértéssel és tárgyilagosan, miközben szellőzteti a magyar mult feltétlen középeurópai hegemóniáját, amely e misekönyben a magyar szentek tiszteletében és a magyarországi művészet ihlető erejében jelentkezik. DANCZI VILLEBALD.

Klempa Károly: *A Festetics-könyvtár 1500-ig terjedő ősnyomtatványai.* Keszthely, 1939. 4-r. 31 + 1 sztl. l.

Az 1740-es években alapított és azóta szakszerűen fejlesztett keszthelyi Festetics-könyvtár ritka kéziratok, ősnyomtatványok, régi magyar könyvek, hazai és külföldi irodalmi ritkaságok, metszetek, valamint a Georgikon gazdaságtudományi kutatásait szolgáló szakmunkák gazdag gyüjteménye. KLEMPA KÁROLY értékes tanulmányában a könyv-

tár GRÓF FESTETICS LÁSZLÓ (1785—1846) gyüjtötte ősnyomtatványait írja le, melyek sorában több említésreméltó, érdekes darabot találunk.

Elsőnek a velencei nyomdászat két kiváló mesterének, VENDELINUS DE SPIRÁNAK és ERHARD RATDOLTnak nyomtatványait említjük meg. VENDELINUS DE SPIRÁNAK, a humanisztikus antiquabetűk úttörő mesterének munkásságát CICERO: *Orationes* (GW 6765) és PLUTARCHUS: *Apophtegmata* (H 13.140) 1471-ben megjelent kiadásai képviselik. ERHARD RATDOLTnak, a fametszetes renaissance-könyv megteremtőjének művészetét JOANNES REGIOMONTANUS, MÁTYÁS király csillagászának 1482. évi *Calendarium*a (H 13.777), az *Opus sphaericum* 1482-i (H 14.110), a magyar vonatkozású adatai miatt is érdekes *Fasciculus temporum* 1484-i (HC 6934), valamint THURÓCZI JÁNOS *krónikájá*nak RATDOLT augsburgi nyomdájában készült 2. kiadása (H 15.518) szemléltetik. Ugyancsak RATDOLT stílusa érvényesül az 1484-ben megjelent *Chiromantiá*ban (GW 6635), melyet „instrumentis magistri Erhardi Ratdolt" MATTHAEUS CERDONIS páduai nyomdász nyomtatott.

JOHANN BÄMLER augsburgi nyomdász műhelyében készült „*Chronik von allen Kaisern und Königen*" (H 9791. BMC II. 335.) ZSIGMOND magyar királyról és római császárról szóló fejezete és őt ábrázoló fametszete miatt értékes számunkra. A többszáz fametszettel díszített 1499. évi *Kölni Krónika* (GW 6688) viszont a könyvnyomtatás feltalálását beszéli el (312. l.) és ezzel kapcsolatban JOHANN GUDENBURCH (Gutenberg) nevét is említi.

A francia nyomdászatot JEAN DU PRÉ lyoni nyomdász 1495. évi *Justinianus codex*e (GW 7747), valamint ANTOINE VÉRARD kiadásában 1504-ben megjelent „*Le cuer de philosophie*" képviseli. Bár az ősnyomtatványok kora az 1500. évvel zárul, ANTOINE VÉRARD e kiadványának tökéletes typografiája, jellegzetes fametszetdísze még a XV. századi párisi nyomtatványok fínom művészetét tükrözi.

KLEMPA KÁROLY a keszthelyi könyvtár 48 ősnyomtatványának meghatározásával érdemes munkát végzett. Kár, hogy a *British Museum Catalogus*ának, valamint a *Gesamtkatalog der Wiegendrucke*nek leírását nem vette mindíg figyelembe. Ezek alapján ugyanis megállapíthatta volna azt is, hogy a 8. sz. nyomtatvány szerzői JOAN. DE BREITENBACH és JOAN KYRSSMANN (GW 5093), hogy VINCENTIUS FERRER: *Opusculum de fine mundi* című munkája azonos Hain 7020. sz. 1. részével, továbbá, hogy JUSTINIUS *Epithomá*ját (H 9654. BMC V. 421.) JOANNES RUBEUS velencei, az *Epistolae magni Turci*t (H 10.496. BMC IV. 102.) STEPHANUS PLANNCK római, DIODORUS SICULUS munkáját (H 6188. BMC VI. 799.) BALTHASAR AZOGUIDUS bolognai, a *Legenda sanctorum regni Hungariae* (H 9996. BMC I.

Clovio, Giulio

l.

~~Gerevia Emilé Konigr~~

~~86. l.~~

Kniewald Dragutin:

Misal čazmannskog
pepošta Jurja de Topus-
ko i zagrebačkog
biskupa Šimuna Erdö-
dy Zagreb, 1940.
és e könyv ásm.
Danczi V.: <>

T. 111.

el, melynek falain kivül a ke-
férfi és nő halad jobbfelé,
a háttérben pedig Budavára
a hol a fontosabb épületek ki
zekötő hajóhid nyitva van.

Hospitale militum és befeje-

.8 cm.

Clovio

miniatur festō

l.

Riedl Frigyes

A magy. erod. főirányai

Bp. 1896. 104 l.

Sz-Sz. 310-312

(Kvrátbi biblio

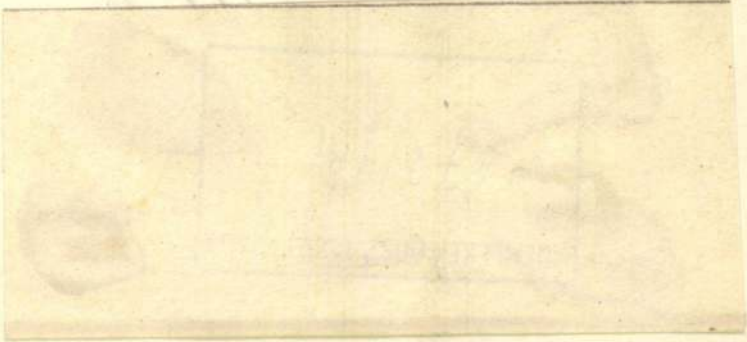

12 Egy-1914.

A Műemlékek Orszá
sz. megkeresése a Cs
községáltal a temp
ségeiből magára
lyositása iránt.

Határ

A Csetneki ág
tal a templa
geiből magára
lyositását m
kezdése előtt
6000 koronát

más főrangúaktól is elvállalt megrendeléseket, s tudomásunk van róla, hogy II. Lajos király számára megfestette Páris ítéletét, Mária királynő részére pedig Lucretia halálát. E képeknek teljesen nyomuk veszett. Lehet, hogy a törökök elől való menekülése alkalmával Mária a budai vár számos műkincsével együtt ezeket is külföldre szállította, de az sem lehetetlen, hogy a török pusztításnak estek áldozatul.

1526-ban, a mohácsi vész után C. távozott az országból s visszatért második hazájába, Olaszországba, hol Campeggio biboros udvari festőjévé tette meg. Római tartózkodása azonban alig tartott egy esztendeig, mert Róma ostroma alkalmával menekülni kényszerülvén, a spanyolok elfogták és fogságba vetették. Szabadulása után, fogsága alatt tett fogadalma értelmében, szerzetesként szent Ruffus mantuai kolostorába lépett s ekkor vette fel a Giulio nevet. Itt, a szerzet számára való koldulás közben még elég ideje maradt, hogy a festészettel is foglalkozzék. Utóbb a Padua melletti Candiana kolostorban, ahol úgylátszik Girolamo dai Libri vezetése alatt képezte magát, egyik lábát törte s a kuruzsló szerzetesek ügyetlensége következtében csaknem belepusztult e balesetbe, míg Grimani biboros arról tudomást szerezvén, kigyógyíttatta a művészt, sőt a pápánál azt is kieszközölte, hogy a szerzetes rendből kiléphessen. C. felgyógyulása után ismét Grimani szolgálatába állott, s mikor a pápa a biborost követként Perugiába küldötte, oda is elkísérte. 1538 körül visszatérve Rómába, Alessandro Farnese biboros ajándékozta meg barátságával a hírneves művészt, akit házába is befogadott. C. Farnese biborossal 1551 után Flórenczbe ment, ahol 1553-ig időzött s ez idő alatt Cosimo de' Medici herczegnek is dolgozott. 1556-ban a biborossal Parmába, majd Piacenzaba ment, ahol súlyos szembajt kapott, melynek gyógyítása végett 1560-ban Velenczébe utazott. 1561-ben visszatért Rómába, ahol 1578-ban bekövetkezett haláláig működött. A S. Pietro in Vincoli templomban temették el.

Halálának háromszázados évfordulóját a zágrábi akadémia 1878-ban egy életét és működését ismertető fényes kiállítású munka kibocsátásával ünnepelte meg. E műben Kukuljević 52 olyan kéziratot sorol fel, melyeket állítólag C. miniált. A művész által festett codexek száma azonban jóval kisebb, mert a szerző minden C.-nak tulajdonított művet kritika nélkül felvett az általa készített lajstromba.

C. főműve egy breviarium, mely Farnese biboros számára állítólag kilencz évig készült, s a codexfestés remeke. A képek 26 részre vannak osztva, minden rész két egymással összefüggő íven. A képek az ó- és újszövetségből vett jeleneteket tartalmaznak, széleik apró angyalkákkal, géniuszokkal, madarakkal, állatokkal, czímerekkel stb. vannak díszítve, ahogy a főkép tárgya kívánta. Vasari és mások leírása szerint az első részleten Gábor arkangyal tudatja Máriával, hogy foganni fog, alant Farnese czímere, közben angyalok és egy gyönyörű női alak, a szemben levő íven Ezsaiás, amint Akháb királlyal beszélget, közben gyermekek és egy kiválóan szép nő. A második részleten Mária látogatása, szemben ezzel ölelkezik az Igazság és a Béke. Az első időszak lapján Jézus születése látható számtalan ábrával, szemben a mennyország Ádámmal és Évával. A harmadik időszak lapján az angyal elbeszéli a pásztoroknak Jézus születését, ezzel szemben pedig Tiburtinus Sybillája van ábrázolva, aki Octavianus császárnak megmutatja az égen szűz Máriát a gyermek Jézussal. A hatodik időszak lapján Jézus körülmetéltetése, mely képen szent Simont III. Pál pápa ábrázolja, az asszonyok között pedig azon kor legszebb női: Mancina és Septimia alakjai, a szemben levő íven Jézus megkereszteltetése. A kilenczedik időszak egyik ívén a három király hódolata, a szemben levő íven Sába királynő hódolata Salamon előtt; ezen az íven a keretben a »La festa di Testaccio« nevű felséges római ünnepség. Vasari szerint a képek oly kicsinyek, hogy szinte csodálatos elgondolni, hogy tollal ilyen kis alakokat előállítani lehetséges. A vecsernye részletén a szent Család utazása Egyptomba van ábrázolva, a szemben levő íven Faraonak a Vörös tengerbe fulása. Közben itt is díszítések. A kép végén Mária esküvője, alant szép tájrészlet, a szemben levő íven Ahasverus egybekelése Eszterrel. Itt az egyik férfi XVI. századbeli öltözetben van. A gyönyörű alakok Michelangelo szellemében vannak kidolgozva. A Mária miséje lapján Gábor arkangyal képe van ábrázolva, amint Isten igéjét közli; a két főkép Máriát ölében a gyermek Jézussal és a napot és földet teremtő Atyaistent ábrázolja. A bűnhődés zsoltárai előtt egy csata van ábrázolva, melyben Dávid vezérlete alatt megölik Uriast. A csatakép nagy művészettel van kidolgozva. A szemben levő íven a térdelő Dávid látható, amint bűnbocsánatot kér; közben apró groteszkek. De aki, Vasari szerint, csodálkozni akar, az nézze meg a litánia lapot, melyen C. csupán nevekből álló koszorúdíszt készített. Az egyik végén fönt megrajzolta az eget, amelyben angyalok sokasága veszi körül a Szentháromságot, alattuk egymásba fogódzó angyalok és szentek állanak; a szemben levő íven ismét a mennyország van megrajzolva, melyben szent szűzek sokasága Máriát veszi körül. Az ív alsó lapján a festő végtelenül apró alakokban a Rómában Úrnapján tartott nagy körmenetet mutatja be a maga egészében. A kicsi képen még a szent angyalok kastélya is látszik, mely előtt mozsarakat sütnek el. Az alakok gyönyörűek,

kidolgozásuk tökéletes. A halottakért való ima lapján két kép látható; az egyiken a Halált gázoló pápai mitra és császári korona, a másikon a Halállal viaskodó lovasok. A szent kereszthez fohászkodó ima lapján Jézus a keresztfán van ábrázolva, a szemben levő íven kígyóeső a pusztában és Mózes próféta, amint a zsidók dicsőítésére felemeli a rézkígyót. A szentlélekhez szóló ima lapján a szentlélek oszlása van ábrázolva, a szemben levő íven a babiloni torony építése. A könyv végén a következő felírás olvasható: »Julius Clovius Macedo Monumenta haec Alexandro Farnesio Cardinali, Domino suo faciebat. MDXLVI.« Ez a kézirat, mely 1860-ban még meg volt a nápolyi Regia Libreria-ban, évtizedek előtt eltünt. Alighanem ehhez hasonló az a breviarium, melyet C. még Perugiában festett Grimani számára, s amely jelenleg a londoni Britisch Museum birtokában van.

Kétségtelenül C. műve szent Pálnak a rómaiakhoz intézett leveléhez Grimani által írt magyarázatokat tartalmazó codex, három képpel. A kéziratnak a következő címe van: »Martini Grimani Veneti S. R. E. Cardinalis et Patriarchae Aquilejae. In Epistolam Pauli ad Romanos Commentatorium Cap. primum.« A második lapon pedig, mely szent Pál képét mutatja be, a következő feljegyzéssel találkozunk: »Martino Grimano, Car. et Legato Perusino. Patrono svo, Jvlivs Crovata pingebat.« A londoni Soane-Museum tulajdona.

C. festette a Stanze d'Eurialo d'Ascoli cz. codexet, mely a bécsi császári udvari könyvtár tulajdona. A kézirat leghatásosabb képe egy máglyára hurczolt mezítelen asszony, kinek testén kiterjesztett szárnyakkal egy sas ül; a tűz körül több ember, kiknek élén egy katona áll, ki parancsot ad az asszony megégetésére. A tűz előtt a földön egy másik asszony ül két gyönyörű gyermekkel. A képet az idő megrongálta, de elrendezése, pontos és tökéletes rajza, elevensége és a legparányibb tárgyak művészi ábrázolása most is kivehető. Ezen képpel szemben a másik lapon egy kicsike kép van, mely egy templomot ábrázol, amelybe jobbról-balról egy-egy asszony megy, kik mögött egy gyermek szalad. E kép az aprólékossággig pontosan van kidolgozva.

Ezeken kívül kétségtelenül C. által festett kéziratok, vagy képek vannak a római vatikáni könyvtár, a firenzei Uffizi, a nápolyi Museo del Duca di Martina, a new-yorki Public Library stb. tulajdonában.

Arch. Ért. 1895. 157. l. — *Böheim Vendel:* A Habsburgház műkincsei. *Magyar Műkincsek.* Budapest, 1898. II. 36. l. (arczképpel), 68. l. — *Bradley, J. W.:* The life, times and works of Giulio Clovio. London, 1891. — *Czobor Béla dr. és Szalay Imre:* Magyarország történeti emlékei az ezredéves országos kiállításon. Budapest—Bécs, 1903. II. 223. l. — *Divald Kornél:* Budapest művészete a török hódoltság előtt. (Művészeti Könyvtár.) Budapest, é. n. 155. l. — *Kukuljević-Sakcinski, Ivan:* Leben des G. Julius Clovio. Agram, 1852. — *U. az:* Slovnik umjetnikah jugoslavenskih. Zagreb, 1858. 155—188. l. (Arczképpel és régibb külföldi irodalommal.) — *U. az:* Jure Gloria prozvan Julijo Klovio hrvatski sitnoslikar. Zagreb, 1878. 4.-r. 76 l. (3 műmellékletlel). — *Magyar Könyvszemle.* 1879. 108. l. — *Nagy Iván:* Magyarországi képzőművészek. *Századok.* 1874. 34. l. — *Pulszky Ferencz:* Adalékok a magyarországi műtörténelemhez. *Budapesti Szemle* 1874. IV. 231—232. l. — *U. az:* Adalékok a hazai műtörténelemhez. *A Kisfaludy-Társaság Évlapjai.* Új folyam. IX. k. Budapest, 1874. 384. l. — *Rómer Flóris:* Középkori miniatureök és a Corvinának egy eddig ismeretlen maradványa. *Arch. Ért.* 1870. 278. l. — *Schedel Ferencz:* A képzőművészetek története Magyarországban. *Budapesti Híradó.* 1846. I. 372. sz. — *Schönherr Gyula:* A bécsi udvari könyvtár miniatűr kiállítása. *Magyar Könyvszemle.* 1902. 56. l. — *Gr(ôf) T(eleki) S(ámuel):* Egynéhány meghólt Magyar Képíróról. *Tudományos Gyűjtemény.* 1828. IV. 7—14. l. — *Thieme—Becker:* Allg. Lexikon der bildenden Künstler. Leipzig, 1912. VII. 122. l. (Külföldi irodalom.) — Szobra Zágrábban a Zrinyi-téren, önarczképe a firenzei Uffizi-képtárban.

Cludi Ádám, építész. Az 1850-es években Budán élt. A budai Rókus-téren felállítandó s általa 1855-ben készített szökőkút terve (színes vízfestmény) a Székesfővárosi Múzeum tulajdona.

Budapest Székesfővárosi Múzeum katalogusa. Budapest, 1907. 136. l.

Clussenbach (Clussenberch) Márton és György, szobrászok, l. *Kolozsvári.*

Cobres Miksa Ágoston, építész; szül. 1808-ban Nagyszombatban. Atyja cs. és kir. gyalogos tiszt volt. 1826-ban a müncheni képzőművészeti akadémián tanulta az építészetet.

Somogyi Miklós: Magyarok a müncheni képzőművészeti akadémián. *Művészet.* 1912. 178. l.

Cocoglia János *(Kokoljić, Kokolja, Trifone da Cattaro),* dalmát festő; szül. 1661 febr. 28-án Perastoban, megh. 1713 okt. 17-én u. o. Már gyermekkorában nagy hajlandóságot mutatván a festészet iránt, Velenczébe és más olasz városokba ment, melyekben a festőművészet majdnem valamennyi iskoláját látogatta. Visszatérve hazájába haláláig hű maradt szülővárosához s az annak környékén lévő templomokat számos alkotásával gazdagította. A festő életéről közelebbi adatok nem maradtak fenn, csak annyit tudunk még róla, hogy egy ideig földije, Zmajević András antivari-i érsek támogatta.

Alkotásainak java a perastoi templomban (S. Maria della Scarpello) van. A templom hajójában csupán tőle festett vásznak vannak. A templom boltozatának közepén a boldogságos szűz Mária mennybevitele látható s e kép körül a boltozaton még tíz, a szentírásból vett jelenet van nyolczszög alakban virággal, edényekkel, angyalokkal stb. díszítve. A templomot a kápolnától elválasztó íven Mária koronázása van megfestve. A bolto-

Clos, l. *Miklós.*

Clovio, Giulio (Giorgio), horvát miniature festő; szül. 1498-ban Grižaneban, Horvátországban; megh. 1578-ban Rómában. Nemes, de szegény maczedon szülőktől származott, akik gondos nevelésben részesítették. Vasari szerint már ifjú korában a tudománynak élt, miből arra következtethetünk, hogy Fiuméban, Noviban, vagy valamely közeli monostorban iskolába járt s valószínűleg papnak készült. Hajlama azonban a festészet felé vonzotta, s félbeszakítván tanulmányait, 18 éves korában Olaszországba ment, hogy a miniature festésben kiképezze magát. Útja egyenesen Rómába vitte, hol Grimani biboros szolgálatába állott. Három évig időzött itt, s ez idő alatt Giulio Romano vezetése alatt annyira előrehaladt művészetében, hogy a miniature festés Michelangelojának nevezték. A művész híre hazájába is eljutott, s így történt, hogy Alberto da Carpi, ki mint katona II. Lajos magyar király szolgálatában állott, 1524-ben Magyarországba hívta s állandóan foglalkoztatta. C. azonban nemcsak e gazdag olasznak dolgozott, hanem

Clovio, Giulio

Vargu E. Aminiatura. Bp. é n. 28 l.

Hül. 1498-ban Grisane-ben, Dalmáciában, s másfélévig Budáin dolgozott II. Lajos udvarában.

Legtöbb nüve csak másolat. Önálló nüve kevés, a mi van is modoros, affektált Technikája azonban bámulatos

Varjuminiatura

28.

Munkái közül világhörü a Najvelyi Muzeum Officium Beatae Mariae Virginis-e, melynek 26 miniált képen 9 évig dolgozott

Budapest 1898 december hó 30-án

A minister helyett:

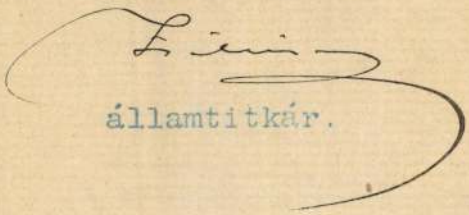

államtitkár.

mok egyik neme, amely a nitrogént asszimilálni képes; nitrogéngyüjtése miatt a gazdaságra hasznos. PRACK L.

Cloture (franc., ejtsd: *klotűr)*, a. m. befejezés, az országgyűlésen a vita berekesztése és az erre vonatkozó indítvány.

Clou (franc., ejtsd: *klú)*, eredetileg a. m. szeg, átvitt értelemben valamilyen kiállítás vagy mutatvány fénypontja.

Clouet (ejtsd: *kluê) François*, francia festő, szül. 1522 előtt Toursban, megh. 1572 szept. 22-én Párisban; 1540 óta a francia királyok udvari festője. Leghíresebb, Holbein hatásáról tanuskodó művei: I. Ferenc és II. Henrik lovasképei, IX. Károly arcképe, Medici Katalin és Stuart Mária miniatűr arcképei és színes portré-krétarajzai, melyekből a párisi Cabinet des Estampes egész sorozatot őriz.

Clouet *Jean (Janet)*, francia festő, szül. 1475 körül, megh. 1540-ben Párisban. Flandriából vándorolt be Franciaországba, ahol előbb Toursban, majd Párisban mint I. Ferenc udvari festője működött. Oltárképei és egyházi hímzésekhez készített tervei nem maradtak fenn. A chantilly-i Condé-múzeum őrzi a királyi család és az udvar tagjainak portréihoz készített rajzvázlatait. Ezek alapján neki tulajdonítják I. Ferenc királynak a Louvreban levő portréját és a firenzei Uffizi képtárban őrzött lovas képmását. ÉBER L.

Clough (ejtsd: *klaf) Arthur Hugh*, angol költő, szül. 1819-ben Liverpoolban, megh. 1861-ben Firenzében. A katonai nevelési bizottság titkára volt. 1848-ban kiadott egy hexameterben írt idillt, *The Bothie of Tober-na-Vuolich* címmel. *Dipsychus* c. költeménye gondolatgazdagságával tűnik ki. Művei összegyüjtve halála után jelentek meg. SCHÖPFLIN A.

Clovio *Giulio (Macedo)*, olasz festő, szül. 1498-ban Grizaneban (Horvátország), megh. 1578-ban Rómában. Romano Giulionak volt tanítványa, majd 1524—26-ig II. Lajos magyar király udvari festője. A mohácsi vész után Rómában telepedett le és főleg Raffael és Michelangelo hatását eláruló kézirat-miniatűröket festett, amelyek annakidején nagy keresletnek örvendtek és a késő miniatűrfestés kiváló alkotásai közé tartoznak. ÉBER L.

Clovis, lásd: *Chlodvig.*

Clown (ang., ejtsd: *klaun)*, eredetileg az angol színdarabok mulatságos figurája, azután a cirkuszi *bohóc.* Lásd: ott.

Clozel *François Joseph*, francia földrajzi utazó, szül. 1860 márc. 29-én Annonayban, megh. 1918 máj. 10-én Rabatban. Afrikában szerzett tapasztalatairól *La mission Maistre, du Congo au Niger par le Baghirmi* (1893), *De la Sangha à la Whom* (1896), *La situation économique de la Côte d'Ivoire* (1899), *Les coutumes indigènes de la Côte d'Ivoire* (1902) és *Dix ans à la Côte d'Ivoire* c. műveiben számolt be.

Club (ang., ejtsd: *klàb)*, lásd: *Klub.*

Cluj (ejtsd: *kluzs)*, a most Romániához tartozó Kolozsvár erdélyi város mai neve.

Cluny (ejtsd: *klüni)*, francia város Saône-et-Loire départementben, a Grosne és vasút mellett. Élénk ipara, ipari szakiskolája van. (1926) 4260 lak.

Cluny *apátság (Clugny).* A nagy kiváltságokkal kitüntetett híres apátságot, a bencéseknek első nagy elágazását, Jámbor Vilmos aquitániai

A Cluny apátság kolostora a XVIII. században

herceg alapította 910-ben. Első apátja *Berno* (Bernát) megh. 927-ben, visszaállította Szent Benedek régi fegyelmét; utódja *Szent Odo* (927—941) messze földön ismertté tette e mintakolostort s pápai meghívásra az olasz kolostorokat is reformálta; az erélyes *Szent Odilo* apát pedig (994—1048) már a spanyol kolostorok fölött is rendelkezett. Az apátság nemcsak a papságnak elvilágiasodása ellen küzdött, hanem a császári hatalomnak az egyházra gyakorolt nyomása ellen is, mely kettős törekvésével a nagy egyházi reformok központja lett. Három pápát adott az egyháznak, ú. m.: *VII. Gergelyt* (1073—1085), *II. Orbánt* (1088—1099) és *II. Paskált* (1099—1118). Bourbon János herceg a párisi Hôtel de Clugnyt építtette 1480-ban, mely az apát s rendtársainak megszálló helye volt; ma mint Musée de Clugny ritka régiségek gyüjtőhelye. A francia forradalom véget vetett az apátságnak, ma állami méneskar elhelyezésére szolgál.

Irodalom. *Sackur:* Die Cluniacenser bis zur Mitte des XI. Jahrh. (Halle, 1892); *Heimbücher Max:* Die Orden u. Kongregationen (I—III. köt., Paderborn, 1907). MELICHÁR K.

Clupea pilchardus *Walb.*, a *Szardinia* tudományos neve.

Clupea sprattus *L.*, a *Spratt* tudományos neve.

C alatt nem talált idegen szavak K alatt keresendők.

Gutenberg Lex. VII. K

Clupeidae (állat), a heringfélék családja, amelybe kb. 200 faj tartozik. Lásd: *Heringfélék.*

Clusia *L.*, a Guttiferae-család géniusza, 110 faja trópikus Amerikában honos. Többnyire epiphyta cserjék, melyek léggyökereikkel más fák törzsére kapaszkodnak. Bőrnemű leveleik szálasak, vagy tojásdadok. A virágok magánosak, de gyakran bugaszerű virágzatban egyesítvék. A Clusia-fajok gyantajárataikban keserű ízű gumigyantát tartalmaznak, melyet trópikus Amerikában részben gyógyszerül, részben technikai célokra használnak. Kérgükből illatos esszenciát nyernek. PALIK P.

Clusius *Carolus*, franciásan *Charles de l'Ecluse*, a XVI. század legnagyobb botanikusa és orvos, szül. 1525 febr. 18-án Arrasban, megh. 1609-ben Leidenben. 1573—77-ig a bécsi császári kertek felügyelője s mint ilyen, többször beutazta s alaposan átkutatta Sopron, Vas és Zala megyéket; «Rariorum aliquot stirpium per Pannoniam, Austriam et vicinas quasdam provincias observatarum historia» (Antwerpiae 1583) c., sok magyar adatot tartalmazó művében az itt megfigyelt növények magyar neveit is közli. E munka «*Fungorum in Pannoniis observatorum brevis historia* c. fejezetében igen sikerült gombaképeket is közöl. Róla nevezte el Linné a Clusia nevű, Amerika tropikus vidékein élő növényfajt. A fent említett magyar vonatkozású munkáján kívül nevezetesebb művei még: *Rariorum aliquot stirpium per Hispanias observatarum historia* etc. (Antwerpiae, 1576), *Rariorum plantarum historia* (Antwerpiae, 1601), *Exoticorum libri decem* etc. (Antwerpiae, 1605), *Aliquot notae in Garciae Aromatum historiam* (Antwerpiae, 1582). RIGLER J.

Clutha-üvegek, réz- és krómvegyületekkel sötétzöld színre festett díszüvegek, melyekből lassú, óvatos hűtés segélyével nagyfelületű és csekély számú avanturin kristályokat kristályosítottak ki. Az újabb angol üvegipar specialitása. KNAPP O.

Clüver (olykor *Cluver*, latinosan Cluverius) *Philipp* geográfus, szül. 1580-ban Danzigban, megh. 1622-ben Leidenben. Kezdetben jogot tanult, később sokat foglalkozott Német- és Olaszország ókori földrajzával. Rövid ideig osztrák katonai szolgálatban is állott. Ismételten beutazta Olaszországot. Főműve: *Introductio in universam geographiam tam veterum quam novorum* (Leiden, 1629). KARL J.

Clyde (ejtsd: *kleid)*, a skóciai Lanarkshire D-i részén eredő 157 km hosszú folyó. Torkolata Glasgownál kezdődik, eddig a tengeri hajók is feljöhetnek rajta. Partján vannak a világ legnagyobb hajógyárai. Clydesdale nevű (4092 km²) vízvidéke gyümölcstermeléséről, lólenyésztéséről, vas- és szénbányáiról híres. Torkolati öble a Firth of Clyde, Arran sziget és Ayr grófság közt terül el. P. ORMÓS J.

Clyde *lord*, lásd: *Campbell.*

Clydebank (ejtsd: *klejdbenk)*, skót város Dumbartonshireben, a Clyde és vasút mellett, nagy hajógyárakkal. (1921) 46.506 lak.

Clynes (ejtsd: *klejnsz) John Robert*, angol szocialista politikus, szül. 1869 márc. 27-én Oldhamben. Szegény munkáscsalád gyermeke volt. 1906-ban beválasztották az alsóházba, 1915-ben harcot folytatott az élelmiszerdrágítás ellen, a közélelmezésügy alállamtitkára, majd minisztere lett. 1919-ben a munkáspárt, 1921-ben a párt parlamenti frakciójának elnökévé választották. Az első Macdonald-kormányban főpecsétőr, a másodikban belügyminiszter lett. Az oxfordi és durhami egyetemek díszdoktora. GERGELY GY.

Clysma, lásd: *Csőre.*

Cm, a centiméter nemzetközileg elfogadott rövidítése.

C-moll *(Do minore, Ut mineur, C minor)* a három ♭ előjegyzésű moll hangnem *(c d esz f g asz h c)* neve. A c-moll hármas: *c-esz-g.* SIKLÓS A.

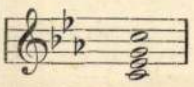

C-moll

CN, a cyan-gyök kémiai jele, mely 1 atom szénből és 1 atom nitrogénből áll.

Cneorum *L.*, a Geraniales sorozat Cneoraceae családjának génusza, 2 faja a Mediterránban és a Kanári szigeteken honos. *C. tricoccum* L. örökzöld cserje, sárga virágokkal és piros terméssel. PALIK P.

Cnicus *L. (Bárcs)*, a Compositae *(Fészkesvirágzatúak)* család génusza, egyetlen faja a *C. benedictus* L., a Mediterránban honos. Bozontos szárú egyéves növény; fészekvirágzatát nagy, gallérozó levelek veszik körül. Levelei öblösen fogasak, vagy hasogatottak. Szolgáltatja a «herba Benedicti»-t, melyet főleg az állatgyógyászatban használnak. PALIK P.

Cnidaria, a *csalános tömlősök* tudományos neve, szemben a csalántalanokkal: acnidaria. GELEI J.

Co, a kobalt (lat. *cobaltum)* elem kémiai jele. 1 grammatom, azaz 58·97 gr kobaltot jelent. BÁLINT I.

C/o (ang., ejtsd: *szí-o)*, *care of* rövidítése, amely postai küldeményeknél a mi ... *leveleivel*, vagy ... *címén* jelzésünknek felel meg.

Coadjutor, valamely egyházi javadalmasnak törvényes okból az illetékes egyházi hatóság által kirendelt segédje. A megyéspüspöknek csak

útján az állami alkalmazottak
közé sorolassék.

Midőn tehát a legmelegebben
kérni szerencsénk van, hogy Nagrand
Mihály munkamentőt a jelenleg
illetményeinek megfelelő IX. fize-
tési osztályba kinevezni méltóz-
tassék, tintelettel megjegyezzük,
hogy az ő szakorlatára, tapasztala-
taira és nekértelmére bizottságunk-
nak a normális viszonyok beállta
után előrelátható lag felmerülendő
feladatok megoldásánál szüksége
ben, ha azonban a helyzet olyképen
alakulna, hogy számára bizottságunk-
nál munkakör nem kínálkozník,
mindig fenn fog állani annak
lehetősége, hogy oly műszaki intéz-
mény ~~[illegible]~~ hegyestessék át, mely-
nek keretében tovább működhetnék.

919 márc. 17 [illegible]

Clovio Julio

l.

Maitrai 1862

30-l.

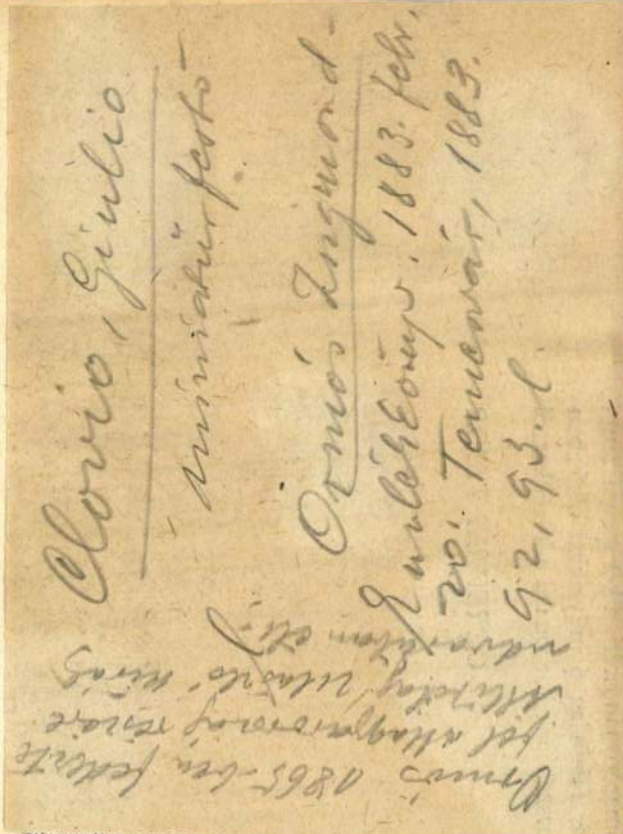

túli várak birtokában Budá-

nnyen ment. Ugyanis a ma-
ányok gyáva, szedett-vedett
legelső ágyúszóra feladták
anó és Salamanca Esztergo-
Palota. És könnyen jutott a
és Szászvár is.
elesen nem úgy mint a töb-
. A vár kapitánya Varkocs
, majd nagyhangú fenyege-
ig fogják védeni a várat.
negyvenezer emberrel és
mocsaras sáncárkait mesz-
mette meg s így nekiké-
ig tartott a rettenetes küz-
Védői Varkócs kapitánnyal
át juthatott a rommálőtt

ázad, Fejérvár életében a
királyok palotájába török
y szandzsáksági székhellyé,
török birtoklás alatt 1601-
Thurzó György csapatainak

sikerült ugyan nehany hónap

A középkori Fejérvár egyetlen fennmaradt emléke a Mátyás király kedvelt papja, Kálmáncsay Domokos prépost által 1480 körül csúcsíves stílusban építtetett Szt. Anna kápolna, melynek mindenkori fenntartására 1486-ban az általa bírt Sárkeresztúrt rendelte. Alakja téglalap. Szentélye a nyolcszög három oldalával zárul. Boltozata homokkőből készült bordákkal biró csillagboltozat, melyet tíz nvolcszögű félhasáb, illetőleg mélyen lenyúló gyámkő tart.

A kisded szentegyház századokig állta az idők rombolását. A török uralom alatt mecset. Falai a város felszabadulásakor annyira megrongálódtak, hogy roskadozni kezdett. A XVIII. század elején gróf Nádasdy László csanádi püspök restauráltatta. Ugyanekkor állíttatta be barokkstílű oltárát is. A kápolna előcsarnokát a XIX. században építették hozzá. Ekkor rakták be homlokzati csúcsíves ablakát is, melynek helyébe eredeti stílusát rontó rózsa-ablakot falaztak.

A kápolna jelenleg a Szt. István bazilika mellett áll. Legkényelmesebben a Károly király-tér felől lehet hozzájutni.

Nagy idők tanuja a XVIII. század elején épült címeres, erkély-kapus városháza is. Udvarán egy Csákvárott kiásott római kőkoporsó látható. Ide van befalazva az 1809. évi utolsó nemesi fölkelés emlékére készült márványtábla, mely hajdan a Budai-kapu falába volt illesztve és annak lebontása után került mostani helyére. A tábla azt közli a késői nemzedékkel, hogy József nádor a régi vásárálláson, a mai Szénatéren tartott szemlét a Napoleon ellen indulandó és itt összegyülekezett 15.000 főnyi nemesség fölött.

Clovio, Giulio

l. 1524–1526.

Budán dolgozott

De már 1524 elött is itt mun-
kalott

Magy. orsz. Mun.

topogr.

316 l.

4970.

Claude Monet:

A trouvillei kikötő.
Vászon, méretei 54:65.7 cm.

Értéke 55390.97 K.
Vétel 1916.

Száma:

a leltnban 19553,
a szakleltban 48-916.

Mod 48-916

Clovio, Giulio, hovvát származásu olasz miniátor szül. 1498. Grizonebau, megh. 1578 Rómában. Olaszországban tanult, azután a mohácsi vészig II. Lajos udvarában Budán dolgozott. Utóbb Rómában s más olaszvárosokban élt. Kiváló mester volt, aki leggyobban értekelt Farnese bíborós művert IV. Pál pápa és Cosimo de' Medici részére készítette.

Clovio, Giulio

lásd

Berkovits-kézirat

Maitre /Le/ des Codices du Erdödy Bakocz

cím alatt

Clovio, Giulio

archeje, Bukovac
Balaštól
Repr.
Om VIII. 154. l.

Clovio, Giulio

wód

z

Om. VIII. 154. l.

archeppel

Kriesimir pecsétje.

rendelet érvényes, mely szerint 18 éves koráig senki sem léphet át egyik keresztény vallásból a másikba.

A ki át akar térni, köteles ebbeli szándékát azon egyházközség lelkésze előtt, melyhez eddig tartozott, két maga választotta tanú jelenlétében bejelenteni s négy héttel ezen bejelentés után ugyanazon község lelkésze előtt ugyanazon, vagy két más, szintén maga választotta tanú előtt ismét nyilatkozni, hogy ragaszkodik szándékához. Mindezen nyilatkozatokról a lelkész köteles bizonyítványt adni az áttérni szándékozónak. Ha a pap ezt bármilyen okból megtagadná, a tanúk följogosítvák a bizonyítvány kiállítására. Csak e bizonyítvány átvétele után eszközölheti az új pap az áttérést.

A görög-nem-egyesült vallásból protestánsba — vagy megfordítva — történő áttéréseknél a magyar országgyűlés 1868 : LIV. törvényczikke érvé-

Clovio, Giulio

irod
z
Kert. Ung. 107. l.

Republica Cisalpina IV. 39.

Clovio. Julio

L.

Muvészeti Lexikon 147-l.

Budán élt II. Lajos udvarában.

Kövésö, öskori V. 191

Clovio Julió

Művészeti lexikon

147 l.

XVI. századból.

...zázad végéről.

...ostól

...lak, állva s kissé balra tekintve. Jobb kezé-
...lefelé fordított pallost fogja s baljában arany
...Könyv van gombdiszítéssel. Fejét, mely
...icsfény veszi körül, haja, bajusza s szakálla
...meggyszínű, s zöld palástjának bélése fehér.
...ek. A négyszögletes téglalapokkal kirakott terem
...~~t draperia mögött~~ aranyozott.

...etei 90·5 : 44 cm.
...zeti Muzeumból.

Ár. Képz. 192.

Jankovics gyűjt. (Observatio)

Clovio Giulio. T. 10527.

Mellig, kissé jobbra fordul. Ingének gallérja széles. Jelzése
alól balra: VB.

Tollrajz, mér. 16: 12 cm.
Osztr. Magy. Monarchia 154 l.

Sz. n. 263-902
379-902-1547.

Clovio, Giulio

vrád

Hevesy Matthias

40 cl.

[illegible] and Jewish kingdoms,
from the death of Solomon to
Nebuchadnezzar

1. – 206. M.
London,
S. Bagster and Sons
e'. n.

Clovio

lásd

Magyar Könyvszemle

1925. 48. l.

182. l.

Clovis

Grižane, Clovis
Hutshelye.
Kovačević Nándor
rajza
Repr –
Om VIII. 313. l.

HAJDUHADHÁZ

Erödtemplom

Képe VI 1858, 329 l.

Clorio

kidolgozásuk tökéletes. A halottakért való ima lapján két kép látható; az egyiken a Halált gázoló pápai mitra és császári korona, a másikon a Halállal viaskodó lovasok. A szent kereszthez fohászkodó ima lapján Jézus a keresztfán van ábrázolva, a szemben levő íven kígyóeső a pusztában és Mózes próféta, amint a zsidók dicsőítésére felemeli a rézkígyót. A szentlélekhez szóló ima lapján a szentlélek oszlása van ábrázolva, a szemben levő íven a babiloni torony építése. A könyv végén a következő felírás olvasható: »Julius Clovius Macedo Monumenta haec Alexandro Farnesio Cardinali, Domino suo faciebat. MDXLVI.« Ez a kézirat, mely 1860-ban még meg volt a nápolyi Regia Libreria-ban, évtizedek előtt eltünt. Alighanem ehhez hasonló az a breviarium, melyet C. még Perugiában festett Grimani számára, s amely jelenleg a londoni Britisch Museum birtokában van.

Kétségtelenül C. műve szent Pálnak a rómaiakhoz intézett leveléhez Grimani által írt magyarázatokat tartalmazó codex, három képpel. A kéziratnak a következő címe van: »Martini Grimani Veneti S. R. E. Cardinalis et Patriarchae Aquilejae. In Epistolam Pauli ad Romanos Commentatorium Cap. primum.« A második lapon pedig, mely szent Pál képét mutatja be, a következő feljegyzéssel találkozunk: »Martino Grimano, Car. et Legato Perusino. Patrono svo, Jvlivs Crovata pingebat.« A londoni Soane-Museum tulajdona.

C. festette a Stanze d'Eurialo d'Ascoli cz. codexet, mely a bécsi császári udvari könyvtár tulajdona. A kézirat leghatásosabb képe egy máglyára hurczolt mezítelen asszony, kinek testén kiterjesztett szárnyakkal egy sas ül; a tűz körül több ember, kiknek élén egy katona áll, ki parancsot ad az asszony megégetésére. A tűz előtt a földön egy másik asszony ül két gyönyörű gyermekkel. A képet az idő megrongálta, de elrendezése, pontos és tökéletes rajza, elevensége és a legparányibb tárgyak művészi ábrázolása most is kivehető. Ezen képpel szemben a másik lapon egy kicsike kép van, mely egy

templomot ábrázol, amelybe jobbról-balról egy-egy asszony megy, kik mögött egy gyermek szalad. E kép az aprólékosságig pontosan van kidolgozva.

Ezeken kívül kétségtelenül C. által festett kéziratok, vagy képek vannak a római vatikáni könyvtár, a firenzei Uffizi, a nápolyi Museo del Duca di Martina, a new-yorki Public Library stb. tulajdonában.

Arch. Ért. 1895. 157. l. — *Böheim Vendel:* A Habsburgház műkincsei. *Magyar Műkincsek.* Budapest, 1898. II. 36. l. (arczképpel), 68. l. — *Bradley, J. W.:* The life, times and works of Giulio Clovio. London, 1891. — *Czobor Béla dr. és Szalay Imre:* Magyarország történeti emlékei az ezredéves országos kiállításon. Budapest—Bécs, 1903. II. 223. l. — *Divald Kornél:* Budapest művészete a török hódoltság előtt. (Művészeti Könyvtár.) Budapest, é. n. 155. l. — *Kukuljević-Sakcinski, Ivan:* Leben des G. Julius Clovio. Agram, 1852. — *U. az:* Slovnik umjetnikah jugoslavenskih. Zagreb, 1858. 155—188. l. (Arczképpel és régibb külföldi irodalommal.) — *U. az:* Jure Gloria prozvan Julijo Klovio hrvatski sitnoslikar. Zagreb, 1878. 4.-r. 76 l. (3 műmelléklettel). — *Magyar Könyvszemle.* 1879. 108. l. — *Nagy Iván:* Magyarországi képzőművészek. *Századok.* 1874. 34. l. — *Pulszky Ferencz:* Adalékok a magyarországi műtörténelemhez. *Budapesti Szemle* 1874. IV. 231—232. l. — *U. az:* Adalékok a hazai műtörténelemhez. *A Kisfaludy-Társaság Évlapjai.* Új folyam. IX. k. Budapest, 1874. 384. l. — *Rómer Flóris:* Középkori miniatureök és a Corvinának egy eddig ismeretlen maradványa. *Arch. Ért.* 1870. 278. l. — *Schedel Ferencz:* A képzőművészetek története Magyarországban. *Budapesti Híradó.* 1846. I. 372. sz. — *Schönherr Gyula:* A bécsi udvari könyvtár miniatür kiállítása. *Magyar Könyvszemle.* 1902. 56. l. — *Gr(óf) T(eleki) S(ámuel):* Egynéhány meghólt Magyar Képiróról. *Tudományos Gyűjtemény.* 1828. IV. 7—14. l. — *Thieme—Becker:* Allg. Lexikon der bildenden Künstler. Leipzig, 1912. VII. 122. l. (Külföldi irodalom.) — Szobra Zágrábban a Zrinyi-téren, önarczképe a firenzei Uffizi-képtárban.

Clovio (Glovicic)

Giulio (Giorgio

horvát származású olasz miniatűrfestő
1489 — 1578.
1524 körül II. Lajos magyar király szolgálatába lépett és csak a mohácsi vereség után tért vissza Itáliába.

Katolikus Lexikon
I. köt. 1931. 338. l.
(Wolf Rózsi dr.)

HELYSÉG

SÁROSPATAK.

VÁRMEGYE

ŐRZÉSI HELYISÉG

TULAJDONOS

Windischgraetz Lajos Mcg.

SZAKCSOPORT

Festn

KOR

166

MÉRET

TÁRGY

I Rákóczi Ferenc ar

LEIRÁS (ANYAG, ALAK, MEGMUNKÁLÁS, DISZITÉS, FELIRAT, JELZÉSI

Nemcsak mint erdélyi
patakí jezsuita rezidenc
val szakában levő felirat sz
teti fel. A kép 26-28. életév
festett arcképe után keszülte
ószrevetlen maradt. —

FÉNYKÉP, RAJZ

Clovio, Giulio

iród

Bal XV–XVI. mo

II. 580. l.

Clovio Giulio (Giorgio)

Arrvát miniature festő

L.

Kondrey-Kontiványi

310. l.

Clovio, Giulio

l.

Lázár Művészet 1938

280. l.

1780-909-33
Fényképező.

462. Tálczák.

Három darab papirmaché-tálcza fekete szinben és négyszögletes alakban.
Méretei: 15 cm. széles, 17.5 cm. hosszú.
Értéke per 60 fillér.....1.80 K

Vétetett Peitsik Károlytól az 1908: XII. 31-iki számla alapján (122-909).-- Kifizettetett 1909: II. 1-jén 115 sz. nyugtára.-- Elszámoltatott 1909: V. 16-n 850 sz.a.

Clovio, Giulio

l'

Mysk Ernö

66. l.

tárgyköréből végül 10 előadást tartott részben Szegeden, részben az Orvosi Nagyhét alkalmából Budapesten.

A debreceni tudományegyetem orvostudományi karáról:

Dr. Kostyál László (1902, Nagyszombat, róm. kat.), gyógyszertani intézeti tanársegéd 400 pengős ösztöndíjban részesedve, különösen gyermekgyógyászati irányú kutatásokat végzett (prof. Bókay). Különösen „Physiologie und Pathologie des Wasserhaushaltes" című önálló nagyobb monográfiáján dolgozott, amelyben a kérdés teljes irodalmi feldolgozása mellett saját kísérleti eredményeit is felhasználja. Műve a tanév végén, június havában, S. Karger kiadásában, Berlinben jelent meg. További munkássága kétirányú volt. Egyrészt a gyermekkor normális és pathológiás vízforgalmának különböző hormonokkal szemben tanusított viselkedését tanulmányozta, másrészt az egészséges és beteg csecsemők és gyermekek vérserumfehérjecolloidjainak qualitativ eltolódásai foglalkoztatták. Eredményeit „A hormonok hatása a betegek kóros vízforgalmára", „A hormonok hatása a vízforgalomra", „A dysenteriás betegek vérsavójának a nyulak vízivási

475. Stradano.

143. Floris.

Ernst Muzeum aukcioi
53. 12.

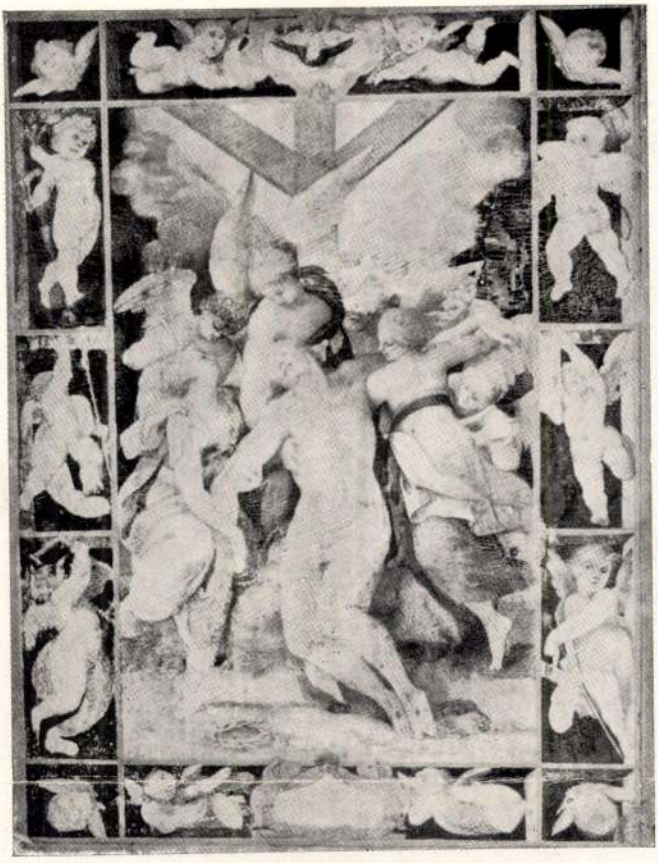

83. Clovio.

496. Teniers.

darabokon. Bizonyára nem volt valamirevaló város az országban, a hol legalább egy hivatásos miniátor, illuminátor ne működött volna; ma, mikor csak a hajdani dicsőség romjait ismerjük, csupán azokon a helyeken tudunk biztosan könyvfestői iskolákat kimutatni, a hol szerencsés véletlen folytán megmenekült egy-egy régi könyvtár s benne megmaradtak a helyben készült kódexek. Ilyen szerencsés hely Pozsony, a hol a káptalan könyvtárában kétszáz év kézirat-kincseit őrzik, köztük számos kétségtelenül ott miniált remeket. Lépésről-lépésre követhetjük itt a fejlődés minden fokozatán a könyvfestést; látjuk, mint szűnik meg lassankint az olasz iskola befolyása a XV. század végén s a következő elején, hogy változtatják meg az ízlést a Csehországból került minták (esetleg művészek is), végül, hogyan kezd jelentkezni a XV. század végén a reneszánsz hatása. Szép emlékei maradtak a miniaturának Lőcséről is, a felsővidék ezen művelt városából. Itt a polgárság ízlésének megfelelően, gót modorú a diszítmény, németes szabásúak a képek a kódexekben még a XVI. század elején is. A könyvdiszítők a templomszolgák, a kántorok, segédlelkészek sorából kerülnek ki, de van köztük olyan is, a kinek a miniálás az egyetlen mestersége; ilyen például a XV. század végén Henckel György, a kinek Iglóról, Bártfáról, Kassáról is voltak megrendelői.

255. ábra. A győri antifonále kötése. A győri püspöki papnövelde könyvtárából.

Nevekkel különben nem igen tudunk szolgálni. Miniátorok ritkán látták el jelzéssel munkáikat; számadás könyvekkel, a melyek az ilyen művészek emlékét leginkább megőrzik, csak II. Ulászló óta rendelkezünk, Mátyáséi elpusztultak. A néhány ismert közt azonban előkelő emberekkel találkozunk. Híres volt mint illuminátor Pruisz János váradi püspök, egy szép misekönyvet festett a szépírók közt is említett Nagyszombati Mihály kanonok, Kálmáncsai Domokos számára pedig Miletinczi Máté plébános írt és festett egy igazán pompás missalét. Ha szerénytelenek akarnánk lenni, úgy honfiaink közt említhetnők Julio Cloviot is, hiszen a magyar birodalom területén született s első műveit Budán, II. Lajos király udvarában készítette; hanem ő épp úgy az olaszoké, mint a magyar eredetű Dürer a németeké.

A miniálás figyelemreméltó emlékeiből csak néhány kitünő darabról teszünk említést, hogy olvasóink türelmével vissza ne éljünk. Ilyen a kétszer is megnevezett Nagyszombati Mihály kanonok kezéből eredő 1403-ik évi pozsonyi misekönyv, az ottani káptalan könyvtárában. A kötet főékességét, lapnagyságú kánon-képét gonosz kezek kimetszették ugyan, de a tenyérnyi kezdők, köztük több alakos, tanuságot tesznek róla, hogy Mihály úr mestere volt az ecsetnek. E szép kézirat, épp így megcsonkított párja, a pozsonyi káptalan ajándékából ma a Nemzeti Múzeumé, s bár nincs névvel jelölve, bizonyosan ugyanazon művész alkotása. A diszítménynek mindkettőben még van némi olaszos jellege. Nem sokkal újabb, de már egészen a cseh-osztrák iskolára vall a Nemzeti Múzeum egyik misekönyve, daczára, hogy pozsonyi készítmény, benne igen szép az olajfák hegyén imádkozó Krisztust ábrázoló kép. Egészen más, inkább a franczia ízléshez közelítő az 1426 körül készült körmöczbányai jegyzőkönyv két nagy képe: a keresztrefeszítés és a végítélet. Festője ismeretlen, de bizonynyal helybeli volt; képtelenek volnánk valamelyik külföldi iskolába besorozni. E műremek kiállításunkon a városok emlékei közt a Bártfai teremben volt kitéve. Szép, de korántsem ilyen magas színvonalon álló volt az ugyanitt elhelyezett selmeczbányai jegyzőkönyv 1432-ből.

A XV. század közepéről való a győri antifonále név alatt ismert rendkívüli nagyságú karkönyv, óriási nagyságú kezdőbetűkkel és színdús, gót lombozatú keretekkel. A betűkben a bibliából vett jelenetek láthatók művészi kézzel festve. A könyv hozzá méltó kötésben van; remekbe készült veretei a magyar ötvösművészet dicsőségét hirdetik.

Elsőrendű művészi darabot bír a pozsonyi káptalan egy 1488-ban Hám János kanonok megrendelésére készített graduáléban. A kézirat vagy harmincz nagy miniált képpel volt diszítve; ma már csak csonka töredék, a melyből a képek nagy része ki van metszve. Még megvan az első, a mely a Szentlélek eljövetelét váró apostolokat ábrázolja, aztán egy nagy kezdőbetű, magyarországi Szent Erzsébet képével, továbbá egy humoros szélrajzokkal diszített keret, épp elegendők arra, hogy láthassuk, minő műremeket tett tönkre a képek kivagdalója.

A késő reneszánsz modorában festett hazai kéziratok közt a legdíszesebb Bakócz Tamás primásnak Esztergomban őrzött graduáléja és Zágrábban levő misekönyve. Mindkettő egyazon kéz műve; azé a festőé, ha szabad a stílus után ítélni, a ki 1522—1526 között az udvar szolgálatában állott s II. Lajos király néhány címeres levelét látta el igen szép címerábrákkal és keretdíszekkel. A misekönyv egy része régebbi, német ízlésű miniaturával ékesített kódexből való, a mely egykor Kálmáncsai Domokos tulajdonát képezte. Ezt Bakócz Tamás kiegészíttette s néhány remek képet festetett hozzá. A kánon-kép teljes lapot foglal el s úgy kompoziczióját, mint kivitelét tekintve kifogástalan. A széldiszítmények, lapkeretek is igen szépek, de túl vannak terhelve képekkel, konzolokon ülő géniuszokkal s halfarkú szatirokkal. A graduale óriás nagyságú kötet, ugyanilyen ízlésben miniálva. Úgy látszik, a primás nem érte meg elkészültét; végén a kezdőbetűk befejezetlenül maradtak. Kiállításunkon a kézirat a Bakócz-kápolnában volt elhelyezve.

A XV. században, mialatt a könyvíró- és festőművészet virágzásának legszebb korát éli, megszületik s hirtelen megizmosodik az a mesterség, a mely hivatva volt a kaligrafusok és miniátorok czéhét eltörölni a földről: a könyvnyomtatás.

A nyomtatott könyvek hozzánk igen korán eljutottak; könyvkereskedők Nürnbergből, Augsburgból, Velenczéből már a hetvenes évek elején szekértehernyi könyveket szállítanak be; vannak rá adataink, hogy a Németországban kiadott könyvek alig nehány hónappal megjelenésük után Budán, Kassán, Esztergomban s egyéb városokban kaphatók voltak. Bámulatos, hogy ennek daczára a XV. században csak egy nyomdát állítanak hazánkban s az is megszűnik rövid idő alatt, s fennállása első évében sem tud megrendelőkhöz jutni.

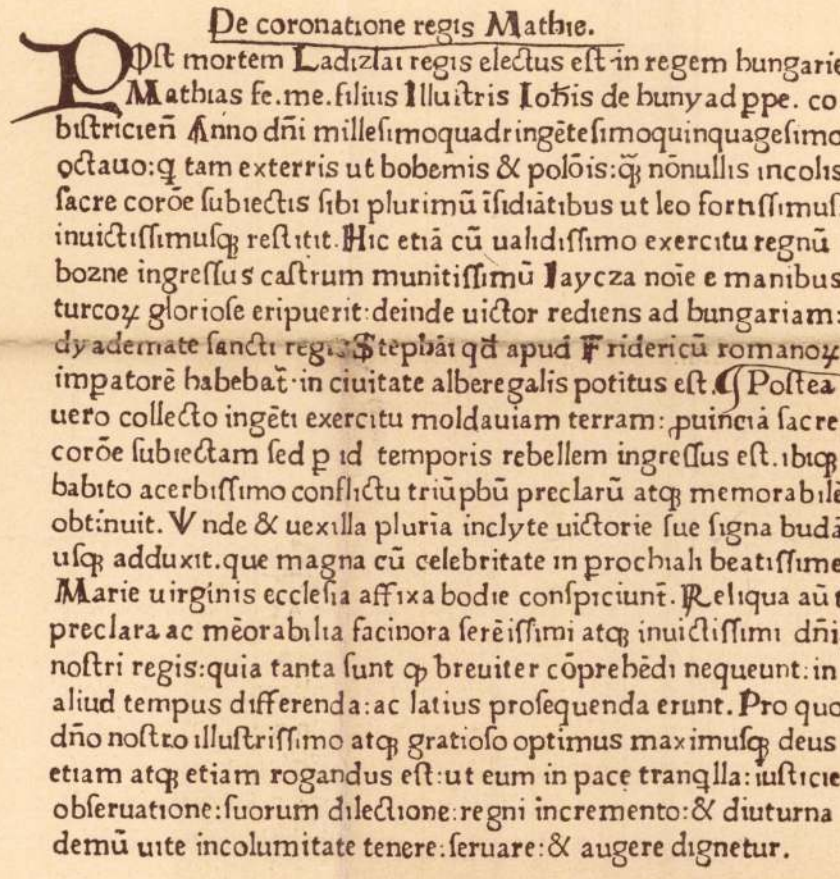
De coronatione regis Mathie.

Post mortem Ladizlai regis electus est in regem hungarie Mathias fe.me.filius Illustris Johis de hunyad ppe. cobistricien Anno dñi millesimoquadringētesimoquinquagesimo octauo: q tam exterris ut bobemis & polōis: q̄ nōnullis incolis sacre corōe subiectis sibi plurimū īsidiātibus ut leo fortissimus: inuictissimusq̄ restitit. Hic etiā cū ualidissimo exercitu regnū bozne ingressus castrum munitissimū Jaycza noīe e manibus turcoꝝ glorioſe eripuerit: deinde uictor rediens ad bungariam: dyademate sancti regis Stephāi qđ apud Fridericū romanoꝝ impatorē habebat: in ciuitate alberegalis potitus est. Postea uero collecto ingēti exercitu moldauiam terram: puinciā sacre corōe subiectam sed p id temporis rebellem ingressus est. ibiq̄ babito acerbissimo conflictu triūpbū preclarū atq̄ memorabilē obtinuit. Vnde & uexilla plurīa inclyte uictorie sue signa budā usq̄ adduxit. que magna cū celebritate in prochiali beatissime Marie uirginis ecclesia affixa bodie conspiciunt. Reliqua aūt preclara ac mēorabilia facinora serēissimi atq̄ inuictissimi dñij nostri regis: quia tanta sunt ꝙ breuiter cōprebēdi nequeunt: in aliud tempus differenda: ac latius prosequenda erunt. Pro quo dño nostro illustrissimo atq̄ gratioso optimus maximusq̄ deus etiam atq̄ etiam rogandus est: ut eum in pace tranqlla: iusticie obseruatione: suorum dilectione: regni incremento: & diuturna demū uite incolumitate tenere: seruare: & augere dignetur.

Finita Bude Anno dñi. M.CCCC.LXXIII in uigilia penthecostes: per Andreā Hess

256. ábra. A legelső magyarországi nyomtatvány, a budai krónika, végső oldala. A Magyar Nemzeti Múzeum példányáról.

E nyomda a Hess Andrásé, német származású, Itáliában tanult nyomtatóé, a kit 1471-ben Karai László budai prépost hozott magával valamelyik olasz városból. Hess kiadványaiból csak kettőt ismerünk; az egyik az ú. n. budai krónika, latin nyelven 1473-ban lát napvilágot, a másik kicsiny iskolakönyv, keltezés nélkül, de hihetőleg ugyanazon évben jelent meg. Ennél többet nem tudunk az első magyar nyomdáról, a mely 1473 után nyom nélkül eltűnik. Mi történt vele? Elemi csapás pusztította el, vagy gazdája visszatért vele a külföldre? — nem ismeretes; tény az, hogy 1480-ban, a mikor a magyar egyházak első nyomtatott misekönyve s az esztergomi megye breviariuma készül, az elsőhöz Veronában, a másodikhoz Velenczében keresnek nyomtatót.

Innen kezdve aztán félszázadon keresztül az olasz, német és lengyel nyomdák látják el Magyarországot könyvekkel. Még csak kisérletet sem tesz valaki nyomda állítására, holott bizonyos, hogy megélne, ha egyébből nem, úgy az esztergomi egyház megrendeléseiből, a mely évenkint legalább egy szerkönyvet biztosan csináltat. Szakképzett magyar ember is akadt volna; 1470 óta egész sereg honfitársunk működött mint önálló mester, vagy mint nagy műhelyek faktora a külföldön; Lyonban, Páduában, Velenczében találkozunk velök, csak haza nem jön egy sem. Nyomdászok helyett van egy egész sereg könyvárusunk, kiadónk, közvetítők a magyar megrendelő s az idegen könyvnyomtató között, bizományosai a nagy német, olasz czégeknek: Ratdoltnak, Kobergernek, Stöchsnek, Lichtensteinnak. Budán 1484-től 1526-ig kilencz kiadó tudott megélni: Feger Tibold, Ruem György, Paep János, Kaym Orbán, Várdai István, Nagybányai Heckel János, Schaller Jakab, Murarius Antal és Prischwitz Mihály. Legnagyobbrészt egyházi szerkönyveket adnak ki, pazarul nyomott, képekkel ékesített missálékat, breviariumokat, aztán iskolakönyveket, legendáriu-

MDK

Clozius, Karl festő

Nagyszebeni festő, az alábbi muzeumban 1942-ben rendezett koll.kiáll.-on vett részt. A kiáll.-t a nagyszebeni festők együttesen rendezték.

Mitteilungen aus dem Baron Brukenthalischen Museum. IX. X. 1944. 119.1.

CAROLUS CLUSIUS, botanikus, grafikus

1583-ban jelent meg Németújvaron Manlius János nyomdájából könyve:"Stirpium Nomenclator Pannicus".-Clusius ügyes rajzoló is volt,e művét ő maga illusztrálta. Csba-ire Clusius pannoniai flóraművéből. Fekete repr. 597.old

CSABA JÓZSEF: Carolus Clusius...Magyar ethnobotanikai adatok Clusius műveiben 595.old

VASI SZEMLE, XXVII.évf. 1973. 4.szám, Szombathely

CAROLUS CLUSIUS, botanikus, grafikus

1583-ban jelent meg Németújvaron könyve Manlius Janos nyomdájából: "Stirpium Nomenclator Pannonicus". -Clusius ügyes rajzoló is volt, e művét ő maga illusztralta. Szent László füve, Clusius pannoniai flóraművéből. Fekete repr. 597.old

CSABA JÓZSEF: Carolus Clusius... Magyar ethnobotanikai adatok Clusius műveiben 595.old

VASI SZEMLE, XXVII.évf. 1973. 4.szám, Szombathely

CAROLUS CLUSIUS, botanikus

Batthyany Boldizsár vendégeként a Dunántúlon/Pannoniaban/ az itt élő gombafajok vizsgálatával foglalkozott. Műve a:Fungorum in Pannoniis a gombaszat első monografiája egy szük területről,leirásokkal és sok/32/fametszettel.Könyvét az ügyeskezü Clusius saját rajzaival illusztralta. 581.old

HORVÁTH ERNŐ: Carolus Clusius...II.rész.Clusius a mikológia atyja 578.old

VASI SZEMLE, XXVII.évf. 4.szám, Szombathely, 1973.

CAROLUS CLUSIUS, botanikus, grafikus

Hispaniae nova descriptio...minsössze két példányban fennmaradt térkép, mely Clusius személyes felvételei alapján Spanyolországot és Portugáliát ábrázolja.
614.old

CSABA JÓZSEF-HORVÁTH ERNŐ: Carolus Clusius az irodalomban 609.old

VASI SZEMLE, XXVII. évf. 1973. 4.szám, Szombathely

CAROLUS CLUSIUS, botanikus, grafikus

Galliae Narbonensis ora marittima,recenter descripta.In Ortelius Theatrum orbis terrarum.Atverpiae.-Clusius által készitett térkép,mely még egyetemi hallgató korában készült. 614.old

OSABA JÓZSEF-HORVÁTH ERNŐ: Carolus Clusius az irodalomban 609.old

VASI SZEMLE, XXVII. évf. 1973. 4.szám, Szombathely

CAROLUS CLUSIUS, botanikus, grafikus

Simplicium medicamentorum ex Novo Orbe delatorum... Monardes müve 3.részének masodik kiadasa Clusius fordi tasaban és sajat illusztracióival.1593-ból. 612.old

CSABA JÓZSEF-HORVÁTH ERNŐ: Carolus Clusius az irodalomban 609.old

VASI SZEMLE, XXVII. évf. 1973. 4.szam, Szombathely

CAROLUS CLUSIUS, botanikus ,grafikus

Az antwepeni Plantin Moretus muzeumban vannak Clusius sajat rajzainak faducai,mely ket müveihez készitett. Ugyes rajzoló is volt,több müvét o maga illusztralta. Szükséges lenne az antwepeni óriasi faducgyüjtemény feldolgozása,ill.azok próbalenyomatainak publikalasa. 608.old.

STEPHAN AUMÜLLER: A Clusius-kutatas nemzetközi feladatai 605.old

VASI SZEMLE, XXVII.évf. 9873. 4.szam, Szombathely

CAROLUS CLUSIUS, botanikus, grafikus

Hierunymus Beck von Leopoldsdorf egy lapidáriumot rendezett be Ebreichsdorfban Clusius korában. Clusius az ott gyüjtött római sirkövekről és egyéb skulpturákról jegyzeteket és mivel ügyes rajzoló is volt, rajzokat is készitett. 607.old

STEPHAN AUMULLER: A Clusius-kutatás nemzetközi feladatai 603.old

VASI SZEMLE, XXVII.évf. 6973. 4.szám, Szombathely

CAROLUS CLUSIUS, botanikus, grafikus

Az antwerpeni Plantin Moretus Museumban Clusiusnak fametszeteinek faducai vannak. Más művek faducait is tároljak ott. A muzeum igazgatója öt hatalmas foliókötetben probalenyomatokat készittetett maganak az összes faducokról, de ezek egyelore csak kézi használatra vannak szanva. 608.old

STEPHAN AUMULLER: A Clusius-kutatás nemzetközi feladatai 605.old

VASI SZEMLE, XXVII.évf. 9873. 4.szám, Szombathely

CAROLUS CLUSIUS, botanikus, grafikus

Az Antwerpwni Plantin Moretus Muzeum tároló helyiségeiben vannak Clusius botanikai müveihez készültxixl illustrációinak faducai.15000 faduc van ott kitünő apolasban,ezek közül 3700 növényt abrazol:Dodonaeus, Lobelius és Clusius ,a modernebb botanika harom atyjanak fametszeteit. 608.old.képek 597.old.

STEPHAN AUMÜLLER: A Clusius-kutatás nemzetközi feladatai 605.old

VASI SZEMLE, XXVII.évf. 9873. 4.szam, Szombathely

CAROLUS CLUSIUS, botanikus, grafikus

Christophori A Costa,medici et Cheiurgi,Aromatum & medicamentorum in Orientali India nascentium Liber... Acosta e művének második latin nyelvű kiadása Clusius fordításában és illusztrációival. 1593-ból. 612.old

CSABA JÓZSEF-HORVÁTH ERNŐ:Carolus Clusius az irodalomban 609.old

VASI SZEMLE, XXVII. évf. 1973. 4.szám, Szombathely

CAROLUS CLUSIUS, botanikus, grafikus

Carolus Clusius:Hispanien...in:Abraham Ortelius 1579. Theatrum Orbis Terrarum....Clusius sajat rajzu térképvel.A térkép szinezett és egyszinü valtozatban fordul elö. 615.old.

CSABA JÓZSEF-HORVÁTH ERNŐ:Carolus Clusius az irodalomban 609.old

VASI SZEMLE, XXVII. évf. 1973. 4.szam, Szombathely

Clyn (Klein)

Johannes

Kolozsvári szent Mi-
hály - templom
sekrestye ajtajának
kőkerete.
Nem a szobrász,
hanem a templom
plébánosának neve

Genthon Erdélyi mű

21. l.

»Forschungsinstitute, O
seen, Kommissionen, G

Diese Abteilung soll jetzt neu heraus
die Anordnung des Stoffes zu ändern u
damit erreichen, daß die zwei Bänd
reduziert werden können, und daß

Den Instituten geht beiliegend der K
von 1933 zu. Sie werden gebeten, i
uns zurücksenden zu wollen.

Wir bitten Sie höflichst, uns bei den
lichst genaue Berichterstattung behilfl
ganzen Bestehens viel zur Erleichterur
beigetragen, so daß sie tatkräftige U

DIE SCHRIFTLEIT

Cmarits —

— Conrad

ószám:
ntéző:
gy:

Cmarits János, diszitő festő, 1939. végbizonyitványt nyert

Iparművészeti Isk. Évk. 1880-1941. Bp. 1942.

1.

33

sel két részre osztott.
icisalo. Mindkét oldalon egy-egy
lett háromszögü, fogazással diszitett
.Andrást a kereszttel ábrázolja. Igen
ndkét oldalán tükörben püspökjel-
rmü disziti a falakat.
képe Angyali üdvözlet, elég jó máso-
l jobb sarkában, XIX. n.
l ~~van~~ a falon ~~rögzitve~~ fából készült
. Fogazással diszitett hengeralaku
zre osztott, ajtaján rozettadisz.
Jézus és Ker.János szobra.
alán egyszerü vörösmárvány emléktábla,

ENS CONSORS
ANNA JOANNIS
YI FUIT? EST
T UMBRA NIHIL
UAE Annor 29
Martij 1743

MDK

Cmarits János, disz. fest.

Iparm. Isk. Évk. 1934-36.
43.1.

Festő - szobrászképző kiáll. 1942.

megjöve

Csmarits Margit

festő

lárd

Csatkai Soprexl.

22. l - 28. l.

32. l -

Turócszentmárton h. n. VIII. 53

Cmárits Margit

Cmárits Margit. Hölgyfestőink között a legszorgalmasabb. Friss lélekkel látja meg a Városháztér tavaszát és friss lélekkel tolmácsolja annak üdeségét. Atyjának arcképe a jellemzés erejével állít meg.

Csatkai Endre:
A [Sopron] Képzőművészeti Kör 33. kiállítása.
Új Soproni Hírlap
1943. szept. 7.

Csarits Margit

részt vett a soproni
városi közkönyvtár
ex libris pályázatán
és több művét megvette
Sopron városa.

Csatkai Endre dr:
Sopron művészi élete
1939. szept — 1940. szept.
Soproni szemle
1940. 376. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Cinarits Margit

festő Sopronban

A Soproni Képzőmű-
vészeti Kör 1942. évi
(tavaszi) tárlatán
a következő műveivel
vett részt:

isból.7 sopróni harangöntökrő
ben megjelenik.
igen sietek Szopotott

Dr Csatkai Endre
Közlése.

Csmárits Margit

festő Sopron.

Horváth József festő tanítványa. A Soproni Képzőm. Kör kiállító tagja.

Csatkörl

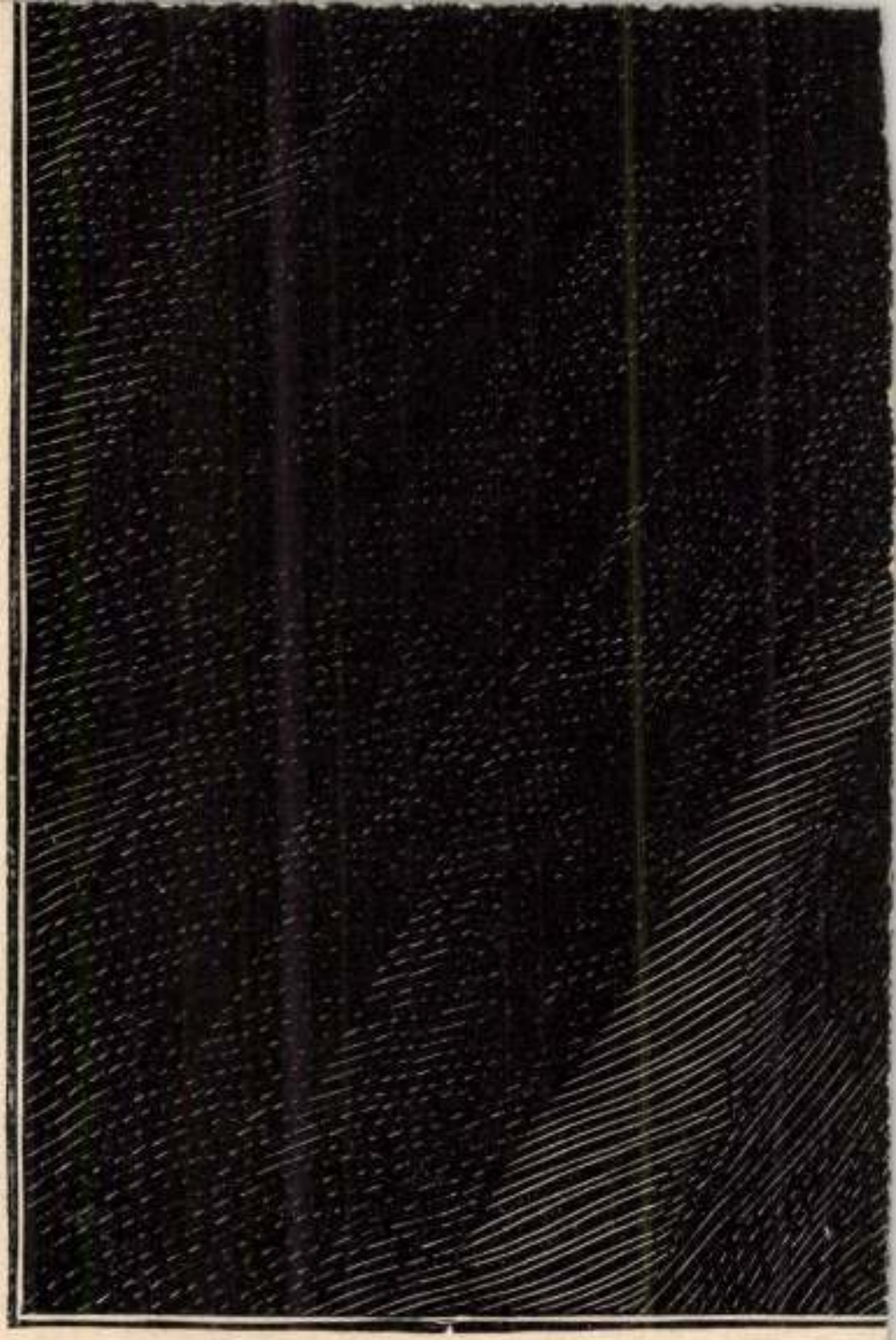

Csarits Margit

hivatásos festő Sopronban

Csatkai Endre dr.

közlése -

er voran, Die Bilder des Thomas von Koloz
ionen, Italienern, Deutschen, Vlamen, mit Ma
ger Meister Bertram, der ungarischen Male
heidenden Anstösse, und bereiten an der Ma
fsteigender Renaissance der neuen Stilent
t Siebenbürgen das Gesammtvaterland mit d
s Spätmittelalters beschenkt. Die Gebrüder
ister Nikolaus, haben zur Zeit Ludwigs d.
anden seiner Zeit die bronzenen Reitersta
e aber leider verschollen sind. Demgegenüb
in das 1373 in Bronze gegossene Reiterbil
dwig d. Gr. für den römisch-deutschen Kai
t. Georg kann füglich als der erste freist
lten. Aber nicht nur dieser Umstand, sonde
rgabe der Einzelheiten, die in der leichte
swirkende frische Beobachtungsgabe stempe

Amarits Margit

A Ferenciek kertjének
kapuja Sopronban
tollrajz, repr.

Soproni hemle

1937. 151. l.

Cmárits M.

A Mythras-barlang
Fertőrákos határá-
ban. Németh S.
rajza után (1899)
fentő rajza

Repr.
Sopron Szemle
1940. 269. l.

Cmárits Margit

I kvapartí részlet
c. tollrajza repr.

Soproni Szemle

1942. 140. l.

133/1944

Hivatkozással a Nm.Min
felszólitásra a Műemlékek Ország
vetési előirányzatát a következő

I.Személyi kiadáso

Bár a műemlékvédelmi m
területének megnagyobbodásával é
léptetése esetén is jelentékenye
a Műemlékek Országos Bizottsága

Cmarits Margit MDK

Részt vett a soproni képzőművészeti munkacsoport őszi tárlatán, amely okt 28-án zárult.

Rácz Ernő: Sopron képzőművészeti életéről.
KISALFÖLD. 1962. nov. 1.

Cmarits Margit

MDK

Szerepelt a tárlaton

"Napraforgó"

(-): Megnyilt a soproni képzőművészek állandó kiállitása.
Kisalföld. 1962. máj. 22.

MDK

Szerepelt a tárlaton

(-): Megnyilt a soproni képzőművészek
állandó kiállitása.

Kisalföld. 1962. máj. 22.

MDK

Cmárits Margit

Öreg bácsi, of.

Tanulmány, "

Soproni Képzőm. Kör 30.kiáll. 1940. máj.

CMARITS Margit fels

Hain Josef: Cmarits Margit (1905- 1995)
= S. Szemle, 50, 1996, 4. 375-377 ill

llel és J. R.

bélyeg, I. K.

mal ábrázoló

. sz. beli vert

mein eredeti

, ebédlőben

is alakú

hasonló

M.D.K.

Csmarits Margit
festő

A soproni megyei művészek
kiállításán részt vett.

Flórek,
Művészet, 1962. február — 42 l.

Cmarits Margit MDK

Szerepelt a soproni Festőterem épületében rendezett kiállitáson.

Farkas György: A soproni képzőművészeti munkacsoport kiállitásáról.
Kisalföld, 1962. okt. 26.

0

Cludi Ádám, építész. Az 1850-es években Budán élt. A budai Rókus-téren felállítandó s általa 1855-ben készített szökőkút terve (színes vízfestmény) a Székesfővárosi Múzeum tulajdona.

Budapest Székesfővárosi Múzeum katalogusa. Budapest, 1907. 136. l.

Sz-Sz. 312. l.

Erről Darvas J. a Clark szakértő azt írta, hogy ezt a kútat Clark Ádám tervezte.

Cludi Ádám teljesen ismeretlen. Fenti név sajtóhiba volna?

Clark Ádám életrajzából ezt az adatot töröltem. Cludi-0

Zdzislaw Cludy, lengyel grafikus

Másodízben nyílt meg dec. 2-án a Pécsi Grafikai Műhely kiállítása, hogy anyagával számot adjon kétéves munkájáról. Itt látjuk a jólismert Zdzislaw Cludy lengyel művész munkáit, akinek tavaly volt ugyanitt egyéni kiállítása.

Prokszta László: A Pécsi Grafikai Műhely kiállítása.

Dunántúli Napló, 1976. dec. 3.

Cluny, Dominique Eeramitus

Lotaringiai Ferenc lotaringiai biztatán levő Durlach fajansgyárából hozatta Holicsra

Magyarországi reneszánsz és barokk
Akadémiai Kiadó Bp.1975.

453. old.

Clusius

füvész, kertész

l.

Takrajzok

III. k. 382, 383, 419.

I. 36. l. III. k. 129, 739, 381.

laid

Szinnyei Miróh

II. kötetében

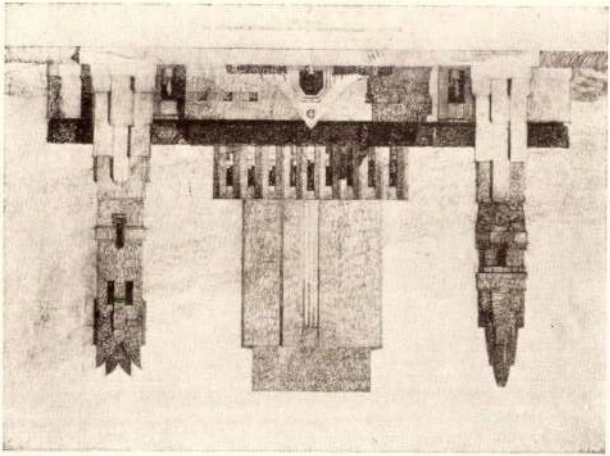

Clusius

Batthyány
Boldizsár
kertjének
vendérője -

Vasi Szemle
1935. 9 l.

Richtigkeit ward grösste Sorgfalt verwendet. Wo
Kontrollmittel an die Hand. Als Zeichner wurde
te Kraft, Herr Architekt Willibald E. Meyer in

ıen Geschichte der Möbelformen ist die Art, wie
eisten Veröffentlichungen mit ähnlichen Zwecken
he zusammen: hier wird **ein Möbeltypus durch**

äussert sich der Verfasser im Vorwort:
ıch ihre Formen sind Rückwirkungen von Lebens-
iche an den praktischen, den materiellen und den
:mässigkeit bis zur üppigsten Bequemlichkeit, vom
brauch bis zur Standessache. Sie sind zugleich
ur: der Gewöhnung, der Wohnung, der Sitten, der
öbel ist so wesentlich, dass sie am häufigsten als
t sind.
enstand der Stilgeschichte. Seine Formen sind
n diesen Seiten lassen sich die Möbelformen am
ı zusammenordnet.
:hichte der figürlich bildenden Künste das der Ikono-
Massgabe des dargestellten Inhalts. Er zeigt nur

:h grosse Vorteile aufgewogen. Die kaum übersehe-
'uppen, bei denen nicht die unendlich wandelbaren
raft entscheidend sind, sondern die ewig giltigen

Möbels ist, lehrt schon ein Blick auf die verkleinerte
ürlichen, uralten Kernform übergeworfenes Kleid.
aber auch dies „Bewegliche" ist in seinem Grund-
!
igende Erkenntnis, denn sie lässt ihn hoffen, auch
wissenschaft zu erheben.
e Mahnung, bei den neuen „Möglichkeiten", nach
missachten."
er aus dieser Veröffentlichung Nutzen ziehen, wenn
und auf ihr mit einem einzigen Blick die Gesamt-

Clarro grafikus 1844.

Pesti Hirlap.1844.396.sz.716.l.

Clarot, Alex.

Sándor Móric grof arckeje, miniatur

Repr.

Horváth Henrik: A régi Buda és Pest a művészet tükrében. (A Székesfővárosi Történeti Múzeum újabb szerzeményeiben.) Magyar Művészet. 1937. 8. l. 11. l.

Clussenbach (Clussenberch) Márton és György, szobrászok, l. *Kolozsvári.*

Átulalás egy körülve

Clussenberch (Clussenbach), Martinus et Georgius, l. Kolozsvári Márton és György.